

מזמור לתודה
הרענו לידוד כל הארץ:

בית משיח
השבועון העולמי להפצת בשורת הטובה

ימי"ם
על
ימי
מלך
תוסיף

100

ב"ה.
י"א ניסן ה'תשס"א
גיליון מס' 319.
המחיר: באה"ק, 15 ש"ח.
בחו"ל, 5 דולר

יהי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מערכת "הערות התמימים ואנ"ש"

שעל-ידי תלמידי ישיבת תומכי-תמימים ליובאוויטש המרכזית, בית רבינו שבבבל, בית משיח - 770

770 Eastern Parkway, Brooklyn NY 11213

טלפון/פקס: (718) 773-0720

E-mail: HEORES770@HOTMAIL.COM

לקהל שוחרי תורת הגאולה

הננו לבשר לקהל אנ"ש והתמימים שיחיו
בכל רחבי תבל על התחלת עריכת

"קובץ המאה"

ובו מאה פלפולים

בעניני גאולה ומשיח

לכבוד התחלת שנת המאה
להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

קהל אנ"ש והתמימים בודאי יראו זכות
להשתתף בקובץ מיוחד זה, ומתבקשים לשגר את
פלפוליהם ע"פ הכתובת שלמעלה.

100

נ.ב. בהזדמנות זו נבשר על השתכללות מערכת קובץ "הערות
התמימים ואנ"ש - 770" היוצא לאור מידי שבועיים בקביעות,
המעונינים לפרסם את הערותיהם - ישלחו לפי הכתובת הנ"ל.

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

בס"ד

מטה משיח שע"י אגודת חסידי חב"ד באה"ק
בנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח

עשור שנים ל"עשו כל אשר ביכולתכם"
כ"ח ניסן ה'תשנ"א - כ"ח ניסן ה'תשס"א

שבת שכולה משיח

בעז"ה בשבת כ"ח ניסן תיערך שבת-משיח משפחתית
במלון פרדייז - הילטון לשעבר - (5 כוכבים)
בעיר האבות באר-שבע

בהשתתפות גדולי המשפיעים,
שלוחים, רבנים, חסידים ואנשי מעשה.

אורח השבת:

הרה"ח ר' זושא זילברשטיין שליט"א מונטריאול קנדה

תוכנית מיוחדת לנשים בהשתתפות:
משפיעות, שלוחות ומרצות ידועות
בעלות שם.

המחיר: רק 540 ש"ח לזוג

150 ש"ח לילד

אפשרות בתשלומים נוחים

הרשמה מראש חובה

<http://www.goto770.com>

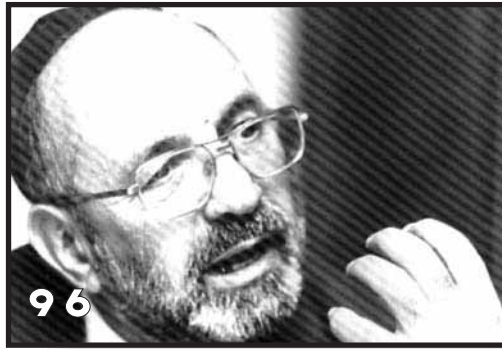
משגיח חב"די צמוד * שחיטת ליובאוויטש וכו'

לפרטים והרשמה:

באר-שבע: ר' ירמיהו קאליפא 053-441624 / 08-6283816
בני-ברק: ר' אברהם בן שמעון 054-951770 / 03-5701304
חיפה: הרב דוב גינזבורג 052-663550 / 04-8334856
ירושלים: הרב חיים ניסלביץ 055-468772 / 02-6727703
כפר חב"ד: מטה משיח בארה"ק 03-9607922
מגדל-העמק: ר' משה ברדוגו 054-521825 / 04-6545052
נתניה: ר' מאיר צמח 054-901623 / 09-8846845
צפת: ר' יצחק ליפיש 050-848864 / 04-6975653
קרית-אתא: ר' דניאל בן עזריא 050-558534 / 04-8541922
קרית שמואל: ר' בועז קלי 056-389945 / 04-8713057
קרית מלאכי: ר' טל ניר 08-8501953
רחובות: ר' אריה לוי 052-219790 / 08-9450171
ר' יעקב לנצ'נר 052-555770 / 08-9498770

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

7 | מאה, יום ההולדת

משיחת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

13 | מברק לחג הפסח

מאוצר המלך

14 | בין עבד לבן

התוועדות חסידותית עם הרב לוי-יצחק גינזבורג

18 | מאמר הביטחון של הרבי הרש"ב

פירסום ראשון של רשימת האדמו"ר הרי"צ

20 | חשיפה: הרבי, עורך 'התמים'

פרטים חדשים על מעורבותו המלאה של הרבי בעריכה

23 | ואם יעמוד מלך מבית דוד ...

מוסף מיוחד על סימני המשיח שהתקיימו ברבי שליט"א

26 | מהפיכה שמרנית בלימוד התורה

מאמר מיוחד של הרב טוביה בלוי

28 | לומד בשקידה עצומה ומצליח

גדולי ישראל על לימוד התורה של הרבי מלך המשיח

32 | ילדים שותים מ"מעין חי"

תורתו של הרבי מגיעה לכל הגילאים, גם לילדים

35 | ספר התורה של ילדי ישראל

עשרים שנה למבצע ספר התורה של ילדי ישראל

מערכת "בית משיח"
מאחלת לכל המנויים
חג פסח כשר ושמח
בברכת הגאולה האמיתית והשלמה,
בהתגלות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח ליט"א תיכף ומיד

הגיליון הבא יצא אי"ה
לקראת שבת פרשת תזריע-מצורע

96 | איש המסתורין של הרבי
האיש שעסק בשליחות הרבי בקיבוץ נדחי ישראל

106 | שיחות ברחובות משקנט
סיפור החיים המרתק של ר' בצלאל שיף

42 | נוצר חסד לאלפים
סיפורים נפלאים על מעשי צדקה של הרבי

48 | משמח אלוקים ואדם
סיפור מרגש וייחודי שסיפר הרב שלום בער ליפשיץ

114 | מזמור לתודה
ביאורי רבותינו נשיאנו על פרקו החדש של הרבי

50 | יהדות בקצה העולם
פרק מרתק בסדרת הכתבות על חב"ד באוסטרליה

118 | הרבי מבקש ואוחז עושים
מסה מאלפת של הרב שלום בער קלמנסון

56 | למה משיח צריך לכוף?
מאמר מרתק של הרב נפתלי אסטולין

122 | הרבי מתחנן: אחדות החסידים
התוועדות חסידית מרתקת עם הרב יהודה לייב גרונר

58 | לנצל את שעת הכושר
יחידות מעניינת של שמואל אבידור בשנת תשכ"ח

130 | ביאורי ומנהגי ההגדה
לקט ראשון מסוגו משיחות הרבי הרי"צ

60 | שיחה למדינית בטרמינל...
שיחה עם חסיד סאטמר שהובילה למסקנות מעניינות

134 | פסח במחיצת הרבי
הרב שלמה רייניץ מעלה זכרונות מפסח בבית הרבי

64 | חשבון נפש של חיילי בית דוד
הרב שלום בער וולפא במאמר מיוחד

138 | סיפוריה של מצה עגולה
סיפור מדהים של מצה, חלום, ילד ודירה ירושלמית

71 | שמיר באיגרת אישית לרבי
הרב מוטי גל חושף פרשייה עלומה

140 | מה נשתנה?
מדוע רק "אילו היה שם לא היה נגאל"

75 | חונכתי לא לשתוק
לקט התבטאויות של הרבי בנושא שלימות הארץ

146 | האושר בשליחות הנפלאה
מענות הרבי להרב משה העכט

78 | מעשה ניסים
לקט סיפורי מופתים מאת מנחם זיגלבוים; אוהד בר-סלע ושי גפן

בית משיח
התוכנית הרוחנית לשיח עם הרבי

משרד ראשי

744 Eastern Parkway
Brooklyn, NY 11213-3409

טלפון: 778-8000 (718)

מזכיר: שלוחה 240

מנהל: שלוחה 244

עורך: שלוחה 224

מנויים: שלוחה 242

מודעות: שלוחה 241

חסידיים... איין משפחה: שלוחה 204

פקס: 778-0800 (718)

דואר אלקטרוני: beis@moshiach.net

ארץ הקודש

ת.ד. 582 כפר חבי"ד 72915

טלפון: 9607-290 (03)

מזכירות: שלוחה 0

מנויים: שלוחה 2

מודעות: שלוחה 3

עריכת וחדשות: שלוחה 4

פקס: 9607-289 (03)

דואר אלקטרוני:

b_moshia@netvision.net.il

FRANCE

17, Rue de Lorraine

75019 Paris

TEL: (331) 4018-1231

FAX: (331) 4035- 5366

מוציא לאור

מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח

משתתפים בעריכה

מנחם מענדל הכהן הגדול

שלום יעקב חזן

עורך המהדורה האנגלית

ברוך מרקר

אלם מערכת

דב יצחקי

ב"ה. כ"ה אדר, ה'תשס"א

לכל אנ"ש והתמימים שיחיו, שלום רב וברכה מרובה!

מעות חטים

כאשר נותנים עבור הענינים שכ"ק אדמו"ר [מוהרש"ב] היה אוסף עבורם ובאותו זמן שהי' אוסף, שאז הוא עת רצון וסגולה לכך, הרי זה מביא תוספת ברכה והצלחה. ויכולים לבוא אל כ"ק אדמו"ר נ"ע. ולדרוש ממנו ש"ימשיך את כל ההבטחות בפועל" (משיחת כ"ק אדמו"ר מה"מ, פורים תשי"ג).

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח נוהג בהתועדויות של פורים - שלושים יום לפני חג הפסח - להזכיר ע"ד השתתפותם של כל אחד ואחת בצדקת "מעות חטים".

כידוע - הרבי נשיא דורנו מושיט עזרה כספית לכו"כ משפחות של אנ"ש שי' בקשר לחג הפסח, לעזור להם לחוג החג מתוך שמחה וטוב לבב.

"קופת רבינו" במשך שנות הוסדה - ממשיכה בדרך זו, ועוזרת לאלה המשפחות של אנ"ש הזקוקות לעזרה זו, ועד"ז לכמה שלוחים שי' וכו'.

בהתאם לזה, פונים אנו בזה לאנ"ש והתמימים שיחיו, בבקשתנו לתרום ביד רחבה וברוח נדיבה לקרן מעות חטים שעל יד "קופת רבינו", לאפשר להנהלת הקופה לשמח אותן המשפחות, שמחכות בכליון עינים להתמיכה שהן מקבלות מקופת רבנו, ועי"ז גם הן יחוגו את החג מתוך שמחה וטוב לבב. ועל מצוה גדולה זו נאמר: וכל המרבה הרי זה משובח.

מחובתנו להודיע אשר לדאבוננו - משפחות כאלה מרובות הן יותר מהמשוער, וכל כמה שתתרחב הקופה - תתרחב ותתרבה העזרה והתמיכה.

ובאם בנוגע לכל מצוה ומצוה הוזהרנו שצריכה להיות בוריזות, מובן ופשוט שבנוגע למעות חטים - הזריזות היא מאד חשובה ונחוצה, בכדי שתגיע העזרה בעוד מועד.

ובזכות הצדקה שמקרבת את הגאולה - נזכה לגאולה האמיתית והשלימה בהתגלות מלך המשיח - הוא כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו תיכף ומי"ד ממ"ש, "ונאכל שם - בבית המקדש השלישי - מן הפסחים ומן הזבחים. . ונודה לך שיר חדש על גאולתנו ועל פדות נפשנו".

בברכת חג הפסח כשר ושמח

ועד קופת רבינו

נ.ב. כמובן, כל אחד ואחת יכולים להוסיף ולשלוח גם עבור "מגבית פורים", ועבור שאר המגביות וכו', עפ"י הכתובת הרשומה למעלה.

הכתובת באה"ק: קרן קופת אדמו"ר ת.ד. 1247 קרית מלאכי.

העילוי דמספר מאה קשור עם יום ההולדת

פּוֹתַחֵין בְּדַבַּר מַלְכוּת

"כאשר יום ההולדת בא בצירוף עם העילוי דמאה שנה . . נפעל עילוי מיוחד ונעלה ביותר בכללות הענין דיום ההולדת" • שיחת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח, שנאמרה בקשר עם יום הולדת כ"ק אדמו"ר הרש"ב בשנת המאה לנשיאותו • בשיחה מוסברת באריכות מעלת יום ההולדת בקשר עם מספר מאה, ובקשר עם כללות ענין הגאולה והפצת המעיינות לקראתה • משיחת ש"פ וירא, כ"ף מרחשון ה'תשמ"ג. בלתי מוגה

הילולים" הנ"ל הם "כנגד עשרת הדברות" ו"כנגד עשרה מאמרות שבהן נברא העולם". ויש לומר, שכשם שנתבאר לעיל שישנו עילוי בעשרה מאמרות שבהם נברא העולם לגבי עשר ספירות (לפי שבריאת העולם קשורה עם עצמות ומהות), כמו כן ישנו עילוי ב"עשרה הילולים" – עבודתם של ישראל - לגבי עשרת הדברות ועשרה מאמרות.

ואם תמצוי לומר – הרי הדבר **מפורש** במדרש חז"ל: "במי נמלך בנשמותיהן של צדיקים", כלומר, שההמלכה אודות כללות הענין דבריאת העולם היתה עם נשמות ישראל ("עמך כולם צדיקים") שהם קדמו לעולם, ותכלית הכוונה דבריאת העולם היא – "בשביל ישראל", ומזה מובן שישנו עילוי בעבודתם של ישראל ("עשרה הילולים") לגבי עשרה מאמרות שבהם נברא העולם.

ועד"ז מובן בנוגע לעילוי בעבודתם של ישראל ("עשרה הילולים") לגבי עשרת הדברות שבתורה – ע"פ המבואר במדרש רז"ל שישנם שבעה דברים שקדמו לעולם, וביניהם תורה וישראל, ומחשבתן של ישראל קדמה לכל דבר, כלומר אפילו לתורה.

ומאחר שמעלתן של ישראל היא בתכלית העילוי – באופן נעלה יותר מעשר ספירות, וגם מעשרה מאמרות, ואפילו מעשרת הדברות – נמצא, **שעיקר** ההדגשה אודות העילוי דמספר עשר היא ביחס **לבני ישראל** ("עשרה הילולים", כללות עבודתם של ישראל), ומזה נמשך ענין זה בשאר כל העניינים שלשלימותם במספר עשר (עשרת הדברות, עשרה מאמרות ועשר ספירות).

השלם. ומתורת הקבלה הרי זה משתלשל ונמשך גם בלימוד ע"ד החקירה והדרוש, שגם שם מבואר שהשלימות דכל ענין היא – עשר. ומהתורה הרי זה משתלשל גם בעולם, שגם השלימות דעניני העולם היא במספר עשר, ולכל לראש – "בעשרה מאמרות נברא העולם". וכמבואר בפרד"ס בתחלתו שעשרה המאמרות שבהם נברא העולם קשורים עם עשר הספירות.

ונהנה כאשר לומדים זאת בפשטות, הרי פירוש הדברים הוא – שעיקר הענין (השלימות) דעשר הוא בספירות (דאצילות), ומספר עשר במאמרות שבהם נברא העולם הוא רק כתוצאה והשתלשלות מעשר ספירות. אבל: על פי המבואר באגה"ק (ס"כ) ד"ה איהו וחיוהי חד (שכתבה אדמו"ר הזקן בכפר פיענא, סמוך להסתלקותו) אודות גודל העילוי דבריאת יש מאין, שענין זה נפעל אך ורק מצד "מהותו ועצמותו של המאציל ב"ה, שמציאותו הוא מעצמותו ואינו עלול מאיזה עילה שקדמה לו ח"ו, ולכן הוא לבדו בכחו ויכלתו לברוא יש מאין ואפס המוחלט בלי שום עילה וסיבה קודמת ליש הזה" – מובן, שישנו **עילוי** בעשרה מאמרות שבהם נברא העולם לגבי עשר ספירות דאצילות, מכיון שבריאת העולם (ע"י עשרה מאמרות) היא ע"י **"מהותו ועצמותו של המאציל ב"ה"** (למעלה מעשר ספירות דאצילות).

ונהנה, השלימות דמספר עשר ישנה גם בעבודתם של ישראל – "עשרה הילולים" שאמר דוד בספר תהלים, "במזמור ד"הללו א- ל בקדשו" (סיום ספר התהלים), שוהה כללות עבודתם של ישראל – לשבח ולהלל להקב"ה. ומבואר בגמרא (ר"ה לב, א) ש"עשרה

א. כ"ף חשוון הוא יום ההולדת דכ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע – אביו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שהוא בנו וממלא מקומו – וידוע שביום ההולדת "מזלו גובר".

ועוד עילוי מיוחד בשנה זו – היותה שנת המאה להסתלקות-הילולא דאדמו"ר מהר"ש (אביו של כ"ק אדמו"ר מהורש"ב), שאז מתחילה נשיאותו של אדמו"ר מהורש"ב – "זרח השמש ובא השמש", ונמצא ששנה זו היא **שנת המאה** להתחלת ה**נשיאות** דבעל יום ההולדת. ומובן גודל העילוי בזה, כי מספר מאה מורה על תכלית השלימות, כדאיתא בזהר (ח"א כג, א) "מאה שנה כללא דכולא", כלומר, שמספר מאה מורה על תכלית השלימות.

ויש לומר, שכאשר מספר מאה בא בקשר עם יום ההולדת – אזי השלימות שבו היא באופן נעלה יותר: העילוי דמספר מאה (ביסודו) הוא – השלימות דמספר עשר, כי מספר מאה מורכב בהתכללות דעשר כפי שהם כלולים מעשר. ומכיון שהשלימות המספר עשר קשורה בעיקר עם מעלת הנשמה כפי שיוודת להתלבש בגוף גשמי – ביום ההולדת (כדלקמן), מובן שכן הוא גם בנוגע לשלימות דמספר מאה.

ומזה מובן גודל העילוי דיום ההולדת (כ"ף חשוון) בשנה זו, שנת המאה להתחלת נשיאותו של בעל יום ההולדת – היות שכללות העילוי דמספר מאה קשור עם יום ההולדת.

ב. אודות מספר עשר – מבואר בכמה מקומות בקבלה שמספר **עשר** הוא מספר

ג. והנה, עיקר ותכלית השלימות דמעלת נשמות ישראל ועבודתם [שאצלם מודגש עיקר הענין דמספר עשר – "עשרה הילולים", ומהם נמשך ענין זה בשאר כל הענינים, כנ"ל] היא – בירידת הנשמה בגוף הגשמי (שענין זה נעשה ביום ההולדת, כדלקמן), כלומר, שדוקא ע"י ירידת הנשמה למטה מתגלים אצלה כוחות נעלים יותר. וכידוע בענין במי נמלך בנשמותיהן של צדיקים, שההמלכה היא בנשמות ישראל כמו שהן בבחינת נברא וכמו שהן יורדות למטה דוקא (ראה ד"ה מים רבים תשל"ח פ"ה).

וכמבואר בכמה מקומות שדוקא ע"י ירידת הנשמה למטה, מהמעמד ומצב ד"טהורה היא (בהיותה בעולם האצילות), למעמד ומצב ד"אתה בראתה" (בעולם הבריאה) "אתה יצרתה" (בעולם היצירה) ועד למעמד ומצב ד"אתה נפחת בי", בגוף הגשמי כפשוטו – דוקא אז נפעל הענין ד"אתה משמרה בקרבי", שזוהי דרגא נעלית יותר מאשר הדרגא ד"נשמה שנתת בי טהורה היא".

[ואף על פי שהבחינה ד"אתה משמרה בקרבי" קשורה עם מזל הנשמה כו', שהיא בבחי' מקיף בלבד – הרי מבואר בכמה מקומות ש"מזל הוא מלשון "נוזל", כמו שכתוב "נוזלים מן לבנון", כלומר, שממזל הנשמה (שבבחינת מקיף) נוזל ומתגלה בכחות הפנימיים שבנשמה המלוכשת בגוף הגשמי].

וע"ד כללות הענין ד"נעוץ תחלתן בסופן", "סוף מעשה במחשבה תחלה", כלומר, שדוקא "סוף מעשה" מושרש ב"מחשבה תחלה", ובו דוקא מתגלה הענין ד"מחשבה תחלה", בחינת "התחלה" שבמחשבה גופא.

וכפי שמקשרים בדרושי חסידות את הענין ד"במי נמלך בנשמותיהן של צדיקים" עם הענין ד"סוף מעשה במחשבה תחלה" – שבריאת האדם בעולם הזה הגשמי באופן ד"סוף מעשה" הרי זה קשור ומושרש "במחשבה תחלה", כי נשמות ישראל קדמו לבריאת העולם, ובהם נמלך על בריאת העולם, וכמאמר "ישראל עלו במחשבה", שזוהי הבחינה העליונה שבמחשבה גופא – "במחשבה תחלה".

[ועד"ז גם בתורה: חלק הפשט שבתורה הוא כנגד עולם העשי', כלומר, שזהו החלק הכי תחתון שבתורה. וכפי שרואים בפועל שהתחלת הלימוד היא בדרך הפשט, ולאח"כ מגיעים לדרכי הלימוד שלמעלה מזה. ואעפ"כ, דוקא בחלק הפשט (שהוא ע"ד "סוף מעשה") מתגלים הענינים הכי נעלים כו'. וכידוע גם פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר שהפשטות של יהודי פשוט קשורה עם פשיטות העצמות].

מעלתן המיוחדת של נשיאי ישראל מתחילה תיכף ומיד ביום הולדתם – כפי שמצינו אצל משה רבינו הנשיא והרועה הראשון דבני ישראל: "ומשה היה רועה" – "מתוקן לכך", כלומר, שתיכף ומיד כאשר נולד הי' מתוקן ומיועד להיות "רועה ישראל"

ד. והנה, כללות העילוי הנפעל ע"י ירידת הנשמה למטה, התחלתו – ביום ההולדת, כאשר יוצא לאויר העולם, שאז נעשה למציאות בפני עצמו, ואז מתחילה עבודתו הפרטית בתור מציאות בפני עצמו, משא"כ בהיותו בבטן אמו, שאינו מציאות לעצמו, כי אם "עובר ירך אמו".

ובלשון פרשתנו (כא, א): "והי' פקד את שרה כאשר אמר גו' כאשר דבר", "כאשר אמר – בהריון, כאשר דבר – בלידה" (פרש"י עה"פ), כלומר, שאין מספיק ענין ההריון בלבד (כאשר העובר נמצא במעי אמו), אלא העיקר הוא הלידה, כאשר יוצא לאויר העולם ונעשה מציאות בפני עצמו, שאז מתחילה עבודתו הפרטית.

זאת אומרת: אף על פי שהתלבשות הנשמה בגוף היא גם בעת היותו בבטן אמו, ולכן ישנו דופק הלב ונענוע האברים גם בהיותו בבטן אמו (כפי שרואים במוחש) – אף על פי כן, מובן בפשטות שעיקר העילוי האמור בנוגע לירידת הנשמה בגוף הוא דוקא לאחר שנולד ויוצא לאויר העולם (ביום ההולדת), לפי שאז נעשה למציאות בפני עצמו, ואז מתחילה עבודתו הפרטית.

ואף על פי ששלימות העבודה קשורה עם גדלות ושלימות המוחין – בן עשרים שנה, ועל כל פנים – כפי שענין זה נפעל בהיותו בן י"ג שנה, אף על פי כן, ההתחלה (והנתינת כח) דכללות עבודתו במשך כל ימי חייו היא – ברגע שנולד ויוצא לאויר העולם, כלומר ביום ההולדת.

ויתירה מזו: לא זו בלבד שביום ההולדת מתחילה עבודתו הפרטית, אלא יום ההולדת אצל כל אחד ואחד מישראל קשור עם הגאולה דכללות עם ישראל – כמאמר רז"ל (יבמות סב, סע"א) "אין בן דוד בא עד שיכלו כל נשמות שבגוף", כלומר, שיכלו ה"נשמות שבאותו אוצר ששמו גוף" (פרש"י שם), זאת אומרת, שלידתו של כל אחד ואחד מישראל מקרבת את ביאת בן דוד – גאולת כללות עם ישראל.

ה. על פי כל הנ"ל מובן, שנוסף על השלימות דמספר עשר (וכן השלימות דמספר מאה, עשר פעמים עשר) בכל ענין, ישנו עילוי מיוחד כאשר מספר זה קשור עם יום ההולדת – כי עיקר מעלת השלימות דמספר עשר היא ביחס לעבודת בני ישראל (כנ"ל ס"ב), שהתחלתה – ביום ההולדת.

ואם הדברים אמורים ביחס ליום ההולדת דכל אחד ואחד מישראל ("עמך כולם צדיקים") – הרי על אחת כמה וכמה שענין זה הוא ביתר שאת וביתר עוז אצל נשיאי ישראל, ובענינו – יום ההולדת דאדמו"ר מהורש"ב. וכמובן שמעלתן המיוחדת של נשיאי ישראל מתחילה תיכף ומיד ביום הולדתם – כפי שמצינו אצל משה רבינו הנשיא והרועה הראשון דבני ישראל: "ומשה היה רועה" – "מתוקן לכך" (שמו"ר פ"ב, ד), כלומר, שתיכף ומיד כאשר נולד הי' מתוקן ומיועד להיות "רועה ישראל". ועד"ז מובן בנוגע לנשיאי ורועי ישראל בכל דור ודור.

ועפ"ז מובן העילוי המיוחד שיטעו ביום ההולדת דאדמו"ר מהורש"ב (כ"ף חשון) בשנה זו, מפני היותה שנת המאה להתחלת נשיאותו – כי מאחר שכללות העילוי דמספר מאה (השלימות דמספר עשר – עשר פעמים עשר) קשור עם המעלה דיום ההולדת (כנ"ל), הרי כאשר יום ההולדת בא בצירוף עם העילוי דמאה שנה (להתחלת הנשיאות), נפעל עילוי מיוחד ונעלה ביותר בכללות הענין דיום ההולדת.

ו. כמדובר כמה פעמים ש"המעשה הוא העיקר" – אזי לכל לראש ישנה ההוראה הקשורה עם כללות הענין דיום ההולדת:

כללות הענין דיום הולדת קשור לא רק עם עבודתו הפרטית של האדם שנולד ביום זה, אלא גם עם הגאולה דכללות עם ישראל, כמובן ממאמר רז"ל "אין בן דוד בא עד שיכלו כל נשמות שבגוף" (כנ"ל ס"ד).

וזוהי ההוראה בנוגע לפועל – הדגשת גודל העילוי הנפעל כאשר נולד ילד יהודי נוסף (כמדובר כמה פעמים בארוכה אודות

ענין זה), מאחר שע"י זה מקרבים וממהרים את ביאת בן דוד.

. . . יא. והנה, בעומדנו ביום ההולדת דאדמו"ר מהורשי"ב, ובפרט בשנת המאה להתחלת נשיאותו – ישנה נתינת כח מיוחדת בנוגע לכל הקשור להליכה בדרכיו ואורחותיו, ובפרט בנוגע לעניינים העקריים – התייסדות ושיבת תומכי תמימים.

ומזה מובן שישנה הוראה ונתינת כח מיוחדת לכל תלמידי התמימים שלומדים ולמדו בישיבות תומכי תמימים – להוסיף בכל העניינים הקשורים עם רוחה של ישיבת תומכי תמימים, ולהתנהג באופן המתאים לתלמיד תומכי תמימים, בהתאם להוראת בעל יום ההולדת – מייסד הישיבה.

ולאו שנדמה להם שלימודם בישיבת תומכי תמימים הוא דבר שהיה **בעבר**, ואין זה שייך למעמדם ומצבם בהווה – עליהם לדעת שכאשר לומדים ב"תומכי תמימים" אפילו לרגע אחד בלבד, הרי "רגעא חדא" זה נעשה ענין **נצחי**, כידוע הכלל המובא בקבלה וחסידות ש"קדושה אינה זהה ממקומה" (כמובא גם באגה"ק סכ"ז), כלומר, שהיותו תלמיד ב"תומכי תמימים" הוא דבר נצחי וקבוע שאינו בטל לעולם (קבוע אינו בטל).

זאת אומרת: גם כאשר מעמדו ומצבו בהווה אינו באופן המתאים – אין זה פועל שינוי בעובדת היותו תלמיד ד"תומכי תמימים", מאחר שזהו ענין נצחי שאינו בטל לעולם, ועד כדי כך – שענין זה אינו תלוי בבחירתו: היות שנכנס לישיבת "תומכי תמימים" בבחירתו החופשית – שוב אין הדבר תלוי בבחירתו לבטל ח"ו ענין זה, כי זהו ענין נצחי שאינו בטל לעולם.

והבחירה שניתנה לו בענין זה היא – ביחס לגילוי והעלם בלבד, כלומר, ביכולתו להביא את הדבר לידי **גילוי** ע"י ההנהגה המתאימה ברוח ד"תומכי תמימים" וביכולתו להעלים ח"ו ענין זה, ולהתנהג בפועל ממש באופן בלתי רצוי, עד לירידה למעמד ומצב שאין להעלותו על הדיבור!

ומצד גודל מעלתו בהיותו תלמיד ד"תומכי תמימים", מובן, שכאשר מתנהג באופן בלתי רצוי ח"ו, עד שמגיע למעמד ומצב ד"בירא עמיקתא" – הרי זו ירידה גדולה ועצומה, ובאופן גרוע יותר מיהודי שלא למד "בתומכי תמימים" שנמצא במעמד ומצב דומה, כי הירידה והנפילה ל"בירא עמיקתא" נמדדת לפי ערך הגובה והמעלה ד"איגרא רמה" שממנה היתה ירידה ונפילה זו!

והנה, מכיון שהאמור לעיל מיוסד על מאמרי חז"ל וכו' – עניני התורה, והתורה היא "תורת חסד" – מובן, שכוננת הדברים

מה איכפת לך ומה מעניין אותך מה הם דבריו של פלוני?!

– אנו אין לנו אלא דברי התורה הזאת, ואין לנו להשען אלא על אבינו שבשמיים, ואין לנו אלא הוראות רבותינו נשיאינו שצריכים לעסוק בהפצת המעיינות חוצה, מתוך ציפיה ותקוה וייחול לביאת משיח צדקנו!

נשאתי את עיני היושבי בשמיים" (שזהו הפרק תהלים דיום ההולדת הקכ"ג), כלומר: בד בבד עם ההתעסקות בעבודתו בעניינים הכי נעלים (עד ש"אליך נשאתי את עיני היושבי בשמיים") אינו מסתפק בזה, אלא הוא מתפלל ומבקש ותובע באופן של "סטורעם": "חננו ה' חננו כי רב שבענו ברוך", "רבת שבעה לה נפשנו הלעג גוי הבוז גוי", היינו, שאין באפשרותו לסבול עוד את אריכות הגלות, ולכן מבקש שיהי כבר סיום וקץ הגלות!

יג. ישנם יהודים החושבים שהיות שהם לומדים תורה, ויודעים את התורה כולה (**כפי** שמדמים הם בעיניהם) – יכולים הם "בלייבן שטעקן אין גלות" [=להשאר "תקועים" בגלות], "טוב", להם בגלות, רחמנא ליצלן, כי העיקר הוא שביכלתם לשבת וללמוד תורה! עצם העובדה שהוא מדמה לעצמו שהוא יודע את התורה כולה – מורה כבר על גודל החושך שבו הוא נמצא! ונוסף לזה: אוי ואבוי ללימוד וידיעת התורה שלו כאשר הוא נמצא במעמד ומצב ש"טוב" לו להשאר בגלות מפני שהוא לומד תורה!!!

הרמב"ם פוסק – הן בהלכות תשובה (פ"ט ה"ב) והן בהלכות מלכים (פ"יב ה"ד) ש"**נתאו** כל ישראל נביאיהם וחכמיהם לימות המשיח כו", כלומר שאפילו "חכמים ונביאים" **אמיתיים** שיודעים את התורה (ועל אחת כמה וכמה שאר כל ישראל) אינם מסתפקים בלימוד וידיעת התורה עכשיו, אלא הם מתאווים ומצפים ומייחלים לביאת המשיח (שדוקא אז יוכלו לעסוק בתורה כהוגן); והוא – לעומת זאת – "טוב" לו בגלות, והעיקר שביכולתו לשבת וללמוד תורה! **היפך** פסק דין הרמב"ם!

כאשר מביאים לו הוכחה ממש בסידור "כי לישועתך קוינו כל היום" – טוען הוא ש"סידור" אינו שייך אליו, כי הוא שייך לפלפל בדברי הרמב"ם וכיו"ב: אבל האמור לעיל הוא פס"ד **הרמב"ם**!

. . . מדוע מדברים אודות ענין זה – לפי שישנם כאלו הנמצאים במעמד ומצב כזה שדבריו של פלוני עושים עליהם רושם, ופועלים אצלם ענין של בלבול כו'!

מה יש לך להתרשם מדבריו של פלוני – כאשר הוא פוסק היפך דברי הרמב"ם? ובכלל – מה איכפת לך ומה מעניין אותך מה הם דבריו של פלוני? – אנו אין לנו אלא דברי התורה הזאת, ואין לנו להשען אלא על אבינו שבשמיים, ואין לנו אלא הוראות רבותינו נשיאינו שצריכים לעסוק בהפצת המעיינות חוצה, מתוך ציפיה ותקוה וייחול לביאת משיח צדקנו!

האמורים אינה כדי לצער מישוהו ח"ו, אלא אדרבה: להדגיש "אז עס איז קיינמאָל ניט פאַרפאַלן" (אין אף פעם מקרה אבוד), כלומר, שמבלי הבט על מעמדו ומצבו בהווה, ביכולתו "בשעתא חדא וברגעא חדא" – באופן ד"לכתחילה אריבער" – להתעלות למעמד ומצב נעלה ביותר, באופן המתאים לתלמיד ד"תומכי תמימים".

וענין זה פועל גם בעניניו הגשמיים – כלומר, שמבלי הבט על מעמדו ומצבו בהווה, נפעלת הרחבה בכל עניניו הגשמיים, באופן ד"לכתחילה אריבער".

וכל האמור לעיל קשור גם עם העובדה שהתייסדות ישיבת תומכי תמימים היתה בשבעת ימי המשתה דנישואי בנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, וידוע שכללות ענין הנישואין הוא – המשכת וגילוי כח הא"ס למטה.

. . . יב. והמעשה הוא העיקר:

בעמדנו ביום ההולדת דכ"ק אדמו"ר מהורשי"ב, שאז "מזלו גובר", ובפרט בשנה זו שהיא שנת המאה להתחלת נשיאותו, ומה גם שבקביעות שנה זו חל כ"ף חשון ביום השבת – ישנה הוראה ונתינת כח מיוחדת להוסיף ביתר שאת וביתר עוז בכל העניינים הקשורים עם בעל יום ההולדת, ובמיוחד – בלימוד תורת החסידות (לימוד תורתו וכו') ובכללות – הפצת המעיינות חוצה.

וכללות העבודה היא באופן ד"אליך

י.ד. וכאמור לעיל – בעמדנו ביום ההולדת אדמו"ר מהורש"ב, ישנה נתינת כח מיוחד להוסיף בכללות העבודה דהפצת המעיינות חוצה, כלומר, לא זו בלבד שמביאים את "מי המעיין" חוצה, אלא כדיוק הלשון "יפוצו מעיינותיך חוצה", ש"המעיינות" עצמם צריכים לבוא באופן של הפצה "חוצה".

וע"פ המבואר בקונטרס העבודה אודות ההכרח בעבודה והתבוננות פרטית דוקא – מובן, שהענין הכללי דהפצת המעיינות חוצה צריך לבוא גם בעניינים פרטיים, כלומר, בכל ענייני ה"מבצעים".

לכל לראש – המבצע דאהבת ישראל ואחדות ישראל, הנפעל ע"י ענין החינוך – הן החינוך עצמו, והן החינוך הזולת.

ומזה באים ה"צינורות" דשאר המבצעים הפרטיים: תורה, תפילין מזוזה, צדקה, בית מלא ספרים – בינה וחכמי, נרות שבת קודש, כשרות האכילה ושת"י וטהרת המשפחה.

וכמו כן המבצע שהזמן גרמא – לאחד את כללות עם ישראל על ידי זה שכל יהודי ירכוש את בא' מספרי התורה הכלליים, כי

**כללות הענין דיום הולדת
קשור לא רק עם עבודתו
הפרטית של האדם שנולד
ביום זה, אלא גם עם
הגאולה דכללות עם
ישראל, כמובן ממאמר
רו"ל "אין בן דוד בא
עד שיכלו כל נשמות
שבגוף"**

כל ספרי התורה מאוחדים זה בזה, ומאוחדים כולם עם הס"ת הראשונה שכתבה משה רבינו באותו יום שבו מלאו ימיו ושנותיו – "מזלו גובר" [והרי עניינו של משה רבינו שייכים לכל אחד ואחד מישראל, כי אצל כל אחד ואחד מישראל יש ניצוץ מנשמת משה רבינו, שלכן

ענין היראה היא "מילתא זוטרת" אצל כל אחד ואחד מישראל].
ועל ידי הפעולות בכל העניינים האמורים לעיל – מקרבים וממהרים את הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, כפס"ד הרמב"ם (הל' תשובה פ"ג ה"ד) "עשה מצוה אחת, הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, וגרם לו ולהם תשועה והצלה".

וענין זה קשור גם עם ההוראה הנלמדת מכללות הענין דיום ההולדת – כאמור לעיל (אות ד) שע"י שנולד עוד ילד יהודי מקרבים וממהרים את ביאת "בן דוד".

ובקרוב ממש זוכים לקיום בקשת בני ישראל: "אליך נשאתי את עיני היושבי בשמים גו' חננו ה' חננו וגו'" – גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, באופן ד"ארו עם ענני שמיא" ("היושבי בשמים"), היינו, שכל בניי באים "עם ענני שמיא" לארצנו הקדושה, ולירושלים עיר הקודש – "עיר שחברה לה יחדיו" (כמ"ש בפרק תהלים הקודם), ולבית המקדש השלישי – "מקדש אדני כוננו ידך", ומתוך שמחה וטוב לבב.

ישיבת "תומכי תמימים" ליובאוויטש
שע"י מוסדות "נפש חיה" חביד - ליובאוויטש - הקריזה
ימי"ד דמרוק' רח' פחה לנחן 13 ת.י. יז
טל: 04-8746953 פקס: 04-8769063

הודעה
**בדבר ההרשמה לשיעור א'
לשנה"ל ה'תשס"ב**

חלוצים מצויינים ביד"ש וחסידות, מחנכים לפנות
למשניח הישבה, הר' לוי יצחק שחי' פרלשטיין
בבלפון: 051-644630

בברכה לנח"ר חסידי מכל יוצאי חלציתכם
חרב יגאל פיזם ראש הישיבה

דרוש/ה
קלדן/קלדנית לטקסטים ב-WORD לעבודה מהבית.
● כתיבה מהירה ● פקס + אימייל
לפרטים נא לפנות:
960-7290 (03) שלוחה 4. (ניתן להשאיר הודעה)

"בית חיה חושקא"
בי"ס יסודי לבנוח - חביד גילה ירושלים ת"ו

דרושות
לשנה"ל תשס"ב
מורה מחנכת לכיתה נמוכה
מורה משלימה

בדבר הגשת מועמדות, נא לפנות למנהלת
הגב' פנינה זולפא, בטלפון: 058-770490

המיערכות

בשמחה! בשמחת הגאולה האמיתית והשלימה הקרובה לבוא, בשמחה על שזכינו לשמוע נבואה ברורה מאיש האלוקים בדורנו, בשמחה הנובעת מהתרת כל הספיקות והידיעה אשר "ענווים, הגיע זמן גאולתכם"

מצה זו שאנו אוכלים בשנת ה-100

• • •

ושבו חוזרים אנו למצה. המצה שאנו אוכלים בליל הסדר לא נבצר ממנה החימוץ בדרך מקרה. שבועות מקודם הוכנה ה"שמורה" על כל פרטיה ודקדוקיה, כולם ידוע שבלילה הזה נספר את סיפור יציאת מצרים על מצות ומרורים כמצווה עלינו בתורה, ולכאורה אין שום אלמנט של הפתעה או יציאה מדרך הטבע. הכל היה לכאורה ידוע וקבוע מראש. ואדרבה, אין לך אדם מישראל שלא התכוון וקנה מראש מצות משופרא דשופרא. ועם כל זאת, מכריזים אשר "מצה זו שאנו אוכלים... על שום שלא הספיק בצקת של אבותינו להחמיץ!"

ומבאר רבינו מלכנו שליט"א במאמרו "מצה זו" תשמ"ט, אשר בליל הסדר יש לחוות את כל העניינים של יציאת מצרים כפי שהיו אז, ולכן, למרות שהתכוונו, וניקינו, והכשרנו, והגעלנו, ולקחנו והוצאנו את הכלים מהבוידיעם, והצלינו את ה"גארגל" של העוף – בכל זאת, אנו מרגישים שהיום אנו יוצאים ממצרים, וכביכול "לא הספיק בצקת להחמיץ", כאן ועכשיו.

וכדי להמחיש לנו את הדברים ביתר שאת ויתר עז, הייתה עצם אמירתו של המאמר הוא בהפתעה גמורה, בלי שאף אחד ידע מראש. כך פשוט, הרבי מבקש "דעם ניגון", כורך ידו במטפחות, עוצם עיניו, והקהל הנרגש שומע דברי אלוקים חיים. איזו התרגשות! איזו התלהבות! פאקסים מתעופפים מקצה העולם ועד קצהו, טלפונים בהולים, כמה שעות עוד לומדים מ"הנחה" ותיכף לאחר מכן "מאמר מוגה". מי פילל ומי מילל.

וכך זה יהיה. עם כל ההכנות שלנו. עם כל הבטחון והאמונה וההכרזות והשלטים והמדבקות – זה יבוא כך בהפתעה, שלא נוכל לפצות פה ולומר מילה. זה יהיה כל כך מרגש ונעלה ונשגב מכל מה שחלמנו ותיארנו, כאשר "כימי מצה זו אראנו נפלאות"... ועם כל זאת, לנו ניתנה הזכות לדעת את כל זה מראש, ובכל זאת במשהו להיות מוכנים ליום הגדול. מאה שנה (!) הכינו אותנו לזה, ואמרו והודיעו וביקשו והתחננו "עמדו הכן כולכם". אז נכון אשר בכל מקרה נהיה מופתעים, אך אשרינו שנופתע באמצע ההתוועדות, או באמצע המבצעים, או באמצע הסדר הציבורי, או באמצע ה"תהלוכה". ולכן –

בשמחה!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

"כ" וננות שי"א", זועקות כותרות ענקיות אדומות מדם. "היערכות מוגברת", הארכת ימי המילואים, הגדלת תקציב הבטחון, דיווחים על ירי בלתי נוסק. לכל אזרח בישראל יש גם איזה בן-דוד רס"ר בצבא, היודע לספר בפנים עגומות ש"המצב קשה", ושצריך להתכונן, ובצבא כבר מדברים על זה בגלוי, ושהכל רק עניין של זמן.

וכמו מתוך חלום, במוצאי-שבת הקרוב ישבו – גם כל המודאגים – מול קערת הסדר, ויכריזו: "מצה זו שאנו אוכלים על שום מה, על שום שלא הספיק בצקת של אבותינו להחמיץ עד שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקב"ה בכבודו ובעצמו וגאלם". ותשמענה אוזנינו מה שפינו מדבר: במצרים לא "אגרו מזון" ולא עשו היערכות מוגברת. אפילו לחם, פשוט לחם, לא הספיקו להכין – ומאז ועד היום אנו לועסים מצות שבעת ימים.

זהו ההבדל הקוטבי בין חשכת ויאוש הגלות ובין אמונת הגאולה. הללו אוגרים מזון, והללו לא דואגים אף לחם. הללו צמודים למקלטי הרדיו בעיניים פעורות מדאגה ופלצות, והללו בטוחים וסמוכים כי לא יאונה כל רע, כהבטחת קודשו של רבינו מלכנו שליט"א "ארץ ישראל היא המקום הבטוח ביותר". וכמענה קדשו לגאון החסיד הרב יהוסף גדליה רלב"ג זצ"ל בשלהי שנת תשי"ז: **ישאל תינוק בן חמש למקרא ע"ד מש"כ מפורש ע"ד הפשט תמיד עיני הוי' אלוקים בה גו'!** כך, בשפה המובנת אפילו לבן חמש, ובוודאות שאין עמה כל צל של ספק. כך ענה הרבי לשאלת אחד שהיה מחברי בית-דין רבני חב"ד, בתשובה שיש עמה תוקף של הלכה ופסק-דין.

• • •

ולכל השואלים והמתעניינים, לכל אלו שרוצים לדעת מה אומר הרבי, ומה יהיה, ולמה צריך להתכונן, ואיך אפשר לעבור את התקופה הנוכחית, ועד מתי – נענה במילה אחת בלבד מתוך הפרק של הרבי אותו התחלנו לומר בי"א ניסן:

בשמחה!

בשמחת הגאולה האמיתית והשלימה הקרובה לבוא, בשמחה על שזכינו לשמוע נבואה ברורה מאיש האלוקים בדורנו, בשמחה הנובעת מהתרת כל הספיקות והידיעה אשר "ענווים, הגיע זמן גאולתכם".

בשמחה – על כך שזכינו להגיע לשנת המאה להולדתו של מאור דורנו, אשר גם מבעד למסך העננים הסמיך מזה כמה שנים – פורץ אורו וזורח לכל עבר, ומאפשר לנו לעבור גם תקופה קשה זו ולצפות ולחכות להתגלותו – **בשמחה**.

הפרשה החסידית

מתורתם של רבותינו נשיאנו על פרשת השבוע

ליקט וערך: אי"ש מבית לוי

כ"ק אדמו"ר הזקן

פעם אחד המסובים בסדר של כ"ק אדמו"ר מהר"ש קם בשפוך חמתך, וכ"ק אדמו"ר מהר"ש אמר לו: גם התפעלות הלב צריכה להיות בהתיישבות.

(על פי 'ספר התולדות אדמו"ר מהר"ש' ע' 72)

כ"ק אדמו"ר מהורשיב

כשבני ישראל יצאו ממצרים והגיעו לים, ונחשון בן עמינדב נכנס לים ואחריו נכנסו בני ישראל ורק אז נבקע הים, הנה משה רבינו, שהוא חכמה דאצילות, קינא בהם, על מסירות נפשם באמונה פשוטה. חכמה דאצילות מבינה באופן אחר לגמרי, והיא קינאה באמונה של היהודים הפשוטים.

(על פי 'ספר השיחות היתש"א' ע' 99)

כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ

היו חסידים גדולים שהיו חלשים בדקדוק. החסיד ר' אבא נ"ע מצ'אסניק סיפר בשם אחד החסידים, שביאר את הפיסקה והיו מספרים ביציאת מצרים כל אותו הלילה, שלכאורה היה צריך להיות כתוב אותה הלילה ולא אותו לשון זכר, אלא שאצלם הלילה היה בבחינת משפיע. לילה הוא ענין הגלות, ור' עקיבא ראה בגלות את המתקנות של המשיח.

כ"ק אדמו"ר [מהורשיב] אמר: הקושיה אינה על פי דקדוק, כי לילה הוא לשון זכר, אלא ביאור הענין הוא, שכאשר במרירות הגלות מרגישים את נועם הגאולה, זהו תענוג גדול יותר.

(לקוטי דיבורים ח"ג ע' תכ)

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

סיום וחותם (גמר ושלמות וסך-הכל) ד"סדר קרבן פסח": "ואם הפסח נמצא טריפה לא עלה לו עד שמביא אחר" - שגם כאשר עבודתו היא באופן של דילוג וקפיצה, מגיע למסקנא ש"לא עלה לו", היינו, שביחס למעמדו ומצבו האמיתי ("לו") אין זה נחשב לעליה (דילוג וקפיצה) לגבי סדר העבודה על דרך הרגיל, "עד שמביא אחר" - קירוב להקב"ה בדרך דילוג וקפיצה (קרבן פסח) באופן אחר לגמרי, "אחר" למעליותא, שלא בערך כלל לגבי עבודתו הקודמת, דילוג וקפיצה גם לגבי הדילוג וקפיצה דקרבן פסח גופא.

(ספר השיחות היתש"א ע' 432)

ביציאת מצרים נאמר: "ויאפו את הבצק... עוגות מצות כי לא חמץ". ואף שבהליכתם ממצרים עד בואם לרעמסס, הנה אף שהיה להם קפיצת הדרך, מכל מקום בצירוף עד שהציתו האש לאפות ודאי שהה בצק יותר מכדי שיעור חימוץ, ועם כל זה "לא חמץ", והיינו להיות "כי גורשו ממצרים" - שאין שום אחיזה כלל למצרים, כיון שנגלה עליהם הקב"ה בכבודו ובעצמו וגאלם, ואם כן ממילא נמשך מזה כי לא חמץ.

(לקוטי תורה פרשתנו י"ד, א)

כ"ק אדמו"ר האמצעי

ענין הד' כוסות יין, הוא כענין היין למרי נפש, שמשמח מאד בעצם מהותו שהורם משפלותו וישכח עוני ומרות נפשו, שזהו שמחת עצמית הנפש. וכמו כן ביציאת מצרים, שהיו מרי נפש בעצם, כמו שכתוב וימררו את חייהם בעבודה קשה גו' - חייהם דבני ישראל, ועל כן ניתן להם מצות ד' כוסות, אפילו לעני שבישראל - עניים מן הדעת, לשמח מרי נפש. והיינו לשמח נפשם באלקים חיים, שיצאו מאפילה לאור גדול. וכמו הבעלי תשובה או הגר, שמפני שהיה מושקע ברע גמור, אם כן כשיוצא מן הרע והתחיל להיות עובד ה', תגדל בו רשפי אש יותר משמחת הצדיקים גמורים באהבה רבה בתענוגים.

(על פי 'תורת חיים' שמות קלג, א)

כ"ק אדמו"ר הצמח צדק

על מוקדה כל הלילה (ו, ב)

עם היות שלילה הוא זמן שליטת החיצונים, אף על פי כן היא עולה על מוקדה ויקוד יקד והתלהבות גם כל הלילה, לפי שכבר אחז בה האש העליון ביום, ולכן גם בלילה לא יכבה נר והתלהבותה. וכעין שאמרנו לענין נבואה בחוץ לארץ, שיחוקאל נתנבא גם בחוץ לארץ לפי שכבר שרתה עליו הנבואה בארץ ישראל. ואפשר לומר שלכן בקדשים הלילה הולך אחר היום - להמשיך כח מהיום על הלילה, שיהיה 'על מוקדה' גם כל הלילה.

(על פי 'אור התורה' פרשתנו ע' יג)

כ"ק אדמו"ר מהר"ש

בליובאוויטש לא היה המנהג לעמוד בשפוך חמתך, אדרבה

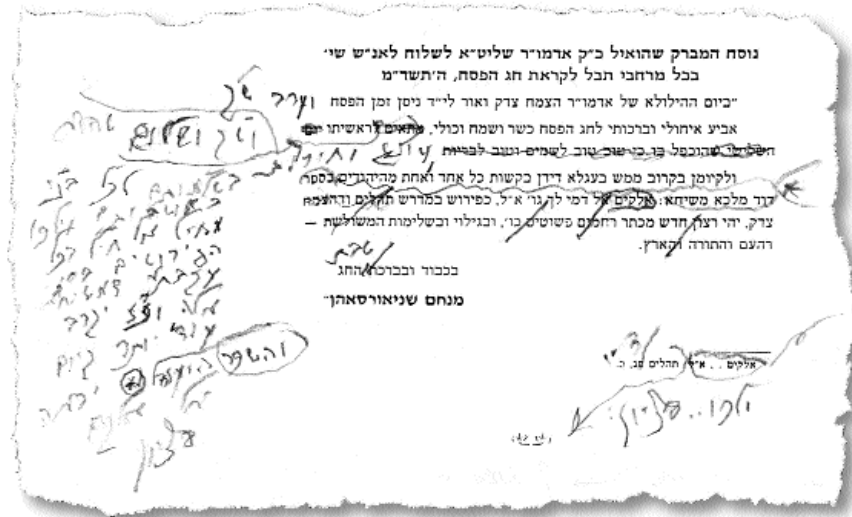

מאוצר המלך

פרסום ראשון

זמן הפסח וערב שבת קודש

כרגיל מידי שנה נוהג כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א לשלוח מברק לאנ"ש ברחבי תבל לקראת חג הפסח, לפנינו נוסח המברק ששלח הרבי לקראת חג הפסח דשנת תשמ"ה, את הנוסח כתב על-גבי המברק של השנה שלפניה - תשד"מ.

תשמ"ה

ביום ההילולא של אדמו"ר הצמח צדק ואור לייד ניסן זמן הפסח וערב ש"ק
אביע איחולי וברכותי לתג הפסח כשר ושמה וכולי. ושיק ושלום שהוא ראשיתו,
עונג וחירות בשלמותם לכל בניי במושבותם
וילכו מחיל אל חיל בכל הפירושים בימי עקבתא דמשיחא אלה,
וכ"ז יקרב עוד יותר קיום היעוד והשכר בספר דוד מלכא משיחא: יראה אל
אלקים בציון.

בכבוד ובברכת שבת והחג

/ מקום החתימה /

י"ב . . . ראיון: תהלים פ"ד . ת.

ביין עבד לבן

י"א ניסן, הוא יום "פרטי ואישי" של הרבי שליט"א.

כאן מתגלה השייכות שלנו עם הרבי בתור אבא, ובתור ידיד ואוהב קרוב עד מאוד

ולא ריקודים ברחובות – זה התחיל רק בתשמ"א – ובלילות החג התקיימו אז בתוך הסוכות התוועדויות של חסידים לרוב; על ההקפות וההתוועדויות הארוכות והמיוחדות ביותר של הרבי בשמחת-תורה, שאין שום צורה ואופן לתאר אותם ולו במשהו.

אחרי כל זה הגיעה ה"פיסגה" של הכל – הכניסה, באסרו-חג של שמחת-תורה, ל"יחידות". אצלי הייתה זו ה"יחידות" הראשונה אצל הרבי.

אחרי כל מה ששמענו ולמדנו אודות ה"יחידות" הראשונה, החל מהמילים ב'היום יום' שלפי ערך ה"יחידות" הראשונה אצל הרבי נקבעת מהותו ועבודתו של חסיד, דרך שיחות ומכתבי וסיפורי הרבי הריי"צ נ"ע, בהם הוא מרחיב ומעמיק מאוד אודות המשמעות של ה"יחידות" הראשונה, על ההכנות הרבות של חסידים לקראתה, ועל ההתעכבות בליובאוויטש שבליובאוויטש שנים רבות כדי להפנים אותה,

– רק לדוגמאות בעלמא: הסיפור אודות החסיד המפורסם ר' משה ווילענקער, שהתכונן שלוש שנים לקראת היחידות, ואחר כך נשאר עוד שבע שנים כדי לקלוט אותה בפנימיות; הפתגם אודות "ששה חודשים בשמן המור וששה חודשים בבשמים", חצי שנה של מרירות וחצי שנה של טוב טעם באלקות, "יובזה הנערה באה אל המלך"; תיאור "קריאת שמע שעל המיטה" וחשבון הנפש המעמיק של חסיד לפני היחידות, הלימוד לפני התפילה והתפילה עצמה ביום היחידות, ההתבוננות וההתעמקות

(היום) "יחידות" בפני עצמה, כידוע; על ההתוועדויות הנפלאות; על המעבר ליד הרבי למסור את ה"פנינים" ולקבל "לעקאח" ("דולרים" כמעט ולא היו אז, מלבד חלוקה פתאומית אחרי ההתוועדות של ח"י אלול באמצעות ה"טנקיסטים", שהייתה אז חידוש של ממש); על ה"תקיעות", עם הדחיפות שלפניהן, עם ההתייפחות המרגשת של הרבי מתחת לטלית על חבילות הפנינים, ה"למנצח" והפסוקים שלפני והמבט המיוחד של הרבי שאחרי, מבט על כל אחד ואחד; על "ברכת התמימים"; על ה"מארש" של "נעילה"; על חלוקת הדי' מינים (חג הסוכות היה אז "ריק", שכן מלבד התפילות לא היו שיחות של הרבי

ח"י אלול תשל"ד, לקראת חודש תשרי תשל"ה, נסעתי בפעם הראשונה לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א. היו אלו הימים הראשונים שלי בישיבה הגדולה, ישיבת תומכי-תמימים, בכפר חב"ד, אחרי כמה שנים בישיבה הקטנה בלוד.

זוכר אני שבמטוס של חברת 'אל-עלי' בו טסנו היה גם "הפרטיזן של הרבי", הרה"ח וכו' ר' זושא וילימובסקי, אשר נוכחותו הורגשה היטב היטב. הריקוד בשדה-התעופה היה מובן מאליו. ה"שדה" כולו רקד עם הנוסעים והמלווים, וכמעט לא היה מי שלא היה שותף ל"שטרעם" שהתחולל שם. אך נוסף לכך נערך גם ריקוד בתוך המטוס, קרוב יותר לשמיים. קבוצה של חסידי חב"ד "כבשה" בריקוד ארוך וסוער את המטוס כולו, כשר' זושא צועד בראש, אוחז בידו המונפת אל על את הבקבוק הנצחי של ה"משקה", שממנו הוא מוזג ללא הרף "לחיים" לכל יהודי שפוגשים. רבים מהנוסעים הצטרפו לריקוד ורבים מחאו כפיים. כולם "נמסו" בהתלהבות שמיילאה את כל הלבבות. ר' זושא דיבר כמובן ברמקול על הרבי על המבצעים ועל הנסיעה, כשהוא מזמין את כל מי שיכול לבוא ל-770, ובסיום דבריו איחל בשם כולנו לכולם שנה טובה ומתוקה.

לא אתעכב הפעם על תיאור – מה שכמעט ולא ניתן לתיאור – שהות שלמעלה מכל מדידה והגבלה אצל הרבי במשך כל חודש תשרי; על התפילות עם הרבי שכל אחת מהן היוותה (כפי שהינה גם

התוועדות חסידותית

עם הרב לוי-יצחק גינזבורג

משפיע בישיבת תורת'ל המרכזית – כפר חב"ד

בכל מילה ובכל אות ששמעו מהרבי לאחר היחידות; הסיפור אודות החסיד ששמע מרבי מענדל מהורודוק שיהיה מקושר באמת לרבינו הזקן, ובמשך כל הלילה לא היה יכול להרגע כי הבין שעד כה לא היה מקושר באמת וכי וכו'.

אם נוסיף לכך את המשפיעים שדיברו בהתוועדויות לפני הנסיעה וגם במשך השהות בבית-חיינו על גודל העניין; את העובדה שהייתה זו נסיעה ראשונה ועדיין לא היה רגיל כל-כך שנוסעים לרבי בכלל, ובפרט בחורים צעירים; את העובדה שכולם מסביב עמדו במשך שעות ארוכות, אחרי צום כמעט מוחלט באותו יום (מכיוון שבאסרו-חג אסור לצום, שתו מעט מים בבוקר, כדי שלא יהיה זה צום ממש, אבל אחר-כך לא טעמו מאומה עד היחידות, שהייתה בשעות הלילה המאוחרות), בהתרגשות עצומה, חלקם בעיניים דומעות, עם תהילים ביד שלא פסקו לקרוא בו, ולבקש ולהתחנן להי' ללא הרף שאכן הכניסה אל הרבי תהיה כראוי ולאחר מכן ניישם כראוי את מה שנשמע מהרבי; ומאידך את כל ההתלהבות של בחורים צעירים – אפשר קצת להבין את גודל ההתרגשות כאשר עומדים להיכנס ליחידות בפעם הראשונה אל הרבי.

כאשר הגיע סוף-סוף הרגע המאושר והמינחל, וזכיתי להיכנס להיכל קודשו, כאשר הרבי יושב על כסאו הקדוש מן העבר השני של השולחן, עליו מונחים ספרים שונים, ביניהם ספר התניא, ואני נמצא שם, לבד לבד, יחד עם הרבי שליט"א – ניגשתי כנהוג אל הרבי, כשאני מוסר את פדיון-הנפש בידיים רועדות לידו הקדושה וממלמל חרישית ברכת שהחיינו.

הרבי קרא את הפי"נ במהירות, ציין בעיפרון כמה קוים במקומות שונים, ופנה אליי. תחילה שאל אותי אם הנני מבין אידיש, וכשהנהנתי בראשי לאות הן (לא יכולתי להוציא הגה מפי מרוב התרגשות) הוסיף הרבי ושאל (באידיש): האם קיבלת את התשובה על מכתבך האחרון?

המכתב האחרון שכתבתי לרבי שליט"א לפני הנסיעה היה בחודש ניסן, כחצי שנה לפני כן, בהיותי בישיבה הקטנה בלוד. במבט לאחור, לא היה באותו מכתב דברים מיוחדים, מלבד דו"ח די רגיל על מצבו הרוחני של בחור צעיר בישיבה, כאן יש לו וכאן אין לו חשק ללמוד, בעניין זה המצב כך ובעניין זה כך וכו'.

את תשובת הרבי קיבלתי בחודש תמוז, במכתב המכונה בפי חסידים בתואר "כללי-פרטי": מכתב "סטנדרטי" שהרבי מוציא

בתקופה מסויימת, בקשר לענייני התקופה. המכתב משוכפל מראש, עיי המזכירות, בעשרות או מאות עותקים, והוא נשלח לעשרות ומאות אנשים שונים, לפעמים עם הוספה – בדרך כלל בכתב יד קדשו של הרבי – בקשר לעניינים המיוחדים לאותו אדם, וחתומת יד קדשו.

המכתב שאני קיבלתי, כאמור בחודש תמוז, היה בקשר לחג הגאולה י"ב י"ג תמוז. באותו מכתב מסביר הרבי עד כמה נחוץ לנו ללמוד מהנהגותו במסירות נפש של הרבי הריי"צ באותה תקופה, שנעסוק גם אנו במסירה ונתינה עד "מסירות נפש" באותם עניינים של תורה וחינוך, כאשר התנאים אצלנו קלים באין ערוך. בתחילת המכתב הוסיף הרבי "מכתבו נתקבל" ובסופו הייתה חתימת יד קדשו.

כאמור, המכתב נתקבל בחודש תמוז, אלא שלא כתבתי לרבי כי קיבלתי. כך אני מוצא את עצמי כארבעה חודשים אחר כך, בשלהי חודש תשרי, כשהרבי שואל אותי האם אכן קיבלתי את התשובה...

לא סיפרתי סיפור זה כ"מופת", אבל לדידי היה זה הרבה-הרבה יותר מ"מופת", או מסיפור אודות גדולתו של הרבי בתחומים רבים אחרים.

כאשר מתבוננים ולו לרגע בעובדה כי אל הרבי מגיעים אלפי מכתבים בכל יום ממש (בשבתות, בהם הייתה המזכירות סגורה, היה הדוור משאיר ליד הדלת את שק המכתבים, ולא אחת היו שם שלושה שקים מלאים דואר, ומדובר בדואר של יום אחד בלבד!), וכאן עברו להם כארבעה חודשים, בהם עברו אצל הרבי אלפים רבים מאוד של מכתבים ובהם בעיות בנושאים העומדים ברומו של עולם, בעניינים ציבוריים וכלליים כמו בעניינים הרי-גורל של יחידים לאלפים ולרבבות. ובתוך כל זה, הרבי שליט"א זוכר את אותו בחור צעיר שכתב לפני כחצי שנה שיש לו או שאין לו חשק ללמוד וכו', נותן לו את ה"יצומי" שלו ושואל אותו אם אכן קיבל את התשובה על מכתבו...

אין אנו יכולים ואין אנו שייכים להבין מאומה ברבי, וכפתגם הידוע: אנו מבינים ברבי הרבה-הרבה פחות ממה שעז מבינה בירח. אבל אין אנו יכולים לפטור את עצמנו בכך מלחשוב ולהתבונן בקשר שיש לנו עם הרבי, שהוא לא רק קשר גדול וכללי, כחייל בצבאו של המצביא הגדול, אלא גם קשר אישי ומיוחד, כבן אל אביו.

הרבי שליט"א מכיר כל אחד ואחת בפרטי פרטיות. לא, לא את "כל אחד ואחת" כאחד

מרבם, אלא אותי עצמי ממש, כבן יחיד שנולד להורים זקנים לעת זקנתם, והרבה יותר. יותר גם ממה שאני עצמי מכיר את עצמי מכיר אותי הרבי. הוא אוהב אותי, למרות שהוא יודע היטב-היטב, וגם זאת הרבה יותר טוב ממני, עד כמה אני רחוק ונידח ונמוך ושפל (והוא יודע גם עד כמה גם את זאת אינני יודע ואינני מרגיש, ונדמה לי כי מי ידמה לי ומי ישווה לי). הוא מביט בי ברחמים רבים, מושיט לי את יד קדשו להדריכני בכל פרט בגשמיות, עד הגשמיות היותר נמוכה ופשוטה, וכמובן גם ברוחניות. הוא אכן דורש ותובע ממני, לטובתי, כי

עברו להם כארבעה חודשים, בהם עברו אצל הרבי אלפים רבים מאוד של מכתבים ובהם בעיות בנושאים העומדים ברומו של עולם, בעניינים ציבוריים וכלליים כמו בעניינים הרי-גורל של יחידים לאלפים ולרבבות. ובתוך כל זה, הרבי שליט"א זוכר את אותו בחור צעיר שכתב לפני כחצי שנה שיש לו או שאין לו חשק ללמוד וכו', נותן לו את התשובה-לב שלו ושואל אותו אם אכן קיבל את התשובה על מכתבו...

אעמול ואתייגע, אתמסר בכל כוחי, ועד כדי "מסירות נפש" לכל אותם משימות שהוא מטיל עליי, אך הוא גם נותן לי כוחות לעשות זאת. הוא נהנה ומקבל תוספת כביכול גם בבריאותו הגשמית ממני ומהנהגתי, כאשר הנני מתנהג כראוי וכאשר טוב לי גם בגשמיות, וחיוו להיפך, כאשר אני מתנהג להיפך חיוו. כאשר אני מצטער, גם מדברים שפלים שאין ראוי כלל להצטער מהם, גם הוא בצער ממה שאני מצטער.

ולמרות שיש לו כאלו בנים רבים רבים, הרי אצלו אין אני נחשב כאחד מרבם, אלא

ממש כבן יחיד, והרבה יותר מזה, כפי שאדם חש את עצמו. שכן השייכות שיש לו אל"י היא אכן ממש כמי שחש את עצמו. בהיות הרבי "נשמה כללית", הכוללת בתוכה את כולם ואת כל אחד ואחת, הרי אצלו נמצא כל אחד לחוד ממש כמו מי שחש את עצמו.

י"ה פרטיון של הרבי, הרה"ח וכו' ר' זושא וילימובסקי, היה נוהג לומר כי שלושה מועדים עיקריים ישנם לחסידים של הדור השביעי במיוחד (היה זה לפני שנתגלו מועדים רבים נוספים): י"א ניסן, יום הולדתו של הרבי שליט"א; י"ד כסלו, היום שבו הרבי נהיה קשור עמנו, על ידי נישואיו עם הרבנית חיה מושקא; וי"ד שבט, בו קיבל הרבי שליט"א את הנשיאות.

הרבי שליט"א מכיר כל אחד ואחת בפרטי פרטיות. לא, לא את "כל אחד ואחת" כאחד מרבים, אלא אותי עצמי ממש, כבן יחיד שנולד להורים זקנים לעת זקנתם, והרבה יותר. יותר גם ממה שאני עצמי מכיר את עצמי מכיר אותי הרבי

י"ד כסלו, היה ר' זושא אומר, הוא התחלת השייכות שלנו עם הרבי בתור רבי, "מורנו ורבינו"; יו"ד שבט, הוא התחלת השייכות שלנו עם הרבי בתור מלך, "אדוננו"; ואילו י"א ניסן, הוא יום "פרטי ואישי" של הרבי שליט"א. כאן, היה ר' זושא אומר, מתגלה השייכות שלנו עם הרבי בתור אבא, ובתור ידיד ואוהב קרוב עד מאוד.

הרבי שליט"א מסביר במקומות רבים שמחד ישנן מעלות בעבד ובחייל מסור גם על בן אהוב, ומאידך יש מעלה שישנה דווקא בבן יותר מבעבד ואף מחייל המוסר את נפשו עבור המלך.

בפשטות, בן הוא הרבה-הרבה יותר מעבד, שהרי הבן "ינלקח" מעצמותו של האב,

ה"מציאות" שלה), אלא הוא אכן מבטל ומפקיר ומניח הצידה את המציאות שלו, כך שאין כאן כל מאומה אלא אך ורק הקב"ה.

אבל מאידך, מכיוון שהגוף מצד עצמו אין לו שום שייכות לאלקות, וכל שייכותו היא רק "מלמעלה", מפני שהקב"ה בחר בו, הרי בנוגע להגוף עצמו, שייכותו לאלקות היא כאילו "דבר נוסף על עצמותו", ולא כל-כך חלק ממהותו שלו, לא כל-כך מצד עצמו.

לכן זקוק הגוף לנשמה, שהיא יש לה שייכות לאלקות גם מצד עצמה, והיא תגלה בו את השייכות שלו לאלקות, ששייכות זו תהיה גם מצד עצמו, מפני מהותו שלו. אבל אחרי שהנשמה אכן פועלת זאת בגוף, ומגלה את שייכותו לאלקות, הרי מתגלית כאן שייכות כזו שלמעלה משייכותה של הנשמה לאלקות כנ"ל. ואז, כאשר מתגלית בגוף השייכות שלו לאלקות גם כחלק ממהותו שלו, כפי שיהיה בשעת הגאולה האמיתית והשלמה, אזי "הנשמה ניזונית מן הגוף", שכן הגוף מגלה שגם לנשמה יש שייכות עצמותית אל האלקות כמו הגוף, שלמרות מעלותיה שלה, יש גם לה את השייכות לאלקות (לא רק מצד המעלות וה"מציאות" שלה, אלא) מצד האלקות.

כעין זה מבואר גם בנוגע ליחס של התורה והמצוות כלפי הנשמה. בתחילה זקוקה הנשמה לתורה, שתגלה את שייכותה לאלקות. שכן הנשמה מצד עצמה היא נברא, והקשר שלה לאלקות אינו גלוי בה כל-כך. לכן היא זקוקה לתורה ומצוות שיגלו בה את השייכות לאלקות. אבל לאחר שהתורה והמצוות פעלו ביהודי וגילו כבר את שייכותו לאלקות מצד עצמו, אזי מתגלה דווקא בנשמה שייכות כזו לאלקות, שהיא למעלה גם מהתורה ("ישראל קדמו לתורה"), עד שלבסוף מגלה הנשמה גם בתורה את ה"תורה חדשה מאתי תצא", התורה כמו שהיא "מאתי", מעצמותו יתברך.

וכן הוא גם בשייכות שלנו, של כל יהודי בכלל, ושל כל מי שבשם חסיד יכולה בפרט, אל הרבי שליט"א מלך המשיח.

מחד, יש "מעלה" דווקא בהיותנו "חיילי אדוננו", חיילים ועבדים פשוטים, שאין להם שום מעלה ו"מציאות" משלהם. דווקא כשיודעים ומרגישים את האמת עד כמה רחוקים אנו, עד כמה "אובדים ונידחים" אנו, עד כמה אין אנו שווים שום דבר, דווקא אז נמצא שהקשר והשייכות שלנו אל הרבי הוא לא מצדנו, שהרי אנו מה אנו, אלא מצד הרבי, מפני שהוא ברצונו ובבחירתו בחר בנו ובחר להיות קשור עמנו. שאז הקשר הוא אמיתי ומוחלט, מכיוון שאין הוא מצד המעלה

וכל מציאותו היא מציאות האב. וכפי שהוא גם להלכה ש"היורש עומד במקום המוריש ממש" (ואין בזה דינים של "שינוי רשות" המתיר – יחד עם יאוש הבעלים – להשתמש בחפץ הגזול, שכן אין כאן מציאות אחרת כלל, כי הבן הוא במקום האב ממש) שנאמר "תחת אבותיך יהיו בניך". לעומת העבד והחייל שהוא מציאות אחרת ונפרדת מן האדון והמלך.

אבל מאידך, דווקא משום כך, מסביר הרבי שליט"א, יש מעלה בעבד על בן. שכן הקשר הנפשי של אב ובן, ואפילו בן יחיד, הוא אמנם עצמותי ואינו תלוי בסיבות ובהסברים, ובכל זאת הוא בא מצד ה"מציאות" וגודל המעלה של הבן האהוב – אכן מעלה עצומה ועצמותית, אבל בכל זאת "מעלה" שקשורה עם ה"מציאות" של הבן – ולא מצד האב. ולכן גם הביטול של הבן אל האב אינו כל-כך "ביטול" ו"הנחת עצמותו" הצידה וויתור מוחלט על מציאותו, שהרי הביטול הזה הוא הוא "מציאותו" של הבן. ואילו בעבד ובחייל, שבו בחר המלך, הקשר הוא לא מצד ה"מציאות" של העבד והחייל, שהרי הוא אין לו שום "מציאות" ושום מעלה מצד עצמו, אלא אך ורק מצד המלך, מפני שהמלך ברצונו ובבחירתו שלו בחר בו. לכן גם הביטול שלו אל המלך הוא מכל וכל, הוא מבטל ומוותר לגמרי על מציאותו שלו ומניח את עצמו לגמרי הצידה, וכל המציאות אינה אלא המלך לבדו.

ולמרות זאת יש גם מעלה בבן, כי בעבד, דווקא בגלל שהקשר עם העבד בא "מלמעלה", מצד המלך, הרי בנוגע לעבד עצמו הקשר הינו כאילו "דבר נוסף על עצמותו", ולא כל-כך חלק ממהותו שלו, לא כל-כך מצד עצמו. זו המעלה שישנה דווקא בבן, ששייכותו אל האב היא לא רק מצד האב אלא גם בו מצד עצמו, מפני מהותו שלו.

ועל דרך המבואר בחסידות בהבדל בין הנשמה לבין הגוף היהודי:

לנשמה יש מעלה עצמותית, בהיותה "חלק אלקה ממעל ממש", ועד ש"ישראל וקודשא בריך הוא כולא חד". אבל דווקא בגלל גודל מעלתה העצמותית, הרי הקשר שלה עם הקב"ה הוא מצד ה"מציאות" שלה ולא מצד הקב"ה. דווקא בגוף החומרי של יהודי, שמצד עצמו הוא "חומרי" ומגושם ואין בו שום מעלה, עד שהוא "נדמה בחומריותו לגופי אומות העולם", הרי הקשר שלו עם הקב"ה הוא אך ורק מצד הקב"ה, מפני שהקב"ה, בבחירתו החופשית, בחר בו. ולכן גם הביטול של הגוף אינו חלק מן ה"מציאות" שלו (כמו בנשמה שהביטול הוא הוא כל

נפשית מזועזעת "עשו כל אשר ביכולתכם" – "שבת שכולה משיח" לכל המשפחה, לאנשים נשים וטף, כדי להתוועד יחדיו לעודד ולחזק איש את רעהו וגם לטכס עצה כיצד מבצעים את "הדבר היחיד שנשאר בעבודת השליחות – לקבל פני משיח צדקנו בפועל ממש". ובוודאי ירגיש כל אחד ואחת זכות וחבה להשתתף בזה בגופו בנפשו ובממונו. נפעל ונפעיל באותה "עבודה יחידה

והדגיש שוב ושוב שזהו סדר העבודה בזמננו זה, העבודה הנדרשת כדי להביא את ההתגלות המלאה של המלך המשיח לעיני כל, "עשו כל אשר ביכולתכם" ואל תחכו דווקא לציוויים מפורשים – הרי הבן הנאמן לאביו מניח הצידה את כל החשבונות והשיקולים, גם אלו שמצד הקדושה, מוכן הוא לוותר גם על העולם-הזה וגם על העולם-הבא, על כל המעלות וכל העילויים, וגם אפילו על כל מציאותו כליל ("יכבד דאשתדל בתר אבוי ואימיה..."), ובלבד שיתבצע רצונו של האב.

השאלה האם האב אמר זאת במפורש או לא, כלל אינה תופסת אצלו מקום. הוא אינו מחפש ללכת דווקא "על גשר של ברזל" ולהיות בטוח ש"הוא בסדר" ו"לא יבוא אליו בטענות" בכל מה שיעשה. הוא מוכן ברצון ובשמחה למסור את הכל, את כל הגשמיות ואת כל הרוחניות ואת כל המציאות ועצם המציאות – אל האב, אבינו מלכנו משיחנו שליט"א.

כאשר אנו מאחלים לעצמנו ולכולם ולכל אחד ואחת חג הפסח כשר ושמח, חג של חירות אמיתית, חירות מכל הדאגות בגשם וברוח, נזכור גם כי "חירות" שלנו צריכה להיות גם "חירות" מן ה"מציאות" ומכל ה"מציאות" שלנו, גם מ"מציאות" דקדושה, ואת זאת גופא "להכניס" אל תוך תוכה של ה"מציאות", שה"מציאות" עצמה תהיה מלאה וחדורה כל כולה באלקות ובביטול ובמסירות מוחלטת לאבינו מלכנו משיחנו שליט"א.

ובמיוחד למלא את משאת נפשו הטהורה לשמה הוא משליך חייו מנגד וקורא לנו לעשות כל אשר ביכולתנו – להביא את התגלותו המלאה לעיני כל בשר בגאולה האמיתית והשלימה.

ל שם כך, באם תתעכב עדיין ח"ו ההתגלות המלאה עד אז, מארגן "מטה משיח בארץ-הקודש", באותו יום, כ"ח בניסן, שחל השנה בשבת קודש, בו נמלא עשור (עשר שנים!!!) לאותה קריאה

וה"מציאות" שלנו אלא מצדו הוא. אבל מאידך, אפשר להיות חיילים מסורים ועבדים נאמנים, אבל זה לא "נכנס" בתוך המציאות שלנו, זהו כאילו "דבר נוסף על עצמותו", ולא כל-כך חלק מן המהות שלנו עצמנו, לא כל-כך של "התחתון מצד עצמו".

מ גיע היום הבהיר י"א ניסן, ובפרט בהתחלת שנת המאה להולדת הרבי שליט"א,

– וכבר הוזכר בהזדמנות קודמת הסברו של הרבי שליט"א שאז, כאשר אוחזים ב"מאה", מתבטלים לגמרי כל המניעות והעיכובים ומתרוממים למעלה לגמרי מכל העולם ("עבר ובטל מן העולם"), מכל ההעלם והסתר -

ומזכיר לנו שגם אם אמנם "חיילי אדוננו" אנו, "חיילי הרבי משיח צדקנו", אבל עובדה זו צריכה "להיכנס", ואכן היא "נכנסת", לתוך ה"מציאות" שלנו, להרגיש אל הרבי שליט"א גם קירבה גלויה, כמו בן יחיד ואהוב אל אביו, לאהוב את הרבי גם באהבה בשרית גלויה, ולאהוב את מי שהאהוב אוהב – לאהוב כל יהודי, ולהשתדל ולרצות ולעשות אך ורק מה שהרבי אוהב ומה שהוא רוצה, לגרום לו אך ורק נחת רוח ותענוג.

ולא רק כעבד וכחייל, שאמנם הוא ממלא את כל הפקודות בדיוק ואפילו ברצון, אבל זה לא כל-כך ה"מציאות" שלו עצמו מצד עצמו, אלא שזה יהיה אכן ה"מציאות" שלנו מצד עצמנו דווקא.

ועד, כמאמר רז"ל "אשה כשרה עושה רצון בעלה" – לא זו בלבד שעושים את הפקודות וההוראות, אלא גם דברים שלא נאמרו במפורש ולא היה ציווי מפורש עליהם, אבל ברור שזהו אכן הרצון, אלא שכאן הרבי רוצה מאתנו שנעשה זאת מצד עצמנו דווקא, ללא ציווי מפורש – הרי מדובר כאן שמקיימים את הדברים לא רק כעבד וכחייל הממלא פקודות והוראות, אלא כבן אוהב ואהוב שכל תשוקתו לגרום נחת רוח לאביו. ובפרט כאשר האב והמלך גילה את רצונו

מגיע היום הבהיר י"א ניסן, ובפרט בהתחלת שנת המאה להולדת הרבי שליט"א, ומזכיר לנו שגם אם אמנם "חיילי אדוננו" אנו, "חיילי הרבי משיח צדקנו", אבל עובדה זו צריכה "להיכנס", ואכן היא "נכנסת", לתוך ה"מציאות" שלנו, להרגיש אל הרבי שליט"א גם קירבה גלויה, כמו בן יחיד ואהוב אל אביו

שנותרה", ונביא לכך ש"יכירו ויידעו כל יושבי תבל (כל העולם כולו, יהודים כמו גם לא יהודים) כי לך תיכרע כל ברך תישבע כל לשון. ויקבלו כולם עליהם את עול מלכותך, ותמלוך עליהם מהרה לעולם ועד, כי המלכות שלך היא, ולעולמי עד תמלוך בכבוד, ככתוב בתורתך הי' ימלוך לעולם ועד".

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

עוף, הודו, בקר ומוצריהם הידוע בטיב ההכשר והמפורסם בטיב המוצר
שחיטת ליובאוויטש, בהשגחת הרב ביסטריצקי שליט"א, ובפיקוח וטרינרי ברמה גבוהה

סופר חב"ד

משלוחים עד בית הלקוח ברוב חלקי הארץ
 להזמנות: 1-800-337-770, 06-6920-770, פקס: 06-6923361

יש הרבה מה לעשות בבטחון

שיחת קודש מופלאה מכ"ק אדמו"ר הרש"ב אודות עבודת הבטחון,
שנרשמה בגוכי"ק בנו, כ"ק אדמו"ר הרי"צ • בפירסום ראשון לרגל 81 שנים
להסתלקות הרבי הרש"ב ועלותו של הרבי הרי"צ לכס הנשיאות

גיויס ניט צוא טראַגין דערפון, ואָרעם עס
ועט דאָך זאָיין אָט אוי"י ויא עס דאָרף זאָיין,
נאָר דעם אַנדער פּאַל ויל ער דאָך בשו"א ניט.
למשל איינער דאָרף צוא יענער שעה צאָלין
איינעם געלט, און דיא געלט אָט ער שיים אָן
גיגרייט, יעמולט איז ער דאָך גיויס רוהיג,
און דעם אַנדער פּאַל פון ניט צאָלין ויל ער
דאָך בשו"א וענין ניט.

וכמו"כ בע' הבטחון הגם ער האָט ניט איז
[ער] אייך רוהיג, און עס מאַכט אין עם קיין
שום הוזה ניט, און דער אַנדער פּאַל ויל ער
כלל ניט ליידין, רק ער האָפט להשי"ת אַז ער
ועט גיויס העלפּין, היינו אַז ער האָט קיין שום
זאָך און קיין שום יסוד ניט, ניט קיין הבטחה
פון אימעצין והדומה, רק הבטחון הוא שאינו
פועל עליו שום הוזה פנימי, והבטחון חזק
כ"כ כמו אצל זה שמונה אצלו הכל במזומן
ממש. וסיים בטחון באמת איז גאָר אַגרייסע
עבודה טאַקע אַגרייסע.

**אין לו שום דבר ושום
יסוד להשען עליו, לא
הבטחה ממישהו
והדומה, רק הבטחון
הוא הפועל שלא
יהיה לו כל הזזה
פנימית [של טרדה]
מהענין, והבטחון חזק
כל כך כמו אצל זה
שמונה אצלו הכל
במזומן ממש**

בס"ד.

בענין הבטחון שהוא למעלה מן הזמן
ולמעלה מן המקום, ובטחון הוא שבטוח
בהשי"ת שבודאי יהי' כן, והגם שאין לו ע"ז
שום מקום, ער האָט אייף דערורף קיין אָרט
ניט, ער פאַרשטייט ניט ויא קען דאָס זאָיין,
הן מצד מעשיו, והן מצד תפלתו, וגם אינו
מצד עצם דיא זאָך אייף ואָס ער דאָרף האַבין,
כ"א הבטחון הוא בהשי"ת לבדו מצד כחו
ויכולתו, ועוד זאת שאינו מגיע לו, עס דער
לאַיינגט עם ניט, היינו עס רירט עם ניט אָן,
אַז ער זאָל זאָיין דערפון צוטראַגין, הגם דעם
אַנדער פּאַל ויל ער זייער ניט בשו"א ניט,
ומ"מ צוא רירט בהוזה פנימי' איז ער ניט, ער
רעכונט דורך אוי"ס אַז מן הסתם יעזור השי"ת
ואָרעם אַנדערש קען דאָך ניט זאָיין.

ועד"מ אַז איינער דאָרף עפעס, און דאָרף
דיא זאָך זאָל זאָיין באופן כוה וכוה, ובכחו איז
אַז זאָל זאָיין אַזי"י איז יעמולט איז ער דאָך

תרגום מאידית

בסייד.

בענין הבטחון שהוא למעלה מן הזמן ולמעלה מן המקום, ובטחון הוא שבטוח בהשייית שבודאי יהי כן, והגם שאין לו על זה שום מקום, אין הוא מבין איך זה יכול להיות, הן מצד מעשיו, והן מצד תפלתו, וגם אינו [אפשרי] מצד עצם הדבר אותו הוא צריך, כי אם הבטחון הוא בהשייית לבדו מצד כחו ויכולתו, ועוד זאת שאינו מגיע לו, היינו שלא נוגע לו כלל כל העניין להיות טרוד מזה, הגם שבאפשרות השניה איננו חפץ בשום אופן, ומכל מקום שהדבר יהיה נוגע לו בהזזה פנימית זאת לא, הוא חושב בהחלט אשר מן הסתם יעזור השייית היות שאחרת הרי לא יוכל להיות.

ועל דרך משל כשאחד צריך משהו, וצריך שהדבר יהיה באופן כזה וכזה, ובכחו שכך יהיה הרי אז בודאי שאינו טרוד מכך, משום שבודאי יהיה כפי שצריך להיות, רק אשר באופן השני איננו רוצה בשום אופן. למשל אחד צריך בשעה מסויימת לשלם למישהו כסף, ויש לו את הכסף כבר מוכן, אזי הוא בודאי רגוע, ובאופן השני שלא לשלם איננו רוצה בשום אופן וענין.

וכמו כן בענין הבטחון הגם שאין לו [את הכסף] הוא רגוע, והדבר לא פועל בו שום הזזה, ובאופן השני אינו רוצה וחפץ כלל, רק הוא מקוה להשייית שבודאי יעזור, היינו שאין לו שום דבר ושום יסוד להשען עליו, לא הבטחה ממישהו והדומה, רק הבטחון הוא הפועל שלא יהיה לו כל הזזה פנימית [של טרדה] מהענין, והבטחון חזק כל כך כמו אצל זה שמונח אצלו הכל במזומן ממש. וסיים: בטחון באמת איז גאָר אַגרייסע עבודה טאַקע אַגרייסע [=בטחון הוא באמת עבודה גדולה מאוד. אכן גדולה].

ג'ר'ג

בענין הבטחון שהוא למעלה מן הזמן ולמעלה מן המקום, ובטחון הוא שבטוח בהשייית שבודאי יהי כן, והגם שאין לו על זה שום מקום, אין הוא מבין איך זה יכול להיות, הן מצד מעשיו, והן מצד תפלתו, וגם אינו [אפשרי] מצד עצם הדבר אותו הוא צריך, כי אם הבטחון הוא בהשייית לבדו מצד כחו ויכולתו, ועוד זאת שאינו מגיע לו, היינו שלא נוגע לו כלל כל העניין להיות טרוד מזה, הגם שבאפשרות השניה איננו חפץ בשום אופן, ומכל מקום שהדבר יהיה נוגע לו בהזזה פנימית זאת לא, הוא חושב בהחלט אשר מן הסתם יעזור השייית היות שאחרת הרי לא יוכל להיות.

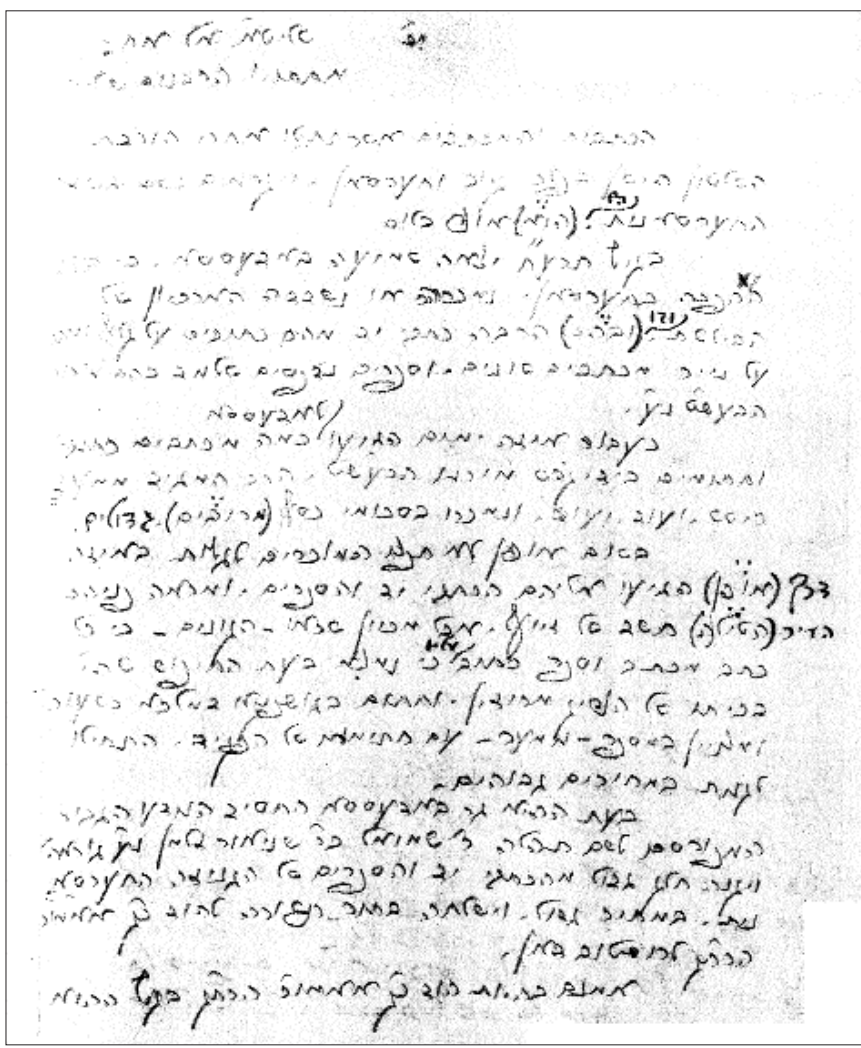
289-9607 (03)

זהו מספר הטלפקס של מחלקת החדשות שלנו בארץ הקודש

הקשי שלך אדואלס כולו

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח - עורכו של:

מ עט מאוד היה ידוע במשך כל השנים אודות מעורבותו של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח בעריכת קובץ "התמים" שיצא לאור בווארשא. עבודתו של הרבי בעריכת היהתמים היתה נסתרת לא רק מקהל החסידים הרחב, אלא אף מהעוסקים בעריכת היהתמים! – וכפי שהתבטא לאחרונה הרה"ח רי שניאור זלמן גורארי – שזכה להתעסק בהדפסת הקובץ התמים – שנעלמה ממנו עד עתה מעורבותו של הרבי מלך המשיח בזה.

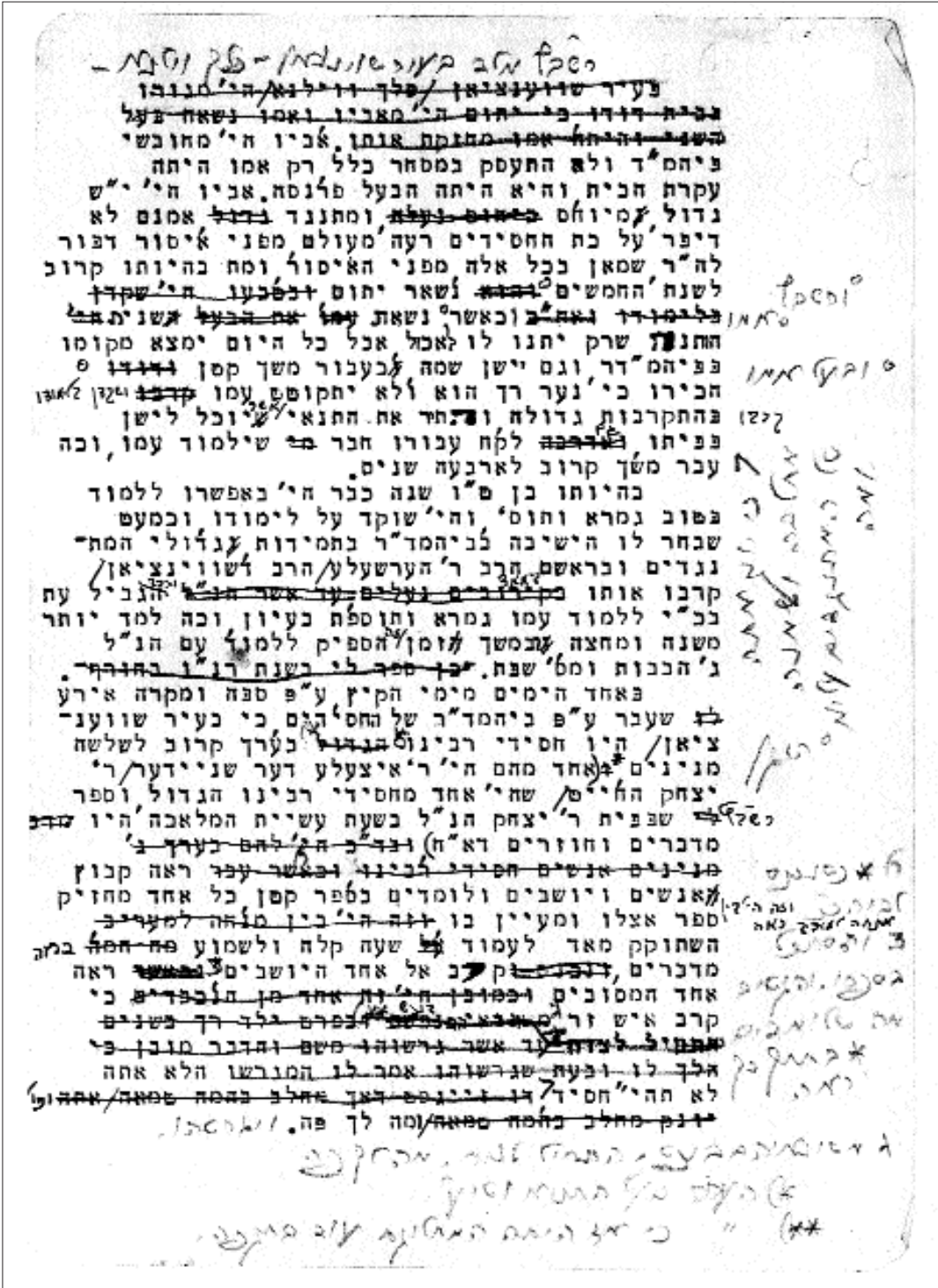
רק לאחרונה, עם פרסום אגרות כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ לחתנו כ"ק אדמו"ר מה"מ ובתו הרבנית הצדקנית מרת חיי מושקא ע"ה – נדפסו ביאגרות קודשי חלק טז, שנדפס לאחרונה – התגלתה מעורבותו הגדולה בעריכת קובץ זה. הדבר התנהל בערוץ ישיר ובלעדי בינו ובין כ"ק חמיו אדמו"ר הריי"צ, מבלי שאיש יידע מכך.

באגרת כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נייע לבתו הרבנית הצדקנית מרת חיי מושקא ע"ה, מיום א' כ"ב סיון תרצ"ה (נדפסה לאחרונה ביאגרות קודשי חלק טז ע" שו) כתב (תרגום חפשי מאידיש):

בעזה"י על-ידי העבודה וההתעניינות מאישך הנכבד חתני יקירי וחביבי הרב יודפס בקרוב גליון מאוד חשוב בשם "התמים", עורכים על הנייר יהיו אחרים, אבל כל העבודה היא שלו, בלי עין הרע אברך מאוד מאוד חשוב.

הרבי הריי"צ שלח לו את כל החומר של הקובץ כולל רשימותיו ואגרותיו על-מנת שיבקרן ויתקנם. ראה בפרטיות באגרות שנדפסו באגרות קודש שם.

לקראת יום הבהיר
 י"א ניסן, מביאים אנו בזה
 –בפרסום ראשון –
 צילום משני דפים,
 החושפים טפח מעבודתו
 הגדולה של הרבי בקובץ
 "התמים".

הראשון – עמוד
 הראשון מאגרת הרבי
 הרי"צ בכתב יד קדשו
 אודות מכתבי הגניזה
 החרסונית, שנדפסה
 בתחלת הקובץ הראשון
 של "התמים" – עם
 הגהות בגוף כתב יד
 קדשו של הרבי מלך
 המשיח (!!!).

מאגרת זו עולה גם
 שהאגרת נכתבה כנראה
 אל הרבי מה"מ, כפי
 שרשום בראש האגרת
 בכ"ק: מבי [כ"ק אדמו"ר]
 שליט"א אל אחד מחתני
 הרבנים שליט"א. שורה
 זו נשמטה בדפוס.

הדף השני הוא צילום
 מעמוד הראשון של
 רשימת הרבי הרי"צ
 מתולדות החסיד
 המפורסם בשם "רשב"ץ".

רשימה זו נכתבה
 בשנת תרס"ה, סמוך
 לפטירתו. בשנת תרצ"ה
 הוקלדה במכונת תקתוק
 לצורך הדפסתה בקובץ
 הראשון של "התמים",
 ובהזדמנות זו הוגהה עוד
 הפעם על-ידי הרבי
 הרי"צ, ובנוסף לזה
 הוגהה ותוקנה על-ידי
 הרבי מלך המשיח.
 ההגהות של הרבי מה"מ
 הם בעט השחור, ונכתבו
 בין השורות ובצד הגליון.

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על הצורך בהגברת המודעות לשבע מצוות בני נח בקרב אומות העולם:

"פעולה זו (להשפיע על אומות העולם שיקימו שבע מצוות בני נח), מהווה

הכנה מבעית לתיקון העולם כולו ע"י משיח צדקנו" (התועודיות ח"ג ע" 1206)

בשורה טובה למבקשי ה'י

לקראת יום הבהיר י"א ניסן יום הולדת הצ"ט
והתחלת שנת המאה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

יצא לאור

ספר לקוטי שיחות

חלק למ

על ספר דברים

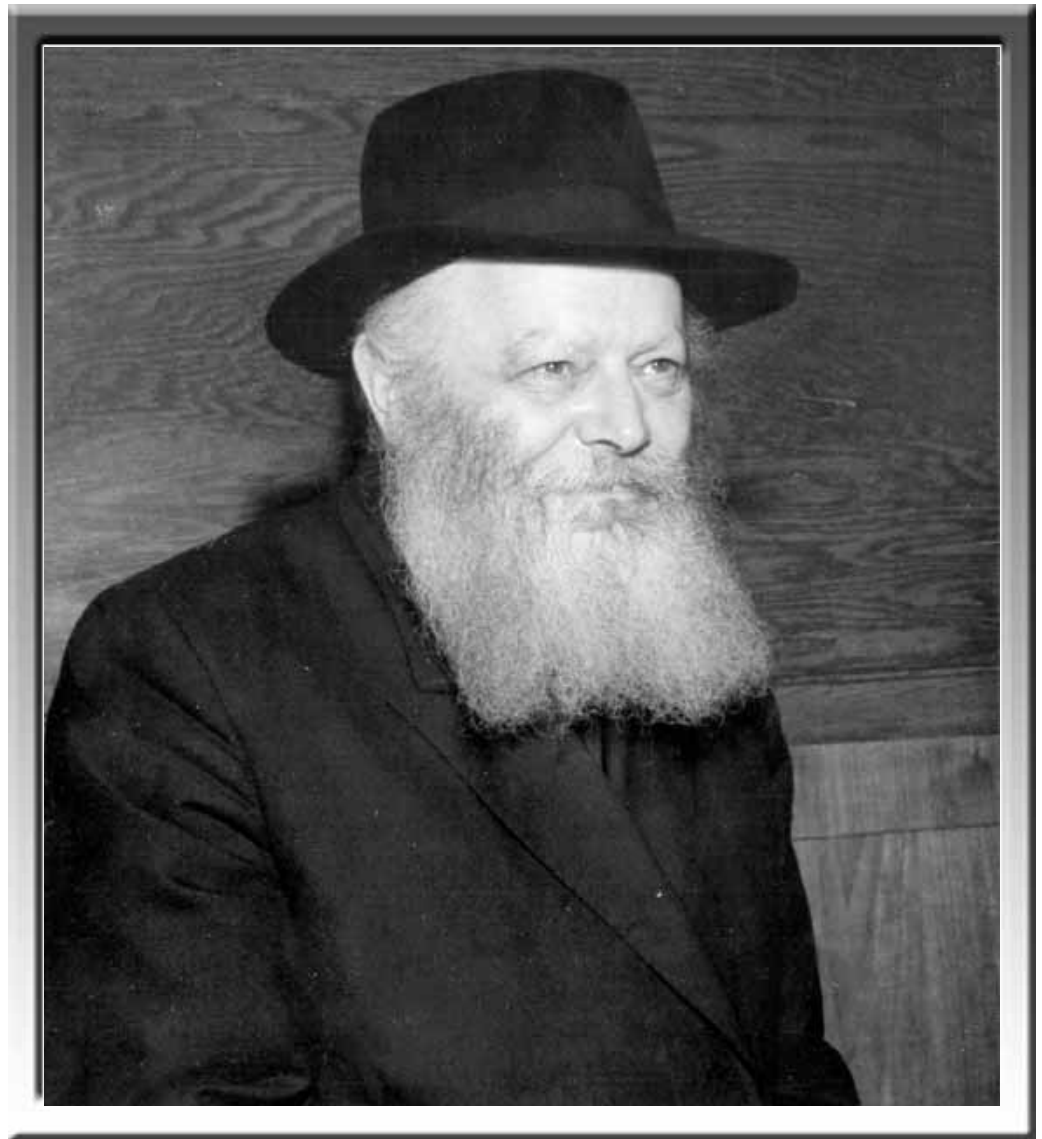

הכולל הקונטרסים בלקוטי שיצאו לאור במשך שנות תשי"ב-תשנ"א,
ביאורים בליקוטי לוי יצחק על אגרת התשובה,
ביאורים לדי פרקים הראשונים דאגרת התשובה דשנת תשכ"ט,
מכתבים ושיחות שתוכנם שייך לפרשיות השבוע והמועדים
ובסופו מפתח ענינים פסוקים ומאמרי רז"ל ועוד.

להשיג בחנויות הספרים המובחרות

קוסר סיוחד - ל"א ניסן, שנת ה-1001

"ואם יטמוד מלך
מבית דוד..."

בכתת המוסף:

אנא סימנא בעלמא

אלוקות בעולם; וכאשר ביאר רבינו מלכנו בשיחת אחרון של פסח בשנה הראשונה למלכותו.

וכדבריו המפורשים באחד ממאמריו:

... וזהו גם מה דאיתא בזהר מאן פני האדון הוי' דא רשב"י, ורשב"י אמר על עצמו אנא סימנא בעלמא, שהוא סימן בלבד אל הקב"ה, כי הי' בבחינה זו דעבד מלך מלך. ועל דרך זה הי' גם אצל הבעש"ט והרב המגיד... (תקעו תשמ"ג) ובמאמר אחר הוסיף:

... וכן הוא בהנשיאים שלאחריו החל מהבעש"ט והרב המגיד וכ"ק אדמו"ר הזקן, כ"ק אדמו"ר האמצעי, כ"ק אדמו"ר הצ"צ, כ"ק אדמו"ר מהר"ש, כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע, וכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שאינם מציאות בפני עצמם כלל וכל מציאותם הוא רק מה שבחד קטירא אתקטרגא ביי, וכמאמר מאן פני האדון הוי' דא רשב"י, היינו, שמציאותו האמיתית בגלוי הוא רק האדון ה'. ועד"ז הוא בהנשיאים שלפניו ושלאחריו... (שיר המעלות תשל"ט).

ועל כן, לא ניתן ואי אפשר להפריד בין ה"סימנים" לבין ה"סימן", אשר כל פעולותיו וענייניו הם "סימנא בעלמא" לגלות אלוקותו בעולם; ורק עבורנו, שוכני בתי חומר, אשר מתקשים להבחין בסימן כה בזה, הוסיפו ופירוטו בבחינת "היה נותן בהם סימנים" – "ואם יעמוד מלך מבית דוד..."

בנוסח קידוש לבנה אשר ייאמר בשבוע זה ע"י המוני בית ישראל, נאמר: "כשם שאני רוקד כנגדך ואיני יכול לנגוע בך". וכך עמדנו קמי מלכא, ובהניפו ידיים מולנו רקדנו כנגדו – ואיננו יכולים "לנגוע" בו. בלי כל תפיסה והשגה בראות עינינו. האדם יראה לעיניים, אך מתחת לקמט הכובע הסתתר ה"סימנא בעלמא", תכלית בריאת כל העולמות.

אך מכיוון, שכבר פסקו מאות רבני ומורי הוראה בישראל, אשר לא רק "סימן העליון" נתקיים בו, אלא גם ה"סימן התחתון" – [כפירוש החסידות על "האשה (כנסת ישראל) יוצאת (מגלות לגאולה) בסימנים", כמבואר על הפסוק בהגדה "רבבה כצמח השדה נתתיך וגו'"] – סימני ההלכה בפועל ממש, ו"אין לדיין אלא מה שענינו רואות" – אזי תיכף ומיד יקוימו ראשי-התיבות של "הלכה" "הריעו לה' כל הארץ" בהתגלותו לעיני כל – בלי כל צורך ב"סימנים" – וראו כל בשר יחדיו אשר "דוד מלך ישראל חי וקיים". וכהמשך נוסח ברכת הלבנה:

– "סימן טוב ומזל טוב יהא לנו ולכל ישראל!"

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ברדת בני ישראל למצרים, רגע לפני שעברו ממצב של בני-חורין אשר אחיהם משנה-למלך, למצב של "עבדים היינו" – מסר להם יוסף הצדיק את סימן גאולתם: "ואלוקים פקד יפקד אתכם והעלה אתכם מן הארץ הזאת". שנים רבות מאוחר יותר, ידעו בני ישראל לזהות את הגואל לפי אותו סימן שהועבר מאב לבן. אולי בשל כך, הוטבעה על נוסח ההגדה המספרת את סיפור יציאת מצרים חותמת ה"סימנים" – החל מ"סימן סדר של פסח", ועד ל"ירבי יהודה היה נותן בהם סימנים".

אלפי שנים מאוחר יותר, ב"שנה שמינית אחר מאה ואלף לחורבן הבית" (לשון הרמב"ם בהקדמתו לספר הי"ד), לאחר ש"נתפזרו ישראל בכל הארצות פיזור יתר והגיעו לקצוות ולאיים הרחוקים, ורבתה קטטה בעולם ונשתבשו הדרכים בגייסות", והבוקה-והמבולקה הגשמית נתנה את אותותיה בחושך רוחני מכאיב – "תכפו הצרות יתרות ודחקה השעה את הכל ואבדה חכמת חכמינו ובינת נבוננו נסתתרה", וכאשר כמעט אמרו בני ישראל "אבדה תקוותנו",

– הייתה יד ה' על רבינו משה בן מיימון, וברוח-קדשו חקק עלי ספר את סימני הגאולה מגלות אדום, למען יהיו לעד לבני ישראל:

ואם יעמוד מלך מבית דוד, הוגה בתורה ועוסק במצוות כדוד אביו כפי תורה שבכתב ושבועל-פה, ויכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה וילחם מלחמות ה' – הרי זה בחזקת שהוא משיח. אם עשה והצליח ונצח כל האומות שסביביו ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל – הרי זה משיח בודאי.

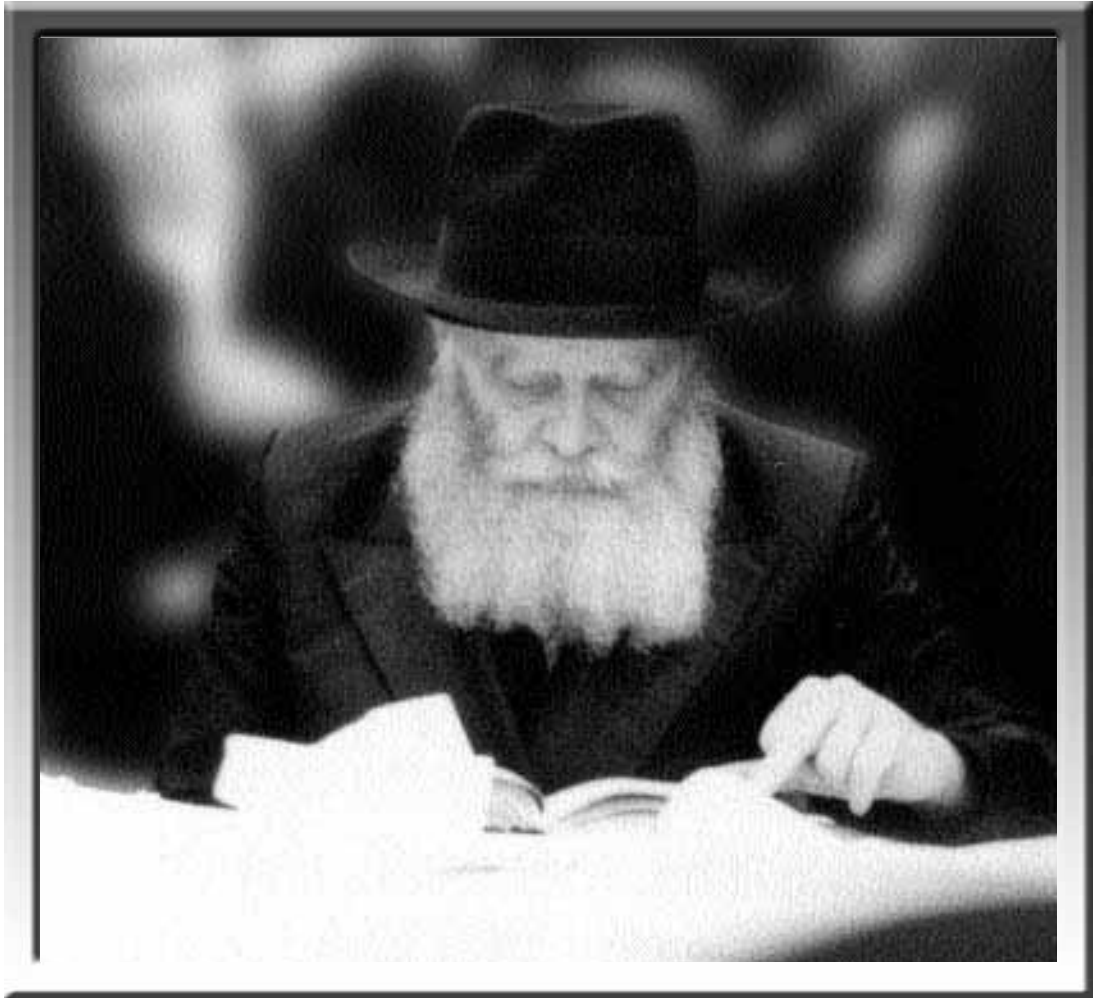
ובשנת ששת אלפים ושש מאות וששים ושתיים לבריאת העולם, בחודש אשר בו נולד הרמב"ם – ירדה לעולם נשמתו הקדושה של משיח אלוקי יעקב, נביא ישראל וגואלו, כבוד קדושת אדוננו מורנו ורבינו יחיה נצח. ויגדל הילד ויגמל, ועשה והצליח – "ויאמן העם".

רבות נדון בתורת רבינו אודות מהותם של "סימנים", האם הם רק מבררים את הדבר, או שמא הם פועלים וגורמים אותו. מצינו גם סוגים אחרים של סימנים, כגון סימנים להקל על הזכרון בלימוד התורה, ועוד סימנים מסימנים שונים.

שונה בתכלית הוא "בעל הסימנים", מלך המשיח, אשר יגאל את עם ישראל מגלותו האחרון. עליו ניתן להמליץ את דברי רבי שמעון בר יוחאי בספר הזוהר: "אנא סימנא בעלמא". כל מהותו ומציאותו היא – סימן ומופת לגילוי

"הוגה בתורה"

"הוגה - בתורה". ההגה בו אחז רבינו מלכנו הוא הגה התורה. לא נזדרזו רבינו מעולם לתקוע עצמו בדבר הלכה, אולם כאשר ראה שאיש מבין המלחים אינו יודע את נפשו בשל הסער הגדול הזה (כאשר, לדוגמה, עמדו מי שעמדו והתירו נסיעת ספינות יהודיות בשבת, ועוד כהנה) - מגיע רב החובל מתאו, תופס את ההגה, והכל מביטים משתאים כיצד הספינה יוצאת מן הסערה וידה על העליונה. וכשנשמע קולו בבואו אל ההגה, לא היה מי שלא שמע, מקצה תבל ועד קצהו, את דעת התורה הטהורה וההלכה הצרופה. ו"הריעו לה כל הארץ" והודו ואמרו - **הוי עמו, הלכה כמותו**

הריעו לה כל הארץ (תהלים ק, א) - ראשי תיבות הלכה כאשר באים לתאר את דמותו התורנית-הלכתית של רבינו מלכנו שליט"א, אכן אין הגדרה טובה מזו שנקט הרמב"ם: **"הוגה בתורה"**. **"הוגה"** - מלשון **"כי הנה כהגה ביד המלח"**. ספינת היהדות המטלטלת בין משברי הגלות, לאחר שתי מלחמות עולם ובימים טרופים של התפקרות ואובדן דרך. וכהגה ביד המלח, מוביל נשיא הדור את הספינה שנדמה היה כי עלתה על שרטון או לפחות סטתה מן המסלול - והשיב אותה לשרוט על גלי מבטחים לדרכה, לחופי ארץ החיים של הגאולה.

שנת תרס"ד

"מהפכה שמרנית" בדרכי לימוד התורה

ההבדל בין דרך הלימוד שסלל הרבי לבין דרכי הלימוד שהשתרשו בדורות האחרונים הוא כהבדל בין מי שמסתכל על דבר כלשהו ובוחן אותו כשהוא ניצב על הקרקע לבין מי שמסתכל על הדבר כאשר הוא ניצב למעלה, מעל הדבר שאותו הוא בוחן. הניצב בגובה שוה לדבר הנבחן על ידו אינו רואה את כל צדדי הדבר, כי אם רק חלק מהם, מה שאין כן הניצב מלמעלה רואה "במעוף צפור" את כל הדבר, על כל צדדיו ועל כל זוויותיו. הרבי בשיחותיו הק' לימד את דורנו להתרומם ולחזור לאותה דרך חשיבה מקורית, של חז"ל ושל ראשונים, כפי שעשה האלוקים את האדם ישר...

מאת: הרב טוביה בלוי

כמפורסם, תרתי דסתרי, הרי עניינה של "שמרנות" הוא שימור הקיים, ואילו עניינה של "מהפכה" היא שינוי יסודי מעיקרא.

ברם, בענייננו הדברים פשוטים ביותר – ה"מהפכה" משנה אומנם את דרכי החשיבה השגרתית ומנפצת מוסכמות, אך יחד עם זה – ובגלל זה – היא משמרת את הכוונה המקורית והשורשית של דברי התורה.

ההבדל בין דרך הלימוד שסלל הרבי לבין דרכי הלימוד שהשתרשו בדורות האחרונים הוא כהבדל בין מי שמסתכל על דבר כלשהו ובוחן אותו כשהוא ניצב על הקרקע לבין מי שמסתכל על הדבר כאשר הוא ניצב למעלה, מעל הדבר שאותו הוא בוחן. הניצב בגובה שוה לדבר הנבחן על ידו אינו רואה את כל צדדי הדבר, כי אם רק חלק מהם, מה שאין כן הניצב מלמעלה רואה "במעוף צפור" את כל הדבר, על כל צדדיו ועל כל זוויותיו.

על דרך משל: כאשר אנו לומדים סוגיא מסויימת או ענין מסויים ומתעוררת אצלנו קושיא – הרינו משתדלים באופן טבעי ליישב את הקושיא בדרכים שונות ומגוונות הנקוטות בין הלומדים מדור דור, אם על דרך החידוד או על דרך ההבנה וכו', איש איש כיד ה' הטובה עליו, ובכיוון שקיבל מרבתינו.

רבות נאמר ונכתב על דרכי לימוד התורה שהתווה הרבי בשיחותיו הקדושות, דרכים שהפכו נכסי צאן ברזל בעולם התורה בין מבקשי האמת. בין השאר האריך כותב שורות אלה במאמר "תורת חסד", שהוא המבוא השני לספר "כללי רש"י", מהדורת תשנ"א, שבו נידון נושא זה בהרחבה ובפירוט, בליווי דוגמאות רבות.

הרב טוביה בלוי

לכבוד שנת המאה אתכבד בזה להוסיף נקודת מבט מחודשת בענין זה, בשורות ספורות אך, לכשתימצי לומר, באופן מדוייק ומתומצת.

נקודת מבט זו תגלה לנו הגדרה מחודדת לדרכו של הרבי שסלל בלימוד והבנת התורה, אשר, כאמור, הלמדנים האמיתיים שבעולם התורה אימצו אותה (ביודעין או שלא ביודעין) בראותם האור כי טוב.

ההגדרה היא, כמצוין בראש דברינו: "מהפכה שמרנית".

באופן שטחי נראית ההגדרה האמורה כמושג הנסתר מיניה וביה. "מהפכה" ו"שמרנות" הם,

המרחק הזה ויתגמד בעינינו עד כדי הצטמקות מוחלטת. הנחה שטחית תקבע שהמבט הנכון הוא זה שהקרוב יותר אל הגוף הנידון, ואילו המבט ממרומים הוא מבט מוטעה ומיינוני, אך האמת היא הפוכה, שכן עובדה ברורה היא שבתוך הגוף הזה או מצדו הקרוב, ניתן לראות רק חלק ממנו. דווקא מלמעלה רואים את שלימות הדבר, ומכאן שהראיה הזאת היא המדוייקת והנכונה יותר, וממילא מובן שצודק יותר אותו מבט המגמד ומצמק את המרחק.

כשנתבונן מבחינה מופשטת יותר, נבין היטב את הדבר: מהותו הפנימית והאמיתית של כל דבר איננה קשורה לגודלו הפיסי ולאורכו ורחבו, ומבחינה זו, מבחינת המהות, אין חשיבות לגודל. לפי זה קרוב שהמהות מתבטאת בנקודת ה"אפס" של הדבר – הנקודה הראשונית – ולכן זה מתבטא יותר השגב והעוצמה של הדבר, גם כמותית וגם איכותית.

בתורת החסידות יש מוטיב רעיוני מרכזי של "כל הגבוה יותר יורד למטה יותר" היינו, שדווקא בדרגה נמוכה באה לידי ביטוי מודגש יותר הדרגה העליונה ביותר "נעוץ תחילתן בסופן".

מכאן גם הקשר ההדוק דווקא בין הפשט לבין הסוד, כפי שהוסבר לעיל.

ולכן את ה"מה" – ה"מילתא זוטרתא" – שביראת ה' אנו מגלים דווקא ב"מאה" – בנשגב (מאה ברכות) שבה.

דוד מלכא משיחא, הוא שתיקן את המאה ברכות בכל יום, כי מדתו היא מדת המלכות, שבה מתבטא הענין האמור.

בעניינים שטחיות של בן-דורנו נראה המאמר הזה כדוגמה מובהקת של "דרשנות" מפולפלת, המשנה, כאילו, את משמעות הדברים מן הקצה אל הקצה, במקום "מה" שמשמעותו מעט מזעיר עד לקרוב לאפס, אנו מפרשים "מאה", הגדרה המסמלת את העוצמה והריבוי

ולכן, כשנבחן את הענין בשרשו ובמקורו הקמאי (הראשוני) ביותר, ביסודו של הדבר, נכיר את העוצמה האיכותית שלו, כי המהות של הדבר שווה הרבה מאוד.

דוגמא זו עצמה מהווה ביטוי סמלי לעצם הענין של "מהפכה שמרנית" שהוא נושא מאמרנו.

כאשר ה"מהפכה" הופכת את נקודת מבטינו מן השטחי והמוגבל אל המהותי והיסודי – השרשי – אנו מגיעים אל שימור הדבר במקורו.

מפני קוצר היריעה והזמן אין המקום להרחיב ולהמחיש את הדברים בדוגמאות רבות, אך המבין – כלומר הרוצה להבין – יבין, ותן לחכם ויחכם עוד, ואידך פרישא – זיל גמור!

ברם, אם נתאמץ להתרומם ממקום עמידתנו – נגיע אל נקודת המוצא של הענין הנלמד, כפי שהיתה ברגע שנאמרו הדברים על-ידי חז"ל או על ידי הראשונים, שמוחם ולבם היו כפתחו של אולם – ואזי יתברר לנו שהקושיא נבעה מכך שדורותינו סיגלו לעצמם דרך חשיבה שונה מדרך החשיבה של אומרו הראשון של הדבר, ומכאן נובעים הקשיים שלנו בהבנת הדבר.

הרבי בשיחותיו הק' לימד את דורנו להתרומם ולחזור לאותה דרך חשיבה מקורית, של חז"ל ושל ראשונים, כפי שעשה האלוקים את האדם ישר, בטרם חל בנו העיוות של "חשבונות רבים".

ה"מהפכה" שסלל הרבי היא, לפי זה, השמרנות האמיתית והשרשים! [אגב: לא רק בדרך הלימוד, אלא גם בכל ענייני הנהגת הדור, הנהיג הרבי, "מהפכה שמרנית": דברים שנראו כמהפכנים ומפתיעים בגישתם – ואפילו תמוהים לכאורה – מתגלים כקרובים ביותר אל הרוח המקורית של ישראל סבא, כלומר – שמרניים לעילא והדוגמאות רבות מספור].

כתוצאה מדרך הלימוד שסלל הרבי – מתברר לפתע על רבות מהקושיות שלנו שהן מעיקרא ליתא!

מקוצר היריעה יודגמו הדברים בענין שהזמן גרמא (שנת המאה) הדגמה זו תראה לנו גם את נכונות דרכו המפורסמת של הרבי שקבע שאין סתירה בין ארבע הדרכים של "פשט" "רמז" "דרוש" ו"סוד", אלא, אדרבא, הן משלימות זו את זו (ראה דוגמאות רבות נוספות לענין זה במאמר שהזכרתי בראשית דברינו).

ידוע מאמר חז"ל על הפסוק "מה ה' אלוקיך שואל מעמך כי אם ליראה" – שמכאן נלמד החיוב של מאה ברכות בכל יום, "אל תיקרי מה אלא מאה".

בעניינים שטחיות של בן-דורנו נראה המאמר הזה כדוגמא מובהקת של "דרשנות" מפולפלת, המשנה, כאילו, את משמעות הדברים מן הקצה אל הקצה, במקום "מה" שמשמעותו מעט מזעיר עד לקרוב לאפס, אנו מפרשים "מאה", הגדרה המסמלת את העוצמה והריבוי.

נזכור גם את הקושיא המפורסמת שחז"ל שואלים: "אטו יראה מילתא זוטרתא היא?" ותירוצים "אין לגבי משה – וקושיית אדמו"ר הזקן בתניא קדישא פרק מב".

ברם, אם נסגל לעצמנו מבט מרומם, "מלמעלה", על הענין – ניזכר שבעומק כל עוצמה וכל כוח של ענין כלשהו טמון דווקא בנקודה האיכותית והמהותית הראשונים (וממילא – הזעירה!) של אותו ענין.

וכך הם פני הדברים: המרחק בין קצה העליון של גוף מסייג לבין קצהו התחתון של אותו גוף (גם כשמדובר במרחק פיסי של גוף גשמי) בולט ומורגש ביותר רק בעיני מי שנמצא בקירוב מקסימלי אל הגוף הנידון, או בתוכו, אך ככל שנתרומם ונתרחק ממנו, ילך

שנת תרפ"ח

"לומד בשקידה עצומה ומצליח"

אחד מסימני מלך המשיח הוא "הוגה בתורה" - למידה הכוללת בתורה מעלות רבות: ידענות, היקף ובקיאות, עמקות, ישרות, עד לאותן דרגות שמיימיות של "מגלין לו רזי תורה, ונעשה כמעין המתגבר, וכנהר שאינו פוסק". כל אלו ראינו אצל הרבי מה"מ • גדולי ישראל שהגיעו במחיצתו של הרבי, יצאו נרעשים ונפעמים לנוכח הידענות האדירה שנפרשה לנגד עיניהם בכל תחומי התורה • הבאנו כאן מעט ציטטות של גדולי ישראל על גדלותו התורנית של הרבי, ונדמה כי לא נשמע על מאן-דהו בדורנו שבחים שכאלו מפי גדולי ישראל מכל החוגים והעדות

גאון עולם

מפורסם הדבר שכבר בצעירותו היה הרבי גאון אדיר שאין כדוגמתו. וכדברי אביו הרב לוי יצחק זצ"ל "בעת שנעשה לבר מצוה היה כבר גאון עולם". (מעדות אמו של הרבי בשם בעלה - תולדות לוי יצחק עמוד 155)

לימוד בלילות

"בתקופות בהן שהה הרבי בבית אביו היו לילות שבת קודש מן המאושרים, לילות אלה היו למעשה הזמן הפנוי היחידי ללימוד בצוותא, בעיקר בתורת הסוד. האב המאושר רווה נחת לרוב מבנו בכורו.

באזני ר' שמחה גורודצקי שביקר ביקטרינוסלב בשליחות הרבי הרייז, מנה ר' לויק את ידיעותיו בעל פה של בנו: שני התלמודים ומפרשיהם, כל מדרשי ההלכה והאגדה, ספר הזוהר הקדוש, כל ספרי הפוסקים

התמירה.

הרבי השיב בצורה אישית לכל שואל והתשובות היו לכל חלקי התורה: הפלפול, הלכה ומנהג, נגלה, קבלה וחסידות, פשט רמז דרוש וסוד. חקירה, תכונה, תורה ומדע, נוסח התפילה, דקדוק, מסורת המקרא, מנין המצוות ועוד – כאשר כל התורה כולה פתוחה לפניו.

באיגרות (שחלקן התפרסמו בספרי אגרות קודש) ניכר בכל תשובה כאילו עסוק הוא בלימוד הענין עליו משיב. בכל ענין וסוגיה השיב בהרחבה בביור הסוגיות ביסודיות, על פי שפע מקורות מש"ס בבלי וירושלמי תוספתא ומדרשים, ספרי הלכה אגדה ופלפול, חקירה קבלה וחסידות, בבקאות מפליאה ובבהירות מדהימה.

למעלה: הרה"ג מרדכי אליהו אצל הרבי **למטה** (מימין): רבי פנחס מנחם אלטר, האדמו"ר מגור זצ"ל

הגדולים, כל כתיבי האריז"ל, וכל ספריהם הנדפסים של אדמו"רי חב"ד."

הכל בהיר ונהיר לו

הרב מרדכי אליהו, הראשון לציין:

".. אני אומר לכם כאדם שהיה נוכח מספר פעמים בפגישות עם הרבי, ומתוך כך שאני נמצא בקשרים רבים עמו, אין עוד בדור הזה רב גדול בכל מקצועות התורה, בפשט, כל רז לא אניס ליה, שט בים התלמוד כאילו ברגע זה למד זאת. וכך ברמז, בסוד ובקבלה, בתורת הנסתר כבתורת הנגלה; בהחלט ניתן לומר עליו "גדול הדור", אין שני לו .. כל פעם שהעליתי ענין מסוים בתורה, מיד העיר ודיבר בו הרבי שליט"א כאילו זה עתה, ברגע זה ממש, סיים לעסוק במסכת זו ובסוגיה זו. הכל בהיר ונהיר לו, ממש לא יאומן כי יסופר, איך אדם מסוגל לכך. אמרתי, לית דין בר נש, אלא מלאך קדוש עומד לפנינו".

ופעם אחרת הוסיף ואמר:

"שר וגדול מושל ושולט בעליונים ובתחתונים, גאון הגאונים שלא היה לו אח ורע, השר והמושל בכל התחומים – שר התורה, בקי בש"ס ובפוסקים, שר ההלכה, בקי ברמב"ם ובטורים, שר בית הזוהר, שר בקבלה, שר בחסידות, שר בדרוש, שר בהנהגה שר בהפצת התורה – כל זה בשיא הגדלות שבו אנוש מסוגל להגיע אליה".

הרבי עורך מאות ספרים תורניים

בשנת תשי"ב ייסד אדמו"ר הריי"צ את הוצאת ספרים קה"ת. לתפקיד "יושב ראש ועד הפועל" מינה אדמו"ר הריי"צ את הרבי. כעבור שנה, תשי"ג, ייסד הרבי הריי"צ "ספריית אוצר החסידים ליובאוויטש" – והרבי נתמנה כעורך ראשי.

באותם ימים החל הרבי ללמד דעת את העם בהדגירו בצורה גאונית ומרתקת, את מאות הרבות של החוברות, החיבורים והספרים, ועריכתם המוצלחת שנעשתה ללא כל ספק בכוחות על-אנושיים, שקשה להסביר כיצד ניתן לערוך ולהכין לדפוס מספר כה גדול של ספרים וחוברות, נוסף על חיבוריו שלו.

משיב בחכמה ובגאונות

בחוברת השניה של ביטאון קובץ ליובאוויטש שהחל להופיע בחורף תשי"ד, החל להופיע המדור "תשובות וביאורים" בעריכת הרבי מה"מ. התשובות עוררו התפעלות עצומה בעולם התורני. רבנים וגדולי תורה כמו יודעי ספר וסתם "עמך" החלו להריץ את שאלותיהם לרבי, שנתגלה להם טפח מקומתו התורנית

שנת תרצ"ז

משיב למחברי ספרים

מחברי ספרים רבים שלחו לרבי את ספריהם והוא נהג לכבדם בהערותיו והארותיו. אף הרבי הריי"צ מסר שאלות שהפנו אליו אל חתנו שענה עליהם בגאונות לא מצויה.

כל התורה פתוחה לפניו

הרב יצחק אייזיק הרצוג ע"ה, שהיה הרב הראשי לישראל סיפר את ששמע מאדמו"ר הריי"צ על גדולתו של הרבי:

"יש לו ראש של היצמח צדקי כל התורה כולה פתוחה לפניו".

"ללמוד ממנו לפחות מעלה אחת"

הצדיק רבי ישראל אבוחצירא זצ"ל, ה"בבא סאלי היה אומר על תורתו של הרבי:

"מופת הדור, גאון ישראל וקודשו כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א . . הוא ישראל שלם, הוא שלמות הכל, ואנו – הלואי ונזכה ללמוד ממנו לפחות מעלה אחת".

שכינה מדברת מתוך גרונו

כ"ק אדמו"ר רבי משה מרדכי בידרמן, האדמו"ר מלעלוב זצ"ל:

".. אצל משה רבינו עליו השלום, כתוב 'שכינה מדברת מתוך גרונו'. מהרבי מליובאוויטש שליט"א שומעים את קול השכינה . . הרבי שליט"א הוא היחידי הממלא בשלמות את השליחות של רבינו הבעל שם טוב . . כוחותיו הם למעלה מהטבע לגמרי".

רבי משה מרדכי בידרמן, האדמו"ר מלעלוב זצ"ל

בקיא בפרד"ס,

מרא דרזין

כ"ק אדמו"ר רבי יקותיאל יהודה הלברשטאם, האדמו"ר מצאנז זצ"ל:

"הרבי מליובאוויטש הוא שר התורה וצדיק אמת . . אני מקנא ברבי מליובאוויטש שליט"א על העולם הבא שלו בגלל פעילותו בכל העולם . . הוא ראוי באמת להיקרא "חכם" על פי המובא שהחכם לא מיקרי אלא איש קדוש, בקיא בפרד"ס מרא דרזין..."

"..כדאי לבדוק אפוא, האם יש תקדים בתולדות ימי ישראל לכך שתלמיד חכם אחד חידש ולימד והדפיס כמות עצומה כזו של "ובתורתו יהגה" בכל פרד"ס התורה ממש, אשר עד היום נדפסו כבר למעלה מ-200 כרכים מתורתו, ובהם חידושים נפלאים בש"ס וברמב"ם, פסקי הלכות ומנהגים, עיונים בקבלה וביאורים בחסידות, והכל בעומק נפלא . . או האם יש דוגמא לבקיאות הפלאית השזורה בכל שורה מדברי תורתו בנגלה ובנסתר, או באחד מעשרות אלפי מכתבי התורה שענה לשואלים. כאשר בכל ענין וענין שעוסק בו כל רז לא אניס ליה מכל התורה שבכתב ושבעל-פה, ומכל ספרי הראשונים והאחרונים, בנגלה ובנסתר.

"והרי כן היה לימוד התורה של דוד אביו, וכדברי דוד המלך עצמו (שמואל ב' כ"ג ה'): "כי ברית עולם שם לי ערוכה בכל ושמורה", ואמרו חז"ל (תנא דבי אליהו רבא פרק ג'): "עוד אמר דוד המלך עליו השלום שאני אהיה בקי במקרא ובמשנה בהלכות ובאגדות, שנאמר כי ברית עולם שם לי, ואין ברית אלא תורה, ערוכה בכל, במקרא במשנה בהלכות באגדות ושמורה, שיהיו דברי תורה שמורה בי לעולם ולעולמי עולמים". וכן אמרו בעירובין (נד, א) על פסוק זה: "אם ערוכה ברמ"ח אברים שלך משתמרת".

וכן הוא ברבינו שליט"א, הבקי בכל מכמני התורה, ואין שייך אצלו ענין של שכחה, כי התורה שלומד ערוכה בכל ושמורה אצלו לעד.

"ועל דרך זה אין אח ורע לתופעה שבכל שבת ושבת יושב יהודי ודורש בדברי תורה לפני קהל קדוש של אלפי אברכים בני-תורה, רבנים וראשי ישיבות, וזאת במשך שעות ארוכות, כאשר לשון חז"ל בשני התלמודים שגורה על פיו, והרמב"ם וד' חלקי השולחן ערוך, ונושאי כליהם, ביחד עם הזוהר-הקדוש, כתבי האריז"ל וכל ספרי החסידות, פרושים לפניו כשמלה..."

"כל ישראל זקוק לו"

כ"ק אדמו"ר רבי פנחס מנחם אלתר, האדמו"ר מגור זצ"ל:

"כ"ק אדמו"ר שליט"א – כל ישראל זקוק לו שהרי אין אפילו בורג קטן בכלל ישראל, שאין נישא על כתפיו . . מיום הסתלקות אבי זצ"ל (בעל ה"אמרי אמת") לא ראיתי יהודי שבכוחו להתמודד עם העולם. עתה זכיתי להכיר את היהודי השני יבדלחט"א בעלמא דין, שבכוחו להתמודד עם העולם".

בשפה ברורה ונעימה ובהסברה נפלאה בלתי מצויה, כשאנו מניח פרט כל שהוא שאינו מתייחס אליו. כך כאשר מגלה נתיב חדש בפירוש רש"י על התורה, הרי הוא מונה ומפרט קושיא אחר קושיא בכל תג ואת מלשונו, וכך כשמרצה ביאור חדש בדברי הרמב"ם, הרי הוא מדייק ומדקדק בכל תיבה ותיבה, ועל דרך זה בסוגיות הבבלי והירושלמי או הזוהר הקדוש והמדרשים. וכאשר מופיעים מוגהים ומארים על ידו בכתב ובדפוס, הרי הדברים ניצבים חיים וקיימים לנגד עיני הלומד, "ומוכן לאכול לפני האדם".

פנים חדשות בלימוד התורה

הרבי מה"מ הקדיש בהתוועדויות זמן מיוחד לביאור בחלקים מסויימים בתורה, על פי דרך שסלל עם הזמן חלק משיטתו המיוחדת בלימוד התורה.

ביאור על רש"י – החל משנת תשכ"ה, החל לבאר בכל התוועדות קטע מדברי רש"י. השאלות והביאורים גילו שיטה חדשה ומפלאה בלימוד והגות בדברי רש"י על התורה.

ביאורי הזוהר – בשנת תש"ל החלו להופיע בדפוס ספרי אביו הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסון זצ"ל, ומאז החל הרבי לבאר ולהתעמק בנכתב בספרים אלו, בעודו מרחיב את היריעה ומגלה טפח נוסף בראי התורה.

פרקי אבות – בהתוועדויות שנערכו בשבתות הקיץ הקדיש הרבי שיחת קודש לביאור משנה אחת מתוך הפרק השבועי. גם כאן ייסד הרבי שיטה גאונית ומפלאה בהבנת וביאור דברי התנאים ב"פרקי אבות".

מלוקט מהספרים: "יחי המלך המשיח" (לרש"י וולפא) "ממלכת התורה" (לר"י בלוי) "תשובות וביאורים בשולחן ערוך", "יחידושים וביאורים בש"י" (להר"י אייזנבך) ו"ימי מלך" (להרמ"מ לאופר).

"העמקות הנפלאה שלו, לא שיערתי"

הגאון האדיר רבי שמואל הלוי וואזנר שליט"א: פעם היה ביחידות אצל הרבי, וכצאתו מקודש-הקודשים אמר למלווי-תלמידיו: "זה שהבקיאות של הרבי היא באופן של לא יאומן כי יסופר, לזה התכוונתי כי הדבר מפורסם לכל, אבל את העמקות הנפלאה שלו, זאת לא שיערתי... כאשר יוצאים מחדרו מרגישים שיוצאים מאדם הגדול בענקים".

גאון אמיתי בכל מקצועות התורה

הגאון האדיר הראשון לציון, הרב עובדיה יוסף שליט"א:

"כ"ק האדמו"ר מליובאוויטש הוא גאון אמיתי בכל מקצועות התורה, בנגלה ובנסתר, גאונו זה משתקפת מתוך עשרות הספרים מתורתו שיצאו לאור. הוא מנהיג משכמו ומעלה, גבוה מכל העם, וזכה להקים עולה של תורה בכל רחבי תבל. אלפים רוב ת חינו בית ישראל זכו לשוב בתשובה שלימה לאבינו שבשמים, בזכות שלוחיו הרבים הפזורים ברחבי העולם, אשר הקימו ישיבות ומוסדות תורה, והצילו רבים מהתבוללות ושמד"..."

כשולחן ערוך לפני הלומד

בהקדמה לספר "יחידושים וביאורים בש"י" – המלקט את שיחותיו של הרבי בסוגיות הש"ס – מתאר הגאון הרב חנניה יוסף אייזנבך שליט"א את תורתו של הרבי, כשולחן ערוך שמוכן לאכול לפני האדם. "שיחות אלו שלרוב ובמיוחד בהתוועדויות שבת-קודש, הנמשכות לפעמים קרוב לחמש שעות רצופות, המה שיעורי עיון עמוקים בפרד"ס התורה מצטיינות כאמור בשני אלה: "כשולחן הערוך" הדברים באים

מרמלשטיין - מסעדה בטעם ביתי

Mermelstein Caterers

MAYER KOHEN

Thursday & Friday SPECIAL:

- * 2 Roasted Chickens
- * Fish * Kugel * 1 Salad

ONLY \$19.75

351 KINGSTON AVENUE
BETWEEN CARROLL & PRESIDENT STREETS

(718) 778-3100

Let us cater your simcha...

שנת תש"ב

ילדים שותים מ"מעיין חי"

אחת מהנפלאות בתורתו של הרבי היא, שלמרות העובדה שדבריו רחבים ועמוקים מני ים, וגדולי הלמדנים יכולים להפוך בה ולהפוך בה, הרי שאותה תורה מתאימה גם לילדי ישראל 'צאן קדשים' - "לקטן ולגדול" • לקראת י"א בניסן, פנינו לרב יוסף יצחק ליברוב מנהל "מכון לוי יצחק", העומד מאחורי הוצאת הגליון הייחודי "מעיין חי", ומשקה מתורתו של הרבי לילדי ישראל, וביקשנו לשמוע ממנו אודות הגליון מהיווסדו ועד עתה

מאת: שלמה הלפרן

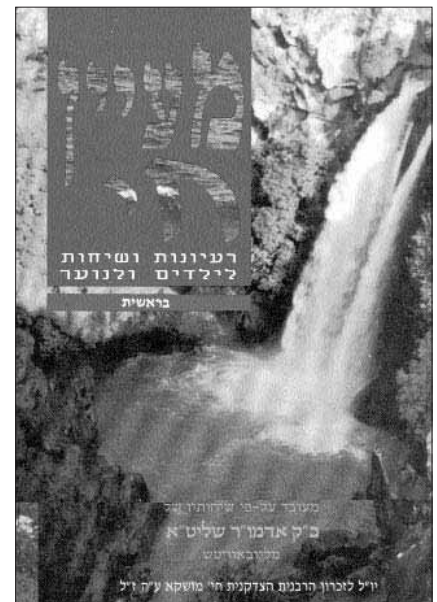
שהרבי אמר בכנוסי הילדים (וגם הן לא היו מלוקטות בצורה מסודרת) וניתן היה גם למצוא דברי תורה וחסידות מותאמים לילדים בצורות שונות (כגון בגליונות "שיחות לנוער") אך שיחות, כדוגמת "לקוטי שיחות", כמעט לא ניתן היה למצוא בשפה שתתאים לילדים, ומי שחפץ בכל זאת ללמוד שיחות עם ילדים נאלץ להסתדר בכחות עצמו ולמצוא את המילים המתאימות להסברת השיחה או הרעיון לילדים.

היוזמה הראשונה והמקורית למהפכה שחלה בתחום זה היא הוצאתו לאור של הגליון "מעיין חי", ע"י "מכון לוי יצחק" בראשות הרב יוסף יצחק ליברוב. מדי שבועיים החלו לצאת לאור גליונות "מעיין חי" המביאים את שיחותיו של הרבי, בשפה ברורה, מנוקדת ומתאימה לילדים, ובתוספת חשובה של תאריכים בתולדות חב"ד, והכל בצורה נאה ועל גבי נייר איכותי ומהודר.

לקראת י"א בניסן, בו כולנו עוסקים בחיזוק ההתקשרות לרבי, ע"י לימוד תורתו, פנינו לרב ליברוב מנהל מכון לוי יצחק, העומד מאחורי הוצאת הגליון,

לדים לומדים שיחות של הרבי; לכאורה מה פשוט מזה? בכל בית-ספר חסידי ואפילו בגני הילדים, לומדים ומלמדים שיחות, מידי שבוע ובכל מועד. כל הורה חסידי משתדל להנחיל לילדיו מתורתו של הרבי, ובכל עלון חסידי שיוצא לאור, אם זה גליון עולמי, ארצי, מקומי או דף מצולם עבור "מסיבות שבת", תופסת מקום חשוב השיחה של כ"ק אדמו"ר מה"מ, בעיבוד כזה או אחר, המתאים לילדים.

לא תמיד זה היה כך. המחנכים וההורים הותיקים, בוודאי זוכרים את התקופה, בה לא ניתן היה למצוא מדברי תורתו של הרבי בצורה שתתאים להבנתם של ילדים צעירים. היו כמובן את השיחות

שבפרסום תורתו של הרבי.

האם יש קווים מנחים מיוחדים בעבודתכם?

העקרון שמנחה אותנו כל העת הוא, שאנו מביאים את השיחה כמות שהיא, כמובן בשפה המתאימה לילדים, אך ללא תוספת בגוף השיחה, גם אם נדרש הסבר או באור שאינו נמצא בגוף השיחה, כגון משל וכדומה, אנו מביאים זאת כהערה בשולי הגליון ולא בתוך השיחה, אך כמעט בכל המקרים הצלחנו להמנע גם מכך.

זהו הייחוד של "מעין חי" עד היום ביחס לשאר המקומות בהם מובאים דברי תורתו של הרבי, בעבודים ובתוספות שונות בהתאם לעניין.

ניתן אם כן לומר כי "מעין חי" היא חוברת שיחות של הרבי?

בעקרון ניתן אולי להגדיר זאת כך, אלא שכאשר מדפיסים דבר בשם הרבי, יש צורך בזהירות מיוחדת, ולכן אפילו ל"לקוטי שיחות" בתרגום ללה"ק היוצאים לאור על ידינו, אנו קוראים בשם "רעיונות לפרשת השבוע" – משום שלמרות שמדובר לכאורה רק בתרגום, הרי זה אינו הדבר המדויק שאמר הרבי או הגיה, וכך גם ב"מעין חי".

מהו באמת המקור לשם "מעין חי"?

השם בא לבטא את הפצת מעיינות החסידות החיים ומחיים. גם שמה של הרבנית מרומז בשם זה שכן ראשי התבות של מעין חי הם הר"ת של שם הרבנית חיה מושקא ע"ה.

האם הייתה התייחסות מיוחדת של הרבי לגליון?

על הדו"חות והגליונות שהיינו מכניסים לרבי, היה מתקבל בדרך ככל המענה ה"רגיל" לאותו זמן. שאלות פרטיות עליהן קבלנו תשובה היו כמו בזמן שפרסמנו את מנהגי יום ההולדת, ואז חשבתי כי מאחר ואחד

הרב יוסף יצחק ליברוב

המנהגים הוא עלייה לתורה בש"ק שלפני יום ההולדת, אולי כדאי להנהיג שילד יעלה לתורה עם אביו כמו בשמחת תורה, על כך ענה הרבי "ידוע ומפורסם שכך נוהגים בשמחת תורה"; מתשובה זו לא הבנו האם הכוונה היא שאין בעיה לנהוג כך כפי שעושים בשמחת תורה, או שהכוונה שכך נוהגים רק בשמחת תורה ולא בהזדמנויות אחרות. שאלנו שוב וקבלנו מענה ברור "ידוע ומפורסם שכך נוהגים אך ורק בשמח"ת".

מן הסתם יש גם קשיים...

כמובן שישנם את הקשיים "הרגילים", קשיי התחלה שהיו בעבר, קושי כלכלי וכו', אולם החלק הקשה ביותר הוא דווקא בתחום התוכן – מציאת השיחה

ובקשנו לשמוע ממנו אודות הגליון מהווסדו ועד עתה. מתי עלה לראשונה הרעיון של הוצאת שיחות מעובדות לילדים, וכיצד החלטתם ליישם אותו?

הרעיון להוציא לאור שיחות של הרבי לילדים, הועלה בעבר מספר פעמים, ורבים פנו אלינו, כמי שאמונים על תרגום והוצאת תורתו של הרבי בצורות שונות, וביקשו שניטול על עצמנו גם משימה זו. כמובן שדברים מסוג זה, לוקחים זמן, ובפרט נושא כזה שהיווה חידוש גמור. משום כך לא כל כך ידענו איך "אוכלים" את זה. משום כך תקופה די ארוכה נשאר הרעיונות בעולם המחשבה והדיבור בלבד.

לאחר הסתלקותה של הרבנית ע"ה, היה ברור לנו, בהנהלת "מכון לוי יצחק", כי עלינו לעשות משהו לעילוי נשמתה. וכפי שהרבי ביקש אז, להקים מוסד חדש. חיפשנו פרוייקט חדש ומיוחד, ובסיום ה"שלושים" החלטנו, כי הגיעה העת לבצע את הרעיון ולהתחיל להוציא לאור גליון ובו שיחות של הרבי בעיבוד לילדים.

אז לקראת י"א ניסן יצא הגליון הראשון?

לא כל כך מהר... אל תשכח שכפי שהזכרתי, היה מדובר בתחום חדש לגמרי, ונדרש זמן כדי להחליט על האופן והצורה המתאימים ביותר. היה גם צריך למצוא את הצוות שיעסוק בכך, בעיקר בבחירת תרגום ועיבוד השיחה.

חדשיים לאחר מכן יצא לאור הגליון הראשון, תוך כוונה שזה יהיה ירחון. גם לאחר שהגליון יצא סוף סוף לדרכו, לא היינו בטוחים שעלינו על הדרך הנכונה. החלטתי אפוא להשקיע כמה שיותר בשיפור.

התייחסנו לגליונות הראשונים כמעין 'טיוטה' וציפינו לתגובות כדי שנדע איך להמשיך הלאה.

הגליונות נחטפו, והתגובה שחזרה ונשנתה היתה רק "מתי כבר יצא לאור הגליון הבא?"

לאחר שלשה חדשים הוצאנו את הגליון הבא, והפעם במתכונת של דו-שבועי, כאשר בכל חוברת מופיעות שתי שיחות, אחת לכל שבוע. מאז אנו שומרים על מתכונת אחידה כל השנים.

ככמה גליונות מדובר?

הגליון הנוכחי (י"א ניסן תשס"א) הוא גליון מספר 325, כך שבחשבונו פשוט מדובר בכ-650 שיחות של הרבי שתורגמו ועובדו לילדים עד עתה!

מי העוסקים במלאכה?

כאשר פרסמנו את החוברות, לא ציינו את שמות העורכים, מתוך כוונה שהגליונות לא ייתקבלו כעניין השייך באופן פרטי לפלוני ואלמוני אלא כעניין כללי, וכך הם אכן התקבלו ב"ה. כאשר הגיעה העת להוציא לאור את הגליונות בספר, הזכרנו כמובן את צוות העריכה, כאשר את מלאכת התרגום והעבוד, עושה הגבי רחל זקס, הגהת תוכן מתבצעת על-ידי הרב יוסף יצחק קמינצקי, וההגהה הלשונית והניקוד מבצע ר' חיים נקר. אנו עושים כל מאמץ להוציא תחת ידינו דבר מתוקן, מתוך תשומת הלב והזהירות הראויה לזכות הגדולה

שנת תש"ג

ללמוד ולהבין את דברי הרבי שבגליון. הרב יצחק פיין מבני ברק, עוסק במרץ רב בהפצת הגליונות בבני ברק בקרב חוגים שונים, והוא מחלק לפעמים למעלה מ-1000 גליונות! ואכן קבלנו משם תגובות חמות ואוהדות, כמו גם בקשות להשלים גליונות שחסרים להם.

מהי צורת ההפצה של הגליון היום?

ישנם שתי דרכים, האחת היא בגליון דו-שבועי, והשניה כספר המקבץ את הגליונות. עד כה יצאו לאור כרכים א' עד ה' (בראשית – דברים) וכעת מדפיסים את הסדרה השניה כרכים ו' עד י', כאשר בימים אלו יוצא לאור כרך ח' על ספר ויקרא, כאשר המטרה שלנו להשלים בקרוב את הסט עד כרך י' (דברים).

בחוברות הבודדות ישנה מעלה על פני הספרים. ילד המקבל מידי שבוע שיחה של הרבי שמיועדת עבורו, זה יעניין אותו יותר וממילא הוא ילמד את השיחה. מחירה של חוברת היא סמלית בלבד, 90 אגורות, וברכישה מרוכזת כ-30 אגורות. ישנם בתי ספר הגוברים מראש תשלום זה כחלק מההוצאות השוטפות, ואכן מומלץ לכל מוסד חנוכי, ארגון ילדים וכדומה להזמין את החוברת עבור התלמידים.

במחיר כה נמוך ניתן לתת לילד **להתקשר לרבי ע"י לימוד תורתו בכל שבוע.**

מהן התכניות לעתיד?

אנו חושבים על הוצאה לאור במתכונת של "מעייני חיי" של שיחות בעניינים שהזמן גרמא – ענייני גאולה ומשיח. כדאי לציין כי יצאה לאור חוברת בשם "הדרך הישרה" (ע"י תלמוד תורה חבי"ד בקריות) ובה שיחות מה"דבר מלכות" של שנות נ"א-נ"ב בעיבוד לתלמידים ובתוספת שאלות חזרה.

העיקר שנזכה בזכות הפצת המעיינות להוציא לאור ולפרסם את ה"תורה חדשה" תורתו של מלך המשיח שיילמד את כל העם מגדול ועד קטן, כולל כמובן הילדים, בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש.

המתאימה לעיבוד לילדים. חייבים למצוא שיחה מידי שבוע, ועם השנים לאחר שכבר הדפסנו כ-13 מחזורים, המשימה נהיית קשה יותר ויותר, עד שבשנים האחרונות נאלצתי ליטול אותה על שכמי. ב"ה בסופו של דבר ישנה תמיד סייעתא דשמיא ובתורתו הבלתי-מוגבלת של הרבי נמצאת תמיד השיחה המתאימה.

תוכל להזכר באפיזודה מיוחדת, בהוצאה לאור?

כמו בכל דבר שעושים, ובפרט שהוא כרוך במאמץ רב, מתגנבות מידי פעם מחשבות, האם המאמץ הטירחה וההשקעה הם מוצדקים? האם הגליון מביא את התועלת הרצויה? – סיפור ששמעתי מפי מורה לטבע באחד מבתי הספר שלנו נתן לי את התשובה.

המורה נכנסה לכתה ג' כדי למסור שיעור וביקשה מהתלמידות לחלק את כל המצוי בעולמנו לסוגים

העקרון שמנחה אותנו כל העת הוא, שאנו מביאים את

השיחה כמות שהיא, כמובן בשפה המתאימה לילדים, אך

ללא תוספת בגוף השיחה, גם אם נדרש הסבר או באור

שאינו נמצא בגוף השיחה, כגון משל וכדומה, אנו

מביאים זאת כהערה בשולי הגליון ולא בתוך השיחה

שונים. להפתעתה המרובה, אחת הילדות – בכתה ג' – ציינה "חי צומח דומם ומדבר" המורה שנדהמה מהתשובה מיהרה לשאול על המקור לידיעה זו, ותשובת התלמידה הייתה: "הרי זה הרבי אומר! זה היה כתוב במעייני חיי..."

קהל היעד של הגליון הוא רק ילדים ממשפחות חסידיות?

הגליון מיועד לכל ילד בעל רקע תורני, אבל עקב התוכן שלו הוא אינו מתאים כל כך במקומות אחרים; אך תלמידים בכל תלמוד תורה ובי"ס תורני יכולים

לשניאור הלפרין
אבא אבא אבא אבא
 לרגל הולדת הבן בשעט"פ
 תזכה לגדלו לתורה לחופה ולפעשים טובים
 אבי ווינר   יוסי הלפרין

פזל טוב! פזל טוב!
לנתנאל ט"י
 לרגל בואך בקשרי השידוכין עב"ג תחי'
 יה"ד שיהא זה לבנון עדי עד פיוסד על יסודי התורה
 והכפזות לנח"ד ב"ק אדמו"ד פה"פ שליט"א
 עימי - בית כשיח 770

20 שנה למבצע ספר התורה של ילדי ישראל

בימים אלה מלאו עשרים שנה למבצע כתיבת "ספר התורה של ילדי ישראל" - מבצע ייחודי שטרם היה כמותו בכל הזמנים • היוזמה והאות הראשונה נכתבו ביום הבהיר י"א ניסן, בו נכנס הרבי לשנת ה-80 שלו. מאז התנהל המבצע בהיקף עולמי • הרבי ייחס חשיבות עצומה לכך שכל ילד יירשם באות בספר התורה. כשילדים עמדו בסכנת חיים, הרבי שאל 'האם יש להם את בספר התורה?' • סקירה מאלפת אודות המבצע העולמי, בליווי סיפורים מרתקים, וקטעי שיחות מופלאות • עשרים שנה! שלושה ספרי תורה! למעלה ממליון ילדים!

מאת: שניאור זלמן לויך

ספר התורה מגיע לכותל המערבי

עיניהם כיצד נראה ספר תורה, ובעקבות זאת לרכוש אות עבור הילדים שבמשפחה.

זה היה הצעד ראשון של פעולה מרחיקת לכת, שגררה בעקבותיה התעניינות מעמיקה בקרב כל המשפחה, שהחלה לצעוד בדרך העולה בית א-ל.

את הסיפור הזה סיפר הרבי מה"מ בהתוועדות י"ז בתמוז תשמ"א, כעדות לכוח הטמון ברכישת אות בספר התורה של ילדי ישראל – מבצע שהניב פירות רבים בשדה קירוב יהודים לתורה, כאשר במקרים מסוימים היתה פעולה 'פשוטה' זו צעד ראשון בתהליך

לד קטן שחי מאחורי מסך הברזל, ניגש לאביו ושאל "אבא, מה זה ספר תורה?" האב, שנולד אף הוא לאחר המהפכה הקומוניסטית לא ידע על מה מדובר והוא הגיב בפליאה: מדוע אתה שואל? היכן שמעת מושג כזה? השיב לו הילד כי חברו ניגש אליו ושאל האם הוא מעוניין לרכוש אות ב'ספר תורה' מיוחד שנכתב עבור ילדים בכל העולם

משהו באינטואיציה של האב אמרה לו שמדובר במושג יהודי כלשהו, והוא אמר לבנו: לך ושאל מישהו מבוגר יותר; אולי יוכל להשיב על שאלתך.

ניגש הילד לאחד מהזקנים, והציג בפניו את שאלתו. היהודי המבוגר נענה במשך שעה ארוכה הסביר לילד מושגים רבים שעדיין זכר מעולם היהדות. הדברים עוררו תשומת לב ודיונים ממושכים התפתחו בעקבות ההתעניינות של הילד, ומאחר יותר התגבשו בני המשפחה למבנה בית כנסת נטוש, בכדי לראות במו

שנת תש"ד

משמעותי של התקרבות לשמירת אורח חיים מלא ע"פ התורה ומצוותיה.

לידתו של מבצע חדש

הקמפיין הגדול של מבצע אות לכל ילד יהודי בעולם בספר התורה של ילדי ישראל – החל בהתוועדות לרגל י"א ניסן תשמ"א, יום הולדתו של הרבי מה"מ.

היה זה חודשים ספורים בלבד אחרי שהרבי ייסד את ארגון "צבאות ה'", תנועת נוער כלל-עולמית עבור כל ילדי וילדות ישראל שעדיין לא הגיעו לגיל מצוות. באותה התוועדות, ייחד הרבי שיחת-קודש ל"צבאות ה'", והצביע על סגולתם של הילדים, אשר כדברי הפסוק

"והשיב לב אבות על בנים" בכוחם לקרב גם את הוריהם לתורה ומצוותיה, משימה המהווה אתגר חיוני המשותף לכל ילדי ישראל, בכל מקום. בהקשר לכך הוסיף הרבי כי בעולם הגשמי בו אנו שרויים חשוב לבצע גם אקט פיזי, דרכו תוכח לעין כל אחדות "חיילי צבאות ה'", ילדי ישראל החיים ברחבי העולם כולו. פעולה זו חובה שתהיה קשורה עם תורת ה', שרק בכוחה ניתן באמת לאחד את העם היהודי כפי שהוכח לקראת מעמד הר סיני, כאשר "ויחן שם ישראל נגד ההר" ואמרו חז"ל "ויחן (לשון יחיד) כאיש אחד בלב אחד".

"בהתאם לכך באה הצעה ובקשה" – אמר הרבי ופתח במבצע חדש – "לכתוב ספר תורה מיוחד עבור כל ילד וילדה שלא הגיעו עדיין לגיל בו הם כבר חייבים במצוות, ומדובר הן באותם שכבר נרשמו ל"צבאות השם" והן אותם שלעת עתה עדיין לא נרשמו".

להתחיל את הכתיבה בי"א ניסן

שלוש התוועדויות הקדיש הרבי ברציפות לנושא, יום אחר יום. בהתוועדויות אלו התייחס באריכות לכל ההיבטים של המבצע, כשהוא יורד לפרטי פרטים ומגדיר את השלבים המעשיים ביותר. כך למשל קבע הרבי מחיר אחיד עבור האותיות – דולר אחד בלבד, או שוויו של דולר במטבע המקומית של המדינה בה מתגורר הילד. הרבי גם קבע כי ספר התורה ייכתב דווקא בארץ ישראל, הארץ "אשר ה' אלוך דורש אותה, תמיד עיני ה' אלוך בה, מראשית השנה ועד אחרית השנה", ובארץ ישראל גופא, בעיר העתיקה בירושלים, המבטאת את רעיון האחדות; עיר שמהווה מוקד משותף לכל בני ישראל.

אם לא די במיקום הכמעט פרטני, הרי שהרבי טרח להוסיף כי את הספר יש לכתוב בהיכל בית הכנסת "צמח צדק" שבעיר העתיקה, המבנה היחיד בעיר העתיקה מבין כל בתי הכנסת שהיו שם, אשר קירותיו וגגו שרדו מיום בנייתו עד עצם היום הזה למרות המלחמות והתהפוכות שעברו על העיר – דבר ה"מורה על העדר השינוי והנצחיות".

את מלאכת הכתיבה ביקש הרבי להתחיל מיד, עוד ביום י"א ניסן ויש לסיימו עוד בשנה זו שנת 'הקהל', לכל הפחות עד ערב ראש השנה הבאה, שהוא יום הולדתו של רבנו הצמח-צדק.

בעקבות זאת התמסרו סופרי הסת"ם למלאכתם במלוא המרץ, וסיימו את כתיבת ספר-התורה הראשון כבר בחודש מנחם-אב ואת מעמד ה"סיום" חגגו ברוב פאר כבר בכ"ף אב ברחבת הכותל המערבי.

תשומת-לב נדירה לכל פרט

מבצע אות בספר התורה לכל ילד וילדה יהודים בעולם, היה אחד המבצעים הבודדים שהרבי הקדיש תשומת לב כה רבה לכל פרט ופרט.

מדברי הרבי אודות ספרי התורה של ילדי ישראל

ילדים – אל תחמיצו!

בנוגע לקניית האותיות ע"י ילדי ישראל – ישנם עוד כמה פרטים: ילדים וילדות המגיעים לגיל בר-מצוה ובת-מצוה, בימים הקרובים, ואפילו ביום י"ב ניסן יכולים הם לנצל את היום האחרון (י"א ניסן) שהם עדיין קודם בר-מצוה ובת-מצוה, ולקנות בזריזות אות בספר זה.

כי כל זמן שהם עדיין קודם בר-מצוה ובת-מצוה, הרי-הם זכאים להשתתף בכתיבת הס"ת המיוחדת שנכתבת (ע"י ו)לזכותם של ילדי ישראל, שלא הגיעו למצוות; אבל לאחר שהגיעו למצוות, אינם יכולים להשתתף בכתיבת ס"ת זו (אלא בכתיבת ס"ת הנכתבת ע"י גדולים) ולכן מן הראוי שינצלו את זכותם.

וכל זה – נוסף על כללות הענין ד"זריזין מקדימין למצוות" שמשום זה צריכים כל ילדי ישראל (לא רק אלו המגיעים למצוות בימים הקרובים) להזדרז בקניית אות א' בס"ת של ילדי ישראל בהקדם האפשרי.

התעסקות הילדים עצמם בכל הקשור לס"ת

כדי לחבב אצל ילדי ישראל את קניית האותיות בהס"ת – כדאי שהילדים עצמם יתעסקו בזה:

נוסף לזה שסכום הכסף יהיה משלהם (מהמתנות שמקבלים מהוריהם וכו') הנה הם עצמם ישלחו את הכסף לועד רבני אנ"ש באה"ק, ע"י שהם יכניסו את הסכום במעטפה, בצירוף מכתב בכתב ידם עם שמם ושם אמם וגילם, ויכתבו את הכתובת ע"ג המעטפה וישלחו לאה"ק.

ונוסף להחביבות שתהיה ע"י שהם עצמם יתעסקו בה, יהיה זה הוספה בהעשיה שלהם (בענייני קדושה), והרי מעשה קטן חשיב מעשה.

ובפרט שמעשה הכתיבה דקטן בא ע"י יגיעה רבה (כפי שרואים במוחש), הנה ע"י יתייגע בענין של קדושה, כבנדו"ד – השתתפות בכתיבת ס"ת של ילדי ישראל.

ואפילו אם לאחרי כל היגיעה יהיה הכתב של הילד בלתי קריא – הרי זה באופן ד"דילוגו עלי – אהבה" היינו, שזה גופא מעורר חביבות גדולה יותר למעלה, ע"ד כללות הענין ד"נער ישראל ואהבו"

ואעפ"כ, יצרפו ההורים מכתב יחד עם מכתבו של הילד, ובו יבארו את הפרטים שכתב הילד (שמו, שם אמו וגילו).

המיוחד, לצידו של הרב העניג.

המבצע פרץ מיד לתודעה הציבורית ואלפים ביקשו לרשום את ילדיהם. וכך, עוד בטרם גובש משרד מסודר התאספו שמות בכל מרכזי חב"ד שברחבי העולם. ועד הרבנים קיים אסיפה שניה ובעקבותיה התבקש הרב שמואל גרייזמן, משלוחי הרבי לארץ-הקודש, ליטול על עצמו את ריכוז המבצע כולו. הרב גרייזמן נענה לאתגר, והוא ממשיך עד היום, במסירות וללא לאות, לנהל את המבצע בקנה מידה עולמי.

במשך כל העת, לא חדל הרבי מלעודד ולזרז את הפעילות. בין השאר הכריז הרבי כי היות וניצבים אנו לקראת התגלותו של מלך המשיח, וידועים דברי חז"ל ש"אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף", הרי בוודאי עוד יולדו תינוקות רבים בעם ישראל וצריך לדאוג שגם הם יוכלו לרכוש אותיות בספר התורה; לכן, אין כל ספק כי יש להיערך לכתיבת ספר-תורה שני, וכשיתגלה מלך המשיח יהיו לילדי ישראל, המכונים

למעלה: מליוני תיקיות של ילדי ישראל שרכשו אות בספר התורה. **למטה:** הרב גרייזמן ליד מפת העולם בה מצויינים המקומות בהם נרכשו אותיות לספרי התורה

חשיבות מיוחדת ייחס הרבי לחלק שעל הילד ליטול ברכישת האות 'שלו' בספר התורה: "אין להסתפק בכך שההורים ירכשו אותיות עבור ילדיהם" – אמר הרבי – "כאשר מדובר בילד גדול, עליו לרכוש את האות מחסנונותיו האישיים, ולכתוב בכתב ידו את הפרטים שלו, ובכלל זה את שמו היהודי, שם אמו, תאריך הלידה וכתובתו. כך יטול הילד חלק מעשי ופעיל ברכישת האות ובכך יהיה שותף מלא במשימת האחדות. תינוקות שאינם יכולים לכתוב בעצמם, ישתתפו במבצע בכך שהוריהם ימלאו עבורם טופס רכישה. חשוב לזכור" – הוסיף הרבי – "כי כל פעולה שהתינוק רואה או שומע, אפילו מיזמו הראשון נחרתת בפנימיותו וביזכרונו, ויכולה להשפיע עליו עד יומו האחרון."

בהמשך הדברים ביקש הרבי להעניק תעודה מיוחדת לכל רוכש ואפילו התעודה עצמה זכתה להתייחסות נדירה: הרבי הורה להתייחס אליה במלוא הרשמיות. שתהיה חתומה כדת וכדין, לפי הגדר ההלכתי של שטרות ישראל, עובדה שתעניק חשיבות ותוקף למעשה הקניין של האותיות. כאשר יקבל הילד תעודה כזו יוכל בוודאי להתפאר בכך, לתלות את התעודה במקום בולט בחדרו, להציגה בפני חבריו, ובסוף להשפיע עליהם לנהוג כמותו ולרכוש את בספר התורה. גם עיצוב התעודה קיבל הגדרה מפורטת, וכאשר הרבי הגיה אותה הורה להעביר את תמונת הכותל-המערבי שהודפסה בה לצד הימני (במקום השמאלי) ולהוסיף תמונה של קבר רחל בצדה השמאלי.

עוד הורה הרבי שעשרה מבוגרים [בנוסף לרבני-אנ"ש והסופרים העוסקים במלאכה] ירכשו את לעצמם בכל אחד מספרי התורה שייכתבו עבור ילדי ישראל; כך ניתן יהיה להימנע משאלה הלכתית הנגזרת מהעובדה שספר התורה שייך כולו לכאלה שעדיין אינם בני מצווה.

המבצע יוצא לדרך

"כל דבר שרצונו לדאוג שיתנהל כשורה צריך למנות משגיחים, עליהם יוטל הפיקוח שהביצוע יעשה כראוי" – אמר הרבי, והטיל את אחריות הפיקוח על המבצע על הרבנים חברי בית דין רבני חב"ד בארץ הקודש.

כבר ביום המחרת, התקיימה אסיפה דחופה של הרבנים בירושלים, והחלו דיונים מעשיים להגדרת הפעילות, שתעשה בצורה מאורגנת, ותתאים לכל הוראותיו של הרבי, שקבע גם כי המשרד שיחלוש על המבצע הגדול ימוקם בכפר חב"ד. הרבנים בחרו באותה אסיפה את סופר הסת"ם הנודע הרב שלמה אהרן העניג, כמי שעליו תוטל מלאכת הכתיבה. קלף מאיכות מהודרת ודיו משובח נקנו מיד ובו ביום,

ביום הבהיר והגדול י"א ניסן תשמ"א – שנת השמונים – נכתבו האותיות הראשונות. כעבור מספר שבועות ביקשו הרבנים מסופר סת"ם נוסף, הרב שמשון כהנא, להצטרף למלאכת הקודש של כתיבת ספר התורה

שנת תש"ה

נענו כי עליהם לרכוש אות בספר המיוחד, דבר שיביא ברכת ה' לכל המצטרף. הרבי התבטא אותה עת כי גם תינוקות שזה עתה נולדו יש לרכוש עבורם אות, למרות שעדיין לא נקראו בשם ואת שמם ישלחו אח"כ למשרד שבכפר חב"ד

גדולי ישראל מכל החוגים, הביעו אף הם את התלהבותם, בכך שעודדו ואף רשמו את צאצאיהם לרכישת אות בספר התורה המיוחד לילדי ישראל, (ראה מסגרת).

התוצאה לא אחרה לבוא. במהלך ימי הקיץ נרכשו כל 304,805 האותיות וספר התורה הראשון הושלם! שיא כל הזמנים!

הבשורה פורסמה בכל העולם, ומיד החלו ההכנות לקראת הסיום שהתקיים ביום כ' אב, יום ההילולא של המקובל ר' לוי יצחק ע"ה אביו של הרבי.

טקס סיום ספר התורה התקיים ברחבת הכותל-המערבי, במפגן אדיר, יוצא דופן, מפואר ומרשים. הרבי אף שלח אישי למעמד הסיום, הלא הוא הגאון האדיר הרב זלמן שמעון דבורקין רבה של קראון הייטס. הרב דבורקין אף הביא עמו 1200 דולר, השתתפות אישית של הרבי בהוצאות כתיבת הספר, רכישת הקלף, הדיו ושכרם של סופרי-הסתי"ם; הרבי קצב סכום נוסף לרכישת שתי 'פרוכות', מעילי-קטיפה לספר התורה, בצבעים לבן וכחול; סכום נוסף נתבקש הרב דבורקין לתת לצדקה. כמו כן הביא עמו בקבוק וודקה שהרבי שלח במיוחד לאירוע, וכן בקבוק שנשלח אל הרבי מהתוועדות חסידים שהתקיימה מעבר למסך הברזל, ברוסיה הסובייטית!...

ברחבת הכותל התאספו רבבות אנשים, נשים וטף, ציבור ענק מכל החוגים העדות והגילאים כולם באים ליטול חלק בשמחת הסיום של ספר תורה שלמעשה יש בו חלק ליהודים מכל קצווי תבל, מכל הקהילות, העדות, החוגים והסוגים שבעם ישראל. את המעמד פיארו בנוכחותם עשרות אדמו"רים, רבנים, ראשי ישיבות, מנהיגי עדות ואישי ציבור. ספר האחדות נישא בהתלהבות, בשירה ובריקודים אל הכותל המערבי בטרם הובל אחר כבוד למקומו הקבוע בבית המדרש "צמח צדק" שברובע היהודי.

השמחה וההתרגשות באירוע הגיעו לשיאם בעת שהועברה בשידור חי שיחה מיוחדת שנשא הרבי ממש באותה עת בבית מדרשו, 770. כך הציבור הצטרף פיזית להתוועדות שקיים הרבי, והאזין בדממה לדברי הקודש. בדבריו הצביע הרבי על סגולותיו של הספר שזה עתה הושלם: אחדות בני ישראל, גם אלו שלעת עתה הקשר שלהם למצוות התורה אינו נראה בגלוי. "שלימות התורה" שנפעלה כאן, אמר הרבי, פועלת גם את שלימות העם, ומחזקת בפועל את שלמות הארץ; זו כוחה של תורת ה', הנותנת עוז ותוקף בכל התחומים, בגילוי ובמוחש.

עם שובו של הרב דבורקין, הנציג והשליח האישי של הרבי למעמד, נקרא מייד לחדרו של הרבי, ונתבקש

"משיח" (על פי מאמר חז"ל "אל תגעו במשיחי אלו תינוקות של בית רבן) שני ספרים מיוחדים, כנגד ב' ספרי-תורה שצריך כל מלך (כולל המלך המשיח) לכתוב לעצמו, כפי שנאמר "והיה כשבתו על כסא ממלכתו וכתב לו את משנה התורה הזאת"

מפגן אדיר של אחדות לכבוד ספר האחדות

פעילים רבים בכל רחבי העולם, החלו לעסוק ברישום הילדים במרץ רב. הם התאמצו להגיע לכל ילד וילדה יהודים ולאחד אותם בספר התורה. מסירות חסרת-תקדים ליוותה את המבצע כאשר אנ"ש הבחינו בתשומת לב יוצאת-הדופן שהקדיש הרבי, כאשר בכל התוועדות ייחד דברים לנושא.

שוב ושוב הועמד המבצע במרכז סדר היום. אם ילד או ילדה עברו לפני הרבי, הם נשאלו מיד האם כבר יש להם את בספר התורה; הורים שביקשו ברכה לילדיהם,

ספרי התורה של הגאולה

מלך צריך שיהיו לו ב' ספרי תורה

דובר לעיל שכתובת הס"ת של ילדי ישראל תיעשה בזריזות רבה, באופן שיסיימו את כתיבת הס"ת עוד בשנה זו, שנת הקהל. וכשיסיימו את כתיבת הס"ת – יתחילו מיד לכתוב ס"ת ב' עבור ילדי ישראל.

ומאחר שביאת משיח צדקנו קשורה בהענין ד"יכלו נשמות שבגוף", הנה בודאי שבמשך החודשים הקרובים ייוולדו הרבה ילדים וילדות, כך שיהיו מספיק ילדים שיקנו גם את כל האותיות דס"ת הב'.

והנה, ילדי ישראל, תינוקות של בית רבן, נקראים (ע"פ "תורת אמת") בשם "משיח", כמרז"ל עה"פ "אל תגעו במשיחי" – "אלו תינוקות של בית רבן".

ומאחר שמלך (כולל מלך המשיח) צריך שיהיו לו ב' ספרי תורה, כמ"ש "והיה כשבתו על כסא ממלכתו וכתב לו את משנה התורה הזאת", "שני ספרי תורות, אחת שהיא מונחת בבית גנזיו, ואחת שנכנסת ויוצאת עמו". הנה ב' ספרי התורה של ילדי ישראל, הנקראים בשם "משיחי" – הם (בדוגמת) ב' ספרי התורה של מלך המשיח.

כתיבת ספרי התורה – סגולה להחשת הגאולה

ויה"ר שהתחלת כתיבת הס"ת של ילדי ישראל, הנקראים בשם "משיחי" – תמהר ותחיש עוד יותר את הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו. ובקרוב ממש יזכה כל אחד ואחת מבני"י ללמוד תורתו של משיח מפיו של משיח, וכהדגשת שנת הקהל – שהמלך קורא בתורה בבית המקדש באופן ד"הקהל את העם האנשים והנשים והטף גו".

וכתיבת הס"ת בירושלים העתיקה בין החומות – תהיה הכנה קרובה לקיום היעוד "בונה ירושלים ה"י כולל חומות ירושלים, כמ"ש "ואני אהיה לה גוי חומת אש סביב", ועד לקיום היעוד "פרזות תשב ירושלים" בביאת משיח צדקנו, במהרה בימינו ממש.

הרבי, נתן לה הרבי דולר נוסף עבור בעלה, ועוד שלושה דולרים עבור ילדיה. מבולבלת ונסערת יצאה האם מן המעמד, וכשנרגעה מעט ניגשה למזכירות, וביקשה להכניס מכתב לרבי, כי למרות שיש לה כבר חמישה ילדים כ"י, נתן לה הרבי רק שלושה שטרות עבור ילדיה. את מכתבה סיימה כי עז רצונה להבין את ההנהגה הזו של הרבי.

בתשובתו, כתב לה הרבי כי הוא נתן לה שטרות כפי מספר ילדיה שרכשו אות בספר התורה לאחר מכן התברר לה לתדהמתה שאכן כן, עבור שניים מילדיה עדיין לא נרכשה אות בספר התורה של ילדי ישראל!

סיפור נוסף, אירע עם משפחה שיצאה בימי חופשת הקיץ לטויל בטבריה. תוך כדי הליכה, נעלם מעיניהם אחד מילדי המשפחה. הם פתחו בחיפושים קדחתניים ובסופו של דבר הבחינו כי הילד נפל אל תוך מי הכינרת. חישה מהר הוא הובהל לבית הרפואה "פוריה" שבטבריה, ובאבחון שערכו הרופאים החליטו להעבירו למרכז

למעלה: סיום כתיבת הספר בבית הכנסת "צמח צדק", בין חומות העיר העתיקה. **למטה:** ריקודים סוערים בבית הכנסת.

למסור דו"ח מפורט על האירוע הגדול. הרבי האזין והתעניין בכל מה שהתרחש, שלב אחר שלב.

בהתוועדות פרשת בחוקותי הוסיף הרבי ואמר כי ספר התורה שהושלם ברחבת הכותל המערבי ושוכן בין חומות העיר העתיקה בירושלים ("עיתק מלשון חזק") מחזק ומגביר בפועל את השלום האמיתי ואת השלווה, בעולם כולו.

כתיבת ספר התורה השני

כבר במעמד סיום ספר התורה, החלה כתיבתו של הספר השני, ונמשכה תנופת מכירת האותיות, כאשר פעילים רבים ממשיכים בכל דרך לרשום ולאחד עוד ועוד ילדים בספר התורה.

אין ספק כי ההתלהבות הראשונית נחלשה, וקצב רכישת האותיות הואט, כך שהשלמת הספר השני התאפשרה רק כעבור חמש שנים, ביום כ' אב תשמ"ו, אז שוב נערכה שוב חגיגת סיום ספר תורה ברוב עם בליווי עצרת חגיגית ומרשימה.

כמו בפעם הקודמת, השתתפו רבבות אנשים נשים וטף ברחבת הכותל המערבי, והשמחה נחוגה ברוב עם, בפאר והדר. גם עתה שלח הרבי בקבוק וודקה מיוחד, וצירף עשרים מטבעות של חמשה-לירות ישראליות.

ספר זה כקודמו, הובל בשירה ובריקודים למשכנו הקבוע שבהיכל "צמח צדק". גם מעמד מפואר זה היווה "פעולה נמשכת", ועם סיום הספר השני החלה כתיבתו של הספר השלישי.

תשע שנים חלפו, ובחודש אלול תשנ"ה, שהיתה אף שנת 'הקהל', הושלמה כתיבתו של הספר השלישי. רחבת הכותל זכתה, הפעם כיחזקה של ממש, לארח קהל רבבות ששמח בשמחת התורה. בהתלהבות קודש ובשמחה ליוו ההמונים את הספר השלישי, ו'ארון הקודש' שבהיכל "צמח צדק" קיבל משנה תוקף של אחדות.

הילד טבע בכנרת, והרבי שאל: האם יש לו אות בספר התורה!?

על החשיבות העצומה שהרבי העניק לכך שכל ילד צריך להיות רשום בספר התורה, תעיד העובדה הבאה, כי במקרים רבים הרבי שאל ילדים וילדות האם כבר יש להם אות בספר התורה. הרבי הורה למנהלי המבצע להעביר אליו מידי יום שישי את רשימת השמות של הילדים שרכשו אותיות במהלך השבוע האחרון!

בהקשר לכך מספר הרב דניאל דהאן מצרפת את המעשה הבא:

אשה ממכרי משפחתי שהתקרבה ליהדות בצרפת, נסעה לביקור ב-770. במהלך שהותה, השתתפה במעמד חלוקת 'דולרים' לצדקה. כשהגיעה וניצבה לפני

שנת תש"ו

רמזים מיוחדים

לקראת סיום ספר התורה השני, שלח הרבי מה"מ בקבוק וודקה מיוחד, וצירף לכך עשרים מטבעות של חמשה-לירות ישראליות. חסידים רבים הרגישו כי קיימת סמליות מיוחדת להתייחסות יוצאת דופן זו מצד הרבי, ששלח עשרים מטבעות המסמלות את התאריך כי באב – היום בו נערך הסיום – ובחר במטבע של חמש לירות ישראליות, כסמל לחמישה חומשי תורה; על המטבע נחקקה דמות של אריה, המסמלת את צורתו של "מזל" חודש אב, אריה...

אומר מנהל הפרוייקט הרב שמואל גרייזמן, כי "צו השעה המוטל על כתפיו של כל הורה וכל ילד – לרשום את הילדים בספר התורה. בזמן שחולף מפסידים ילדים רבים את ההזדמנות 'לרכוש את חיי נפשם', כפי שהתבטא הרבי מה"מ באחת משיחותיו.

"עלינו לרכוש את בספר התורה עבור ילדינו מיד עם היוולדם ולנצל כל הזדמנות לרשום כל ילד וילדה בסביבתנו, לספר לכל מי שמוכן לשמוע אודות המשימה הזו, ולדאוג שבשורת האחדות תגיע לבתיהם של כל משפחה בעם ישראל".

למעלה ממיליון ילדי ישראל, מכל קצווי תבל כבר מאוחדים כיום בגווילי הספרים המיוחדים. בימים אלו נמשכת מלאכת הקודש, ספר תורה נוסף המיוחד לילדי ישראל נכתב כעת. עשרים שנים עברו, ואין ספק כי נוסף דור חדש של ילדי ישראל; ישנם רבבות ילדים וילדות שעדיין לא זכו להכנס באותה מסגרת מופלאה המאחדת את כל העם היהודי.

הרפואי בעפולה, שם החלו בטיפול קדחתני אינטנסיבי, כשבמהלכו הבהירו להורים כי גם כאשר יצילו את חייו, יהפוך ילדם ככל הנראה לנכה בכל אברי גופו, היל"ית.

הדבר נחת על בני המשפחה כרעם ביום בהיר, ובעוד הם מנסים לעכל את הבשורה הנוראה הופיעה בפתח מסדרונות בית הרפואה צעירה שעסקה בימבצעים. ההורים שחו בפניה על צרתם, והיא הציעה כי ירכשו עבורו אות בספר התורה של ילדי ישראל. ההורים נענו מיד, וישבו לכתוב מכתב לבקשת ברכה מהרבי. הרבי שלח את ברכתו, ובסיום המכתב שאל האם נרכשה עבורו אות בספר התורה; הורי הילד שמחו כי באפשרותם לענות בחיוב.

יומיים אחר-כך החל מהפך חיובי במצב בריאותו של בנם. בסוף אותו שבוע כששוב ביקרה הצעירה בבית הרפואה, היא לא מצאה עוד את בני המשפחה ליד חדר טיפול נמרץ, והילד כבר הועבר למחלקה 'ריגילה' להמשך הטיפול, עד שזכה לרפואה.

"כל הנמצא כתוב בספר"

בשבת-קודש פרשת לך-לך תשמ"ב, הוסיף הרבי והדגיש עד כמה חשוב לכל ילד יהודי להיות כלול בספר התורה המיוחד של ילדי ישראל. "גם אם נרכשה עבור ילד כלשהו אות בספר תורה 'ריגיל', ספר שאותיותיו מיועדות גם למבוגרים עליו להזדרז ולרכוש אות בספר המיוחד של ילדי ישראל". הרבי ביאר את הנושא בארוכה, ובהמשך הדברים ייחס אל ספרי-התורה המיוחדים לילדי ישראל, את דברי הנביא דניאל (יב, א) "והיתה עת צרה אשר לא נהיתה מהיות גוי עד העת ההיא, ובעת ההיא ימלט עמך כל הנמצא כתוב בספר". לאור הדברים הללו, ולאור המצב הנוכחי בארה"ק,

ספר התורה מובל ברחובות העיר העתיקה אל הכותל

"עוסק במצוות"

עבדו את ה' בשמחה (תהלים ק, ב)

כאשר יבקשו מכל ילד חב"די ברחבי העולם לעשות תנועה אשר הוא זוכר מהרבי - אין כמעט ספק אשר תנועה זו תהיה הנפת היד המפורסמת לעידוד השיר והשמחה. תנועה אשר אין לה אח וריע בכל תפוצות ישראל, מנהיגיו ודורותיו. בכל מהותו ומציאותו נראית בנשיאנו מלכנו שליט"א, דוגמא חיה ולוהטת של "עבדו את ה' בשמחה". שמחה מעצם העובדה שכעת זוכים לעבוד את ה'. ומכיוון שאין רגע פנוי מעבודה זו - למדת אשר שמחה זו בוקעת כל מצב וניסיון. את תואר פניו הקדושים בעומדו בתפילה, או במעמד חלוקת

הדולרים לצדקה, או בעת ההקפות, או בעת צאתו לשאיבת "מים שלנו" - אין מילים אחרות לתאר מאשר מילות הזוהר הנאמרות בכל ליל שבת: "ואנפהא נהירין בנהירו עילאה". "אור מופלא רום מעלה" הבוקע וזורח ומאיר לכל סטריק, מהשמחה הגדולה בעשיית המצוה, ותיכף בסיימו את עבודתו בקודש, מרים פניו אל הקהל, ובתנופה אדירה מעודד את סער השירה, כקול מים רבים רבים משברי ים. ומשמחת קודש זו של "עוסק במצוות" - חי ומחיה מלכנו שליט"א את כל העדרים, עדי יקויים: "לכה דודי לקראת כלה" לגאלה בגאולת עולמים.

שנת תש"ז

נוצר חסד לאלפים

מדי יום הגיעו לרבי אלפי מכתבים ובהם בקשות ברכה ועזרה, חלק נכבד מהם נשאו סיפורים על מצוקות פרנסה גשמיות של משפחות רעבות ללחם. משפחות אלו כתבו לרבי בתקווה שהרבי יתפלל ויזכיר אותן לברכה. אך הרבי לא הסתפק בברכות רוחניות, הוא גם שלח מעטפות חתומות ובהם סכומי כסף גדולים... • בכתבה הבאה עובדות וסיפורים מרתקים על מעשי צדקה מופלאים שהעניק הרבי לנצרכים ולנזקקים מבלי שהללו יידעו מי המסייע... • פן נוסף של "עוסק במצוות כדוד אביו" שמשום-מה טרם עסקו בו...

מאת: מנחם זיגלבוים

הרבי חוזר מהבנק...

המעשה הבא היה באחת השנים הראשונות לנשיאותו של הרבי כשהמצב הכספי ביבית-רבי היה די קשה.

משפחה פלמונית המתגוררת בקראון-הייטס היתה מחוסרת כל. אומנם העניות לא בלטה כל כך בחיצוניות, אבל השכנים והמכרים הקרובים ידעו היטב על מצבה הכלכלי של המשפחה. כל נסיונותיהם של הקרובים לעזור נדחו באדיבות תקיפה. המשפחה לא רצתה לקבל עזרה בשום אופן. אפילו לפני חג הפסח, כשריחות התבשילים עלו מכל בית, ואילו מביתה של אותה משפחה לא היתה שום תכונה מיוחדת – דחו את העזרה המושטת שלהם.

בכאב לב פנתה אחת השכנות אל מזכירו של הרבי הרב לייבל גרונר וסיפרה לו את סיפורה הנוגע ללב של המשפחה, בתקווה שהמזכיר יספר זאת לרבי.

כשרי לייבל נכנס בהזדמנות הקרובה לקודש-הקודשים, סיפר את מעשה הדברים לרבי ושאל לעצתו. הרבי הקשיב בתשומת לב, ומבלי אומר פתח את אחת המגירות בה היו מונחים בתפוזות שטרות רבים של דולרים. הרבי התכופף ונטל מלוא חופניו את השטרות שהיו במגירה והכניסם לתוך שקית. "מסור זאת למשפחה", ביקש הרבי מהמזכיר.

המזכיר התפלא, והעז לשאול: "הלא הם מסרבים לקבל כל תמיכה". הרבי ענה מיד: "לך לביתם, תדפוק על הדלת וכשתשמע צעדים תשאיר את המעטפה ותברח

גשמיות של משפחות שחלקן פשוט רעבות לפת לחם. משפחות אלו כתבו לרבי בתקווה שהרבי יתפלל ויזכיר אותן לברכה. אך הרבי לא הסתפק בברכות רוחניות, הוא גם שלח מעטפות קבועות ובהם סכומי כסף גדולים לתמיכה בסיסית, תמיכות שהגיעו אל אותן משפחות בדרכים שונות ומשונות, שאפילו בעלי המשפחות לא ידעו מאיפה הגיע הכסף."

מעין זה היה עם ר' אורי כהן, היה איש עסקים שמלבד עסקיו פעל רבות בעניני התלמוד-תורה בהולנד. (ראה כתבה נרחבת אודותיו בגליון זה). לפעמים ראה ברכה בעסקיו, אך לעתים גם ראה שפל כלכלי בעסקיו. באותן תקופות היה הרבי שולח לו עזרה כספית עד שהיה חוזר ומתאושש.

כשנולדה נכדתו הראשונה, בת לבתו שגרה בלונדון, רצתה רעייתו לטוס ללונדון כדי לראות את נכדתה הבכורה והחדשה, אולם באותם ימים עסקיו היו בכי רע, ולא היה ביכולתו לקנות כרטיס טיסה. הדבר נודע לרבי, שמהיר לשלוח לו סכום כסף מכובד שיספיק לקניית כרטיס טיסה, בצירוף הוראה שהאשה לא תדע מי הנותן, וזאת כדי שלא לגרום לה צער מכך שהרבי צריך לעזור להם...

יסוף החומר ועריכתו לקראת הכתבה שלפניכם היה אחד העבודות הקשות ביותר בעבודת הכתיבה שלי, וזאת משום שכמעט כל

א

מיד בטרם ייראוך". כאשר צווה כך עשה, ובני אותה משפחה היסבו באותה שנה ליד שולחן סדר ערוך כהלכתו, – הם אפילו לא ידעו מי הוא ששלח את הכסף – – –

כשהמשיע החסידי ר' מענדל פוטרפס שמע את סיפור המעשה, התרגש ואמר: "הרבי גאון לא רק בלימוד, גם בנתינת הצדקה שלו..."

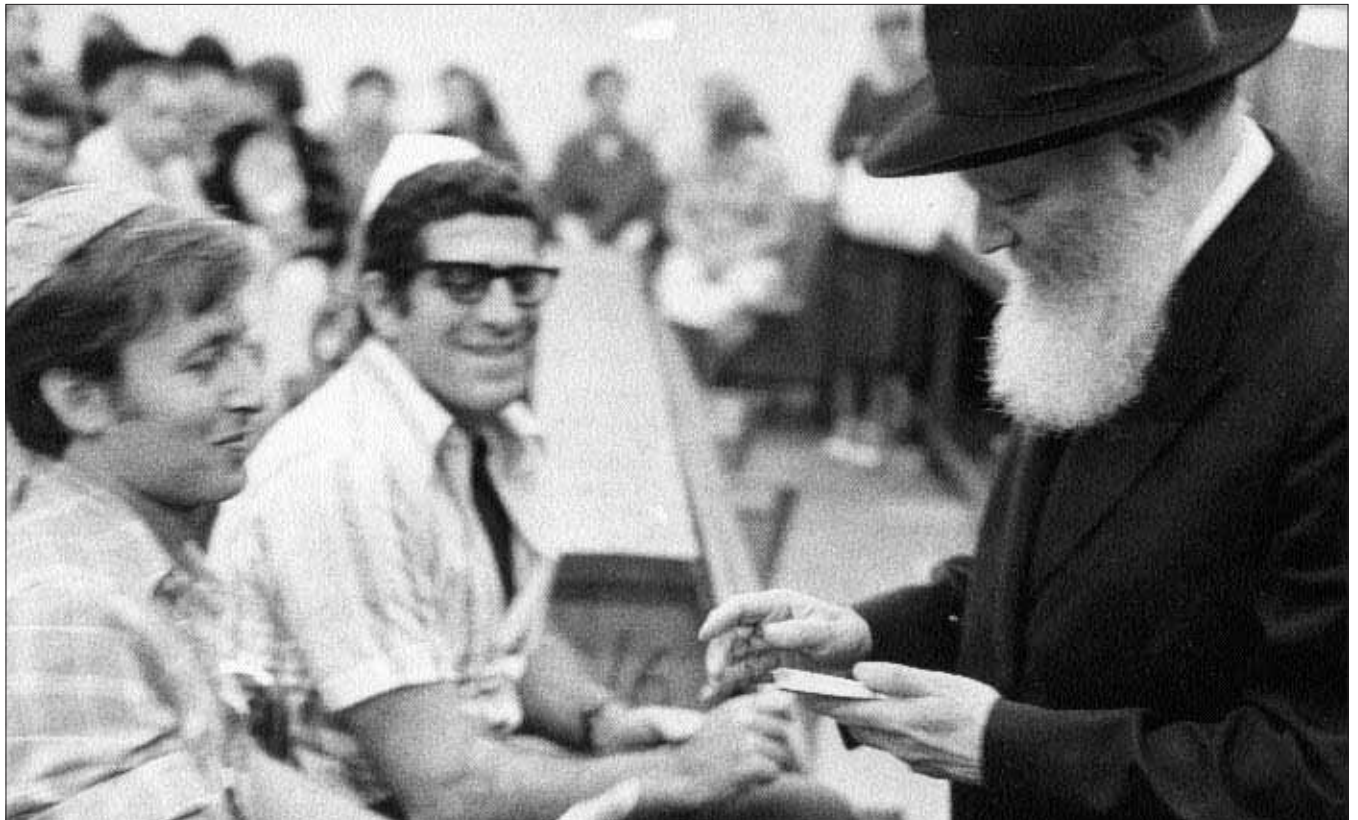

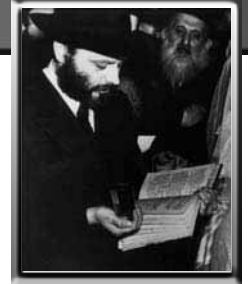
רבות נכתב על גאונותו וגדלותו של הרבי בלימוד, במתן עצה ותושיה בכל נתיבות החיים, על גמילות החסד שלו ועוד כהנה רבות, אך דומה שמעולם לא נגעו בנתינת הצדקה ובעזרה הגשמית הפשוטה של הרבי לנזקקים ולחסרי יכולת, וכל זאת מתוך "מתן בסתר".

"איש מאתנו אינו מסוגל לדעת את היקף הצדקה שנתן הרבי. דבר זה היה ויישאר בגדר תעלומה לנצח", אומר לי אחד המזכירים שנידב לי סיפורים זעיר פה זעיר שם. "אתה רוצה לכתוב על הנושא הזה, אבל כמה שתכתוב לא תוכל לגעת בנושא אפילו בראשי פרקים, אולי תצליח רק לאסוף כמה גרגירים". – מדוע? שאלתי אותו, והוא השיב ללא היסוס: "משום שנתנת הצדקה של הרבי היתה מעל ומעבר, ואני לא מדבר על חלוקת הדולרים או על השתתפויות בפעולות להפצת יהדות".

מי כמו הרבי, מקור העולם שאליו מגיעות מדי יום אלפי מכתבים ובהם בקשות ברכה ועזרה. לא קשה לנחש שחלק נכבד ממכתבים אלו נשאו מצוקות פרנסה

הרבי מעניק יחס מיוחד למצוייני צה"ל

שנת תש"ח

הביע פליאה "עכשיו אוספים?" – שאל הרבי –
"עכשיו כבר צריכים לחלק!"

אירע פעם שהרשימות של הנצרכים התאחרו להכנס אל הקודש פנימה והרבי התעניין בנוגע לכך, ודרש בנחרצות שיזדרזו להכין את הרשימות ולהכניס אותן אליו במהירות האפשרית.

הרבי שהה בחדרו הקדוש כשניגון ד' בבות ניסר בחצר 770 מפי מוזמני החתונה. החתן פסע לחופתו בדחילו ולאחריו הגיעה ובאה הכלה. הרבי היה בחדרו, בוודאי עסוק בעבודת הקודש שלו, מכל מקום הרבי שם לב כי חסר ניגונו של כלי מהתזמורת, כפי שקורה בכל ערב שאחד מכלי התזמורת מלווה את הניגון.

המזכיר ר' לייבל גרונר שנכנס באותה שעה אל הקודש הצטווה מהרבי לברר מדוע אין כלי נגינה. כעבור מספר דקות חזר המזכיר וסיפר כי משפחות המחותנים חסרות אמצעים בכדי להעמיד נגנים לשמחת החתונה. הרבי לא היסס, ומיד הוציא סכום כסף גדול וביקש מהמזכיר לדאוג מיד לתזמורת...

באחת ההזדמנויות התבטא הגאון רבי ישראל יצחק פיקרסקי "אני בטוח שהמוני יהודים יחידים בכל העולם נהנו מהרבי פשוט בגשמיות, אם הלה שקע למטה מטה בגשמיות הרבי סייע בעדו. התקופה הראשונה לאחר שהגעתי לארצות הברית כנער היתה קשה מאד מבחינה כלכלית, והיה לי קשה להסתדר ללא מכרים, והרבי שידע על כך הושיט לי עזרה כספית. כשהחזרתי מאוחר יותר את הכסף אמר לי הרב חזקוב שהרבי "כועס" על כך..."

פעם, לפני החתונה שלי, שוחח עמי באריכות על צורכי החתונה והתפלאתי מאוד מניין לו בכלל לדעת כל פרטי ההצטרפויות של חתונה באותה שעה הבחין הרבי שאני מרגיש מאד לא נוח ואז אמר לי: "אינני נותן משלי – האם רוצים לקחת ממני גם את התפקיד של גבאי צדקה?!"...

מספר הרב שלום-בער בוטמן: אני זוכר שכשאמא ז"ל עברה ניתוח בשנת תש"כ, (אגב, כשנפטרה הרבי הגיע אלינו בעצמו לנחם אבלים ואני חושב שזו היתה הפעם האחרונה שהגיע לנחם בבית פרטי –) מכל מקום קודם הניתוח אבא היה שבור מהמצב, וגם מכך שהמצבו הכספי לא איפשר לשלם את עלויות הניתוח.

הרבי קרא לו מיוזמתו לחדרו הקדוש ואמר לו בין השאר: "ר' זלמן, היא עוברת מחר ניתוח ואתם זקוקים לכסף", ואז הוא הוציא ממגירת השולחן חבילת דולרים עבור כל הוצאות הניתוח. אינני זוכר איזה סכום זה היה, אבל הוא כיסה את כל ההוצאות.

– עוד מספר הגאון רבי ישראל יצחק פיקרסקי שפעם בהיותו יושב ולומד בהיכל הישיבה נכנס לשם יהודי יוצא פולין. התחלנו לשוחח ובתוך הדברים שטח לפני את מר לבו שעליו להשיא את בתו ואין ידו משגת. הצעתי לו עזרה מסויימת אך הוא ענה שלא התכוון

הפעולות הללו נעשו בחשאי ובסוד גמור, ואלו שטיפלו בכך עדיין שומרים את הדברים בסוד כמוס. גם הנסיונות למצוא גבאי צדקה שדרכם עברו אי-אלו מטלות ושליחויות או אפילו משפחות שקיבלו תמיכה – גם אלה עלו בתוהו, הם עצמם פשוט לא ידעו מהיכן הגיעה העזרה.

רובה של התמיכה הגיעה מהקופה הידועה של "לשכת חשאיין", קופה מיוחדת שהרבי היה הגבאי שלה וגם היא 'שווה' כתבה רחבת-היקף בפני עצמה. כשמה של הקופה כן היא, "לשכת חשאיין", שמלבד הרבי ועוד אחד או שניים איש לא ידע מי הם המקבלים והנוזקים.

בשיחה אישית שהיתה לכותב השורות עם אחד המזכירים, סיפר המזכיר כי לפעמים כשהיה מסייע את הרבי לביתו היה הרבי מבקש ממנו שיעצור ליד תיבת הדואר, והרבי עצמו היה משלשל מספר מעטפות לתיבת הדואר ולאחר מכן היה חוזר למכוניתו. "יש לי יסוד סביר להניח – אומר המזכיר – שמתבים רבים היו פשוט עזרה לאנשים שהתביישו לקבל, והרבי פשוט לא רצה שיידעו עליהם..."

מכל מקום העלנו אי-אלו גרגירים של קווים, התרשמויות וסיפורים המעוררים צמרמורת והתרגשות, סיפורים החושפים טפח קטן ביותר של עולם חסד מופלא.

האיש שהיה מופקד במשך השנים על הכנת הרשימות וחלוקת הכספים הוא המזכיר הרב שלום מענדל סימפסון, והוא-הוא היודע, אלא שכפי הפתגם הידוע "היודע – שותק!" לפני כל חג ומועד היה המזכיר מכין ומעדכן את

באותם ימים עסקיו היו בכי רע, ולא היה ביכולתו לקנות כרטיס טיסה. הדבר נודע לרבי, שמיהר לשלוח לו סכום כסף מכובד שיספיק לקניית כרטיס טיסה, בצירוף הוראה שהאשה לא תדע מי הנותן, וזאת כדי שלא לגרום לה צער מכך שהרבי צריך לעזור להם...

הרשימות של הנוזקים ומכניס אותם אל הקודש פנימה, וכפי הידוע הרבי בעצמו היה עובר על הרשימה, מוסיף ומוחק שמות של אלו שמצבם האמיתי היה ידוע רק לו. את הכנת הרשימות היה הרבי עורך שבועות ארוכים קודם החג. בדרך כלל, מעטפות הכסף או חבילות המזון היו יוצאות לדרכן כבר בתחילת ניסן או אלול.

באחת מחלוקות הדולרים שבסביבות ראש-חודש ניסן הגיעו האחים דויטש, שהיו עוסקים בכל שנה ב"מענות חיטין", והיו אוספים תרומות לשם כך. כשהגיעו לרבי ביקשו ממנו ברכה להצלחה באסיפת הכספים לקמחא דפיסחא. הרבי שמע את בקשתם

עובדה נוספת, בתקופה הראשונה לבואנו אשתי היתה בודדה בשכונה. היא הגיעה מהארץ ולא הכירה אף אחד. גם בזאת הרבי עזר לה והוא הפנה אותה לשתי נשים והמליץ לה לטוות איתן קשרי ידידות. אני חושב שגם זה מעשה חסד אנושי. גם לאחר מכן, כשהיא היתה בהריון לפני לידת הילד הראשון שלנו, פנה אלינו אז הרב מרלאו בשם הרבי (או אולי בשם חודקוב, איני זוכר במדויק) כדי לשאול על מצב בריאותה של אשתי, ולברר אם היא יכולה לצום בטי' באב. הרבי דאג מאוד לבריאותה, הוא גם המליץ לה לעבור להתגורר אצל הרבנית מרוזוב כדי שתעזור לה בימי ההריון.

היינו אז בודדים, אף אחד לא הכיר אותנו, שפה בקושי ידענו ובקושי הסתדרנו גם מבחינה כספית. היתה לנו הרגשה משפחתית עם הרבי לכל דבר.

בראיון שהעניק ר' שלמה זלמן שרגאי ז"ל לכפר

הרבי מלך המשיח מבקר בתערוכת הציורים של הרב ברוך נחשון

לבקש ממני עזרה אלא להיוועץ בי אם כדאי להכנס אל הרבי לשם כך. לבסוף נכנס ליחידות והציע לפני הרבי את ענייניו. הרבי האזין לו בקשר רב, ברכו והוא יצא מאת פני הקודש. חלפו שבועיים והנה הוא מופיע אצלי שנית. הפעם כבר היה שרוי בשמחה ובטוב לבב – יש לו כסף לכל הוצאות החתונה. רק דבר אחד העיב על שמחתו – שלא הרבי עצמו חתם על ההמחאה, כי אז לפחות היה לו ביד משהו מהרבי..."

יחס מיוחד גילה הרבי במשך כל השנים לרב הצייר ברוך נחשון ורעייתו מקרית-ארבע. השתלשלות האירועים שפקדו אותם כבר מסופרים ב'איזהו מקומן'. לצורך הכתבה נראות ברוך נחשון לספר מזוית ראייה של מקבל את יחסו המיוחד והחסם של הרבי לו ולרעייתו.

"לאחר שהגעתי לארה"ב יחד עם רעייתו נכנסנו ליחידות ארוכה. בין השאר ביקש ממני הרבי שאלך ללמוד ציור והבטיח לתת לי מילגת לימודים לשנת הלימודים. הרבי גם הבטיח שכל ההוצאות של הלימודים, שכר דירה, נסיעות לבית-ספר ודמי מחיה יהיו על חשבוננו. הוא הוסיף ואמר שבכל חודש אגש לרב חדקוב והוא יתן לי את התשלום. כך אכן עברה השנה הראשונה, כשאני השקעתי את עצמי בלימוד והרבי פשוט החזיק אותי כספית.

עם תחילת השנה השניה פסקה המילגה המובטחת והתחלתי לעבוד בעבודות שונות כדי לפרנס את עצמנו. ברור שעודף כסף לא היה לנו וכך קרה שהמצב לפני חג הפסח שאף לאפס. עם כל הקשיים לא כתבתי לרבי כלום על המצב הפיננסי, ואפילו לא ברמז. באחד הימים התקשר אלי המזכיר הרב יהודה קרינסקי וביקש שאסור למשרדו. כשהגעתי אליו הוא הושיט לי מעטפה ואמר לי שזה מכתב מהרבי. כשפתחתי את המעטפה היה שם צייק על סך 180 דולר חתום בחתימתו הקדושה של הרבי..."

אני רוצה להוסיף שימים ספורים קודם החג הגיעה אלינו אשה, שלא הציגה עצמה מהיכן היא, והוציאה ממכונניתה שקיות ובהם כל מצרכי פסח כך שלא חסר שום דבר. אינני יודע מאיפה היא אבל אני בטוח שהרבי שלח אותה!"

בפיו של ר' ברוך נחשון סיפורים רבים על העזרה והחסד שהרבי הושיט להם במשך תקופה ארוכה, "הרבי תמך לא רק כספית, אלא גם התעניין אישית במצבנו, ייעץ והורה לנו בכל שלב של ההתאקלמות בארה"ב. אם תרצה הרי הסיפורים הבאים גם כן מראים עד כמה הרבי הוא איש חסד.

בתקופה הראשונה לבואנו בארה"ב עדיין לא היה לנו מקום להתגורר בו. במשך הימים הגיעו כמה הצעות מגורים, וכשהיינו ביחידות סיפרנו לרבי עליהם. הרבי הדריך אותנו אז באופן אישי היכן לגור. במקום אחד היו שכנים לא טובים והרבי טרח להזהיר אותנו שלא כדאי שנגור שם, ובמקום אחר נימק סיבות אחרות. עד שבסופו של דבר מצאנו דירה טובה בשכנות לחסיד ר' זלמן דוכמן, דירה עליה הסכים הרבי.

שנת תש"ט

הרבי כספים למען יחלקם כראות עיניו. העתקה של הרשימה מובאת בחוברת "צדיק למלך" חוברת ו' עמ' 137:

"להערכה מיוחדת ראוייה ההתאמצות וההתמסרות האישית הרבה שמקדיש האדמו"ר שליט"א בקשר לכך, כי רבו המבקרים באים ובפיהם יתנו צערם, לפעמים קורעות הבעיות כל לב, אולם כולם יוצאים מביקורם מעודדים ומחוזקים לאחר שקיבלו יחס לבבי, עצה הדרכה, ברכה ועזרה.

"באשר לעזרה אף עזרה בפועל ממש: פעמים דרושה עזרה כספית; לפעמים יחידים הם מבקשי העזרה ולפעמים – מוסדות. ברור הדבר שאי-אפשר למלא את כל הבקשות במלוא היקפן, אולם ניתן כל מה שאפשר לתת בגבול האפשר. לשם כך קשורים שורת מוסדות עם לשכתו של האדמו"ר שליט"א.

"לשכת חשאי", למשל, היא מוסד מיוחד אשר דרכו ניתנה עזרה בסתר ובסודיות לזקוקים בכך. אנשים המתביישים להנות מן הצדקה, שהיו עשירים וירדו מנכסיהם וכדומה, מקבלים עזרתם בסודיות גמורה, אם בצורת מתנה אם בצורה הלוואה; סוחרים זעירים נעזרו בהעמדה על רגליהם על-ידי גמילות חסד. שום מגביות פומביות אינן מתנהלות לאיסוף כספים, וכל השרותים הניתנים על ידי משרדו של האדמו"ר מליובאוויטש, ניתנים חנים אין כסף. כל מי שנהירות לו במעט או בהרבה פעולות הלשכה הזאת, או שנעזר על ידה בעצמו בזמן מן הזמנים, או שברצונו לעזור לאחרים – מביא או שולח את תרומתו ידו כאשר ידבנו ליבו – למען ישתמשו בנדבתו כפי אשר ימצא הרבי לנכון.

"האדמו"ר שליט"א מקציב את כל הנדבות הנשלחות למוסדות ולקרנות השונים, ועל כל נדבה ניתנת קבלה רשמית. אין צורך לומר כי הבקשות לעזרה עולות בהרבה על הנדבות מרצון. מזמן לזמן יש צורך לשלח שליח אישי לבקש בין החסידים אשר בכל עיר ועיר ובכל מדינה ומדינה, לזכותם בהשתתפות בעבודת האדמו"ר שליט"א על ידי תרומה מהונם, הנקראת בין החסידים בשם 'מעמד'..."

מתעסקים בקרנות הגמ"ח שהרבי הלווה מהם לאנשים שונים, הרי אף פרשת ההלוואות היא פרשה רבת-אנפין מדהימה בהיקפה. להלן שתי דוגמאות קטנות המעידות על אלפי מקרים דומים.

הרה"ח ר' מרדכי שוסטרמן שי' סיפר על תקופותיו הראשונות בארה"ב, ועל קשיי ההתאקלמות במדינה זו. באותה תקופה הציעו לו לשכור דירה לא רחוק מבית-הכנסת. שכר הדירה החודשי לא היה גבוה, אך כידמי מפתחי' היו צריכים לשלם 500 דולר, שהיה סכום אגדי אצל פליט, שזה עתה יצא מאחורי מסך הברזל.

לרגל עבודתו בדפוס הוא עמד בקשר די רצוף עם הרבי, ובהזדמנות ביקש מהרבי שיואל לשאול את חותנו, הרבי הרייז'צ, אם עליו לשכור את הדירה על אף

חב"ד לפני מספר שנים סיפר הרב שרגאי על התקופה ששימש כראש מחלקת העלייה בסוכנות היהודית: "פעם קיבלתי ידיעה על אפשרות להעלות מרוסיה משפחה אחת, אך עליית המשפחה מתעכבת מפאת חוסר כסף להוצאות. הדבר היה צריך להיעשות תוך 24 שעות. הייתי אז באירופה ובמחלקה לא היה כסף. טלגרפתי על כך לרבי ותוך 24 שעות סידר הרבי את הדבר. הוא נתן הוראה לאדם המתאים והכל הסתדר ב"ה על הצד היותר טוב".

לא פעם הרבי השתתף בגופו בעזרה וחסד לזולת. באחת השנים הראשונות לנשיאות הלך הרבי ברחוב כשלתע עצר אותו יהודי צבעי שהלך עם שני דליים מלאים בצבע וסולם תלוי לו על כתפו. הלה שאל את הרבי למקומה של כתובת מסויימת. הרבי הסביר לו ברצון היכן להגיע ואף הציע לו לסחוב את אחד מדליי הצבע. הצבעי שמשאו היה כבד עליו הסכים בשמחה, "מדוע לא? הבה נלך ביחד". וכך הלכו הרבי והצבעי ברחוב פריזנט סוחבים בידיהם דליי צבע.

בין כה וכה נגלה המראה הזה לדיירי הרחוב, והללו מיהרו להתקשר לחדר המזכירות ולספר על המאורע. דקות ארוכות חלפו עד שהצבעי נמצא, וכשסיפרו לו מיהו אותו אברך, התפלא, משך בכתפיו בפליאה. "לא ידעתי", השיב, "הוא הציע לי לעזור והסכמתי..."

כמו כן אירע פעם שהרבי העניק מטבעות צדקה לילדים קודם כניסתו לבית-המדרש. בדרך כלל היה הרבי עוקב בעיניו הקי' אחר הילדים ומביט בנתינת הצדקה שלהם. וכשבאחד הפעמים לא היה מי שירים את הילד לגובה החריץ שבקופת הצדקה, נשאו הרבי בעצמו והקריבו אל הפתח...

ומעשה בחסיד אחר שמצבו הכספי היה דחוק, והרבי נתן לו את אחת מחולצותיו במטרה שישאלם לחתנים על מנת שילבשו את החולצה תחת החופה, והוא ייהנה מתמורה נאותה...

כמו כן אירע פעם שהרבי העניק מטבעות צדקה לילדים קודם כניסתו לבית-המדרש. בדרך כלל היה הרבי עוקב בעיניו הקי' אחר הילדים ומביט בנתינת הצדקה שלהם. וכשבאחד הפעמים לא היה מי שירים את הילד לגובה החריץ שבקופת הצדקה, נשאו הרבי בעצמו והקריבו אל הפתח...

שנת תשי"ד נכתבה סקירה קצרה חשאית שיועדה לאישיות מסויימת על "עבודת הלשכה של כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש". מבין שורותיה ניתן ללמוד מצד אחד על העזרה הכלכלית שהושיט הרבי, ומצד שני על אנשים שהעבירו באמצעות

ומסתעפת יריעה אדירת-היקף סביב נושא הגמילות חסד שהעניק הרבי לאנשים, חסידים ולסתם 'עמך'. גם אם בכתבה זו התגלה טפח מפן נפלא זה, הרי שכיסינו טפחיים והרבה הרבה יותר מכך.

הרבי עשה מאמצים גדולים להצניע את העובדות הללו. גם כשהעניק ונתן, הרי זה היה במאור פנים ובהסתר פנים כאחד. הרבי העניק בחביבות רבה ובנעימות סבר, אבל לא נתן את ההרגשה של מצטרך ונזקק, אדרבא, הרבי התבטא בפשיטות "אינני נותן משלי – האם רוצים לקחת ממני גם את התפקיד של גבאי צדקה?!" – – –

הרבי מעניק יחס נדיד לילדים קטנים

(בהכנת הכתבה נעזרתי גם ביהתקשרותי, גלי צג)

מחירה הגבוה. הרבי שאל את חותנו נ"ע שהשיב: "את הדירה צריך לקחת אבל מניין יקח סכום גדול כזה?" אחר כך סיפר הרבי לר' מרדכי ש"י מה השיב לרבי הר"י: "הסכום איננו בעיה, כי אני אתן לו את הסכום הדרוש!" למחרת נסע ר' מרדכי ל-770 והרבי שילשל לידו 500 דולר, והוא החזירם לאחר זמן, כשהרחיב ה' לו.

מקרה דומה היה עם הרב ר. מקראון-הייטס שביקש לקנות בית, אך מכיון שהתקשה להשיג את סכומי הכסף הגדולים עבור הקנייה ביקש את ברכתו של הרבי. כעבור מספר ימים נקרא האיש אל לשכתו של המזכיר הרב חדקוב שהגיש לו שלוש מאות דולר כהשתתפות סמלית של הרבי בקניית הדירה. הלה לא הבין כל כך, ואמר לרב חדקוב שהוא ביקש ברכה על ההלוואות הגדולות שהוא עומד לקחת על עצמו, והשלוש מאות דולר לא יעזרו לו הרבה.

הרב חדקוב שתק ולקח את הכסף בחזרה. לא חלפו ימים רבים, והרב ר. נקרא שוב לחדרו של הרב חדקוב שהושיט לו מעטפה חתומה. "הרבי נותן את השתתפותו בקניית הדירה". הרב ר. פתח את המעטפה ומצא בה 50,000 דולר טבין ותקילין...

ידועים הדברים כמה שהרבי עודד פתיחת גמ"חים בכל מקום ומקום, ובאחד השנים אף הבטיח להשתתף בסכום של מאה דולר בכל גמ"ח חדש שייפתח. בעקבות הקריאה הזאת נפתחו ברחבי העולם אלפי קרנות גמ"חים.

לא פעם היו שלוחים רבים שקועים בחובות עתק בשל הפעילות המסועפת שערכו. בדרך כלל לא היו הדברים לרוחו של הרבי, אך הרבי תמיד הושיט יד, ומלבד הברכות והתפילות שהעתיר על אותם שלוחים, גם דאג לעזור בתמיכה ובהלוואה כספית בסדר גודל מכובד.

עד כמה שנמשיך לחטט ולחקור, הרי הולכת

מזל טוב! מזל טוב!

לשניאור ודבורי ש"י הלפרין

לרגל הולדת הבן בשעטו"מ

תזכו לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים
לנח"ר כ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א

אברמל'ה ודבורי רייניץ

פזל טוב! פזל טוב!

לאהרון ותרצה ש"י לוי

לרגל הולדת הבן מנחם מענדל בשעטו"מ

יברכם ה' ויזכו לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים
לנח"ר כ"ק אדמו"ר פה"מ שליט"א

עימי - בית פשיח 770

שנת תש"י

משמח אלוקים ואדם

אימצתי את זכרוני, ואכן נזכרתי כי למדתי עמו שלושים שנה קודם לכן... לא הבנתי מה אני אמור לעשות איתו, איך אשמח אותו, ובכלל, האם אדפוק אצלו בדלת ואומר לו 'שלום, באתי לשמח אותך?' • סיפור מרגש וייחודי שסיפר הרב שלום דובער ליפשיץ

מאת: מנחם זיגלבוים

אימצתי את זכרוני, ונזכרתי כי למדתי עמו שלושים שנה קודם לכן... לא הבנתי מה אני אמור לעשות איתו, איך אשמח אותו, ובכלל, האם אדפוק אצלו בדלת ואומר לו 'שלום, באתי לשמח אותך?' – מכל מקום, שליחות זוהי שליחות, ואני ניגשתי לבצע אותה.

נקשתי על דלת ביתו, והצגתי את עצמי. הוא שמח מאד, ואירח אותי בסבר פנים יפות. התיישבנו לשיחת ידידות והעלאת זכרונות, וכך גלשנו לשיחה 'התוועדותית', וכך נפתח פתח. התחלנו לנגן ניגוני שמחה, והלה שניחן בקול ערב, ניגן בעונג רב. לאחר מכן הצעתי לו שנקוד יחד, והוא אכן נענה; הנחנו יד על כתף רעהו, ויצאנו בריקוד.

כך הייתי בביתו כמה שעות, כאשר כל העת היה שמח. גם נפרדנו בשמחה ואני הלכתי לי לדרכי.

למחרת ביום ראשון, הגעתי לחדר המזכירות וסיפרתי לרב גרונר כי מלאתי את השליחות של הרבי. כשאמרתי זאת, נענה בו-במקום: "אם כן, יש לך יחידות כעת!" לא הסתפקתי להתארגן (ומזל שהספקתי להיות במקווה באותו בוקר) ודקותיים לאחר מכן מצאתי את עצמי בגן עדן העליון.

הרבי החל לשאול אותי לפרטי הפגישה. במשך כעשרים דקות חקר ודרש, איך היה, מה היה, מה הוא אמר, איך הוא הרגיש, איך היה הריקוד וכמה הוא שמח. היה מדהים לראות עד כמה הרבי יורד לכל פרט ופרט מבלי להחסיר דבר. לאחר מכן נענה הרבי ואמר "הוא מאד עצוב, ואני לא מוצא סיבה למה הוא עצוב".

לאחר-מכן, הרבי המשיך לדבר איתי על שאר ענייני העסקנות הציבורית בהם עסקתי באותה תקופה.

•

"מהסיפור הזה אפשר ללמוד רבות – חותם הרבי ליפשיץ את סיפורו – "אולם הדבר העיקרי שניתן ללמוד הוא, עד כמה לרבי אכפת מכל יהודי. הלה כלל לא היה חבי"דניק, אדרבא, הוא נמנה על הזרם ה'ליטאי', והיה לו קשר עם הרבי. והרבי דאג לשמחו, ולצורך כך הקדיש זמן רב, למרות שכולנו יודעים עד כמה זמנו של הרבי יקר מפז – – –

ב אחת ההתוועדויות של שבת, שמעתי מהרב שלום דובער ליפשיץ, יו"ר "יד לאחים" ורב בית הכנסת חב"ד-עוזיאל ברמת גן – את הסיפור הבא. לכאורה סיפור קטן, אבל את לבבי הוא כבש, כי ממנו אפשר ללמוד מעט מועיר על האהבה, האכפתיות ותשומת הלב שמקדיש הרבי לכל יהודי.

היה זה לפני כמה עשרות שנים. הגעתי לארצות הברית לצרכי ציבור, וכהרגלי, הגעתי להיות גם אצל הרבי, כאשר התכנית המקורית שלי היתה לנסוע לקנדה לקראת שבת, ולהיות שם בסוף השבוע.

באחד הימים, נכנסתי לחדר המזכירות, וכשהרב לייבל גרונר ראה אותי, שאל אותי איפה אני מתכוון להיות בשבת.

"בקנדה" – השבתי לו – "זה לפי התכנון המקורי שלי".

"לא תהיה כאן בשבת?" שאל אותי בהטעמה שמי שקצת מכיר יודע כי היא לא נשאלה בכדי...

"למה אתה שואל?" עניתי בשאלה.

הוא לא הגיב לדבריי, ורק הפטיר: "אם תשאר בשכונה, תאמר לי; ייתכן שיש לי משהו עבורך".

"הרבי אמר שאהיה כאן בשבת?" שאלתי אותו, והוא השיב מיד – "לא, הרבי רק התעניין", סתם ולא פירש...

הבנתי שיש דברים בגו, ובו במקום החלטתי שאני נשאר לשבת בקראון הייטס. הודעתי לו את החלטתי, ופניו אורו:

"אם כן, יש לי עבורך שליחות", ואז סיפר לי שיש בקראון-הייטס יהודי, "שאתה בוודאי מכיר אותו כיוון שלמדתם יחד בשיבה. היהודי הזה עצוב והרבי רוצה שתלך אליו ותשמח אותו".

הרב שלום דובער ליפשיץ

"ויכוף כל ישראל"

הרבי מלווה את קבוצת השלוחים לארץ הקודש

מספר סיפורי - ל"א ניסן, שנת ה'תשס"ו

בכינוס הצאן ובניית הדיר, היא, מה שהרועה והנשיא דואג רק לצאן מרעיתו, ולא לעצמו.

דומה וישנה כאן משמעות חדשה למלים "ויכוף כל ישראל": "ויכוף" - מלשון כפיפה, כרועה המתכופף להרים את ה"צאן הנדחות". וכתשובתו של הרבי כאשר פעם הונח מכתב תחת לדלת חדרו: הרי זהו כל ענייני, להתכופף ולהרים!

"ויכוף כל ישראל" - יהיה מי שיהיה מישראל ובאיזה מצב שלא יהיה - מתכופף הרועה ממרום שבתו, ומרימו על כפיו בטח. והרועה והנשיא, דואג רק לצאן מרעיתו ולא לעצמו. זהו ה"ויכוף" של אוהב ישראל באמת, רוח אפינו משיח ה'.

הוא עשנו . . . עמו וצאן מרעיתו (תהלים ק, ג)

בערב י"א ניסן שנת תשל"ב, במלאות לו שבעים שנה, אמר רבינו מלכנו שליט"א מאמר חסידות על פסוק בפרק ע' שבתהלים:

"למנצח לודד להזכיר גוי, ואיתא במדרש למה הדבר דומה למלך שהי' לו צאן וכעס עליהם, גרש את הצאן והתיר את הדיר והעביר את הרועה, אחר זמן חזר המלך לצאנו התחיל מכנסה ובונה את הדיר, ולרועה לא הזכיר, אמר הרועה, הרי הצאן מכונסות והדיר בנוי ואני איני נזכר."

וממשיך ומבאר: "כללות הפעולה דנשיא ישראל ורועי ישראל

שנת תשי"א

להביא את היהדות עד לקצה העולם

הוא נשלח לאי ששטחו גדול מארץ ישראל, גרים בו רבע מליון תושבים, ורק מאתיים מהם יהודים; הוא מתמודד מול 99 אחוזי התבוללות, ופעמים רבות הוא נתקל במקורבים שעדיין לא נפרדו מבת הזוג הגויה, אבל שומרים בקנאות על מצוות תפילין או כשרות...; שם הוא מרגיש כמה יקר כל יהודי, וכמה חשובה כל מצוה שהוא מקיים • סיפורו של הרב יוסף יצחק גורדון, שליח הרבי מלך המשיח לאי תסמניה שמצפון לאוסטרליה, הוא אחד הפרקים המרתקים בסדרת הכתבות על שלוחי הרבי לאוסטרליה

מאת אברהם יעקבסון

הרב יוסף יצחק גורדון
(במרכז) בחזית בית
חב"ד, עם קבוצת יידיים

י"א ין בית אשר אין שם מת".... הגדרה כואבת זו מתארת את שיעור ההתבוללות הגבוה באי תסמניה, שם פועל הרב יוסף יצחק גורדון קרוב לעשרים שנה. מי ממקורביו שמגלה את אור היהדות והחסידות ומתחיל לנהל אורח חיים דתי – עוזב מיד את האי הנידח ועובר לאחד ממרכזי היהדות הגדולים באוסטרליה. הרב גורדון, מנהל בית חב"ד בתסמניה, ממשיך לקרב את היהודים שנותרו, ואת אלה שממשיכים להגיע לשם כדי לברוח מהחיים היהודיים...

הרב גורדון הגיע לאוסטרליה בשליחות הרבי, יחד עם קבוצת אברכים שייסדה את הכולל החב"די הראשון באוסטרליה. בשעות היום הם למדו, ובערבים יצאו לביקורי בית או ללימוד בחברותות עם מקורבים. יום אחד פנה אליו החברותא שלו, רוברט (ראובן) הנואהר, וסיפר לו על מצבה העגום של יהדות תסמניה. את המידע הוא קיבל מידיד שלמד כסטודנט באחת האוניברסיטאות בתסמניה.

ותוכנית מיוחדת לילדים, וגם כמה ביקורי בית. באחד הביקורים הראשונים שלי הכרתי זוג נפלא בשם דוד ופינה קלארק. בני הזוג הביעו התעניינות רבה ביהדות, ועם הזמן הפכו למוקד הפעילות החב"דית באוברט; בביתם ערכתי את שיעורי התורה וסעודות השבת בעת ביקורי. כיום הם מנהלים בית חב"די לכל דבר, ובהכנסת אורחים שלהם בהחלט אפשר לקנא... אני יכול לומר בשמם מעל דפי השבועון "בית משיח" שהם ישמחו לארח כל יהודי שיגיעו לביתם. ואגב, מי שמקפיד על שחיטת ליובאוויטש, גם הוא יכול לאכול אצלם ללא חשש!..."

בשנה הראשונה לפעילותו התמקד הרב גורדון בעיר הבירה אוברט, שם היה הריכוז היהודי הגדול ביותר. במשך אותה שנה התקרבו עשרות משפחות ליהדות, וכמה מהם אף החלו לקיים אורח חיים יהודי לכל דבר. בין מקורביו היה זוג יהודי המתגורר בעיר לונסטון, ולאחר ששמע מהם כי בעירם מתגוררים כמה משפחות יהודיות, וקיבל את הסכמתם לסייע לו בפעילות החב"דית, החליט לפתוח את בית הכנסת העתיק שבמשך שנים היה סגור, ולקיים בו את הפעילות החב"דית בעיר.

— הסיפור של בני הזוג כשלעצמו הוא מעניין: האשה התגוררה במשך שנים בניו-יורק, ובדרך למקום עבודתה אף הייתה עוברת פעמיים ביום ליד 770, אך מעולם לא סיקרן אותה לדעת מי מתגורר בבית הזה, ומי הם החסידים הרבים הגודשים את המקום. לבסוף היא פגשה את חב"ד דווקא בקצה העולם, בתסמניה. היא עבדה כמורה ללימודי הדת הנוצרית בבית הספר העממי, ובאחת הכיתות היה ילד יהודי. לאחר שהתקרבה והחלה ללמוד על הדת היהודית, החליטה ללמוד עם הילד היהודי על יהדותו. היא שאלה אז את

"נחרדתי לשמוע שאחוזי ההתבוללות במקום קרובים למאה אחוזים!", משחזר הרב גורדון, "והיות שהיו אלה ימי חודש תשרי, דאגתי ששני צעירים חב"דיים יסעו למקום וינהלו את תפילות יום כיפור בבית הכנסת בעיר הבירה אוברט. הם חזרו משם עם התרשמות עגומה מאוד: באי כולו, בין רבע מליון תושבים, מתגוררים רק מאתיים יהודים, המפוזרים בכל רחבי האי. בערים הגדולות בקושי אפשר למצוא מניין או שניים, ובערים הקטנות יותר מתגוררים יהודים בודדים ומבודדים. ממש ניתוק מוחלט מהעולם היהודי.

"בחודשי הקיץ (עונות השנה באוסטרליה הפוכות, וחודשי טבת שבט הם חודשי הקיץ), במהלך כינוס "ירחי כלה" שאני מארגן במלבורן, פגשתי כמה יהודים מתסמניה, ושמעתי פרטים נוספים על המקום: האוכלוסיה מורכבת ברובה מאנשים המעוניינים בשקט נפשי, ומוצאים אותו בנופים הפסטורליים של האי. גם היהודים המעטים שבאי מעוניינים בשקט, אבל מסוג אחר: הם הגיעו לכאן כדי להתרחק מהריכוזים היהודים הגדולים שמתפתחים בשנים האחרונות באוסטרליה. הם לא מעוניינים לפגוש בפעילות יהודית כלשהי, והיה ברור להם שבתסמניה הם לא ייפגשו בשום סממן יהודי..."

"כחסידי האמון על משנתו של הרבי, לפיה בכל יהודי ישנו ניצוץ אלוקי חבוי, הממתין שידליקו אותו — החלטתי לקחת אחריות על המקום, ולדאוג להביא את האידשיקייט לאלה שברחו ממנה. החג הקרוב היה פורים, ונסעתי לקרוא מגילה באוברט בירת תסמניה. בית הכנסת בו התקיימה קריאת המגילה היה אחד משני בתי הכנסת העתיקים ביותר באוסטרליה. השני היה בעיר לונסטון, אולם הוא היה סגור מזה שנים רבות. לאחר קריאת המגילה ניגש אליי אחד המשתתפים ואמר שנולדה לו בת לפני ימים ספורים והוא מעוניין להעניק לה שם יהודי ליד ספר תורה. במקום נכחו 29 אנשים ונשים, אולם לאחר שסיננו את הגויים שנשואים ליהודיות, נשאר לנו פחות ממניין יהודים... החלטנו להמתין במקום, אולי יבואו אנשים נוספים, ובינתיים ניצלתי את הזמן לשוחח איתם על מצב הקהילה היהודית.

"מניין לא הצלחנו להשיג בסופו של דבר, ונאלצתי לשוב למלבורן, מזועזע כולי מתמונת המצב שהתגלתה לפני. בשיחה שתפסתי עם הילדים שהגיעו לבית הכנסת, התברר שהקהילה היהודית התארגנה להעניק לילדים חינוך "יהודי", והפקידה על הילדים מחנכת — לא פחות ולא יותר — נוצריה! מאוחר יותר נודע לי שמדובר פשוט במסיונרית שמצאה מקום נוח להעביר את הילדים הרכים על דתם, אולם גם בטרם נודע לי על כך, היה ברור לי שאינני יכול להחריש נוכח קהילה יהודית העומדת על סף התפוררות. אני חייב לפתוח במקום פעילות חב"דית קבועה.

"התחלתי לנסוע לתסמניה אחת לחודש. הייתי מגיע לקראת סוף שבוע לאוברט, עורך את תפילות השבת

הרב גורדון עם הרב יוסף יצחק גוטניק ואחד מידידי בית חב"ד

שנת תשי"ב

ובקשתו האחרונה של אחד מוותיקי לונסטון – עוררו הדים רבים בעיר, ומקורביו של הרב גורדון יידעו אותו על כך, ויחד החליטו להקדים את טקס הפתיחה ולהזמין את ארי גיזוף כאורח הכבוד. היה זה ביום רביעי, והרב גורדון הספיק להכניס לעיתונות המקומית מודעה על פתיחת בית הכנסת העתיק ביום ראשון.

"הטלפונים לא הפסיקו לצלצל", נזכר הרב גורדון. "עשרות יהודים שראו את המודעה בעיתון, התעניינו היכן נמצא בית הכנסת העתיק, ומה צפוי להיות בתוכנית. למרות ההתראה הקצרה, הגיעו קרוב לחמישים איש. ערכנו תפילת שחרית בבית הכנסת, ואחר-כך התיישבנו להתוועדות חסידית בביתם של המקורבים. הטיסה שלי הייתה אמורה לצאת בחמש אחר-הצהריים, ואנחנו ישבנו בהתוועדות עד עשרים לחמש. האנשים פשוט היו מרותקים, ואילולי הייתי חייב לטוס, הם היו יושבים עוד שעות ארוכות ומאזינים בשקיקה לדברי התורה שהיו מתובלים בסיפורים מרתקים מהחיים היהודיים. הייתה התעוררות מדהימה באותו יום", מסכם הרב גורדון.

מאותו ביקור ואילך, החל הרב גורדון לבקר בקביעות בעיר לונסטון. באחד הביקורים הללו הגיע יחד עם משפחתו, והחליט לארגן מניין לשבת. היה זה ביום שישי אחר-הצהריים, ולאחר שערך ספירה של כל מי שאמור להגיע לבית הכנסת, ולאחר קיזוז הגויים שהיו אמורים להגיע לבית הכנסת יחד עם נשותיהם היהודיות – היו רק שמונה יהודים מבוגרים. לאחר חיפושים קדחתניים מצא הרב גורדון תייר יהודי מסידני, והיה חסר רק עשירי למנין. בינתיים הלך הרב גורדון לבקר את ארי גיזוף מיודענו בבית הזקנים בו התגורר. הוא כבר היה חולה מאוד, ושמתו הייתה רבה כאשר ראה את הראבי יהודי שהגיע לבקר. הרב גורדון הציע לו להניח תפילין, ואז התברר כי למרות שגיזוף הזקן היה הולך לבית הכנסת בכל יום במשך שנים ארוכות – הוא מעולם לא הניח תפילין, וזו הייתה לו הפעם הראשונה שהוא הניח תפילין!

כאשר שמע גיזוף שמתארגן מניין לשבת, הוא הביע את צערו על כך שעקב מצבו הבריאותי נבצר ממנו להשתתף במניין, אולם הוא סיפר לרב גורדון שיש לו חבר בשם ארי לואיס, שמתגורר בעיר זו, וודאי ישמח לבוא ולהשלים את המניין. זיק התקווה שניצת בעיניו של הרב גורדון, כמעט וכבה כאשר שמע מגיזוף הזקן שהוא אינו זוכר את כתובתו של הידיד, ואפילו את מספר הטלפון אין לו...

לאחר שסיים את הביקור בבית הזקנים, פנה הרב גורדון לקנות מצרכים אחרונים לקראת שבת. בעודו עומד באחת החנויות, פנה אליו גוי מבוגר והתעניין אם הוא מחפש אחר יהודי בשם ארי לואיס. הרב גורדון היה המום. הוא לא הבין מהיכן יודע הגוי שהוא מחפש אחריו כדי להשלים את המניין? הגוי פתר לו את תמיהתו כאשר סיפר לו שבדיוק כעת היה בבית הזקנים לבקר את ידידו גיזוף הזקן, והלה ביקש ממנו להפגיש את

הכומר של בית הספר אם מותר לה ללמד את הילד יהדות בזמן שמוקצה לה מטעם בית הספר עבור לימודי הדת, והלה אמר שמבחינתו אין בעייה, כל עוד היא מלמדת את הילד על קיומו של האלוקים... הילד הזה היה היהודי הראשון שבני הזוג קירבו.

בחול המועד סוכות תשד"מ, בעקבות פעילות רחבת היקף שקיים בלונסטון, ובמסגרתה הכיר יהודים רבים בעיר, החליט הרב גורדון שהגיעה העת לפתוח את בית הכנסת העתיק. התוכנית הייתה לקיים את טקס הפתיחה ביום הבהיר ר"ח כסלו, אולם תוכנית טלוויזיה ששודרה כמה ימים קודם לכן גרמה להקדמת הפתיחה, ומעשה שהיה כך היה:

בכ"ף מר-חשון שודרה בטלוויזיה המקומית כתבה על אחד מהתושבים הוותיקים ביותר בעיר – יהודי

במהלך הראיון הוא סיפר שבמשך שנים הוא היה היחיד שמגיע לבית הכנסת להתפלל, אולם בשנים האחרונות סגרו את בית הכנסת והקשר היחיד שלו עם היהדות נגדע. הוא הביע את משאלתו, שבטרם ימות ייפתח בית הכנסת, לפחות ליום אחד, ותערך בו תפילה במניין...

זקן בשם ארי גיזוף. כאשר ביקשו ממנו להתראיין לתוכנית, הוא התנה את הסכמתו בכך שהראיון יתקיים בבית הכנסת העתיק בעיר. במהלך הראיון הוא סיפר שבמשך שנים הוא היה היחיד שמגיע לבית הכנסת להתפלל, אולם בשנים האחרונות סגרו את בית הכנסת והקשר היחיד שלו עם היהדות נגדע. הוא הביע את משאלתו, שבטרם ימות ייפתח בית הכנסת, לפחות ליום אחד, ותערך בו תפילה במניין...

התוכנית המקורית, המיקום בו נערך הראיון,

פוגשים עוד יהודי בבית חב"ד...

הפעילות העיקרית של בית חב"ד, היא עריכת השבתונים. כאמור, מפוזרים יהודי תסמניה בכל רחבי האי הגדול, ובית חב"ד שתפקידו להגיע לכל יהודי – מתקשה לעמוד בכך. משום כך יום הרב גורדון את עריכת השבתונים. בכל שבתון כזה משתתפים בין שלושים לארבעים משפחות, שעושות את השבת כולה בבית חב"ד. מבנה בית חב"ד הוכן במיוחד לשבתונים אלה, והוא מכיל חדרי אירוח רבים. כאשר התפוסה מלאה, מפנים את משתתפי השבתון לבתי מלון סמוכים.

"המעלה הגדולה של שבתונים אלה", אומר הרב גורדון, "היא בעובדה שכל משתתפי השבתון שומרים את אותה שבת. כשהם מבקשים לאשרר את השתתפותם, אנחנו מבהירים להם שזאת ההזדמנות שלהם לשמור שבת אחת כהלכתה, והם מקבלים זאת בשמחה. אחר-כך, כאשר הם טועמים את טעמה האמיתית של השבת, רבים מהם ממשיכים בכך. "בשבתונים אלה מתגלית במלא עוצמתה בעיית נישואי התערובת. רוב הזוגות שמגיעים הם זוגות מעורבים, כאשר הבעל או האשה הם גויים. לעיתים רק בן הזוג היהודי מגיע לשבתון, אולם לעיתים קרובות קורה גם ששני בני הזוג מגיעים, ואז אין לנו ברירה אלא לומר להם שהם לא יכולים

הראב"י שביקר אצלו עם ארי לואיס... דקות ספורות לאחר מכן היו השניים בביתו של ארי לואיס, ששמח מאוד על הזכות להיות עשירי במניין השני שהתארגן בבית הכנסת העתיק של לונסטון. "זה היה ממש אג בעל-שם סקע מופת", מתפעל הרב גורדון.

לאחר כמה חודשי פעילות, במהלכם נוצר קשר עם עשרות משפחות יהודיות בתסמניה, בישר הרב גורדון למקורביו על שבתון מיוחד שיתקיים בלונסטון בהשתתפות רבנים ואישי ציבור יהודיים. בין הנוכחים היה גם הרב יוסף יצחק גוטניק, שהרשים מאוד את הנוכחים בדבריו על הצורך לשמור על חיים יהודיים בכל מקום ובכל מצב. ההתערורות העצומה של הנוכחים השפיעה מאוד על הרב גוטניק, שהחליט לתרום את עלות הקמת בית חב"ד קבוע בלונסטון.

"בתחילה הייתי בספק אם יש צורך במבנה קבוע לפעילות החב"דית בעיר", מספר הרב גורדון. עקב מספרם המועט של היהודים באזור, אי אפשר לקיים פעילות יום-יומית, והפעילות מתמקדת בשיעורים שנערכים בבתי המקורבים ובשבתונים שנערכים אחת לחודש בבית מלון; לכן הייתה מחשבה שאולי אין צורך להקים במקום בית חב"ד קבוע. באותם ימים קיים הרבי התוועדות שהועברה בשידור חי לאוסטרליה, ובמהלכה דיבר הרבי בשטרעם גדול על הצורך לפתוח בית חב"ד בכל מקום. בין השאר התבטא הרבי שאם קיים מקום שיש ספק אם יש צורך לפתוח בו בית חב"ד, הרי זוהי ההוכחה הטובה ביותר שחייבים לפתוח שם בית חב"ד במהירות האפשרית... כאשר שמענו את הדברים הברורים של הרבי, מיד התחלנו לברר על בניין מתאים לפעילות החב"דית. ב"ה, לאחר תקופה קצרה מצאנו מיקום מצויין, ובתרומתו של הרב גוטניק בנינו את בית חב"ד הראשון בתסמניה".

אם כבר מדברים על תרומתו של הרב גוטניק לפעילות החב"דית בתסמניה, מזכיר הרב גורדון שעוד בטרם הוקם במקום בית חב"ד – נבנתה מקווה מהודרת לנשים בעיר הבירה אוברט, גם היא בתרומתו של הרב גוטניק. את השטח תרמו בני הזוג קלארק, שליוו את הפרוייקט כולו לאורך כל הדרך. גם כלפי בניין המקווה התעורר בתחילה ספק אם יש צורך לבנות מקווה בתסמניה, בשעה שמספר הנשים באי השומרות על טהרת המשפחה אינו עולה על מספר אצבעות הידיים... הרב גוטניק שאל על כך את הרבי, והרבי השיב: לפלא השאלה! הרבי הבטיח שלא ירחקו הימים והמקווה ישרת נשים רבות בתסמניה, וביקש לבנות את המקווה באופן הכי מהודר.

– "מיד לאחר בניית המקווה ראינו את התממשות ברכתו של הרבי, כאשר נשים רבות שאינן שומרות תורה ומצוות, החליטו להקפיד על טהרת המשפחה והגיעו לטבול במקווה שבנינו באוברט", מספר בהתרגשות הרב גורדון.

ריקודי שמחה חסידיים בבית הכנסת העתיק בתסמניה, בחתונתו של אחד המקורבים

שנת תשי"ג

"יש גם אשה שנשואה דווקא ליהודי, והיא שומרת רק על מצווה אחת: טהרת המשפחה; היא מתגוררת במרחק של ארבע שעות נסיעה מהמקווה, ובכל פעם שהיא צריכה לטבול, היא מגיעה בשעות היום, נשארת ללון בבית מלון, ונוסעת למחרת בבוקר. לפעמים אני ממש עומד נפעם מול המסירות-נפש שהם מגלים למען אותה מצווה שהם החליטו לקיים. כאן אתה רואה את עוצמתה של הנשמה היהודית!"

"בנוסף על הפעילות עם הזוגות המעורבים, אנחנו צריכים להתמודד גם עם פעילות מיוחדת לילדים יהודיים שאביהם גוי. זה קשה מאוד, כי לפעמים הילדים שואלים שאלות שקשה לענות עליהם. פעם לימדנו את הילדים לעשות חלות לשבת, ואחד הילדים שהולך עם אביו בכל יום ראשון לכנסייה – עשה את החלות בצורת שתי וערב... ממש כואב הלב לראות את הילדים הללו, ואנו משתדלים להעניק להם את החינוך היהודי שהם זקוקים לו יותר מכל ילד יהודי אחר."

ליחות במקום נידח כמו תסמניה מזמינה סיפורים פיקנטיים, והרב גורדון מספק אותם בשפע:

ש

"היה לנו סיפור מעניין עם הבישוף הראשי של האי תסמניה. הוא נולד להורים יהודיים, ובזמן מלחמת העולם השנייה החביאו אותו הוריו במנזר, שם חינכו אותו לנצרות ר"ל. עם תום המלחמה הוא יצא מהמנזר וחזר לתקופה קצרה ליהדות, אולם לאחר כמה שנים חזר למחנכיו במנזר והתנצר. הוא עלה במעלות הטומאה עד שמונה לבישוף הראשי של תסמניה. אחד הפעילים של בית חב"ד, הרשל פינמן, התקשר אליו וביקש לקבוע איתו פגישה. הוא הסכים אך רצה שהפגישה תיערך בכנסייה. פינמן הסביר לו בטוב טעם שהוא אינו יכול להכנס למתחם הכנסייה, והציע לחלופין לערוך את הפגישה בבית הכנסת. להפתעתו נענה הבישוף להזמנה, והגיע לפגישה בבית הכנסת. שעה ארוכה שוחחו השניים על אורח חייו של הבישוף, והתברר שהוא חושב מפעם לפעם על האפשרות לשוב ליהדות, אלא שהוא מפחד מהסביבה הקרובה שלו. בסיום השיחה הוא אף הסכים להניח תפילין. לאחר אותה פגישה נפגשו שוב, אולם הוא לא הסכים להניח תפילין פעם נוספת, ואמר שבפעם האחרונה שהניח, גרם לו הדבר התרגשות עצומה, והוא חושב שלא יכול לעמוד בזה שוב... זמן קצר אחר-כך הוא נפטר."

"סיפור דומה עם סוף טוב יותר אירע עם יהודי בשם שלמה ביר (בתמונה מימין): הוא היה יליד פולין, ובצעירותו ירד מדרך הישר עד שחצה את הקוויים, התנצר והיה לפעיל מיסיון ר"ל. הוא הגיע לתסמניה ואירגן כאן שמד של ממש באמצעות אותה נוצריה שהייתה ממונה על ה"חינוך היהודי"... לאחר שהגענו לכאן, יצרנו איתו קשר והצלחנו לחולל בלבו מהפך מן הקצה אל הקצה, עד שהוא חזר בתשובה שלימה והתחתן עם יהודיה כשרה בהיותו בגיל שבעים. זוהי

לקבל חדר משותף, מכיוון שנישואיהם מנוגדים להלכה... זה מאוד לא נעים, אבל לעיתים קרובות אנו נאלצים לעשות זאת. כמובן שכל מקרה כזה מעורר מיד שיחה בנושא טעון זה, ופעמים רבות אירע שכתוצאה משיחות אלה החליטו בני הזוג להפרד, לאחר שהבינו שהם לעולם לא יוכלו להיות מאושרים כאשר חייהם אינם מושתתים על יסודות התורה והמצוות.

"גם כאשר בני הזוג מחליטים להמשיך לחיות יחד, אנחנו מקפידים לשמור על קשר הדוק עם בן הזוג היהודי. אנחנו משכנעים אותם לשמור תורה ומצוות כפי יכולתם, מתוך תקווה שמצווה גוררת מצווה, עד שיעזבו גם את בן הזוג הגוי. בדרך כלל זה עובד, וכעבור תקופת זמן הם נפרדים, אבל יש גם מקרים אחרים, כמו למשל

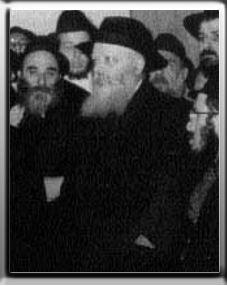
משכנעים אותם לשמור תורה ומצוות כפי יכולתם, מתוך תקווה שמצווה גוררת מצווה, עד שיעזבו גם את בן הזוג הגוי. אבל יש גם מקרים אחרים, כמו למשל אותו מקורב שמניח תפילין כבר כמה שנים, למרות שאשתו גויה, או אותה מקורבת שכבר 15 שנה מקפידה על מטבח כשר למהדרין בשעה שבעלה הוא גוי...

אותו מקורב שמניח תפילין כבר כמה שנים, למרות שאשתו גויה, או אותה מקורבת שכבר 15 שנה מקפידה על מטבח כשר למהדרין בשעה שבעלה הוא גוי...

"בכל פעם שאני מגיע לתסמניה, אני מביא איתי מוצרי מזון כשרים ומחלק אותם בין המקורבים, כולל גם כאלה שנישואים לגויית, ואפילו לכאלה שנמצאים בדיוטה כל כך תחתונה עד שהם הולכים לכנסייה יחד עם נשותיהם הגוייות. לפחות שיאכלו אוכל כשר, אולי זה יטהר אותם. בביקור האחרון הייתי אצל יהודי שנשוי לגויה וערכתני בביתו מניין והתוועדות חנוכת הבית. במהלך ההתוועדות קבענו 18 מזוזות, והוא רכש זוג תפילין מהודר."

שלמה ביר - מהפך יהודי בתסמניה

בשם יצחק גולדשטיין. הוא נשבה בקסמה של הפעילות החב"דית, והחליט להתמסר ולעבוד בשליחות הרבי. כיום הוא מסתובב ברחבי האי, מניח ליהודים תפילין, מכשיר מטבחים וקובע מזוזות, ומארגן שיעורי תורה עם יהודים שנמצאים במקומות הכי נידחים. הוא לומד באוניברסיטה את מקצוע האלקטרוניקה, אבל את רוב שעות היום הוא מקדיש להפצת המעינות. בכל פעם שאני מהרהר בפעילות שלו, אני פשוט מתרגש: צעיר שרק לפני כמה שנים למד בבית חב"ד את האלף-בית של יהדות, הולך היום ומפיץ את תורת הרבי בכל רחבי האי. "בנוסף לפעילות הנוודדת של גולדשטיין, מתקיימת פעילות ברוכה ומיוחדת של בני הזוג דוד ופנינה קלארק.

למעלה: מקורבים על רקע בית הכנסת העתיק בתסמניה; **למטה:** הדלקת חנוכה

בכל ליל שבת הם עורכים סעודת שבת חסידית בכשרות למהדרין מן המהדרין, בהשתתפות מקורבי בית חב"ד. מפעם לפעם אני שולח אליהם בחורים או אברכים לסייע להם, אבל ברוב ימות השנה הם פועלים לבדם, ועשרות משפחות עומדות איתם בקשר מיוחד".

סיפור שליחותו של הרב יוסף יצחק גורדון היה אחד הפרקים היותר מרתקים ששמעתי בביקורי באוסטרליה.

— שליחות שהיא חלק ממפעל התשובה הגדול שמפעיל הרבי מלך המשיח ברחבי תבל, לאכוף את התורה והמצוות על כל יהודי ויהודי, בדרכי נועם ובדרכי שלום.

דוגמא מובהקת לעוצמתו של הניצוץ היהודי! "באחד השבתונים היה לנו אורח מניו-יורק – פרופסור שמרצה באוניברסיטה בלונג-אילנד, יהודי קונסרבטיבי שכפי הנראה אינו מקפיד על שמירת כל המצוות. לאחר התפילה הוא ניגש אלי בהתרגשות רבה ואמר: 'דע לך, שלבית הכנסת שלי בניו-יורק אני נוסע ברכב בשבת, אולם כאן, בתסמניה, הלכתי ברגל שעה וחצי עד בית הכנסת – כי אם הרבי מליובאוויטש שולח שליחים לתסמניה, אני אכבד אותו ואלך ברגל!' "במשך השנים התקרבו עשרות משפחות ליהדות. זוגות מעורבים נפרדו, או התגירו והחלו לקיים חיים יהודיים. ויש גם אחת ממקורבות בית חב"ד שנשואה לאישיות חשובה בכנסיה הנוצרית, ולמרות שהיא עצמה עוד לא הגיעה לשלב של הפרדות מבעלה הגוי – היא השפיעה על בנותיה להתקרב ליהדות, וכיום הנכדות שלה כבר חב"דיניות לכל דבר, והן לומדות במוסדות חב"דיים.

"נקודה מעניינת שנתתי את לבי אליה, היא העובדה שדווקא הריחוק ממרכזים יהודיים פועל כבומרנג נגד הנפש הבהמית: כנראה שלנפש האלוקית יש גבול לריחוק שהיא יכולה לסבול, וכאשר עוברים על היהודי כמה חודשים בלי לראות פנים יהודיות, הוא מתחיל להתגעגע לכך. כשאני מגיע לשם, אני רואה אנשים שפשוט מתגעגעים לראות יהודים... לפני כמה חודשים בביקורי בבית משפחת קלארק ראינו ידיעה בעיתון על גבר שנעלם בעיר, והיה מאוזכר בידיעה שמדובר ביהודי. תגובתם של בני הזוג הייתה זהה: 'היי, יש עוד יהודי באי'... היטיב להגדיר זאת אחד המקורבים כשאמר לי: 'אתה לעולם לא תבין את ההתרגשות שלנו למראה עוד יהודי. כשאתה מגיע לכאן, אתה רואה את כולנו במשך השבתון, אבל כל אחד מאיתנו חוזר אחר-כך לעירו, ושם אין לנו צ'אנס לראות יהודי עד לשבתון הבא'..."

כיום, שבע עשרה שנה לאחר תחילת השליחות, יכול הרב גורדון לומר "ראו גידולים שגידלתי", אבל מי שירצה לראות את גידוליו של הרב גורדון – יאלץ לנדוד בכל רחבי תבל. בתסמניה הוא לא ימצא אותם...

"כל מי שהתקדם בשמירת תורה ומצוות, מיד עזב את המקום לריכוז יהודי כלשהו, כדי שיוכל להעניק לילדיו חינוך יהודי כשר", אומר הרב גורדון בנימה שיש בה מן השמחה ומן העצב. "נוצר מצב שלמרות עשרות המשפחות שהתקרבו, עדיין אין בתסמניה קהילה יהודית מסודרת, ובכל פעם שרוצים לארגן מניין – צריך לשבור את הראש ולחשוב איך משיגים עשרה יהודים שישכימו להגיע לבית הכנסת בשבת. היות והם מפוזרים בכל האי, די קשה לקבץ אותם, וכך אני יכול לשמוע ממקורב שהשתתף בתפילות ראש השנה, שבתפילות יום כיפור הוא לא יוכל להשתתף. זה יותר מידי עבורו. על סוכות אין מה לדבר..."

"לפני כמה שנים התקרב ליהדות סטודנט צעיר

שנת תשי"ד

למה המשיח צריך לכוף את המצוות?

מאת הרב נפתלי אסטולין
שליח כ"ק אד"ש מה"מ בלוס-אנג'לס

לילך בה ולחזק בדקה":

הפירוש המילולי והפשטני ביותר של דברי הרמב"ם הוא, שהמלך המשיח צריך להפעיל את כוחו הגשמי ולהכריח את כל ישראל לקיים תורה ומצוות. זה מסתדר אולי במילים, אך כאשר מתבוננים בעומק יותר, רואים שאי אפשר לפרש כך את דברי הרמב"ם – אדרשה זו אינה עומדת בקנה אחד עם דבריו של הרמב"ם שמשכיח אינו נדרש לעשות אותות ומופתים, שהרי כל עוד אינו מלך, ורוב ישראל מפוזרים עדיין במקומות גלותם – אי אפשר להכריח את כל ישראל לקיים תורה ומצוות ללא נס ומופת גמור. ב) גם הגישה הכללית של המלך המשיח, כמחזיר שלימות התורה, אינה עומדת בקנה אחד עם כפיית המצוות בכוח, שהרי עיקר גדול בתורה, שדרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום!

לכן מוכרחים לומר שהכוונה כאן אינה לכפייה בכוח הזרוע, אלא לכפייה בדברים, ועל-דרך המובא בכמה מקומות בגמרא שהלשון כפייה מוסבת על כפייה בדברים. כך מפרש התוספות-יום-טוב את דברי הרמב"ם אודות החיוב "לכוף את כל באי עולם לקבל מצוות שנצטוו בני נח" – שדרך הכפייה היא: "בכפיית דברים, להמשיך לבם אל רצון קונם וחפץ צורם", ובלקוטי שיחות (חלק כ"ו עמ' 142) אומר הרבי שהפעולות שנעשות בשנים האחרונות בהפצת העניין של שבע מצוות בני נח, הן העניין של "לכוף".

ולפי זה, באומרו שהמשיח צריך "לכוף כל ישראל", מתכוון הרמב"ם שהמשיח צריך להתעסק ולעשות כל שביכולתו כדי להשפיע בדרכי נועם על כל ישראל בכל קצווי תבל, לילך בה ולחזק בדקה. והשפעה זו נקראת בשם "כפייה", משום שזוהי התעוררות מלמעלה

בין הקריטריונים הדרושים כדי להיות "בחזקת משיח", אומר הרמב"ם שמשכיח "יכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה". רבות התפלפלו בביאור כוונת הרמב"ם, ואף נביא להלן בקצרה את ההבנה הפשוטה בדברי הרמב"ם, אולם במאמר שלפנינו ברצוני לעמוד על נקודה שמשום מה לא עמדו עליה עד כה, והיא: מדוע משיח צריך לכוף את עם ישראל לקיים את התורה והמצוות?

ידוע הוויכוח שבין כנסת ישראל לקב"ה: הקב"ה אומר "שובו אלי ו[אחר-כך] אשובה אליכם", וכנסת ישראל אומרת "השיבנו ה' אליך ו[אחר-כך] נשובה". וכבר פסקו ש"יחיד ורבים הלכה כרבים", ולכן אומרים בנפילת אפיים: "יפדה אלוקים את ישראל מכל צרותיו, ו[אחר-כך] הוא יפדה את ישראל מכל עונותיו".

– ואם כן, מדוע בכלל צריך המשיח לכוף את עם ישראל לקיים את התורה והמצוות לפני הגאולה, בשעה שהוא יכול להביא את הגאולה, שלאחריה יקיימו כולם במילא את כל המצוות?

כדי להבין זאת, עלינו להקדים ולהבהיר מהי כוונתו של הרמב"ם בסימן זה של המשיח – "יכוף כל ישראל

הרב נפתלי אסטולין

התורה, ותפקידו של המשיח הוא לאפשר לנו לחזור ולקיים את כל מצוות התורה.

כדי שיהיה אפשר לזהות את ה"בחזקת משיח", צריך שעוד בזמן הגלות יתגלה בו עיקר עניינו – הרצון להביא לשלימות בקיום התורה והמצוות. מכיוון שכל עוד לא באה הגאולה בפועל הוא אינו יכול לאפשר לנו לקיים את אותן מצוות שקיומן תלוי בבית המקדש – נבחן משיח בכך שהוא משתדל ועושה ככל יכולתו להביא לידי כך שכל ישראל יקיימו את המצוות שאפשר לקיימן כבר בזמן הגלות, וזוהי ההכנה להתגלותו שאז הוא יביא לשלימות האמיתית בקיום התורה והמצוות.

כאשר מסתכלים כך על תפקידו של המשיח, אפשר לראות איך הרבי מוביל דרך זו מאז עלותו על כס הנשיאות. אצל הרבי זה היה כך כבר מתשי"י, כאשר קיבל על עצמו את נזר הנשיאות החב"דית: כל המבצעים, כל הפעולות, היו למען מטרה אחת ויחידה: לדאוג שעם ישראל יקיים כמה שיותר מצוות, כדי שבבוא הזמן יהיה אפשר להביא אותם לשלימות האמיתית של קיום כל התורה והמצוות.

לנו גילה זאת הרבי בכינוס השלוחים ה'תשנ"ב, עלינו לחיות עם זה ולדעת ולהרגיש בכל מבצע שאנו עושים, שהוא חלק מתהליך אחד וגדול: הכנת העולם לקבלת פני משיח! ככל שבני ישראל מקיימים יותר מצוות, כך העולם מוכן לקבל את פני המשיח, שתפקידו הוא, כאמור, להביא לשלימות בקיום התורה והמצוות.

סיים מאמרנו זה ב"וואָרט" קצר בקשר עם פרשת השבוע בשבת שממנו התברך י"א ניסן:

רבות משיחותיו מסביר הרבי ששמות הפרשיות לא נקבעו בצורה שרירותית לפי המילה הראשונה שבה פותחת הפרשה, אלא יש בשמות אלה תוכן עמוק ששזור לאורך כל הפרשה.

לפי זה צריך להבין מדוע חומש "ויקרא" נקרא בשם זה – איזה תוכן יש במילת "ויקרא", ששזורה לאורך כל החומש?

את ההסבר לזה ניתן למצוא בפירוש רש"י "ויקרא": "לכל דברות ולכל אמירות קדמה קריאה, לשון חיבה". חומש ויקרא מלא בדברות ואמירות למשה אודות הקרבנות ומצוות אחרות, ושם החומש מדגיש שאותה קריאה של חבה לא הייתה חד-פעמית, אלא חזרה על עצמה לפני כל ציווי וכל אמירה.

גם לנו יש קריאה של חיבה למשה שבדורנו: "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד", ועלינו לזכור תמיד שלכל ציווי ואמירה, לכל מבצע ופעולה, צריך להקדים את אותה קריאת חיבה, ולהכריז ולפרסם שמבצע זה הוא הכנה קרובה להתגלותו של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א תיכף ומיד ממש!

ש"מכריחה" את אלה שמקרבם אותם לקיים את התורה והמצוות. וכפי שרואים זאת במוחש, שבכל פעם שהרבי הכריז על מבצע חדש, תפילין לדוגמא, הרי מיד התעורר לב ישראל ובאופן בלתי רגיל החלו לרצות להניח תפילין, וכאשר עומדים שלוחי הרבי ברחובה של עיר עם דוכן להנחת תפילין, מיד נוצר תור ארוך של צעירים ומבוגרים שמעוניינים לקיים את המצווה. זהו מחזה שלא היה שייך לראותו בטרם החל הרבי במבצע תפילין, והעובדה שכעת אנו רואים מחזות כאלו חדשות לבקרים, היא אך ורק בכוחה של אותה התעוררות עליונה שמשפיע הרבי, אשר "מכריחה" את אותם יהודים לבוא ולהניח תפילין.

ויש גם פן נוסף של כפייה: אנחנו השלוחים חונכנו, שכאשר אנו ניגשים ליהודי להניח איתו תפילין, אנו אומרים לו: שמע יהודי, הרבי מליובאוויטש ציווה עלינו להניח איתך תפילין". כאשר אותו יהודי נעמד ומניח תפילין משום שהרבי מליובאוויטש ביקש זאת, הרי בכך הוא מקבל עליו את מלכותו של הרבי מלך המשיח, ואין לך כפייה טובה מזו.

מציאות נפלאה זו נרגשת בכל המבצעים של הרבי, שבכל פעם שהרבי קורא לפעול במבצע מסויים, הרי מיד יוצאים אלפי החסידים לרחובה של עיר, מביאים את דבר הרבי אל ההמונים, והללו מקבלים את דבר הרבי כדבר מלכות שיש לקיימו גם כאשר מצד שכלם ורצונם הם לא היו עושים זאת. הרבי גם איזכר עניין זה בשיחת שבת פרשת לך לך תשמ"ה (התוועדות ח"א עמ' 560), באומרו שכאשר משפיעים על יהודי שיתקרב לתורה ומצוות והוא מקבל ההשפעה ועושה כן בפועל, הרי יש בזה עניין של "מינוי מלך", שמקבל מלכותו של זה שנותן הציווי.

גם כאשר יהודי מבקש ברכה מהרבי, והרבי שולח לו מענה "בדיקת התפילין והמזוזות", או "הקפדה על כשרות המאכלים" וכדומה, הרי זו דרך נוספת של כפייה, כיון שאותו יהודי שמעוניין בברכתו של הרבי, מתחיל לקיים את אותן מצוות אך ורק משום שכך ציווה עליו הרבי מליובאוויטש.

פי ההסבר האמור בדברי הרמב"ם, משתנה לחלוטין משמעות הסימן "יכוף כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה": אם עד עתה הבנו שזהו סימן **לנוח ויכולתו** של המשיח לשלוט ולהכריח את כל ישראל לקיים את המצוות, הרי מעתה מובן שזהו סימן **לאיכפתיות והשתדלות** של המשיח להביא את עם ישראל למצב בו הם מקיימים את המצוות.

כעת אפשר גם להבין מדוע סימן זה הוא מהסימנים העיקריים של המשיח: בכמה משיחותיו מוכיח הרבי מלשון הרמב"ם, שעיקר עניינו של המלך המשיח הוא להביא לשלימות התורה והמצוות, "ויחזרו כל המשפטים בימיו כשהיו מקודם". בזמן הגלות אנו יכולים לקיים רק חלק קטן מאוד מתרי"ג מצוות

שנת תשט"ו

לנצל את שעת הכושר

תוכן יחידות שדיבר הרבי עם מר שמואל אבידור לאחר מלחמת ששת הימים • ביחידות מדבר הרבי אודות הצורך לנצל את ההתעוררות שהקיפה את העם לאחר מלחמת ששת הימים; על המדיניות בעיר העתיקה וגירוש הערבים, עידוד "העליה הפנימית", ועל כך שבשבת כל יהודי מרגיש שזוהי שבת "גם מי שהולך אל חוף הים בשבת, הוא לוקח אוכל אשר מבשאר הימים..."

הכנסת בשבת], ולא מצד זה שהיות שהיום שבת לכן צריך ללכת לבית הכנסת, כי זה לא פועל כלום. אצל כולם יש הבדל בין שאר ימי השבוע ליום השבת, אפילו לאלו שהולכים לחוף הים – לוקחים הם אוכל אחר מבשאר הימים ואין היום אפור אצלם, ווייל זיי פילן אַ ביסל יום טובידיק [= כיוון שהם מרגישים קצת חגיגי], וא"כ רואים שאפילו ער פילט אַז עס איז יום טובידיק אינו עושה שאר הענינים, וכל זה הוא היות שהענינים הנ"ל שעושה לשם שבת אינם פועלים על הכל. כמו כן ללכת לבית הכנסת משום ששבת היום לא יפעול עליו כלום.

נחוץ שינו מהותי

שאלה: מה לכתוב עכשיו בעיתון אודות המשך התעוררות מששת הימים?

אדמו"ר שליט"א: אני התחלתי בנוגע ל"מבצע תפילין", ובאמת אפשר לפעול הכל אפילו עניינים הכי קשים כמו טהרת המשפחה שזה קשה מאוד, ואפילו אחד שמבין – אינו מסכים לשמור זאת, כי אינו רוצה לחלק בין בנים לבנים.

אד"ש: מידארף טאַן שטאַרק אַז אידן זאָלן גיין אין שול שבת [= צריך לפעול בתוקף שיהודים ילכו לבית

תמונת אילוסטרציה

בחזרה, וכן אותו דבר בכל העולם כולו, אלא שישראל גופא נתנה מקום לסברא כזאת. וזו שגיאה גדולה אשר אי אפשר לתקנה, ואם מפני שמפחדים מרוסיה אז אמריקה צריכה לפחד מרוסיה ולא ישראל.

להגביר את הילודה

אד"ש: זה שמחכים לעולים חדשים – מי יודע מתי הם יבואו, ואפילו שיבואו, הלא הם לא נולדו בארץ ואינם מוכשרים כל כך לפיתוחה... וצריכים לתבוע אודות הגברת הילודה ולומר שארץ ישראל איז געוואָרן גרעסער, וצריכים ליישב אותה, ואני מבטיח שישמעו, ויהיו עשרות אלפים עד מאה אלף ילדים ויותר, ואלו שנולדו בארץ מכירים אותה ומוכשרים יותר לפיתוחה.

אד"ש: ר' חנניא בן דוסא היה מלומד בנסים, והיה רגיל בהם תדיר – מה שאין כן אנו, ואם עושים נס אז מיתוסף באמונה, אבל אם יש הרבה ניסים אז יכול להיות הטענה של "כוחי ועוצם ידי", וכן כאן בששת הימים היו הרבה ניסים, והיה נתינת מקום לטענה הנ"ל, לכך אמר הקב"ה תעשו בעצמכם ותיראו אם יש לכם הכח, ובינתיים יש כשלוך אחר כשלוך...

יש התעוררות גדולה

אד"ש: האם ההתעוררות בארץ ישראל קיימת?
מענה: התקרר כבר בהרבה, אבל עוד נשאר, ובפרט אצל אחינו הספרדים.

אד"ש: אצל כולם יש התעוררות רק אצלם (הספרדים) זה בגלוי, ובכלל אצלם קל לפעול, כי הם בטבע מגלים רגשותיהם מה שאין כן האירופיים כובשים את רגשותיהם.

שאלה: האם לכתוב בעתונים וויכוחים בין דתיים לחילוניים?

אד"ש: לא, אם הם שואלים בעצמם צריכים להשיב להם, און אָפּמאָכן די קשיא [= להפריך את הקושיה], אבל כשאינם שואלים לא צריכים אופטאָן די [=לעורר את ה] קשיא, ובפרט שמחשיבים אותם ועושים אותם למציאות שצריכים להתווכח אתו, וקוראים אותם לעתונים, וזה עצמו פועל בהם העקשנות, ובפרט שיכתבו שאלותיהם איז די קשיא איז א קשיא, ויכול להיות שלא יהיה לזה תירוץ טוב, און די קשיא קען זיך אפלייגן אט מער ווי דער תירוץ.

(בלי אחריות כלל וכלל)

אלא עצם הענין שהולך לבית הכנסת – בזה עצמו כבר מרגיש עצמו שייך יותר לכלל ישראל, ואפילו שלא יתפלל שם כלום, ובמשך זמן שיהיה שם וועט ער שוין זאָגן אַ תפילה קצרה, אָדער אַ קפיטל תהלים [=יתפלל תפלה קצרה או פרק תהילים] – עד שיתפלל יחד עם כולם.

ולפעמים וועט ער הערן אַ דרשה [= ישמע שם דרשה] וזה יפעל שינוי עיקרי בחיים היום יומיים שלו, וכמו בתפלת שחרית – הכוונה היא לא רק בשעה שמתפלל יהיה שייך לקדושה, אלא דאָס זאָל פועלין אויפן גאַנצן טאָג [=שיפעול על כל היום] שיהיה באופן אחר.

כך גם ענין הנ"ל יפעל שינוי המהות כי "ששת הימים" צריך תגובה בדבר עיקרי ושינוי המהות ומסירות נפש, ואין הפירוש בגוף, אלא כמו שאדמו"ר הזקן מפרש: נפש פירושו רצון וכמו שכתוב הן נפשי אל העם הזה.

אד"ש: התווכחתי עם ראש ישיבה אחד והוא אמר לי – שהשינוי צריך להיות קביעות עתים לתורה יותר. והסביר אד"ש: שזה לא שייך לששת הימים (בעיקר), תמיד צריכים להוסיף ולהשתפר בכל הענינים, אלא שכאן צריך להיות שינוי מהותי שאת זה יביא ענין הנ"ל, והאריך מאוד הרבה בתצואות הטובות שיהיה מזה.

נאצר לא חלם שיקבל את סיני

אד"ש: אודות התיישבות בעיר העתיקה. למה מונעים זאת? והוסיף: שעשו שגיאה בזה שלא שלחו את הערבים, ואמר: היו צריכים לומר לכל אחד ואחד (מהערבים) אתה חייב מיתה כי הנך מורד, אבל בכל זאת קח מאה ל"י והפעל שלך ולך, אז, כשהיו באים למצרים ומסתובבים שם (או לסוריא), היו מספרים את הטוב שבישראל, שבעת שהיינו חייבים מיתה אלא שישראל רחמנים בני רחמנים הם ולכן הניחו לנו.

אבל עכשיו שהשאירו את הערבים במקומותיהם, ושם הם מדברים רעות ועוד מעט מגיעים לבחירות, וישראל היא מדינה דמוקרטית, וממילא יתנו להם לבחור, ומי יודע מה יהיה, ובטח יבנו להם במקום החורבות שלהם שיכונים חדשים.

אד"ש: לא הייתי במצרים ולא דברתי עם נאצר, אבל אני בטוח שאצל נאצר איז געווען אַפּ געלייגט [= היה מונח] שסיני היא של ישראל, ולא חלם שיקבל זאת

מזל טוב

לרגל הנישואין של הרה"ת גולן ש"י בן אוני
יה"ר שיהיה זה לבנין עדי עד
כרצון ב"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א

www.770live.org

שנת תשט"ז

שיחה למדנית בטרמינל

כשהמתנו בטרמינל של לונדון פגשתי בקרוב משפחה, מרבני סטמאר. התחלנו לשוחח קצת, וכששמע שאני מגיע מרוסיה, שם פעלנו להפצת היהדות, החל להתעניין במצב היהודים ברוסיה, והיה ממש מלא בהתפעלות מכך שבחורים נוסעים לרוסיה להפצת יהדות, והפטיר ואמר: "ממש משיח'ס צייטען"

מאת הרב לוי פישר

הרבי, אשר כ"ק אדמו"ר שליט"א יצא בקריאה נרגשת לכלל ישראל וצעק במשך כל השנים (מתש"י, ועוד לפני כן) ללא הרף, בהתוועדויות ברבים, וביחידויות פרטיות, ובאגרות קודש לאין קץ אנשים פרטים, שהפצת היהדות בדורנו, הרי זה בגדר דין של פיקוח נפשות ממש, ושעל פי דין, במצב הזה אסור לשבת בצד ולעסוק בתורה לעצמו.

"הרבי התחנן ותבע מכלל ישראל "בואו והצילו" (מעניין לציין מכתב מאד חריף בנושא זה, באגרות קודש חלק יד עמוד ל, שם הרבי כותב על ראשי הישיבות שהולכים בשיטה של "אני את נפשי הצלתי" שאם היה מדובר בבנו יחידו של ראש הישיבה עצמו, האם גם אז היה מתנהג באופן כזה?! – ואין זה סוד שבחוגים אחרים נענו רק מעטים לקריאה זו, על כל פנים לא בהיקף שהרבי תבע; היו אפילו כאלה, שמשום מה טענו "איפכא מסתברא", שאסור לצאת מכותלי הישיבה והכולל למען הפצת היהדות...

"אך דווקא בשנים האחרונות, ענין זה חדר גם לחוגים אחרים, ואברכים בירושלים ובברו-פארק, שאף פעם לא חלמו לעשות – ובאמת לא עשו – פעילות באופן כזה, הנה הם מוצאים את עצמם ברוסיה פועלים להפצת היהדות. במחשבה נוספת: בפשטות הרי זה גם מסימני הגאולה, כידוע מה שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א ש"יכונן כל ישראל" יכול להיות על ידי שלוחו ושליח שלוחו – וכמו שרואים שכל סימני הגאולה מתחילים "מהמדינה ההיא", שהתחיל מהזמן שהחל להתנוצץ אורו של משיח; ואחר כך בהפלת הממשלה הקומוניסטית, אשר ידועה שיחת אד"ש בשנת תשכ"ז, שזהו בבחינת "הווי יחתו מריביו", וזה קשור גם ל"יורם קרן משיחיו"; וגם העליה לארץ הקודש מהמדינה היא, אשר כ"ק הודיע שזהו מעין הענין של קיבוץ גלויות. אך

פי שסיפרתי בפעם הקודמת של מדור זה, בשנת תשנ"ב היתה לי הזכות להיות "שליח" בישיבה החב"דית שהוקמה באותם ימים בקייב, שם שהיתי במשך מספר חודשים, ושימשתי כמשגיח על הבחורים וסדרי לימודיהם.

תשנ"ב היתה עדיין תקופת ה"בראשית" של התעוררות יהדות מדינות חבר העמים. הכל היה עדיין חדש, בלי ידע רב, והנסיון היה מועט.

העלייה לארץ היתה אז בעיצומה, אך בחבר-העמים עדיין שהו הרבה מאד משפחות יהודיות. שמע הישיבה שנפתחה הגיעה לאוזניהם של בחורים ונערים צעירים שרצו להכיר ולטעום טעמה של יהדות. הם הגיעו לישיבה בעיקר בשיטת "חבר מביא חבר". נערים אלו כששמעו אודות הישיבה היהודית, נשמתם התעוררה והם הגיעו לישיבה, החלו ללמוד, להתוועד – ורבים מהם נתפסו ונשארו.

באותה תקופה רשמתי לעצמי יומן מפורט ובו מובאים סיפורים ואנקדוטות רבים, ומהיומן הזה אני שואב את הסיפורים הבאים (והסיפורים שיבואו גם בשבועות נוספים) – כך שהדברים אינם מסופרים מהזכרון, אלא מהכתב. הפעם ברצוני לספר דווקא על מאורע שהיה בדרכי חזרה מאוקראינה לארצות-הברית.

כך רשמתי אז ביומני, נרגש עדיין מהתחוללות מאורעות רבי עוצמה בפתיחות המשטר הקומוניסטי:

"מעניין לציין כי נמצאים ממש בגדר של "נפלאות" (שראיתי את זה בקייב במיוחד). ידוע לכל שהפצת יהדות באופן כזה ובהיקף כזה כמו שזה היום, הרי זה – אם אפשר להשתמש בלשון הזה – "חידושו" של

זה, ושהרבי אמר את זה מראש ואמר לפרסם רבים וכו'. נכון שבאמת "הכי הווה עובדא" אבל הרי סוף כל סוף הרי אלה הם ניסים של הקב"ה, ומה איכפת לכם לפרסם שהקב"ה עשה נס, ותו לא!"

התחלתי להסביר לו שזהו בעצם אותו דבר, והארכתני בענין תפקידו של נשיא הדור שהוא 'ממוצע המחברי' (והוספתי כאן כמה מקורות בזה גם מפולישע ספרים).

הוא הקשיב ולאחר מכן אמר: "לי אישית לא אכפת לי, אבל אני מתכוון פשוט לטובתכם, שכך זה יותר מתקבל בעולם; כי יש אנשים שמאד לא אוהבים לשמוע שכל דבר מייחסים לרבי... אדרבא, אם זהו בעצם אותו דבר, מה איכפת לכם להגיד שהקב"ה עשה נס, ותו לא?" חייכתי. אמרתי לו שאת השיטה הזאת אימצנו על פי ספר ה"יד החזקה" לרמב"ם.

באותם ימים למדו בשיעור היומי את הלכות חמץ ומצה ברמב"ם. כאשר הגעתי בלימודי לפרק ז' הלכה ב', ראיתי דבר נפלא בלשון הרמב"ם, וכך הוא כותב בנוגע למצוות סיפור יציאת מצרים:

"מצווה להודיע לבנים, ואפילו לא שאלו שנאמר "והגדת לבנך" לפי דעתו של בן, אביו מלמדו. כיצד? אם היה קטן או טיפש אומר לו .. **פדה אותו הקב"ה** ויוציאנו לחירות, ואם היה הבן הגדול וחכם, מודיעו .. וניסים שנעשו לנו על ידי **משה רבינו**, הכל לפי דעתו". עד כאן הרמב"ם.

לכאורה אינו מובן למה הרמב"ם משנה את לשונו, בהתחלה הוא מייחס לקב"ה את הניסים, ולאחר מכן למשה רבינו; לכאורה מה ההבדל, הרי זה אותו דבר, כיוון שמשה רבינו הוא שליחו של הקב"ה לעשות את הניסים ולגאול את ישראל. אלא שהביאור בזה הוא שבעצם אין הבדל, והחילוק הוא רק למי מספרים, אם מספרים לגדול וחכם, או לקטן וטיפש...

אברכים בבורו-פארק, שאף פעם לא חלמו לעשות פעילות, מוצאים את עצמם ברוסיה פועלים להפצת היהדות. במחשבה נוספת: בפשטות הרי זה גם מסימני הגאולה, כידוע מה שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א ש"ויכוח כל ישראל" יכול להיות על ידי שלוחו ושליח שלוחו

הפעם הוא חייד, וסיפר לי שפעם היה צריך לתת דרשה ב"שבת הגדול", וקודם השבת, פתח רמב"ם הלכות חמץ ומצה כדי לחפש איזה "רמב"ם מוקשה", בשביל הדרשה שלו. תוך כדי עיון מצא את הדיוק הזה, אך לא ידע ליישב את הענין, ולכן עזב את זה וחיפש אחר רמב"ם מוקשה אחר.

— "כעת אני כבר יכול להגיד על כך דרשה, ובה כבר לא אחכה ל"שבת הגדול", סיים הרב הסטמארי את דבריו בשמחה...

הפלא בזה גדול עוד יותר, שזה מתקבל בפשיטות ואין איש שם לב על כך.

ועל כך יעיד הסיפור המעניין שהיה לי בדרך חזרה לרבי.

בשלב מסוים עצרנו בלונדון וחיכינו זמן מה בשדה התעופה. בזמן ההמתנה פגשתי בקרוב משפחה שלי, אחד מרביני סטמאר (שהמתין למישהו) והתחלנו לשוחח קצת. מששמע שאני מגיע מרוסיה, ושפעלנו שם להפצת היהדות, הוא החל להתעניין במצב היהודים ברוסיה וכו', והיה ממש מלא בהתפעלות מכך שבחורים נוסעים לרוסיה להפצת יהדות, והפטיר: "ממש משיח'ס צייטען".

"בהתחלה לא דיברנו בפירוש על "המשלח", רק על השליחות עצמה ועל מצב היהדות ברוסיה. נמנעתי מלדבר על הרבי כי הבנתי שהוא יכול להרגיש קצת לא נעים, ומה גם שלא רציתי שיברח לי כבר בהתחלה... אבל חשבתי שבוודאי הוא מבין שלא נסעתי על דעת עצמי. מכל מקום שתקתי בענין זה.

המשכנו לשוחח זמן מה, ולאחר מכן הוא שאל אותי: "האם התלמידים נהיים "אמתיע ערליכע פרומע אידען"? ואם כן, איפה הם נמצאים אחר כך?"

"חלק מהתלמידים נשלחים לכפר חב"ד" — אמרתי לו, וכשאמרתי זאת, ניכר היה עליו כי רק אז בעצם קלט שנסעתי בשליחות הרבי (ושהוא באמת שייך ל"משיח'ס צייטען" שהתחיל כבר למעשה בשנת תש"י), ואני התפלאתי לראות איך שזה נתקבל אצלו כל כך בפשטות ובשמחה, שבחור ישיבה יסע לכמה חודשים לרוסיה לפעול להפצת יהדות, בה בשעה שלפני זמן לא ארוך, זה בכלל לא היה מקובל בחוגים מסויימים.

בפועל המשכנו בשיחתנו ודיברנו על מצב היהדות בלונדון, ואמר בצער שלדאבוננו ישנם הרבה "חילוניים" (כלשונו) בעיר.

"אולי תנצל את ההשפעה שלך גם בנושא הזה, ואני בטוח שאף אחד לא יקפיד עליך" — הערתי-אמרתי בעדינות שלא לפגוע בו.

הוא הסתכל עלי ואמר במשיכת כתף:

"עד כאן! זה כבר אינו בתחום שלנו..."

"למה?"

"כבר למדתי" — השיב מיניה וביה — "שהפצת היהדות בלי חסידות לא שייך כי זה לא הולך; אם כן, אני לכשעצמי יכול להסתדר, אבל כשרוצים לשכנע מישהו אחר, הרי זה קשה ללא חסידות..."

"אני בטוח שגם אם תפיץ חסידות אף אחד לא יקפיד עליך" — עניתי לו ומיד הזכרתי לו את ה"ווארט" של ר' חיים בריסקער "אז עס פעלט אין הסברה פעלט אין הבנה" [= כשחסר בהסברה חסר בהבנה].

המשכנו לדבר על הניסים והנפלאות שקרו בשנים האחרונות (במלחמת המפרץ ויציאת היהודים מרוסיה) ואז שאל:

"אני לא מבין דבר אחד, למה כשאתם מדברים על הניסים האלה, אתם תמיד מדגישים שהרבי עשה את

כבר חתמת מנוי?

לראות את מלכנו
במחשב הביתי
שלך..

חדש!

הוידאו השבועי בתקליטור ביתי. לכל מקום בעולם.
מכון "לראות את מלכנו" יוצא בתכנית מנויים מיוחדת עבורך.
תמורת 10 דולר בלבד ישלח תקליטור חודשי היישר לביתך.

פרטים והרשמה מכון "לראות את מלכנו" (ע"ד)
טלפון: 03-9606094

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

"יילחם מלחמות ה'"

חצרותיו בתהלה (תהלים ק, ד)

מה ענין "חצרותיו בתהלה" אצל "וילחם מלחמות ה'?" במאמר הראשון שאמר רבינו מלכנו שליט"א לכבוד י"א ניסן, בחדרו הק' בשנת תשי"ב, פתח בפסוק "אדני שפתי תפתח ופי יגיד **תהלתך**", וביאר אשר "זהו ענין הביטול, שמבקש שהש"ת יפתח את שפתיו ופי יגיד את **התהלה שלך**, היינו שהוא עונה אחר הקורא שהוא רק ממשיך את התהלה דלמעלה". כשם שאצל הקב"ה מצינו, כדברי רש"י על הפסוק "ושכותי כפי" - "ותרגמו **אגין במימרי** [=אגן באמירתי]. . שאינו צריך לסוכך עליו בכף ממש", כך רועי ישראל אשר רוח ה' דיבר בהם ומילתו על לשונם, ומלך המשיח בפרט, אשר לא חברב ולא

בחנית יעשה מלחמתו אלא "ברוח פיו ימית רשע", ובדיבורו - "ידבר עמים תחתנו".

את מלחמות ה' של נשיא הדור, לחם בדיבורו והגן באמירתו. ומי אינו זוכר את דבריו המאיימים בשלהי ניסן לפני י"א שנה: "...זה עתה הגיעה ידיעה אשר אירגון אש"ף נתן הוראה לפגוע היל"ת". ובדיבורו קיים "הריעו לה" מלשון "**תרועם** בשבט ברזל". "בשמים **ירעם** ה'" - ומקול רעמתו "יחתו מריביו" ו"ידין אפסי ארץ" (כפסוקי הפטורת הרבי ברה"ה, בשירת חנה). וזהו "חצרותיו בתהלה" - איך הוא יוצא מחצרותיו למלחמה. מביתו והיכל קדשו ישמיע את "התהלה דלמעלה", ובה ועל ידה - "ירד מים עד ים ומנהר עד אפסי ארץ".

שנת תשי"ז

חשבון הנפש של חיילי בית דוד

"ביום ההולדת, על האדם להתבודד, ולהעלות זכרונותיו ולהתבונן בהם, והצריכים תיקון ותשובה ישוב ויתקנם" כך כותב הרבי מה"מ ב"היום יום" של יום הבהיר י"א ניסן • מנהג זה הוא גם נחלתו של קהל החסידים המקושר לרבי, שצריך להתבונן במלחמתו הבלתי-מתפשרת של הרבי בנושא 'שלמות הארץ'. אין מתאים יותר מביום ההולדת להתבונן עד כמה אנו פועלים במרץ בשליחותו של הרבי בנושא זה • הרב שלום דובער וולפא, האיש שזכה לקבל אין-ספור הוראות והדרכות מהרבי בענין המאבק על שלמות ארץ ישראל, עורך חשבון נפש נוקב, וקורא בקול רם: "והצריכים תיקון ותשובה ישוב ויתקנם!"

מנצח. רבים שאלו אז, באילו "מלחמות הי"י" כבר ניצח הרבי, ועוד בשנת תשנ"ב? אבל די בהתבוננות קלה בכדי לראות לפחות דוגמא אחת, שבמלחמה השמימית שניהל במשך עשרות שנים כנגד המלכות האדירה, שמנעה מיהודים ללמוד תורה ולקיים מצוות, ניצח הרבי למעלה מדרך הטבע לגמרי, וכל מה שהבטיח בענין זה במשך עשרות שנים, נתקיים בצורה נפלאה (והרי גם על מלחמה זו הכריז הרבי כאחת ממלחמות הי' של מלך המשיח – ראה שיחת ו' תשרי תשכ"ז).

את המלחמה הזאת ניצח הרבי ע"י חייליו הנאמנים ב"מדינה ההיא", שנלחמו במסירות נפש, ללא רפיון ידים, ומבלי להכנע לדיעות כוזבות ולרוח הזמן.

אבל מה עם המלחמה העיקרית של מלך המשיח על שלימות הארץ? – כאן חלה נסיגה נוראה.

דוקא כשנוצרה מציאות המתאימה מאין כמוה להחדרת דברי הרבי בין כל שכבות הצבור, דוקא בתקופה בה רואים במוחש, שאם היינו אנו חסידי חב"ד משמיעים ברמה את דעת קדשו באיסור מסירת "אף

ב כמה שיחות הזכיר הרבי, כי המאבק על שלימות הארץ והצלת העם השוכן בציון, הוא חלק מ"מלחמות הי"י" של מלך המשיח. ואכן ראינו כולנו איך שהוא משקיע במאבק זה את כל כחו, בהתועדויות, באגרות קודש, בשיחות אישיות, והכל מתוך להט פנימי מעומק הנפש.

ומאחר שההתגלות של "משיח ודאי" מתחילה מ"וינצח", שרק לאחר מכן "ויבנה מקדש במקומו ויקבץ נדחי ישראל", הרי ברור שאנו נמצאים בשלב המכריע שעם ישראל חיכה לו במשך כאלפיים שנות גלות. כאשר מצד אחד עומד הרבי מלך המשיח בראש צבאו "חיילי בית דוד", ומן הצד השני עומדים כל אלו המנהיגים את עם ישראל בכיוון ההפוך, והמפריעים למשיח לנצח במלחמתו, שהיא גם המלחמה להכרתת זרע עמלק הישמעאלי שבדורנו.

בשיחת ש"פ חיי שרה תשנ"ב קבע הרבי, שכבר נתקיימו דברי הרמב"ם "יעמוד מלך מבית דוד.. וילחום מלחמות הי"י, ולא זו בלבד אלא ש"בכמה ענינים כבר

אבל גם למלחמה שלו נגד המפגעים יש הגבלות שיש לקבל אותן בהבנה. למשל: כשנוסעים לושנינגטון אי אפשר להמשיך עם ה"סגר". כי אין זה "הומניטרי" להעניש את כל אותם רבבות התושבים, שהם רק מפגינים נגד ישראל בקריאת "איטבח אל יהוד" (והרי יש כאן "חופש ביטוי" וההפגנה היא זכות דמוקרטית), והם רק מחנכים את ילדיהם מינקותם לרציחת יהודים (בסך הכל לימודי דת על פי האיסלם), והם זורקים רק אבנים על כלי רכב (לא כולם משתמשים בירי חי), והם בסך הכל רוצים לבוא ו"לעבוד" אצלנו להרויח את לחמם (ורק "בדרך אגב" כהכנסה צדדית הם משתתפים בריגול ובהנחת מטענים וגניבת מכוניות). כמו"כ יש להתחשב ב"ועידת הפסגה" של הערבים ולא להרגיזם בעיתוי לא מוצלח זה. וגם "יום האדמה" הוא סיבה הכי טובה שלא "להתלהם" ולקבל בקור רוח את הפגיעות ביהודים, כגזירה משמים.

הרב שלום דובער וולפא

המפקדים הבכירים בשטח יודעים לספר לנו אחרי כל פיגוע, ש"אי אפשר לסגור את הגבולות באופן הרמטי", ו"שרק בגלל הלחץ של המשטרה על מרכז העיר נאלצים המחבלים לפעול בפריפריות". כאילו שזה ממש משנה היכן בדיוק הם מניחים את מכוניות התופת, ברחוב יפו או במאה שערים. ושוב מגבילים את חיילי צה"ל "להשתמש רק בכדורי גומי" ובשאר ההגבלות. ממש כמו בממשלות הקודמות. ולולא הנסים הגלויים שעם ישראל רואה בעיניו יום יום ושעה שעה, היו המחבלים מצליחים רח"ל לבצע את כל זממם (ולא רק מקצתו שמצליח בעוונותינו הרבים). כי הגבולות פתוחים, וכל מחבל הישר בעיניו עשה.

וגם עתה, עם ראש ממשלה שהבטיח הרים וגבעות, ועם שר לבטחון פנים ה"ימני שבימניים", עדיין לא יכול יהודי לנסוע בשקט בכבישי הארץ, או לבקר בחופשיות ב"קבר רחל" וב"מערות המכפלה". ועדיין נהרגים תינוקות בשכונת אברהם אבינו בחברון ובחורי ישיבה בדרכם ללימודים, וקציני הבטחון של הישובים נהפכו למטרה ממוקדת של מחבלי ערפאת ימ"ש. ובכל יום מוצאים בנסי נסים מטעני חבלה המוכנים להפעלה, ועדיין נופלים פגזי מרגימות על נצרים וסביבתה. והמצב הולך ומחמיר.

שבוע שעבר פעלו מטוסי צה"ל נגד מטרות של כח 17 ברמאלה ובעזה. אבל הכל יודעים שגם בעבר לא השיג אהוד ברק שום מטרה ע"י הפגיעה במפקדות של ערפאת, והפיגועים נמשכו.

שעל" לערבים, ובאיסור ניהול משא ומתן איתם, היתה בזה השפעה עצומה על כל העם היושב בציון, המחכה לדברי אמת לאחר קריסת כל התיאוריות. – הנה דוקא לעת הזאת שינינו כיוון, ושכחנו את תפקידנו כמפקדים וחיילים ב"מלחמת בית דוד".

לא רק שלא ניצלנו את המאורעות האחרונים בכדי להוכיח לכל **שהרבי מלך המשיח צדק בכל אזהרותיו**, אלא שמשום מה נתקבלה אצלנו בשנים האחרונות איזו החלטה משונה, שאת מה ש"טוב ליהודים" לא נחפש בשום אופן בשיחות הרבי, אלא דוקא אצל הוגי הדיעות ה"ימניים", ב"ערץ 7", ב"מקור ראשון" וכיוצא בהם. ועוד החלטה אסטרטגית אימצנו לאחרונה, שבשום אופן לא נלחם נגד ממשלת ישראל ה"נבחרת", וזאת גם אם הרבי עומד וזועק שהממשלה גורמת לפקוח נפש של מליוני יהודים.

ולא זו בלבד אלא שראינו פתאום צורך להיות "שותפים" ב"עשייה הציונית" ולקחת חלק בבחירתו של מי שיעמוד בראש הממשלה. וזאת מבלי להבחין כלל אם דעותיו תואמות את רצונו של כ"ק אדמו"ר מה"מ, או ההיפך מזה ממש.

כ "ק אדמו"ר מה"מ הודיע בצורה ברורה, שהוא ילחם במי שחושב "לדבר" עם הערבים אודות מסירת שטחים, וזאת כיון שהדיבור עצמו גורם לפיקוח נפש. הרבי אף הראה בזה "מעשה רב" כשקיים הבטחתו והוריד בצורה נסית את ראש ממשלת ה"ימין", שהמשיך לדבר על תכנית האוטונומיה, שכן לדבריו, **מוטב שישלטו גוים בארץ הקודש**, מאשר יהודי המאמין בקדושת הארץ והחותם על הסכם של מסירת שטחים לערבים.

והנה קם לו ראש ממשלה שנבחר בכדי להגן על תושבי ארץ הקודש, ומכריז, כי אם יהיה שקט בגבולות ויפסקו מעשי החבלה, **הרי הוא וממשלתו ימסרו לערבים עוד שטחים**, וזאת ב"קומבינה" הנקראת (ליופי המליצה) בשם **"רצף טריטוריאלי"**. ומשמעות הדבר, שאם עוד יש היום כמה פינות ביהודה ושומרון ועמק הירדן, שממש אין המחבלים יכולים לירות אש חיה על יהודים, הרי עתה הם יקיפו את כל הישובים ואת כל הכבישים, וגם יוכלו לברוח ברצף הפנוי ממחסומי צה"ל, מגנין לשכם, ומשכם ליריחו, ומיריחו לחברון, ואולי גם מחברון לעזה, באין מפריע. וכל זה במסגרת של "הסכם ביניים" לא הסכם שלום קבוע.

ועכשיו אם נשאל את עצמנו מהי העצה בכדי למנוע מראש הממשלה להפיק את זממו. הרי התשובה היא פשוטה, וכפי שהוא עצמו אומר ומצהיר ש"לא יהיה משא ומתן **תחת אש**". כלומר: העצה היחידה למנוע ממנו למסור עוד שטחים למחבלים, היא רק אם האש תמשך רח"ל, ואז לא יהיה משא ומתן. ואכן זוהי הסיבה שהאש ממשיכה ואף מתגברת.

היו שטענו, כי לפחות בנושא המלחמה נגד הטרור יהיה ראש הממשלה ה"ימני" טוב מקודמו ומקודמיו.

שנת תשי"ח

או בגלל שאין להם זמן לחכות בתור, או מפני שהם עוברים במטרה להניח מטענים. וכמה אנשים העידו בכל כלי התקשורת, שהם הראו לחיילים את זרם הערבים שעוברים דרך השדות במרחק של כמה עשרות מטרים מהמחסום, והחיילים צחקו להם בפנים. ולא זו בלבד, אלא שבפיגוע שהיה ב"מפגש השלום" בצומת קלקיליה, העיד יהודי נכבד, שהוא הראה לחיילים ואח"כ גם לשוטר, את המחבל המתאבד שהיה נראה מאד חשוד, ואמר להם "אני בטוח שזהו מחבל", ובכל זאת לא נעשה דבר בכדי לעצור אותו.

ומעתה, כמה מגוחך נשמע השר לבטחון פנים מר עוזי לנדא, כשהוא קורא לאזרחים "לגלות עירנות" ולהתריע על כל אדם או מכונית או חפץ, חשודים. והרי המשטרה וצה"ל מאפשרים לאלפי מחבלים חשודים לעבור בכל יום שלא דרך

אם לא היה בכחנו לנצח במלחמה זו, לא היה הרבי מתחיל בה מלכתחילה. הרבה יותר קל לנצח את דעת הקהל בארץ מאשר את מלכות רוסיה האדירה. יש לנו כאן הרבה יותר חיילים לאלפים ולרבבות כן ירבו, מאשר קומץ החסידים שבאמצעותם נלחם הרבי וניצח את "ברית המועצות"

המחסומים, ואף אחד אינו בודק אותם ואת החבילות שהם נושאים.

והרי לכם עצה לפענ"ד, שיכולה לפתור או לצמצם באופן דרסטי את הסתננות המחבלים. והיא, שהממשלה תודיע באופן ברור, שכל אדם שיראה בשעה שהוא מנסה לעבור בדרכים עוקפות לתוך מדינת ישראל, יקבל מיד כדור בראש, בלי לבדוק ובלי לשאול שאלות. וכמובן שזוהי פעולה לגיטימית גם אילו לא היו כאן פיגועים בכל יום ויום, כי איזו מדינה תתיר לאנשים זרים להכנס לגבולה שלא דרך המעברים הרישמיים, ובפרט כאשר בכל יום נהרגים אזרחים כתוצאה מהפקרות זו.

ואין לי ספק, שכאשר המחבלים ידעו שהם עלולים לקבל כדור בראש ע"י צלף ישראלי, ברגע שינסו לחדור לגבולנו, הרי הם יעדיפו להשאר בבית ולחפש עבודה פחות מסוכנת, או להתאבד בחוף עזה ולא בלב תל אביב.

ואמנם, זוהי עצה רק כנגד החבלות בתוככי "הקו הירוק", ומה בקשר לפיגועים בכבישי יהודה ושומרון וחבל עזה, הרי גם לזה יש תקנה. והיא, שעל כל פיגוע היל"ת, יקימו מיד התנחלות חדשה באותו איזור, ואז ידע ערפאת שהעסק אינו משתלם לו.

וכמובן שזהו בנוסף לפעילות יזומה נגד המפקדות של כל אירגוני החבלה, פעילות שחייבת להעשות דוקא בשעות היום, כאשר כל המחבלים נמצאים באזור, ועל מנת לפגוע ולהרוג.

מדוע אין סיכוי שהממשלה תאמץ את ההצעות הנ"ל? לא בגלל שהיא אינה חכמה כמו מי שמציע אותן, שהרי אין דבר פשוט מזה, אלא משום שהיא

והסיבה לכך היא, שהפעולה נעשית כנגד בנינים ריקים ולא כנגד המחבלים, בבחינת "שפך חמתו על העצים ועל האבנים".

אמנם דובר צה"ל מתפאר שהממשלה לא הודיעה לערפאת על הפעולה, אבל העובדה היא שאיש מהמחבלים לא היה בשעת מעשה במקום, וזאת הן משום שההפצה היתה בשעת לילה מאוחרת, ובעיקר מפני שבדאי נשלחו הודעות בדרכים שונות ומשונות ולא רשמיות, וכל האומר אחרת רק מטעה את הצבור ואוחז את העיניים.

ומהי התוצאה בשטח? שהמחבלים מקבלים בכך אישור נוסף למה שהיה כבר ברור אצלם, שעם ישראל הם רחמנים בני רחמנים, כולל רחמנות על אכזרים. ושגם רצח תינוקות ונערים צעירים לא יגרור את צה"ל לפעולה של עין תחת עין. ומה איכפת למחבלים אם המפקדות נפגעו קצת, הרי אדרבה, פעולה כזו תמריץ את מדינות ערב להזרים את הכסף לאש"ף בכדי לשקם את ההריסות.

וראו עד כמה אטומה ממשלת ישראל, גם זו החדשה: הכל יודעים, שגם בעת ה"סגר" וה"כתר", עוברים בכל יום אלפי פלשתינאים בשבילים ובמעקפים שונים, לתוך תחומי מדינת ישראל. ואפילו כאשר אין סגר ויש אפשרות לעבור דרך המעברים הרישמיים, מעדיפים אלפי פלשתינאים לעבור דוקא מסביב למחסום הצה"לי, או משום שאין להם רשיונות עבודה,

ראש הממשלה אריאל שרון אצל הרבי, בחלוקת הדולרים ביום ראשון, ערב ראש חודש סיון תשמ"ט

לחדש את הסכמי השלום עם ערפאת, וכל פעולה הנעשית להגנת תושבי ישראל, נבחנת דרך המשקפיים האלו, האם לא תהיה בזה "סתירת הגולל" על הסכמי השלום. אשר דרך זו היא בניגוד גמור לשו"ע, שהרי השו"ע קובע "יוצאים עליהם בכלי זיין", וזאת מבלי להתחשב בשום חישובים מדיניים, לא "יום האדמה" ו"לא יום השמים", אלא פשוט "הבא להרגך השכם להרגו".

ולא רק "הבא להרגך" אלא אפילו הבא לקחת תבן וקש, אם כניסתו למקום זה עלולה להחליש בעתיד את המצב הבטחוני, יש לעשות מיד "כתר" ו"סגר" ולעמוד מסביב המחסומים עם כלי זיין; ועל אחת כמה וכמה שיש לכבוש איזורים מועדים לפורענות, כמו גבעת "אבו סנינה" בחברון, ממנה ירה צלף פלסטיני בראשה של התנוקת שלהבת פס הי"ד. ואם "ועדת החקירה לאירועי אוקטובר"

עלולה להחליש את כח עמידתם של השוטרים בעתיד, יש לבטלה מיד ולהעניש את כל הערבים האחראים לאירועים אלו. זהו הצו האלקי של השו"ע, ששמענו מפיו של נשיא הדור.

מ י היה צריך ללחום נגד כל זה בשם הרבי? האם יש לרבי מלך המשיח חיילים אחרים מאשר אנחנו – התמימים ואנ"ש? האם יש לו נציגים

מ

הנשיא משה קצב אצל הרבי ביו"ד שבת תשנ"ב

**מאד לא נעים להעלות
הרהורים נוגים כאלו
בגיליון חגיגי של י"א
ניסן וערב פסח, אבל אל
נשכח שיום הולדת
מיוחד להעלאת
זכרונות, להתבוננות
ולחשבון הנפש. ולכן
עם כל אי הנעימות
שבדבר הרי זהו הזמן
לכך, והמטרה היא:
"והצריכים תיקון
ותשובה ישוב ויתקנם"**

"אינה רוצה לחסום את הסיכוי לשלום".

מר שמעון פרס שר החוץ בממשלת שרון, הודיע מיד אחרי הפגיעה במפקדות אש"ף, כי "ערפאת הוא עדיין הפרטנר שלנו לשלום, אלא שהוא פרטנר שעושה טעויות, ואנו חייבים להעמיד אותו על טעותו". ובכן, איך יכולה הממשלה להפסיד בידים פרטנר שכזה?

לפעמים אתה עומד וחושב, איך יכול "עם חכם ונבון" להתדרדר לטפשות שכזו. למשל, ההודעה הרשמית שאין העיתוי מתאים לתגובה צבאית "בגלל הוועידה הערבית". הרי גם אם זאת הסיבה, וגם אילו היתה הסיבה מוצדקת, אין טפשות גדולה מזו להכריז באופן רישמי שאנו מפחדים מהכניסו של הערבים, כי חוץ מהבושה שבדבר, הרי גם באופן טקטי, בכל פעם שיעשה ערפאת פיגוע ויחשוש מתגובה, הוא יכנס כמה שרי חוץ ו"יבהיל" את שרון ופרס.

וכמו-כן ההודעה הטפשית כי יש לחכות עם תגובה עד אחרי "יום האדמה" (ורק ש"בגלל רחשי לב הצבור אחרי האירוע בצומת קלקיליה לא היתה ברירה"). הרי זו כהודעה כלפי עם ועידה, שלא רק שאנו מפחדים מהערבים שבחוץ, אלא שהממשלה וועדת כעלה נידף מפני הערבים אזרחי מדינת ישראל.

והתוצאה ממדיניות זו נראית גם בבית המשפט הבודק את תפקוד השוטרים, באינתיפאדה שעשו ערביי ישראל ב"אום אל פאחס" בחדש תשרי. אשר עצם הקמת ועדת הבדיקה, היא בושה לממשלה ונצחון עצום לערבים, ובגידה ממש בשוטרים היקרים ומפקדיהם שעמדו במסירות נפש נגד הפורעים ימ"ש. ועוד והוא העיקר, שיש בזה סכנה גדולה לעתיד, כאשר כל חייל ושוטר יפחדו להגן על היהודים מהפורעים הערבים, מחשש שיצטרכו לעמוד לדין, בפני אותם הפורעים, ושיקבלו מכות גם בתוך בית המשפט! ומי יודע אם כמה שוטרים לא ישלמו על כך במשרתם, או שישבו שנים רבות בבית הסוהר על שהעזו להגן על מדינת ישראל מפני אספסוף ערבי צמא דם.

וכל זה נעשה תחת ממשלה שבראשות "הגנרל המהולל" מר אריאל שרון, ועמו כל חברי הליכוד, ועמו אפילו רחבעם זאבי ובני אילון, וכמובן המפלגות החרדיות (שקולן אינו נשמע כלל בסוגיות אלו, כאילו שלתורה אין מה לומר בזה). ואם כל אלו הן "מפלגות הימין", הרי אפשר להמליץ עליהם בלב שלם את הפסוק: "וימינם ימין שקר".

והכל נובע רק מנקודה אחת, שהמטרה הסופית היא

שנת תשי"ט

את ערפאת להגיע לשלחן המשא ומתן". ומה שיעשו הוא ופרס וערפאת באותו שלחן, את זה אני משאיר לדמיונכם.

אך ראו זה פלא. רק שנתיים עברו מאז השלילה המוחלטת ששללו הרבנים את השיטה האפיקורסית של "הרע במיעוטו", ושוב הלכו אלפי חסידים משולהבים ובחרו בחרדת קודש, את מי שמצהיר כי ירים יד נגד ה' אלקי הצבאות (כלשונו של הרבי ב"ט כסלו תשמ"ב), ילחם נגד הרבי מלך המשיח, ויעשה מעשים שגורמים (ע"פ שו"ע) לשפיכות דמים של יהודים היל"ת.

החסידים לא שכחו, כי מר אריק שרון הוא זה שעקר בפועל את ישובי סיני. הוא זה שהיה האחראי הישיר למחדל מלחמת "שלום הגליל", בכך שהשאיר בחיים את כל המחבלים ולא שעה לתחוננו של הרבי מה"מ. הוא זה שהיה שותף **למסירת חברון** ולהסכמי "וואיי" הנוראים, וזאת על אף התחייבותו בכתב לרבני חב"ד שלא ימסור אף שעל. אבל התירוץ השחוק נשלף שוב מתהום הנשיה, "ינכון, הוא "רע", אבל השני יותר גרוע ממנו".

אם יש מושג של "גילוי פנים בתורה שלא כהלכה", הרי התגלמותו המוחלטת היתה בפירסום אגרות הקודש של הרבי בענין חובת ההשתתפות בבחירות. ועד כדי כך עבדה מכונת התעמולה ה"ימנית" החבדי"ת המשומנת, עד שתמימים צעירים הלכו בבוקר הבחירות בששון ובשמחה של מצוה לאחר הטבילה במקוה, "לקיים את רצונו של הרבי" בהטלת פתק צהוב שעליו מודפס שמו של אדם, **שהרבי הודיע בפירוש בשיחת ג' תמוז תשמ"ב שאסור לבחור לא בו ולא בתלמידיו, כיון שהוא יכול לדבר רק בשם הערבים ולא בשם היהודים.**

נכון שהרבי הורה תמיד שיש להשתתף בבחירות ולא לעמוד מן הצד, אבל רבונו של עולם, מהו הקשר בין ההוראה לבחור את "המפלגה החרדית ביותר", לבין בחירת ראש ממשלה המרים יד בקב"ה ובתורתו. והרי בפירוש שמענו (בחוה"מ פסח תשי"ג), שכל מי שתומך במפלגה שתדבר עם הערבים על מסירת שטחים, הרי הוא נעשה בכך שותף בשפיכות דמים. ומי התיר לנו להיות שותפים בשפיכות דמים רח"ל.

פורסם בעיתונות, כי בדיונים על הסכם הקואליציה בין הליכוד לעבודה, הניחו אנשי הליכוד על השלחן את המצע שפירסמה תנועת העבודה בבחירות הקודמות, וביקשו לבסס את השותפות ביניהם על מצע זה. וא"כ מי ניצח בבחירות אלו ה"ימין" או ה"שמאל"? ועם מי נעשו הבוחרים שותפים, עם "שלימות הארץ" או עם **שמעון פרס**, המנהל ע"י שליחיו גם בעצם ימים אלו

אין ספק, שכאשר המחבלים ידעו שהם עלולים לקבל כדור בראש ע"י צלף ישראלי, ברגע שינסו לחדור לגבולנו, הרי הם יעדיפו להשאר בבית ולחפש עבודה פחות מסוכנת

אחרים שישמשו לו לפה אם לא השלוחים והרבנים בראשם? ואיך לא קם אף אחד מרבני ועסקני וחסידים ותמימי חב"ד ללבוש שק ואפר, לצעוק חמס, ולומר לכבוד ראש הממשלה מר אריק שרון: "אתה ורק אתה אשם במצב הבטחוני הנורא ובדם שנשפך. כי בנוסף לחורבן שהבאת בעבר, הרי גם עתה בהצהרותיך כאן ובוושינגטון על רצונך להמשיך ולמסור שטחים לערבים, ובהמנעותך מהכרזה רישמית על ביטול הסכם אוסלו באופן מוחלט, אתה מעודד את הפיגועים ופותח את כל הארץ לפניכם".

נפל לידי גליון "בית משיח" מס' 207 מעש"ק וישלח תשנ"ט, ובו "החלטות כינוס חירום ומחאה של חסידי חב"ד בארה"ק, ובראשם רבני חב"ד בארה"ק שליט"א". ובין ההחלטות אנו קוראים: "מוצהר בזה במבט לאחור, **כי הקמפיין "טוב ליהודים" היה מוטעה לחלוטין**, בהיותו מבוסס על טעויות והטעויות. מתברר לעין כל כי הסטייה מן ההוראות הקדושות של הרבי שאסור לתנועת חב"ד להתערב בפוליטיקה, היא שגרמה לא לראות בעינים פקוחות את הטעויות וההטעויות שנבעו מכך. לאור זה ברור, כי על תנועת חב"ד, על כל ארגוניה ומוסדותיה, לחזור לנאמנותה לרבי ולהוראותיו הקדושות, ולהתנתק לגמרי מפוליטיקה כלשהי מכל וכל".

בהמשך **מגנות** ההחלטות את השיטה של "הרע במיעוטו" והכינוס מודיע על **זעת הרבנים** כי "דיעות אלו פסולות ויש לשלול אותם ולדחות אותם מכל וכל". וזאת משום ש"הסכנה שבהחזרת שטחים וההלכה בשו"ע בנושא, אינם נמדדים בחלקים ואין מקום לפשרות למחצה לשליש ולרביע". הגר"מ לנדא שליט"א מודיע בשם הרב אליהו שליט"א, כי **"הדוגלים בשיטת הרע במיעוטו זו אפיקורסות ממש"**.

והנה הגענו שוב לבחירות לפני כמה שבועות. כבר לפני הבחירות הצהיר ראש הממשלה שהוא לא יתן יד להקמת התנחלויות חדשות. (כלומר: 1. שבעל הבית ביהודה ושומרון וחבל עזה הוא ערפאת. 2. שכל האופציות למסירת השטחים פתוחות, ולכן אי אפשר להקשות על הנסיגה העתידית ע"י התנחלויות חדשות). עוד הודיע ראש הממשלה כבר אז, שהוא יכבד את הסכמי "אוסלו" (כיון ש"יהם נחתמו כחוק ע"י ממשלה נבחרת") **וגם יקים ממשלת אחדות עם פושעי אוסלו**". הוא גם הפריח ע"י עיתונאים שונים "בלוני ניסוי" בדבר הסכמתו להקמת מדינה פלשתינאית, ויימקורות בכירים" העבירו לכלי התקשורת את מפות הנסיגה שלו במסגרת "הסכמי הביניים ארוכי הטווח". כל ה"חידוש" שלו בקמפיין הבחירות היה, ש"הוא יכריח

עוד ספיחין של שיטה זו, שבגינה איבדנו את המינימום של כבוד עצמי, ושל ההגנה על כבודו של רבינו מלך המשיח:

הנשיא משה קצב, שמע מהרבי ביו"ד שבת תשנ"ב דברים ברורים במשך 18 דקות, נגד מסירת אף שעל אפילו באופן של אוטונומיה. **קצב זלזל בכך מיז בריש גלי**, וממשיך לזלזל בכך עד היום הזה, כאשר הוא מצהיר בכל הזדמנות על "מחויבותנו לשלום", ועל ההכרח לעשות "פשרות כואבות" וכו' (כולל "כואבות" למשפחה שלושת ילדיה נשאר נכים לכל חייהם. "כואבות" ליתומים המאבדים אבא או אמא או שניהם ביחד. "כואבות" להורים המאבדים את בתם בת עשרת החדשים. ו"כואבות" בנתניה ובחדרה וכמעט ב"מאה שערים" ו"בית ישראל"). ואעפ"כ אנו מתכבדים להביא אל ה"נשיא" קבוצות של ילדים המגיעים לגיל מצוות, ולהצטלם עמו, ולהכניס את התמונות בשבועוננו. ובכך אומרים

אנו לילדים ביום חגם, לכו בדרכי של זה הצוחק בפה מלא על ההוראות הקדושות שקיבל באופן אישי מהרבי, ואשר מוכן להפקיר חיי יהודים על מזבח "הסכמי השלום" הכושלים.

ראש הממשלה לשעבר יצחק שמיר, שעבורו מסר הרבי את ההוראות למר קצב, טען ברבים לאחר אותה שיחה, כי הרבי אינו מבין מה זאת "אוטונומיה", ואין בדבר כל סכנה כלל וכו', והמשיך הלאה בדיבורים בכיוון זה עד שהרבי קיים הבטחתו ונלחם בו "שתתפרק הממשלה שלו". ולכן דוקא שמיר הוא זה שגרם למפולת אוסלו שהרבי הרגיש אותה כבר אז (וכ"ז אדר א' תשנ"ב יוכיח). והנה בדיוק תשע שנים לאחר אותו יו"ד שבת, מוזמן יצחק שמיר עצמו לתת לנו "ראיון" ולהשמיע מדעותיו על המצב הפוליטי ועל חב"ד ועל הרבי, ומאמרו על הרבי מפאר את "ספר היובל" רחמנא ליצלן. (נתאר לעצמנו, שאצל חסידי גור למשל, היה מישהו מצער כל כך את הרבי שלהם, האם היה "המודיע" מעז לראיין אותו ולתת לו כבוד?)

ראש הממשלה ה"יטוב ליהודים", שהרב אשכנזי אומר עליו בכנס המחאה ביו"ד כסלו תשנ"ט: "נתניהו בא כיעקב והתגלה כעשוי. התברר שנתניהו מלכתחילה התכוון לשקר את רבני חב"ד כשחתם על מכתב ההתחייבות.. ואני פונה באזהרה לכל חסיד וחסיד לא לעשות שום מעשה המתפרש כהזדהות עם נתניהו". – והנה שנתיים לאחר אזהרה זו, מופיע האיש כאורח כבוד באירועים של חב"ד בעולם, מתראיין בשבועון של

הנשיא קצב מצהיר בכל הזדמנות על "מחויבותנו לשלום", ועל ההכרח לעשות "פשרות כואבות" וכו' - כולל "כואבות" למשפחה שלושת ילדיה נשאר נכים לכל חייהם. ליתומים המאבדים אבא או אמא או שניהם ביחד. "כואבות" להורים המאבדים את בתם בת עשרת החדשים...

משא ומתן חשאי עם ערפאת בידיעת ראש הממשלה!?

טוענים החכמים בעיניהם: גם "המפלגה החרדית ביותר" לא היתה "טלית שכולה תכלת", ובכל זאת צוה הרבי להצביע עבורה. וזה נכון. אבל האם בהצבעה עבורה נעשינו שותפים בשפיכות דמים? והרי עיקר ענינם של "אגודת ישראל" או "פועלי אגודת ישראל" שעבורם הצבענו, היה הרמת קרן התורה והיהדות, ובזה היה עלינו חובה לעזור ולהשתתף, גם אם דרכם לא תאמה בכל מאת האחוזים את שיטת כ"ק אדמו"ר שליט"א. ומה הדמיון בין זה לבין בחירת אדם הנושא באחריות לכל מעשי הממשלה שהם נגד חוקי התורה, והנושא באופן אישי באחריות לשפיכות דמים הכלולה במדיניותו ובמדיניות שותפיו הקואליציונים.

יאמרו הרציניים יותר, נכון שיש כאן טענה חזקה, אבל העובדה היא שכל גדולי התורה קראו ללכת ולהצביע עבורו, ואם היתה בזה

עבירה לא היתה קריאה כזו יוצאת מפיהם. אבל שאלה זו אין בה ממש. כי כל גדולי התורה התירו לאדם שומר תורה להיות "שר דתות" כאשר הרבי מה"מ אוסר זאת באיסור חמור (בגדר **אביזרייהו זעבדה זרה**). וכל גדולי התורה התירו לאדם שומר תורה להכנס לקואליציה, ואילו הרבי שולל זאת בתכלית, כידוע. וכל גדולי התורה עדיין אינם רואים לצערנו את ענין איסור מסירת השטחים כבעיה של שפיכות דמים, ואילו דעתו של הרבי ידועה. ומה גם שהרבי הודיע כבר לפני 19 שנה כנ"ל, שאסור לבחור עבור שני אלו שהיו אחראים לאי השלמת מלחמת "שלום הגליל", ואחד מהם הוא ראש הממשלה הנוכחי.

בודאי יהיו כאלו שיתרעמו על כך שמעלים מחלוקות ישנות שכבר אינן רלוונטיות כיום אחרי הבחירות. אבל הויכוח הוא לא על הבחירות שכבר מאחורינו, אלא על השיטה של העלמת הוראותיו האמיתיות של הרבי, עירוב דיעות כוזבות "ימניות" של "הרע במיעוטו" מבית מדרשם של חכמי "אתחלתא גדאולה", וגרימת בלבול המוחות אצל אנ"ש והתמימים. ובעיקר ששיטה זו עצמה **ממשיכה לעבוד גם היום**, ובגללה נמנעת חב"ד מלתקוף את ראש הממשלה על הצהרותיו בדבר המשך מסירת שטחים לערבים, ועל המנעותו מלאפשר לצה"ל לנצח ולמגר בעזרת ה' באופן סופי ומוחלט את המחבלים המקיזים את דמנו.

שנת תש"כ

הרבי מלך המשיח. דעתו הטהורה והברורה וה"קיצונית" של הרבי חייבת להשמע ברמה בכל אמצעי התקשורת, מעל כל לוח מודעות, ב"פליירים", ב"ערוצי הקודש", ובכל הגליונות המחולקים בבתי הכנסת. והיא חייבת להאמר לא כדעיה פוליטית, אלא כ"הוראתו של מלך המשיח".

בל נשאיר את העבודה לכמה חסידים בודדים, המוכיחים בעצם מעשיהם שחב"ד "הרישמית" אינה עומדת מאחוריהם. כל אחד מאיתנו הוא חייל של הרבי, כל מנהל בית חב"ד הוא מפקד, ארגוני חב"ד הארציים הם המפקדות העליונות, והרבנים שבראשו הם הכהן משוח המלחמה, כשבראש כולם עומד הרבי מלך המשיח.

אם לא היה בכחנו לנצח במלחמה זו, לא היה הרבי מתחיל בה מלכתחילה. הרבה יותר קל לנצח את דעת הקהל בארץ מאשר את מלכות רוסיה האדירה. יש לנו כאן הרבה יותר חיילים לאלפים ולרבבות כן ירבו, מאשר קומץ החסידים שבאמצעותם נלחם הרבי וניצח את "ברית המועצות". ולכן בודאי שבכחנו להלחם ולנצח באופן מוחלט.

תפקידנו הוא לדאוג שבשנת המאה יהיה הרבי "הוא השליט" בארץ הקודש, וכמאמר העולם: "בעל המאה" הוא "בעל הזעה". לא ניתן לשום "מבצעים" חדשים, קדושים ככל שיהיו, לבלבל ולהסיט את חוד החנית מהמלחמה האמיתית.

נעמוד בכל הצמתים, נגייס את כל אנשי האנשים הנשים והטף. נשמיע לעם ישראל את דברו של הרבי מלך המשיח. לא מלחמה "לאומית", לא מלחמה "ימנית", לא בעד מועמד פלוני או אלמוני. אלא הכרזה שתהדהד בכל העולם כולו: יש מלך בישראל, הוא אמר ויהי הוא צוה ויעמוד. אין דיבורים עם הערבים, כל ההסכמים בטלים ומבוטלים. רק מלחמת חורמה למחיית זרע עמלק ולהצלת עם ישראל!

ואז כאותו סיפור במדרש על התנא שרצה להעביר את האבן הגדולה לירושלים. אם רק נתחיל מצינדנו במבצע באצבע קטנה, יבואו המלאכים ויסייעו, ועד שיתגלה בקרוב ממש הרבי, המלך מבית דוד בעצמו, לרוחם מלחמות ה' – וינצח, והיתה לה' המלוכה.

חסידי חב"ד, מכבב בסרט וידיאו רישמי שחב"ד מוציאה. בכל המקומות הוא מקבל כבוד מלכים, לא מזכירים לו דבר על שקריו לרבני חב"ד, ולא חצי דבר אודות החורבן שהמיט על עם ישראל.

הבנים והבנות שלנו שרואים את הפרסומים על האירועים, קוראים את הראיון וצופים בסרט הוידאו, קולטים היטב, שמי שנלחם נגד הקב"ה, **שאחראי באופן ישיר לכל הפיגועים והרציחות בחברון ובשאר איזורי ה"פעילות" האומללות**, ושרבני חב"ד אסרו לעשות שום מעשה של הזדהות איתו, הוא הוא מי שחב"ד מתכבדת בנוכחותו, והוא ה"מאן דאמר" בלויבאוויטש **ביום ההילולא יו"ד שבט!**

הלקח השלילי מזה ל"התקשרות", הוא נורא. הלימוד החיובי מכך לגבי הדמויות שאותן יש להעריך ולכבד, הוא איום. הרצועה הותרה, ה"רע במיעוטו" ניצח בגדול, חיילי בית דוד מחפשים להם בורות נשברים שאין בהם מים **אלא רק נחשים ועקרבים.**

ועד כמה צריך להודות לקב"ה שבנסים גלויים נמנע מהני"ל לשוב לזירת ההתמודדות. כי אם הוא היה "רץ" לבחירות רח"ל, היתה עלולה לחזור על עצמה תופעת ה"אלילות" שליוותה את בחירתו בעבר. מי אני ומה אני שאומר את המילים הבאות, אבל מי יודע אם ההתלהבות המשיחית שבה השקיעו רבים את פנימיות נשמתם בבחירת נתניהו **חדשים ספורים לאחר ג' תמוז תשנ"ד!** והשירה של 5000 חסידים מעומק הנפש "ולבנימין אמר" **ביום הקדוש ג' תמוז תשנ"ה**, לא דחו את התגלות המשיח. כי הרי אין בן דוד בא עד שיבקשו את מלכותו. וכאשר יש תחליף שכל כך מתלהבים ממנו על אף שמודיע מראש שימשיך בהסכמי אוסלו, היינו מלחמה נגד הרבי והרמת יד נגד ה' ותורתו, האם אין כאן "מאסו במלכות בית דוד" רח"ל?

מאד לא נעים להעלות הרהורים נוגים כאלו בגיליון **חגיגי** של י"א ניסן וערב פסח, אבל אל נשכח שיום הולדת מיועד להעלאת זכרונות, להתבוננות ולחשבון הנפש. ולכן עם כל אי הנעימות שבדבר הרי זהו הזמן לכך, והמטרה היא: "והצריכים תיקון ותשובה ישוב ויתקנם".

עלינו להתנתק מכל הזדהות עם אלו הנלחמים כנגד

110v/220v

BEST OFFER ON CELLULAR PHONES

sterling
ELECTRONICS
for savings, selection and service

חננו מאחלים לכל לקוחותינו פסח כשר ושמח

כל מוצרי החשמל והאלקטרוניקה במחירים ללא תחרות

אז למה לרוץ למקומות אחרים?

369 Kingston Ave. (bet. Crown & Carroll) Brooklyn, NY Tel (718) 756-9840

ראש הממשלה שמיר באיגרת אישית לרבי

בחול המועד פסח תש"נ, כתב ראש הממשלה דאז מר יצחק שמיר מכתב ופ"נ לרבי מה"מ, ובו ביקש את ברכתו של הרבי יחד עם רגשי תודתו על מאמצי הרבי לסכל את ממשלת השמאל • השליח שפעל אז מאחורי הקלעים היה הרב מרדכי (מוטי) גל, שחושף לראשונה את אותה פרשיה עלומה שסופה היה במסיבת עיתונאים שזומנה על פי בקשת ראש הממשלה • עוד פעולה אחת של הרבי, מיני רבות, במלחמות ה' וינצח!

מאת: מנחם זיגלבוים

הרב מוטי גל עם מר יצחק שמיר

אחד עשר שנים חלפו מאז אירועי חג הפסח תש"נ, או כפי שנקראו בלשון העם והעתונות דאז אירועי "התרגיל המסריח".

כזכור, באותם ימים ניסה שמעון פרס, ממלא מקום וסגן ראש הממשלה יצחק שמיר בממשלת האחדות הלאומית, להפוך את הקערה על פיה, ולהחליף את הממשלה הרחבה בממשלה צרה בראשותו. התרגיל נעשה בשיתוף פעולה עם חכ"ים במפלגת העבודה בשיתוף פעולה של מפלגת ש"ס, חכ"ים ואישים חרדיים נוספים.

באותם ימים התקיים משא ומתן ארוך ומייגע עם הליברלים בראשות מר יצחק מודעי, ועם אברהם שריר, שערק משורות הליכוד לטובת המערך, והוא היה אמור להיות הקול ה-60, שיכריע את הכף. בינתיים כיהנה "ממשלת מעבר" בראשות יצחק שמיר.

לסוד הגדול ביותר במדינה היו שותפים גם חכ"ים באגודת ישראל, אולם לא כל חברי הכנסת היו מעורבים בסוד, בנייהם הרב אליעזר מזרחי. רק בשלב מסויים הוא הוכנס בסוד העניינים, אך אז כבר לא היה בכוחו להשפיע ולשנות. התיקים 'נתפרו' כבר, ולאגודת ישראל

שנת תשכ"א

הזה שמעולם לא עסק בפוליטיקה, ולא ידע כיצד מתמודדים עמה, הוא הרב מוטי גל, מנהל בית חב"ד ברמת-גן.

במוצאי שבת אחת, לאחר תפילת ערבית, חש תחושה פנימית עזה כי עליו, כחסיד שרצונו של הרבי יקר לו מכל יקר, לצאת ולפעול בענין ככל יכולתו. הוא הרגיש כי עליו להתחיל ולפעול בענין ללא חת.

אלו שהתפללו עמו בבית הכנסת חב"ד ברחוב עוזיאל ברמת גן, מספרים כי לאחר ההבדלה ניגש אליהם ואמר בנחישות: "אני הולך כעת לפעול בענין, ועד שהבעיה הזאת לא נפתרת, אני לא חוזר הביתה!"... זה בער בעצמותיו.

מה באמת הניא אותך להתעסק בזה?

"אין לי כל הסבר הגיוני. חשתי התעוררות פנימית הנקראת בחסידות "אתערותא דלעילא", ויצאתי לפעול. היתה לי תחושה שאעשה וגם אצליח בכוחותי של הרבי".

הרב גל פנה אז לרבני חב"ד באופן פרטי, שאל אותם אם נראה להם המהלכים המסוכנים המתהווים, והאם

הוא התכנס בעצמו לדקותיים, וביקש מכל הנוכחים לעזוב את החדר. שם, ספון לבדו, ישב וכתב מכתב בקשת ברכה. בלי מזכירה, בלי מכונת כתיבה (או מחשב), בלי חותמות וטקסי רשמיות; בכתב יד, אישי ופשוט, כחסיד הכותב אל רבי "לכבוד קדושת אדמו"ר שליט"א"

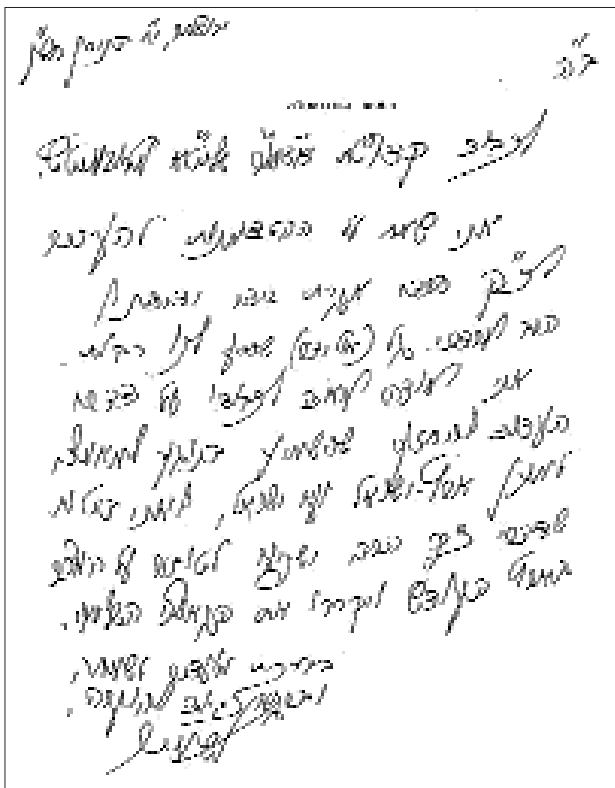
הובטחו שני תיקים; העבודה והרווחה והשיכון. הכל הבינו כי אוטו-טו פרס הולך להיות ראש הממשלה. בראיון חג שהעניק לאחד העיתונים הגדולים הצהיר בבטחון: "בעוד יומיים אהיה ראש ממשלה".

בשלב מסויים העניינים החלו להתבהר, וחברי הכנסת הרב אברהם וורדיגר והרב אליעזר מזרחי הודיעו כי לא יוכלו לתמוך בשמעון פרס, וזאת בשל הסיסמה שהלך עמה "שטחים תמורת שלום".

כך הסתיים מהלך ש"התבשל" במשך מספר חודשים על-ידי אישים שונים, לקראת הקמת ממשלת פרס-שמאל-דתיים – ממשלה שכוונתיה הברורות היו שלום עם הפלשתינים דבר שנחשב באותם ימים לפעל ולהפרת חוק בוטה.

באותם ימים של תוכניות ומזימות, שכן לו ברמת גן אברך שחש שלא בנוח לאור המצב ההולך והמתהווה. הוא הבין, כמו רבים אחרים, כי מתבשלים מהלכים שעתידיים להביא להקמתה של ממשלה שלא כפי רוחו ורצונו של הרבי מה"מ. האברך

מימין: מכתב הרבי מלך המשיח למר יצחק שמיר. משמאל: המכתב שכתב ראש הממשלה לרבי

מסודר עם גורמים דתיים-ימניים-אידאולוגיים, שיתן גיבוי רעיוני למהלכי הממשלה."

איך אדם ללא כל נסיון בפוליטיקה, וללא גייסות פוליטיים מצליח להתחבר במהירות רבה כל כך ל"צמרת" במדינת ישראל?

הרב גל מושך בכתפיו. אין לו תשובה ברורה על כך. לאחר מחשבה ארוכה הוא אומר: "אני חושב שזיכתי שהרבי פעל דרכי פעולה מסוימת. כפי שסיפרתי קודם, התחלתי בענין בהתעוררות פנימית עליונה, ועם הרוח המיוחדת הזאת הלכתי כל אותם ימים. הרגשתי שכל הדברים נעשים בשיא הבהירות ובשיא המהירות, והבנתי שזה כוחות שניתנו לא מעלמא דין..."

היה זה ב"ח ניסן תשי"ג, חול המועד פסח מספר ימים לאחר יום הולדתו של הרבי. במפגש שנערך באותו יום, פנה הרב גל לשמיר ואמר לו לפתע "אדוני ראש הממשלה, אני רוצה להעביר ממך מכתב לרבי. אצלנו החסידים זה נקרא 'פדיון נפש', ובו תבקש ברכה מהרבי. בימים הקרובים אני נוסע לרבי, ואשמח לקחת עמי את המכתב."

הרב גל זוכר היטב את הבעת פניו של שמיר: "בבת אחת התרצנו פניו, הוא התכנס בעצמו לדקותיים, ולאחר מכן ביקש מכל הנוכחים לעזוב את החדר. שם,

"זה היה לאחר חודש עבודה אינטנסיבי בענין. הייתי עסוק ראשי ורובי בנסיעות ובפגישות כדי למנוע את הקמת הממשלה השמאלנית. אין לי ספק שהרבי ראה את כל מה שעברתי, ובעדינות רבה הרבי רצה "לשלם" לי על המאמץ והטרחה

הם לרצונו של הרבי. במקביל החל לנסוע ביוזמתו לאישים שונים כדי להפעיל עליהם לחץ בענין הפרת היוזמות להקמת הממשלה, ולמען הקמת ממשלת ימין חזקה. הוא הגיע אל חברים וותיקים מהצבא שנשאו עמדות פוליטיות במפלגת הליכוד, הוא יזם פגישות עם אישים שונים, ובכל מקום דיבר, פעל ושיכנע.

בעקבות זאת, החלה עמדתו הברורה של הרבי להישמע יותר ויותר בחוגי מקבלי ההחלטות, ובצורה חד-משמעית. מי שרצה האזין; מי שלא רצה התעלם. מכל מקום הדברים החלו לקבל תהודה רבה, עובדה שגררה בעקבותיה השמצות והטחת בוך מכיוונים שונים. הרב גל, שכאמור, מעולם לא עסק בפוליטיקה, הופתע, הרגיש מאד לא נעים, אך המשיך בדרך שלו.

הוא עמד בקשר רצוף עם מנכ"ל משרד ראש הממשלה מר יוסי בן אהרן, עם יו"ר צעירי הליכוד מר מיכאל רצון, עם חכ"ים שונים ממפלגות שונות ועם אנשים בסביבה הקרובה ביותר לראש הממשלה, ומי שמכיר את הרב גל, הקשר הזה הפך עד מהרה לקשר לבבי, חם ואפילו אישי מאד. הקסם שלו שבה את לבותיהם.

הוא נפגש פעמים אין-ספור עם אנשי מפתח בפוליטיקה הישראלית, ובהם ראש הממשלה מר יצחק שמיר, שממשלתו היתה בסימן שאלה.

למעשה הוא לא הוסמך לדבר בשם איש, ובוודאי לא בשם גוף כלשהו. רק כאדם פרטי, חסיד חב"ד, שמביע את דעותיו האמיתיות של הרבי, ומנסה להסיר את ערפל הטשטוש בענין. "המגמה היתה כל הזמן להביא את עמדתו של הרבי בענין השמירה על ארץ ישראל", הוא אומר.

(לא רבים יודעים, כי כשנה ומחצה לאחר מכן, נלווה הרב גל לפמלייתו של ראש הממשלה לוועידת מדריד, וזאת במטרה לאחד את השורות, ולחזק את גאוות הרוח היהודית, ברוח יהודית-אמיתית שורשית).

כיצד הגיב מר יצחק שמיר על הארועים?

"נפגשתי עמו עשרות פעמים באותו חודש ניסן. הוא שמע את העמדות, וסייע ככל האפשר, עד אשר התרגיל נכשל, והנשיא הטיל עליו את מלאכת הרכבת הממשלה."

במשך הזמן נוצרו יחסים "פנימיים, לבביים ואישיים", כהגדרתו של הרב גל, "עד כדי כך, שלאחר הרכבת הממשלה הימנית, כמעט יצאה לפועל תכנית להקים חוג תניא במשרד ראש הממשלה.

"בפגישות רבות שערכתי אז עם ראש הממשלה ויועציו, עלתה אפשרות ריאליית לפתיחת ערוץ רשמי

שנת תשכ"ב

המאמץ והטרחה. "ואכן, זה היה השכר הגדול שקיבלתי. זכיתי להשלים מעגל ולהיות השליח משמיר אל הרבי ומהרבי אל שמיר".

כשהגיע ללשכתו של מר שמיר, הודיע כי בידו מכתב מהרבי אל ראש הממשלה. כשמר שמיר שמע זאת, הורה לזמן מיד את הכתבים המסקרים את משרד ראש הממשלה, מעין "מסיבת עיתונאים" כדי לתת לכך פומביות, ולבטא את הערכתו למכתב של הרבי.

"מר שמיר קיבל את המכתב, וראיתי עליו כי הוא נרגש. למרות שהוא איש שכלי שמתרחק מהחצנות רגשות, ניכר היה עליו כי הוא שמח ומתרגש. אני כמוכן ישבתי ממול, ולא קראתי את המכתב, אך הוא פנה אלי וביקש ממני להסביר ולפענח עבורו את התוכן. אין זה מקובל להגיע אל קדמת שולחנו של ראש הממשלה, ועוד לנגד עיניהם של עתונאים, אך הוא קרא לי בחביבות ואמר 'בא הנה, תבאר לי מה אומר הרבי...'.

"למרבה הפתעת, ראיתי כי המכתב של הרבי היה בסגנון מכתבי הרבי אל החסידים. ללא גינונים מיוחדים, ואפילו מלא

בראשי תיבות... ראיתי בכך "תשובה" של הרבי אל מכתבו שנכתב כחסיד אל רבו, ללא גינוני ראש-ממשלה...

כיצד הוא אישית קיבל את המכתב?

"הוא מאד שמח. ראו עליו שהוא נרגש, למרות שבטבעו הוא פנימי סגור ונוקשה; אך דווקא בגלל זה השמחה שלו היתה פנימית ואמיתית. הוא ביקש שאסביר לו כל מילה. ואכן, בכל מהלך היכרותי עמו ראיתי כי הוא רואה ברבי איש משכמו ומעלה, ואולי גם הערצה".

הרב גל מסכם את הפרשה ההיא במשפט אחד שאמר לו הרבי באחת מחלוקות הדולרים: "גרם נחת רוח רבה" — — —

במשך הזמן נוצרו יחסים לבביים ואישיים, כהגדרתו של הרב גל, "עד כדי כך, שלאחר הרכבת הממשלה הימנית, כמעט יצאה לפועל תכנית להקים חוג תניא במשרד ראש הממשלה..."

המעמד, וביקש ממר שמיר רשות לשמור לעצמו עותק. מר שמיר הסכים והמכתב נשמר בידיו (ראה צילום). באותו יום יצא הרב גל ל-770, וכשהגיע מסר את המכתב בידי המזכיר הרב לייבל גרונו.

"ואז, באחד הימים התקשרו למקום בו התאכסנתי" מספר הרב מוטי גל כשהוא נרגש בעליל, "הרב גרונו ביקש שאגיע מיד ל-770 כדי לקבל מכתב תשובה למר שמיר. כשהגעתי מסר בידי את המעטפה, והורה לי בשם הרבי שאעביר זאת לשמיר במו ידי".

הרב גל רואה בכך מעין הכרת טוב של הרבי: "זה היה לאחר חודש עבודה אינטנסיבי בענין, אשר במהלכו כמעט ולא ראיתי את בני משפחתי וידידי. הייתי עסוק ראשי ורובי בנסיעות ובפגישות כדי למנוע את הקמת הממשלה השמאלנית. אין לי ספק שהרבי ראה את כל מה שעברתי, ובעדינות רבה הרבי רצה "לשלם" לי על

מר שמיר קורא בריכוז את מכתב הרבי

חונכתי לא לשתוק

- זה היה "גירסא דינקותא" שלי . . ובנוגע למעשה, אינני עומד לשנות את השיטה שאאמור וכ"ק מורי-וחמי אדמו"ר סללו ופתחו את הדרך, ואמרו שלא להתחשב עם ענינים של היפך הכבוד, ואפילו לא להתחשב עם גזירה של אומות העולם • קטעים משיחות כ"ק אד"ש מה"מ על שלימות הארץ, בהם התבטא גם על-עצמו בביטויים מיוחדים

ליקט: מרדכי גורליק

הורגלתי שאין מה לחכות לתואר של כבוד

יש להם את כל המעלות האלו אלא שהם עושים מזה סוד, אינני עושה מזה כלל סוד (וזה לא היה עוזר מכיון שבין כך יודעים מזה).

הורגלתי מאותם זמנים [לפני 65–60 שנה] שאין מה לחכות לתואר של כבוד, ואם ישבו וישתקו – לא אני אוהו מכך ולא לי מותר לאחוז מכך ולא על כך חינכו וגידלו אותי, ואני ממשיך בחינוך זה, וכאשר מדובר על ענין הקשור בפיקוח-נפש אסור לשתוק, אפילו כשיודעים שתוך כדי דיבור (או מחר או לאחר זמן) פלוני בן פלוני יעביר לשון-הרע לפבי"פ!

...אין שום נפקא-מינה האם הצעקה תועיל – כיון שלא צועקים היות ועל-פי שכל יש הסברה שזה יועיל, אלא מחמת שהענין כואב! ומסתמא הם להוטים בענין זה – אבל זה לא קשור בכך שיקבלו נחת או כבוד – אם כבר מגיע אז מגיע ההיפך מזה, והפסקתי לקחת את זה ללב!

מישהו שאל אותי פעם: כיצד יתכן שלא נוגע לי שזה אומר תואר פלוני, ואחר אומר תואר פלוני, והשלישי "עולה על כולנה" הוא אומר עוד כמה וכמה תוארים? – עניתי לו, שאצלי זה "גירסא דינקותא": אינני אומר שזה לא נוגע לי, אבל זה לא פועל עלי עד כדי כך שזה ישנה את השיטה, שהשיטה היא שכשמגיעים לפיקוח-נפש אסור לשתוק! שזה פסק-דין ברור בשולחן-ערוך, וזה מיוסד על פסק-דין ברור וגמור (שאין בו כל מחלוקת) בגמרא – שאסור לשתוק בענין של פקוח נפשות!

הקב"ה עזר לי (לא ע"י הבחירה והרצון שלי) שאני נולדתי בכור לאב, שאבי היה אחר-כך רב ראשי (כפי שקוראים לזה היום) ביקטרינוסלב [כעת זה נקרא דניפראפעטראווסק], ומכיון שבימים ההם ובמדינה ההיא היו צריכים לנהל ויכוח או לענות על שאלה וגידוף שעל זה היו צריכים לענות ברוסית, ואני הייתי הבן הגדול של הרב הראשי של המקום – זה נפל עלי [שזה גם בין הגידופים עלי שאני יודע רוסית. אני יודע ענינים אלו וענינים אחרים – שאין כאן המקום להאריך בזה, ואינני עושה מזה סוד. ישנם כאלו מאלו ששחזו אותם

הורגלתי מאותם זמנים [לפני 65–60 שנה] שאין מה לחכות לתואר של כבוד, ואם ישבו וישתקו – לא אני אוהו מכך ולא לי מותר לאחוז מכך ולא על כך חינכו וגידלו אותי, ואני ממשיך בחינוך זה, וכאשר מדובר על ענין הקשור בפיקוח-נפש אסור לשתוק, אפילו כשיודעים שתוך כדי דיבור (או מחר או לאחר זמן) פלוני בן פלוני יעביר לשון-הרע לפלוני בן פלוני!

לי זה לא יגיע, במילא אינני מאותם "תליתאיי" שזה מזיק להם, אבל מה שמזיק הוא שאחר-כך מגיע יהודי ואומר דברים שלא היו מעולם: לא מדובר על הלאו של "לא תחנם" וכיוצא-בזה, אלא מדובר על פיקוח-נפש! וכדי שלא יטעו – אמרו וחזרו וכתבו, והדפיסו ופרסמו

שנת תשכ"ג

"אני את נפשי הצלתי", אני עסוק עם עצמי, עם אשתי כגופו, עם בנו ובתו וכי, שאין כאן המקום להאריך בזה. (משיחת כ"ף מנחם אב ה'תשל"ט - בלתי מוגה)

מסתמא קניתי כמה וכמה 'חברים טובים'...

. . . מסתמא קניתי כמה וכמה 'חברים טובים' על-ידי התועדות זו, בין כאן ובין בארץ ישראל – אך העיקר הוא, שהדברים שנאמרו אינם דברים שלי, ומי שרוצה יכול לראות זאת בגמרא, במדרשים ובפוסקים ששם כתוב כל דבר, ולא באתי אלא לחזור על מה שכבר הודפס כמה שנים לפני-זה.

ומה שאני יכול להוסיף הוא, שבדיוק כשם שהתורה היתה בתקפה במדבר סיני, וכשם שהתורה היתה בתקפה בעיירה הקטנה ברוסיה, או בפולין, או בגליציה – כך היא בתקפה בכל העולם כולו גם עתה, ואף אחד אינו יכול לשנות זאת ולמכור זאת! מי שקונה – משלה את עצמו, ומי שמוכר משלה את עצמו, ולא ישתנה אפילו יקוצו של יו"ד בתורה, כפי שהמדרש אומר אפילו בנוגע לשלמה המלך (שעליו נאמר 'וישב שלמה על כסא הוי"ו') שאפילו אות אחת בתורה הוא לא יכל לשנות, ואפילו לא בחייו, על-אחת-כמה-וכמה ענין שנוגע לכל עם ישראל בכל תפוצות הגולה – ובעיקר בארץ ישראל! והטענה, שיהודי שנמצא במקום אחד אינו צריך להתערב במה שקורה במקום שני – היא היפך התורה שאומרת שהיהודים הם אומה אחת ו"גוי אחד בארץ", ובדיוק כשם שאי-אפשר לעשות מגוי – יהודי, אפילו שמאה ועשרים אנשים יפסקו שהגוי הוא יהודי, כך אי-אפשר לעשות מיהודי – גוי, אפילו שמאה ועשרים אנשים יפסקו שהוא אינו-יהודי; ועל-אחת-כמה-וכמה, שיהודי שנמצא במקום אחד – הרי הוא דבר אחד עם כל היהודים שבכל העולם.

ועד שאדמו"ר הזקן כותב באגרת-הקודש, שרק כאשר כל האברים בריאים – הגוף בריא, אך כאשר יש חסרון באבר אחד – חסר בכל הגוף, בכל שאר האברים ובכל שס"ה הגידים. במילא מובן, שכאשר ישנו אבר שאינו כדבעי – צריכים שאר האברים להקים קול צעקה, ולזעוק שישנו אבר אחד שאינו כדבעי!

לאלה ששוקקים – אני יכול לעשות דבר, אך הם עצמם יודעים שזה היפך מדין בשולחן-ערוך, שכאשר יהודי בקצוי-תבל עושה ענין שאינו על-פי שולחן-ערוך – כל יהודי, היכן שרק יהיה, מוכרח לומר (באופן שהשני ישמע) שהוא עושה דבר שאינו על-פי שולחן-ערוך, ובמילא זה מזיק לעושה, מזיק לכלל ישראל, וזה מזיק, כביכול, ל"שכינתא בגלותא" – "השוכן אתם בתוך גוי".

(משיחת י"ט כסלו ה'תשל"א - בלתי מוגה)

ובקשו שכל הרוצה לפרסם זאת – שבשולחן-ערוך אורח-חיים ה' שבת סימן שכ"ט כתובים דברים ברורים בנוגע לענין זה – ולא נגע ולא פגע, זה לא נקלט אצלו מכיון שהוא משוחד!

וכאמור לעיל, שזה היה "גירסא דינקותא". אכן אינני אומר שיש לי הנאה מכך, וגם לא שזה באופן של "שויתי" – שזה בדיוק בשוה אם אומרים תואר של כבוד או שאומרים תואר הפכי – אבל בנוגע למעשה, אינני עומד לשנות את השיטה שאדמו"ר וכ"ק מורי-וחמי אדמו"ר סללו ופתחו את הדרך, ואמרו שלא להתחשב עם ענינים של היפך הכבוד, ואפילו לא להתחשב עם גזירה של אומות העולם.

לא לפחד מגוי

וזה גם המענה לטענה 'היתכן שמרגיזים את הגויים?!' – ראינו את הנהגת כ"ק מורי-וחמי אדמו"ר: לכ"ק מורי-וחמי אדמו"ר היתה ברירה לא להתעסק עם הגויים ולא להתעסק עם ה"יהודים-גויים" ("היבסקציה"), הוא יכל לשבת רגוע וללמוד עם בני ביתו ועם תלמידיו ועם כל אלו שרצו ללמוד ממנו ואף אחד לא היה מתעסק איתו. ועל-אחת-כמה-וכמה שהיתה לו ברירה לברוח משם כפי שאחרים עשו

לאלה ששוקקים – אני יכול לעשות דבר, אך הם עצמם יודעים שזה היפך מדין בשולחן-ערוך, שכאשר יהודי בקצוי-תבל עושה ענין שאינו על-פי שולחן-ערוך – כל יהודי, היכן שרק יהיה, מוכרח לומר (באופן שהשני ישמע) שהוא עושה דבר שאינו על-פי שולחן-ערוך

[ואינם מתביישים מכך עד היום הזה, אף-על-פי שידועים שהם עשו כך ועל-ידי-זה הם סללו את הדרך גם לשני לעזוב את ההנהגה שלו ולברוח למקום בטוח כדי שהוא יוכל ללמוד תורה מתוך מנוחה!],

אבל הוא לא עזב את צאן מרעיתו, ונשאר שם עד שהכריחו אותו לנסוע משם – על-ידי-זה שלקחו את כל האפשרויות שהוא יכול להתעסק בהפצת התורה והיהדות, מכיון שמאותו יום ואילך כל מי שבא אתו במגע ומשא לקחו אותו מיד באופן שהוא לא יוכל יותר להתעסק בהפצת היהדות. ואדרבה: כשהוא הגיע מעבר לגבול, הוא החזיק את הקשר עם אלו שנשארו במדינה ההיא.

וכמדובר לעיל, שרואים את הפירות והפירי פירות מזה: יהודים יראי שמים, חיים, לומדי תורה ומקיימי מצות, שיש להם מ"י" על הפצת היהדות, והם אינם מפחדים מהגויים ואינם מפחדים מה"יהודים-גויים" ואינם מפחדים מהגוי שאצל כל יהודי ה"אל זר אשר בקרבך", והוא אינו מחכה עד שהוא יסתדר עם היצ"ר שלו ועד אז הוא נותן ליהודים להתגלגל ברחוב וטוען

"בעבס פיו וברוח שפתייו"

לעולם חסדו (תהלים ק, ה)

"ברכה והצלחה", "ברכה והצלחה", "ברכה והצלחה"...
 תור בן אלפי אנשים משתרך מחוץ לבניין 770. כבקרת רועה
 עדרו עוברים לפני נשיא הדור, והוא נותן דולר לצדקה לכל
 אחד ואחד, ומברכו בברכה והצלחה.

המופתים מתגלגלים מתחת ומעל השולחנות, ואילו פינו מלא
 שירה כים אין אנו מספיקים לספר אחת מיני אלף של אותם
 ניסים אשר בכל יום עמנו.

"ולעולם חסדו". גם כאשר יהיה מי שיפרש "עולם" מלשון
 "העלם" - בתקופה הנוכחית - יבואו ויאמרו לו: "עולם"

מלשון נצחיות הוא, "ולעולם חסדו" גם בזמן ההווה, כאשר
 יודע כל אחד אשר פנה אל הקודש בבקשת ברכה.

ובחסד ה' עליו, מקשיב נשיאנו מלכנו שליט"א לכל אשר בשם
 ישראל יכונה, ומעודד ומרגיע, ומייעץ ומברך, וחובש
 לעצבותם ובמקומם יכניס אור ושמחה, חיות והתלהבות,
 בבחינת "הוא עשנו" - עושה את המתברך כבריה חדשה אשר
 לא ידעה צער וסבל מעולם.

ואנן מה נענה אבתרי? - "הודו לו ברכו שמו". וכל המרבה
 לספר בסיפורי המופתים לאות ולראיה אשר חי הוא בקרבנו,
 הרי זה משובח.

שנת תשכ"ד

מעשה ניסים

לכבוד היום הגדול והבהיר י"א ניסן - שנת ה-100 - מתכבדים אנו להביא בזאת לקט סיפורי ניסים של הרבי מה"מ, אשר זהו מסמני מלך המשיח "בשבת פיו וברוח שפתיו" - שכל מילה היוצאת מפיו מתקיימת מבלי שתפול שערה ארצה.* הסיפורים סופרו במקומות ובזמנים שונים על-ידי מגוון רחב של אישים, ובע"ה עתידים לראות אור בקרוב בהוצאת בית משיח".

אחת שאלתי - לבקר בהיכלו

מיוחד אישורי יציאה עבור הנוסעים. השנה דאג הדרג הצבאי להעביר מסר כי בניגוד לשנים עברו, לא תאושר היציאה לחו"ל של תלמידי ישיבות חב"ד לנסיעה המסורתית לרבי. במשך כל חודשי החורף ניהלו העסקנים מגעים נמרצים עם הדרג הבכיר במטכ"ל, כדי לשכנעם בחשיבות הענין, אך מאום לא הועיל. נראה היה כי הפעם הוחלט שלא לאשר בשום אופן את נסיעתם של התלמידים.

יושב אפוא יקותיאל ודואג על המצב הרגיש שבו נתונים הוא וחבריו. הכאב הנפשי גדול, והרצון הולך ומתגבר מרגע לרגע - להיות במחיצתו של הרבי האהוב. בסתר ליבו, האמין יקותיאל שהמאמצים יוכתרו בהצלחה, ועוד לפני חג הפסח הוא יגיע ל-770. יאם זהו רצונו של הרבי - כך יהיה, חשב בבטחון. גם לבני משפחתו ששאלו אותו האם הגיעו האישורים המיוחלים, השיב שהוא בטוח כי רצונו של הרבי יתממש.

עודו מדבר עם משפחתו, ואחד מחבריו מטלפן ומודיע כי זה עתה התקבלה הידיעה שכל המאמצים עלו בתוהו והמסר האחרון שהועבר לעסקני חב"ד, שאין שום סיכוי לקבל אישורי יציאה מהארץ...

שדר דחוף נשלח לרבי, ובו הודעה על ההתפתחויות האחרונות. העסקנים חיכו להוראות חדשות; והן לא איחרו לבוא: הרבי הורה להפסיק את כל המגעים עם הדרג הצבאי במטכ"ל ולנהל דו-שיח ישיר עם לשכת שר הביטחון.

בימים הבאים הגיעו המאמצים לשיאם. עסקני

ימי חודש ניסן תשכ"ח.

יושב יקותיאל עם חבריו לספסל הלימודים בישיבת "תומכי תמימים" בכפר חב"ד, והלב דואב וכבד.

זה מספר שנים שהונהג הסדר בישיבות ליובאוויטש בארץ, שבסיום שלוש שנות לימוד בישיבה הגבוהה, נוסעים התמימים להסתופף בצילו של נשיא הדור, אביהם של התמימים - הרבי מלך המשיח. סידור זה נעשה בהסדר עם הדרג הצבאי המתאים שהנפיק באופן

ריקוד חסידי בדרך לרבי

מכלי.

רבע שעה חלפה ולפתע נשמעה צעקה מקדמת העמדה. איציק צעק בהיסטריה שהמצרים פתחו בהפגזה, צרור פגזים ארוך נשמע ולאחריה נדם קולו של איציק.

הזבובים הצילו את חייו!

יום כיפור, תשל"ד. אף לא אחד לא חלם שהמלחמה תפרוץ דווקא ביום קדוש זה.

איציק היה הקרבן הראשון במוצב שלנו. המציאות הקשה הפתיעה והדהימה אותנו, אבל מהר מאוד התעשתנו. איבוד עשתונות מצידנו רק יסייע לאויב.

ציון, המש"ק, אירגן אותנו למיגונה ובדקות שחלפו בין התקפת מטוסים אחת לשניה יצאנו מהבונקר וסידרנו את שקי החול שבעמדות. נסינו ליצור קשר עם המפקדה אבל לא היתה תשובה, כנראה שהיו בעיות חמורות יותר. היינו תשעה חיילים, ליתר דיוק כבר שמונה, ולמוצב שלנו לא היתה חשיבות אסטרטגית כל-כך.

במכשיר הקשר שמענו דיווחים מהמפקדים והחיילים בשטח. בשעות הראשונות הכל היו טרודים, אך שקולים וענייניים, אולם לקראת הערב הקולות כבר היו קטועים ומרוסקים. חיילים בכו בקשר. הבנו שהמצב לא טוב כלל והתכוננו לבאות בלב כבד.

התרכזנו בבונקר המרכזי וקיבלנו הוראות מציון. את הגופה של איציק עטפנו בשמיכה והנחנו מחוץ לפתח הבונקר. "גם אם ניאלץ ללכת לשבי – אמר ציון – לא נותר בכל מחיר על גופו הקדוש של איציק".

למרות שלא הייתי ממשפחה דתית, צמתי, אבל החרדה והפחד השכיחו ממני את הרעב. עכשיו אני סוחב תחמושת לקצה תעלת הקשר הצפונית. במקרה של התקפה הוטל עלי לרוץ לשם ולירות במקלע לכל השטח שמצפון וממערב. ריכוזתי שם כמחצית מהתחמושת

חב"ד ניהלו מגעים נמרצים עם לשכת שר הביטחון, וההכרעה בגורל הנסיעה נתונה היתה לשיקולי שר הביטחון. רק לקראת סוף השבוע התקבלה הבשורה כי שר הביטחון אישר את נסיעתם של התלמידים לחצרות הקודש.

כל אותה עת לא ידעו תלמידי הישיבה על המערכה שהתנהלה מאחורי הקלעים. חלקם כבר השלימו עם העובדה כי את המשך הלימודים יאלצו לבלות בין כותלי הישיבה בכפר-חב"ד במקום להסתופף בצילו של אביהם – הרבי שליט"א. אם כי היו כאלה שהאמינו בבטחון מוחלט כי ברגע האחרון יתחולל נס גלוי.

יקותיאל נמנה על האחרונים. הוא לא תאר לעצמו שרצונו של הרבי לא יבוא לידי פועל.

כשהתקבלה הידיעה כי שר הביטחון אישר את נסיעתם, שמח יקותיאל שמחה אמיתית, אך לגמרי לא היה מופתע – "לא היה לי צל של ספק", אמר להוריו, "כי הרבי יפעל עבורינו את העניין".

ערב חג הפסח בנמל התעופה בן-גוריון. נהם המטוסים שנחתים וממריאים מחרש אוזניים, ויקותיאל עומד נרגש כולו למרגלות המטוס הענק שיביא אותו בעוד שעות ספורות ל"בית חיינו". כשהתרווח על מושבו במטוס החל לשזור במחשבתו את אירועי הימים האחרונים – שרשרת של ניסים מופלאה התנהלה בכל צעד ושעל עד שזיכיתי להגיע הלום.

כעבור שעות מספר נחת המטוס בנמל התעופה 'קנדי' בניו-יורק. ההתרגשות היתה גדולה, עוד מעט קט יזכו לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו.

"ולבקר בהיכלו" – יקותיאל היה בטוח שבשעת לילה מאוחרת זו הרבי כבר עזב את 770 ונסע לביתו לערוך בדיקת חמץ, וסביר היה להניח שהרבי יסור לביתו לבדיקת חמץ תיכף לאחר תפלת ערבית. מה נדהם אפוא, כאשר ברדתם מהרכבים בסמוך ל-770 יצא לפתע הרבי שליט"א מלך המשיח לקבל את פניהם! – רק מאוחר יותר התברר לו כי הרבי המתין במיוחד לבואם של הבחורים מארץ הקודש.

אם לשער את אשר התחולל מאחורי הקלעים, אפשר להבין זאת במילים הספורות בהם סיכם הרבי את הנושא באוזני החסיד הרב שמואל לויטין:

– "זה היה מעשה ניסים!"

חסידי חב"ד עם חיילי צה"ל על תעלת סואץ

הבטחתי שתחזרו

אוקטובר 73.

תשעה חיילי מילואים נמצאים בלב המדבר, באחד המוצבים שלאורך התעלה. הכוונות גבוהה וגם המורל.

– "איציק, אני קופץ רגע למטבח, הזבובים מוציאים אותי מדעתי". השארתי את איציק בעמדה והלכתי להירגע בצל. הזבובים הטורדניים הוציאו אותי

וחזרתי לבונקר.

לילה ירד על המדבר. לילה גורלי שיישאר חרות בליבי לדראון עולם.

נודע לנו שהמצרים פרצו את כל הגיזרה שלנו וחדרו בין המוצבים אל תוך סיני. המצב היה בכי רע.

המחשבות רודפות זו את זו; הבית, אמא, אבא, האחים והאחיות. מה הם עושים כעת, הושבים עלי? חרדים לשלומי? האם יזכו עוד לראות אותי? ואולי הם יראו אותי אבל אני לא אראה אותם...

לפתע פתאום, כמו צמחו מתוך האדמה, ניצבו לידי שני אנשים. צבטתי את עצמי לבדוק אם אני הוזה, אבל לא. שני אנשים אמיתיים, פניהם מאירות עטורים בזקן שיבה. הללו הביטו בי ואחר התקרבו אלי. אחד מהם ניגש אלי ואמר: "אל תפחד. אתם הולכים לשבי אבל תצאו ממנו חיים ובריאים. מסור זאת גם לחבריך".

אחר הצהרים שמענו את קולות הנפץ הולכים וקרבים אלינו גם אלינו. הבנו שהמצרים מתקרבים למוצב שלנו.

הסתגרנו בבונקר, אבל זה לא מנע מקולות הנפץ האדירים להקפיץ אותנו. הדריכות היתה בשיאה כשלפתע גילה התצפיתן קבוצת נגמ"שים מצריים במרחק קילומטר וחצי נעה לעברנו. הגיע תורנו וידענו או הם או אנחנו...

ציון חילק הוראות אחרונות והתפזרו לעמדות. הוא ביקש שלא נפתח באש עד שיחלק בינינו גיזרות אש מדוייקות. כשניתן היה לזהות את מספר הקסדות המגיחות מהמשוריינים המצריים הגיע אלי ציון. "אתה לוקח את שלושת הימניים ויורה ללא הרף. אל תפסיק עד שתקבל פקודה. אסור שיבינו שאנחנו רק תשעה חיילים".

עוד דקות ספורות, והכלי על הכוונת החל יורק אש תופת. האצבע לוחצת על ההדק ללא הרף. כבר במטח הראשון פגעתי בשלושה חיילים, ביניהם המפקד.

מזווית עיני ראיתי את אלון, המקלען השני, שעושה גם הוא עבודה יפה. התמלאתי רוח קרב והמשכתי לירות לעבר נגמ"ש נוסף. האמנתי שנצליח לעצור את הפלוגה. הצלחנו להשבית להם ארבעה משוריינים.

המצרים התמקמו על דיונות החול במרחק של מאתיים מטרים מאיתנו. קפלי הקרקע המדברית היו עבורם מחסה מוצלח – והפגיעות שלהם הלכו ונהיו מדוייקות יותר ויותר.

"שמוליק!" – זעקה קורעת לב נשמעה מהצד הדרומי, המצרים פגעו בו. הקיבוצניק החביב מה"גושרים" נפל בקרב.

המורל מתחיל לרדת, גם ציון המש"ק נפגע. נותרנו רק ששה – שלוש מאיתנו כבר גמרו. "אלוקים תעשה משהו!" – צעקתי ללא קול.

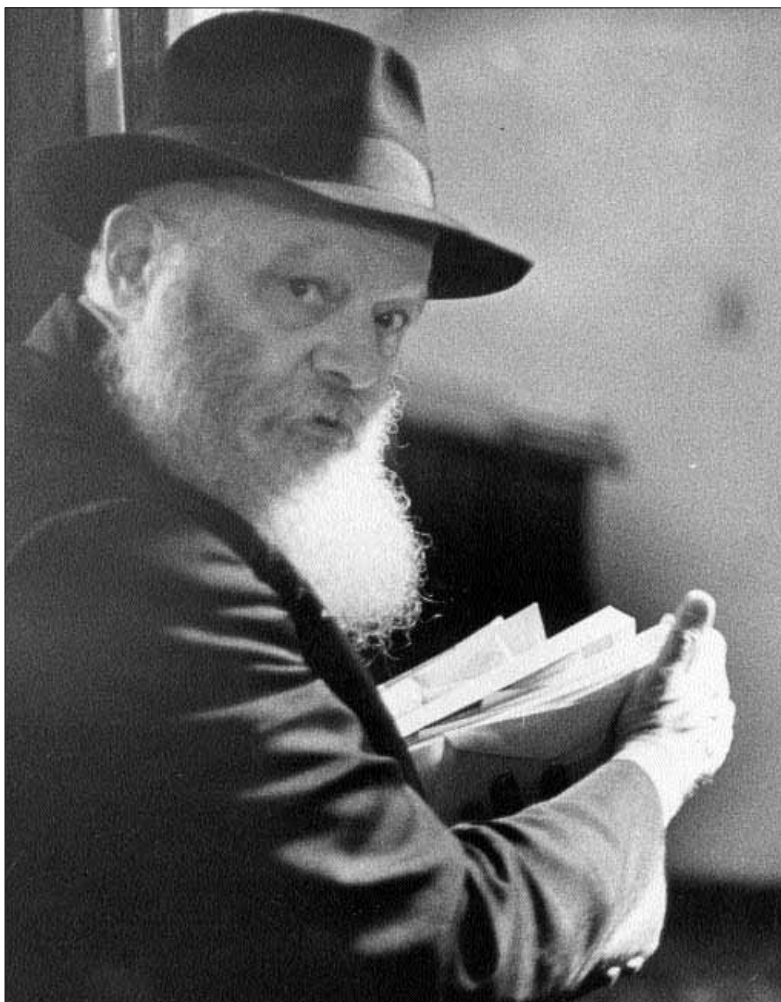
לילה ארוך ומייגע לחמנו כאריות עד שנשארנו ארבעה חיילים בלבד. החלטנו להכנע. השעה חמש בבוקר, ובטרם יצאנו להסגיר את עצמנו סדרתי את הגופות בשורה ישרה והצמדתי לכל אחד פתק עם הפרטים האישיים.

השלמתי עם הכל. ידעתי שהעתיד שלפני לא ורוד, תקופה שחורה לפני; אפילו לבכות לא הצלחתי, אין לי דמעות.

נדב, הסגן של ציון יצא ראשון בידיים מורמות, אחריו יצאו האחרים. אני נשארתי מאחור עם מקלע דרוך, למקרה שהמצרים לא יכבדו את הכניעה. נותרו לי רק עוד דקותיים להיות ברשות עצמי, כשאחריהם אני מאבד את החרות. אני שבו!

לפתע פתאום, כמו צמחו מתוך האדמה, ניצבו לידי שני אנשים. צבטתי את עצמי לבדוק אם אני הוזה, אבל לא. שני אנשים אמיתיים, פניהם מאירות עטורים בזקן שיבה. הללו הביטו בי ואחר התקרבו אלי.

ממול המצרים, המקלע שלי דרוך ושני זקנים ליד.

- "נו, הגרוזינים הגיעו?"

מספר החסיד הרב יעקב מיכלשוילי מלוד:
 היה זה בשנת תשכ"ז כשהקומוניסטים שלטו ביד
 ברזל במליוני האזרחים. הרדיפות נגד יהדות הלכו
 וגברו, ועם זאת גם הקושי לצאת את מסך הברזל –
 כמעט ולא היתה אפשרות להשתחרר.
 כל בקשות ההגירה שהגשנו – נדחו, ולא היה כל
 סיכוי שזוכה לצאת מגבולות גרוזיה.
 בשמחת תורה של אותה שנה, פנה החסיד הישיש
 הרב שמואל לויטין ע"ה, בבכיות אל הרבי וביקש את
 ברכתו כי בשנה הבאה ישתתפו בהתוועדות כל רבני
 גרוזיה. הרבי האיר פניו ובירך את כולם.
 ואכן, באותה שנה, זכו לצאת רבני גרוזיה מעמק
 הבכא, ובחודש אלול זכו להגיע אל הרבי לקראת החגים.
 בהתוועדות של ראש השנה תשכ"ח, ישבנו העולים
 החדשים מול הרבי והצטרפו לניגונים החסידיים. לפתע
 פנה הרבי בחיוך רחב אל הרב לויטין: "נו ר' שמואל,
 הגרוזינים הגיעו?!"...

- כך יצא הפרופסור מרוסיה

מספר פרופסור ירמיהו ברנוב:
 את שנות נעורי עשיתי בריגא, ובמשך הזמן
 התקרבותי ליהדות ולחסידות.
 לפני שהגשתי בקשה לעליה לארץ, החלטתי
 להתקשר לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ולבקש
 את ברכתו הקדושה. אחד מחברי הזהיר אותי כי שיחה
 כזאת עלולה להכניס אותי לשנים ארוכות אל מאחורי
 סורג ובריה במחנות עבודה בסיביר, אך אני התעקשתי
 לצלצל לרבי בדחף בלתי מוסבר.
 ניגשתי למשרד הדואר ברוסיה וחייגתי היישר לחדר
 המזכירות. לאחר שהצגתי את עצמי ביקשתי לדבר עם
 הרבי, כשלתע שמעתי את קולו של הרבי מעברו השני
 של הקו (באידיש) שאומר: "בקרוב מאוד הכל יסתדר..."
 לא היה גבול להתרגשותי, הן דיברתי עם הרבי
 בכבודו ובעצמו.
 ניגשתי אפוא למשרד ההגירה ולאחר שהגשתי
 בקשה, הובהר לי באופן חד-משמעי כי בשל ידיעותי
 הרבות, לא אוכל לעזוב את ברית-המועצות לפחות בעוד
 10-14 שנים!...

לא התייאשתי, חזרתי הביתה עם אמונה עיקשת
 בלב...
 הנס קרה הרבה יותר מהר מכפי שחשבתי. זמן קצר
 לאחר מכן שמעתי נקישות בדלת הבית. שליח משרד
 ההגירה הזמין אותי לבוא מיד למשרד, שם הודיעו לי
 כי אושרה יציאתי מברית-המועצות!...
 ידעתי כי אין זה, אלא בזכות ברכתו המופלאה של
 הרבי.

מה קורה?

אחד מהם ניגש אלי ואמר: "אל תפחד. אתם הולכים
 לשבי אבל תצאו ממנו חיים ובריאים. מסור זאת גם
 לחברך".

מימי לא שמעתי קול כה מרגיע. יותר מכל משכו
 אותי העיניים שלו. מבט יוקד, בווער, שהתמזג ברכות
 מפליאה.

"מי אתה?" – גמגמתי – "ומנין לך בכלל שנחזור?"
 האיש הביט בי בעיניו החודרות ואמר: "אם אצטרך,
 אגיע בעצמי להציל אתכם!"

– "ואיך תוציא אותנו?"

הישיש לא השיב. הוא התקרב פסיעה נוספת, הניח
 את ידו על ראשי ועצם את עיניו.

כל זה לא לקח יותר מדקה, אבל זה נדמה כנצח.
 לפתע התרחקו השניים ממני ונעלמו באופק. הייתי אחוז
 תדהמה מרושם המחזה הזה. גם כשהמצרים כבלו את
 ידי והצמידו לגבי את קנה הרובה לא יכולתי לשכוח את
 מבטו – – –

שבעה חודשים חלפו. שבעה חודשים של גיהנום.
 עינויים, חקירות, השפלות קשות היו לחם חוקנו מידי
 יום. בכל פעם כששכבתי על המזרון הקרוע והעליתי
 זכרונות מהבית ומהמשפחה, נזכרתי גם בזקן ההוא.
 המבט שלו לא הרפה ממני. ניסיתי להיזכר אם ראיתי
 אותו אי פעם, אולי זה סבא שלי שירד מגן-עדן, אך לא.
 הוא לא דמה אפילו במקצת לסבא שלי.

לבסוף שכנעתי את עצמי שכל זה לא היה אלא
 הזייה כתוצאה מהלם קרב.

עכשיו אנחנו במטוס, השתחררנו. משאיות מצריות
 לקחו אותנו לרפידיים ומשם המראנו לכיוון שדה
 התעופה בן גוריון, שם כבר ממתניים לי כולם אבא,
 אמא. לראשונה מאז יום-כיפור דמעות נקוות בזוויות
 עיני. למה דוקא עכשיו, לעולם לא אדע.

הגענו לבית הנתיבות, הרבה שבויים והרבה מאד
 גופות.

רעש והמולה קידמו את פנינו. סבלים רצים ואנשים
 נרגשים. בתוך כל ההמולה הזאת, מישהו בפינה הימנית
 משך אותי. שלושה דתיים עמדו שם וחילקו שתיה
 ועוגיות לכל מבקש, "לחיים" צהלו בקול שמח והציעו
 לגברים שחלפו על פניהם להניח תפילין.

הרגשתי צורך להתקרב אליהם, ועל השולחן ראיתי
 לפתע תמונה של רבי. בכיתוב מתחת הופיע שמו: הרב
 שניאורסון, הרבי מליובאוויטש...

בבת אחת רותקתי למקום, ראיתי אותו... כן, זה
 היה אותו מבט, אותן עיניים יוקדות-רכות. העיניים
 הסתכלו עלי וכמו אמרו: "הבטחתי הרי שתחזרו" – –

שנת תשכ"ו

כעת חיה . . . בן!

אנחה כבדה פורצת מקרבו, הוא מביט על הכסא המלכותי עם הריפוד האדום, על היסטנדר' הגבוה עליו פרושה המפה הצחורה • הוא שפך את ליבו בדיו השחורה שזרמה והפכה לאותיות ומילים שסיפרו, ביקשו והסבירו את כאבו ואת כאבה של המשפחה כולה • הוא כתב על שלוש וחצי שנות סבל מלווים בריצות בין רופאים שידם קצרה מלהושיע, הוא סיים את המכתב בהחלטה טובה וביקש את ברכתו הקדושה של הרבי לזרעא חייא וקיימא • תשובתו של הרבי מלך המשיח לא הותירה מקום לספק • אמונה מופתית של חסיד, מופת מדהים של הרבי

מאת: אוהד בר-סלע

זעקת הי"עד מתי" הכללית, מתחברת אצלו עם עוד בקשה אישית. כבר שלוש שנים מאז שהתחתנה אחותו ועדיין לא נפקדה בילד. "עד מתי" בוקעת התחינה. הרי אחותו גומלת חסד עם כל נצרך, כל זמן פנוי מנוצל אצלה למבצעיו הקדושים של הרבי מלך המשיח. גם גיסו קובע עיתים לתורה ומתעסק רבות בענייני הימבצעים, ובכלל כל זר הנקלע לסביבתם מוזמן בחום אל הבית הקטן להתארח או סתם לארוחה חמה.

מראות החתונה חולפים לנגד עיניו – המעמד המרגש של החופה, ניגון הדי' בבות המזעזע כל לב, החתן שובר את הכוס ואז השמחה האדירה שכמוה לא ראה באף חתונה. הוא זוכר את תלמידי הישיבה ורקדים ומפזזים כש"דגלי משיח" מתנופפים בידיהם. הוא נזכר בבחור הגבוה שהרים את גיסו איציק וכל החברים רקדו מסביבו, את התזמורת המוצלחת שהלהיבה את הקהל. זכרונותיו נקטעים באחת, כאשר אחד הבחורים נתקל בו בטעות בדרכו לנשק את ספר-התורה. הוא ננער משרעפיו ומחליט – היום בעזרת-ה' אכתוב לרבי מה"מ ואבקש את ברכתו הקדושה עבור בני הזוג.

לאחר התפילה נטל מוישי את ידיו, לקח דף לבן והתיישב באחת מפינות היזאלי הגדול. הוא שפך את ליבו בדיו השחורה שזרמה והפכה לאותיות ומילים שסיפרו, ביקשו והסבירו את כאבו ואת כאבה של המשפחה כולה.

הוא כתב על החתונה השמחה, על מעלותיהם הנפלאות של בני הזוג, על שלוש שנות סבל מלווים בריצות בין רופאים שידם קצרה מלהושיע. הוא סיים

אלול ה'תשנ"ו – האולם המרכזי של בית הכנסת "בית מנחם" בכפר חב"ד. המלצרים סובבים ברחבי האולם, אוספים את כלי החרסינה אל תוך קופסאות הפלסטיק. אנשי התזמורת מקפלים את הציוד, הבוזי מצלמות מאירים את האולם – תמונות אחרונות של המשפחה והחברים. גם תלמידי הישיבה שבאו לשמח את חברם החתן עולים אט-אט אל האוטובוס, כשמספר דגלי 'משיח' ססגוניים בידם. רחבת החניון הגדולה הולכת ומתרוקנת...

עוד זוג חסידי בא בברית הנישואין ומקים בית בישראל...

אלפי ברכות נעתרו על ראשו של הזוג הצעיר – מההורים הנרגשים, מבני המשפחה, מהחברים הרבים, וגם מהבחורים שעתה מנמנמים באוטובוס העושה דרכו לאחת הישיבות שבקצה הארץ.

חשון ה'תש"ס - 'בית משיח' 770 – מוישי עומד במקומו הקבוע בתפילות, מנסה להתרכז במילים המוכרות ולהבין את מה ששפתיו רוחשות. מחשבה טורדנית מכה ללא הרף במוחו – מה עם מינדי ואיציק, עברו כבר שלוש שנים (!). הוא מנסה להתרכז שוב ושוב אך ללא הועיל, הוא מרים את עיניו לעבר בימת התפילות של הרבי שליט"א מלך המשיח. אנחה כבדה פורצת מקרבו, הוא מביט על הכסא המלכותי עם הריפוד האדום, על היסטנדר' הגבוה עליו פרושה המפה הצחורה.

(* לבקשת בעלי המעשה, שמורים שמותיהם במערכת "בית משיח". כל הפרטים בסיפור מדוייקים איפוא בתכלית, למעט שמות האנשים

בתאריך הזה ייוולד הילד.

• • •

שלהי תשרי. רוח קרירה של תחילת החורף מנסבת בעוז. מוישי צועד בשעת לילה מאוחרת אל בנין הפנימיה, התוועדות יום הולדת של אחד החברים נערכה עד עתה ב-770. הוא נכנס אל חדרו ומפעיל את המזכירה האלקטרונית, "מוישי תתקשר דחוף הביתה" זועק קולה הנרגש של אמו. הוא נוטל את השפורפרת ומחייג את הקוד של כרטיס הטלפון.

"יחי המלך המשיח, שלום" עונה לו אחיו.

"יחי המלך, זה מוישי".

"מזל טוב, מזל טוב, מוישי" זועק אחיו בצהלה, "היום בבוקר נולד למינדי ואיציק בן...". הוא מתיישב לאיטו על המיטה, מנסה לעכל את הבשורה המשמחת. "א' מר-חשון ה'תשס"א" מורה 'לוח השנה' שניצב מולו. הזכרון מכה במוחו... "עברה בדיוק שנה..."

• • •

המוהל עטוף בטלית מתעסק עם כליו, כל בני המשפחה והחברים גודשים את האולם – שמחים בשמחתם של הזוג הצעיר שהמתין זמן רב כל-כך. הסבתא הטרייה מוחה את דמעותיה אל תוך הממחטה הספוגה, כולם ניצבים שם נרגשים ושמחים...

קולות ה"מזל-טוב" התערבבו עם בכייתו של התינוק הקטן.

אך בין קולות ההמולה בוקע קולו החנוק של האב המאושר: יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

את המכתב בהחלטה טובה שקיבל על עצמו ככלי לברכה וביקש את ברכתו הקדושה של הרבי מלך המשיח שליט"א, לזרעא חייא של קיימא לשרה מינדל בת... ולוי יצחק בן...

הוא הכניס את מכתבו אל בין דפי "אגרות הקודש" והכריז בשקט ובכוונה "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!"

ספר "אגרות קודש" נפתח במכתב מתאריך א' דר"ח מר-חשון שם נכתב:

"שלום וברכה!"

במענה על מכתבו מיום השני, ותוכנו ע"ד אחותו מרת... אשר כבר כמה שנים לאחרי חתונתם ועדין לא נתברכו בפרי הבטן.

... בברכה לבשורות טובות בכל האמור."

מוישי קרא את תשובתו של הרבי מלך המשיח ונאלם דום. הוא היה המום מהתשובה המדוייקת שקלעה כחוט השערה. הוא הסתכל על התאריך שבראש המכתב ומילמל לעצמו אני בטוח שבעז"ה בעוד שנה בדיוק, למינדי ואיציק יוולד ילד.

בטוח בברכתו של הרבי הלך מוישי אל ארון הספרים ולקח את הגמרא שלו, ושקע בלימוד בסדר ה"נגלה".

שבוע לאחר מכן נערכה ביזאלי ההתוועדות השבועית של הבחורים שלמדו איתו באותה ישיבה. מוישי סיפר לחברים על כך שכתב לרבי מלך המשיח וביקש ברכה עבור גיסו ואחותו, והקריא להם את התשובה שהתקבלה. החברים התפעלו מאוד לנוכח התשובה המדוייקת ואמרו "לחיים" לזכות בני הזוג, הם בירכו אותם מעומק הלב לזכות ולחבוק בן בשנה הקרובה. מוישי הוסיף וציין את התאריך של המכתב ואמר שלידו הוא בטוח בכך שבדיוק בעוד שנה

תשובה לכל מקשן

מוישי הוא בחור פעיל, המתעסק בין הסדרים במבצעיו הקדושים של הרבי מלך המשיח שליט"א. מספר פעמים נתקל באנשים שמתקשים לקבל את הרבי כמלך המשיח וכנביא. אז מספר מוישי את סיפורו האישי, הוא מסביר להם על הזמן הארוך שחיכו גיסו ואחותו לילד בנסותם פתרוניות "נורמליים". הוא מציין שרק לאחר ברכתו הקדושה של הרבי נולד הילד, בדיוק בתאריך כתיבת המכתב.

מוישי מסיים את הסיפור כשהוא שולף מארנקו את תמונת הרבי מלך המשיח ואת תמונת ה"תינוק של הרבי", ומראה אותם לאיש שיחו. הוא סיפר זאת כבר עשרות פעמים (!) ובכל פעם שסיים את הסיפור ושולף את התמונות, פנה אליו המקשן ו... ביקש לכתוב לרבי שליט"א.

שנת תשכ"ז

קנה מצה שמורה וחזר לשורשים

ר' שמעון אטדגי מגן יבנה, הוא הראשון שהצליח לקבל פטור חריג במינו מהנהלת רשת מלונות הילטון הארצית - להשתחרר מעבודה בשבתות וחגים. מאחורי האישור החריג הזה, מסתתרת התערבות אישית של הרבי מלך המשיח • הכל החל מפגישה "אקראית" כשהגיע לקנות 'מצה שמורה' במרכז חב"ד בתל-אביב

מאת: שי גפן

מהעבודה העצומה של חב"ד בעולם ש"ירק היא יכולה להרים את קרנה של יהדות".

שמעון אטדגי נולד בקזבלנקה שבמרוקו בשנת תשי"ה (1945). הוריו לא שלחוהו ללמוד במוסדות חב"ד שהוקמו באותם השנים, ושמעון מצטער על כך עד היום. "אם הייתי לומד בחב"ד במרוקו, הייתי ברמה הרבה יותר גבוהה ביהדות", הוא אומר, אבל מספר שנים לאחר מכן סגר מעגל כאשר התקרב ליהדות על ידי חב"ד.

בשנת תשכ"ב (1962) עלה לישראל. הוא החל ללמוד מלצרות וטבחיות, כאשר רוב השנים עשה את עבודתו במלון הילטון תל אביב.

למרות שעברו שמונה עשרה שנים מאז אירע המקרה, ניכרת ההתרגשות על פניו של שמעון; אפילו יכולנו לראות דמעה של התרגשות מנצנצת מעיניו.

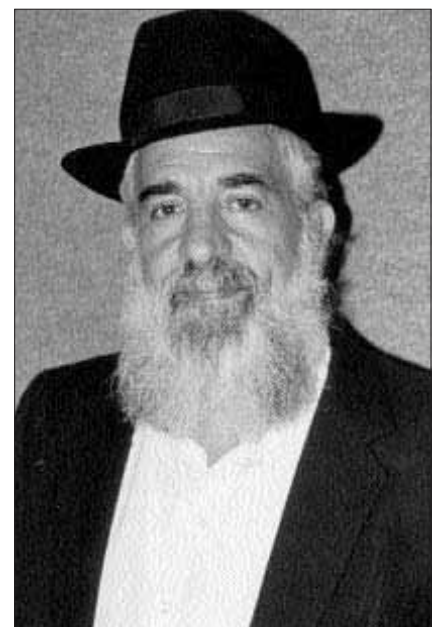
"במשך שנים שימשתי כמלצר במלון הילטון בתל אביב" - הוא פותח את סיפורו. "העבודה הנעשית שם היא מסביב לשעון, כאשר אין חופשות, אין מנוחת שבת או חג. בקיצור: עובדים כל היום! כל השנה! מי שרצה לקבל חופשות - הציעו לו באדיבות ללכת הביתה..."

כ שאני מתיישב בסלון ביתה של משפחת אטדגי בגן יבנה, אני מתקשה להאמין כי רק לפני שנים ספורות, עדיין היה מדובר במשפחה שאינה שומרת מצוות, כאשר הבעל עבד בשבת במלון הילטון בתל אביב. אני רואה את סלון הבית עטור בספרי קודש ותמונות צדיקים. האבא יושב ומשנן עם ילדיו את הגמרא שלמדו בחיידר - בקיצור, בית יהודי כשר למהדרין.

בשיחה שלנו, שמעון לא מפסיק לדבר על הזכות שהיתה לו להתקרב ליהדות בזכות הרבי. "יש הרבה צדיקים בעולם", אומר שמעון, "אבל הרבי זה 'ליגה' אחרת, כמו שאומרים. הרבי מחזיק את העולם כולו על כתפיו" - כך שמעון, והוא בהחלט יודע על מה הוא מדבר.

שמעון רואה את עצמו כיום כחב"דניק לכל דבר. הוא עוזר ומסייע רבות לשליח בגן יבנה, הרב קורנט. הוא לא מפסיק להתפעל

ר' שמעון אטדגי, "במדים" של שומר תורה ומצוות

"בעקבות זאת נכנסתי לפעילות נמרצת מול הנהלת מלוונות הילטון, כדי לשחרר את שמעון מעבודתו – דבר לא פשוט ומורכב מאד, במיוחד באותם ימים".

שמעון: "יום אחד, בשהותי במטבח המלון, הבחנתי ברב גרליצקי מגיע לפגישה בבית המלון כדי להסדיר את נושא שחרורי מהעבודה בשבת. ראיתי את הרב ואמרתי לו שלום, אך בלבי ידעתי כי נסיונותיו לא יצלחו. הרב גרליצקי כנראה שהבחין בכך, כי הוא חזר ואמר בנחישות: "אם הרבי הבטיח שהכל יהיה בסדר, ואם תעמוד בתוקף על ההחלטה שלך לשמור שבת – אנחנו נצליח בשליחות הזאת". חשבתי כי הרב גרליצקי הוא אדם עם כוונות טובות, אך לא מציאותיות.

"במהלך הפגישה עם הנהלת בית המלון, העביר את בקשתו המפורשת של הרבי לתת אפשרות שלא לעבוד בשבת קודש – החליטה ההנהלה, באופן מפתיע, לקבל את הבקשה של הרבי באופן חד פעמי ויוצא מהכלל.

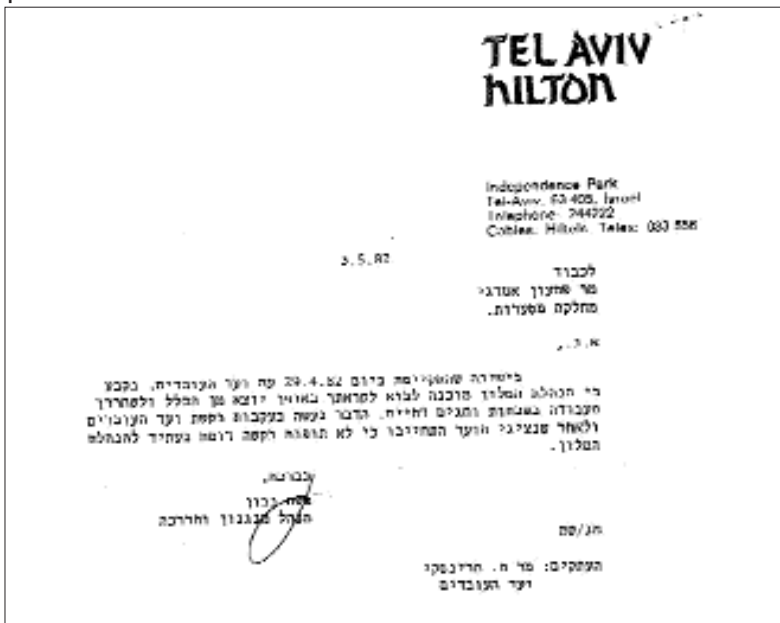
"בסיום הפגישה יצא הרב גרליצקי מחדר הפגישות, ניגש אלי ואמר לי 'שמעון, כעת הכל בסדר. מכאן ואילך אתה משוחרר מעבודות בשבתות וחגים'. הייתי המום. לא האמנתי למשמע אזני. הרב גרליצקי הוסיף ואמר: 'כבר מהשבת הקרובה לא תצטרך עוד לעבוד בשבתות בבית המלון'..."

"עדיין הייתי ספקן, ושאלתי אותו אם יש לו אישור על כך. הרב גרליצקי הרגיע אותי ואמר: 'תוך מספר שעות תקבל אישור בכתב המודיע על שחרורך באופן מלא וגורף מעבודה בשבתות וחגי ישראל'..."

"המכתב המיוחל אכן הגיע (ראה מסגרת) וכמו לא מאמין קראתי כל מילה שוב ושוב כדי לוודא אם זה בהקצף או בחלום. וכך נכתב בו:

לכבוד מר שמעון אטדגי – מחלקת מסעדות.

המכתב הנכסף ששלחה הנהלת המלון

"כך גם אני השתעבדתי לעבודה שבעה ימים בשבוע. אני גדלתי בבית מסורתי, בית שידעו בו מהי שמירת תורה ומצוות, אבל כשהגענו ארצה, הדברים השתנו. גדלנו בסביבה חילונית, והצורך בעבודה אילץ אותנו לעבוד גם בשבת. זאת הייתה המציאות בשטח, מציאות קשה וכואבת. ברירה אחרת לא הייתה לי, כאשר האלטרנטיבה הייתה פיטורים מהעבודה.

"השינוי בחיינו החל בערב חג הפסח תשמ"ב. באותו יום התעוררתי פתאום לקנות מצות שמורה לליל הסדר. זכרתי עוד מימי ילדותי שיש מושג של מצה שמורה ורציתי לקנות אותם. חיפשתי ושאלתי היכן אפשר להשיגם, והשיבו לי כי במרכז חב"ד בתל אביב – שהיה אז זמן קצר לאחר הקמתו – אפשר לרכוש מצות שמורה.

"באתי למרכז חב"ד ופגשתי שם את הרב יוסף גרליצקי, שהיה שליח יטרי' של הרבי מליובאוויטש בתל אביב. רכשתי את המצות שמורה, ואז ניגש אלי והחל להתעניין במצבי הרוחני. סיפרתי לו שבנותיי לומדות בבית ספר דתי, אולם אני עובד במלון הילטון בתל אביב כולל שבתות. הרב גרליצקי התבונן בי במבט ארוך ושאל אותי בזהירות: 'אתה רוצה להפסיק לעבוד בשבת?' – השאלה הזאת נחתה עלי פתאום. השבתי כי הרצון שלי לא חשוב כאן, כיוון שאינני מאמין שיש אפשרות כלשהי, שהנהלת המלון תאשר לי חופשה בשבת. הוספתי כי כל מי שמכיר את המצב מקרוב, יודע היטב כי ברשת מלוונות הילטון לא נותנים בימי שבת וחג מנוחה למלצרים ולעובדים. נקודה. אלו שניסו לבקש חופשות – נענו בסירוב מוחלט.

"הרב גרליצקי שמע זאת, ונשאר בדעתו, תקיף ונחרץ: 'יש רבי בישראל. אנחנו נכתוב מכתב לרבי, ובעזרת ה' הדברים יסתדרו', הרגיע אותי.

"לפי הוראותיו ישבתי בחדר צדדי וכתבתי מכתב לרבי בו פירטתי את הדברים וביקשתי ברכה שאצליח להסתדר ללא עבודה בשבת. כמו כן קיבלתי על עצמי שאם אשתחרר מעבודתי, לא אעבוד יותר בשבת. כך נפרדתי מהרב גרליצקי.

"למען האמת לא האמנתי שיצא מזה משהו; אמרתי בליבי, 'מי בכלל יכול להוציא פטור בשבת לעובד זוטו; אלו דברים שמעולם לא עלו על הדעת ב'הילטון'.

"כך למעשה הסתיימה הפגישה ערב חג הפסח. נפרדתי מהרב גרליצקי בידידות רבה".

ינתיים מתברר כי לאחר שליחת המכתב לרבי מלך המשיח, התרחשו כמה דברים מאחורי הקלעים. מכתבו של שמעון אטדגי שהגיע לרבי נענה במהירות.

מספר הרב גרליצקי ל"בית משיח": "כעבור זמן לא רב התקבל מכתב מהרבי שענה כי יעמוד בתוקף על החלטתו שלא לעבוד בשבת, ויהי מה! הרבי אף הוסיף ובירך כי בזכות שמירת השבת תהיה לו פרנסה.

שנת תשכ"ח

על מכתב כזה אני מוכן לשלם מאה אלף דולר ומי שיודע כיצד העניינים עובדים בהילטון, מבין למה הוא התכוון..."

י"ה ייתי נרגש" – משחזר שמעון שמונה-עשרה שנה לאחור – "בליל שבת הראשון בבית, הלכתי מעדנות עם הילדים אל בית הכנסת. האווירה בבית היתה שונה לגמרי. עשינו קידוש, סעדנו ביחד עם הילדים, וכך התחלנו לשמור שבת כהלכתו. בעקבות זאת הוספנו מצווה ועוד מצווה, עד שחזרנו למקור מחצבתנו.

"מאז אני אומר לכל מכרי וחברי: הזכות הזאת של חזרה לחיי יהדות, היא רק בזכות הרבי מליובאוויטש. אפיקים חדשים נפתחו בפניי ובפני כל בני משפחתי. אמרתי לעצמי שאם בעולם קיימים כוחות אדירים כמו של הרבי, אז עלי לעזוב לגמרי את העבודה בהילטון, ובעזרת ה' אמצא עבודה מתאימה יותר ליהודי שומר תורה ומצוות.

"שמירת השבת כהלכתה והפסקת העבודה בשבת הביאה שינוי מוחלט בחיי המשפחה. התחלנו ללכת לשיעורי תורה, לתפילות בבית כנסת, חינוך הילדים היה רק בבתי ספר על טהרת הקודש – כך חל מהפך בכל חיי המשפחה.

"בשלב מסוים עזבתי את עבודתי במלון, והתחלתי לעבוד כמשגיח כשרות מטעם הרבנות בתל אביב. או-או-ראיתי במוחש את תשובתו של הרבי כי עמידה בתוקף על שמירת התורה והמצוות, לא תפגע בפרנסה, להיפך. התחלתי להרוויח משכורת נאה יותר – דבר שלא שערתי קודם לכן. ואכן, בסיכום כללי, הברכות של הרבי התקיימו בגשמיות וברוחניות... זכיתי לרווח כספי ולחיי משפחה יהודיים, כשרים ורגועים..."

כ שאנו רואים את משפחת אטדגי על 16 ילדיה, כן ירבו, המתגוררת כיום בגן יבנה – רואה בית יהודי חם לתפארת – – –

מאז שמעון לא עושה דבר חשוב בחייו ללא קבלת עצה וברכה מהרבי. "בכל דבר שפנינו לרבי, זכינו לקבל ברכה וישועה. ב"ה שזכינו לגדל דור לתפארת בזכות הרבי הקדוש" – הוא אומר. "גם כיום אנחנו מבקשים ברכות מהרבי דרך האיגרות קודש, וזוכים לקבל תשובות מדהימות ומופלאות. לאחת הבנות הייתה בעיה רפואית מסוימת, והיא קיבלה ברכה מהרבי באגרות קודש ובי"ה הכל עבר בשלום.

את העבודה במלון הילטון, הוא כבר רואה כהיסטוריה רחוקה, אך לעולם לא ישכח בזכות מי שוחרר מעבודה בשבתות וחגים וכיצד התקרבו ליהדות – כאשר הכל החל בחיפוש אחר מצה שמורה בבית חבי"ד הקרוב..."

בישיבה שהתקיימה ביום 24.4.82 עם ועד העובדים נקבע כי הנהלת המלון מוכנה לבוא לקראתך באופן יוצא מהכלל ולשחררך מעבודה בשבתות וחגים דתיים. הדבר נעשה בעקבות בקשה של ועד העובדים ולאחר שנציגי ועד העובדים התחייבו כי לא תופנה בקשה זומה בעתיד להנהלת המלון."

"לא האמנתי למראה עיני. ידעתי כי בכל המלונות אין מציאות כזאת של עובד שנפקד בשבת. לאחר שנים רבות הרגשתי כי עול כבד ירד ממני, וכי כעת אני מתחיל דרך חדשה בחיי – כפי שהתחייבתי לרבי – דרך חדשה של שמירת תורה ומצוות.

"לקראת השבת הראשונה", מוסיף שמעון ומספר, "עדיין פיעם בלבי רגש של ספק. בתוך-תוכי אמרתי לעצמי אולי זה לא רציני, וכאשר יגיע רגע האמת אצטרך לעבוד. כאשר סדר התורנויות נתלה על לוח המודעות, ידעתי כי אכן חששי התאמת. שמי הופיע במלוא הדרו משובץ בצוות שיעבוד במשמרת השניה של אותה שבת. למרות שבאיזשהו מקום המתנתי לכך, האכזבה היתה עצומה. הבנתי שאמנם הנהלה אמרה, הבטיחה ואף כתבה, אבל בפועל העבודה נמשכת כרגיל.

"רק ביום שישי בצהריים, הגיע אלי מנהל המשמרת, והודיע לי כי חלה טעות וכי שמי השתרבב בטעות ברשימת העובדים..."

איך הגיבו החברים?

"בהתחלה הם לא האמינו. הם שאלו אותי כיצד הצלחתי לעשות דבר כזה, נגד כל הסיכויים. אמרתי להם כי איש אחד עזר לי: הרבי מליובאוויטש!

"אחד העובדים התרגש ואמר לי בעיניים מצועפות:

בימים ההם...

האת אושכז במצב קריטי הרבי הורה: לטרוך סטודת הודיה על רפואתו

לרגל י"א ניסן ה'תשס"א, שנת המאה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א - מוגש לציבור הקוראים לקט סיפורי מופתים שאירעו בתקופה האחרונה ♦ הסיפורים נלקטו משלוחי המלך במקומות שונים, ומשקפים את האמונה האיתנה של עם ישראל בה' ומשיחו

מאת: אוהד בר-סלע

נדרשתי על אשר לא שאלוני

מספר הרב י.ל. צפת ת"ו, אה"ק:

לפני מספר חודשים שהתה אשתי תחי' בבית הרפואה. באחד מביקוריי אצלה, התקשרה אל הטלפון הסלולרי שלי, גבי מוטעי - מזכירתו של מנהל בית הרפואה - וביקשה לכתוב לרבי מלך המשיח שליט"א, יחד עם חברתה.

אמרתי לה, שכעת אני נמצא בהשגחה פרטית בבית הרפואה, והיא יכולה להגיע עם חברתה למחלקה הסמוכה ולכתוב במקום.

הן הגיעו לחדרה של אשתי, שתי נשים שעדיין לא שומרות תורה ומצוות, אך שמעו על הרבי והניסים שמחולל. החברה נטלה את ידיה והתיישבה לכתוב לרבי מלך המשיח.

בינתיים פנתה אלי גבי מוטעי וסיפרה שיש ברשותה, קופת צדקה של חב"ד, והיא בקשה ממני להעביר את

הקופה לבית הכנסת חב"ד שבקרית חב"ד, בהדגישה שהיא רוצה שאעביר את הכסף דוקא לבית הכנסת, ולא לשום מטרה אחרת.

הסכמתי לבקשתה, ואמרתי לה שאם זהו רצונה, אז בעז"ה מחר כשאגיע לבית הכנסת אעביר את הכסף לאחד הגבאים.

היא לא הסתפקה בתשובתי, והמשיכה לומר שהיא מבקשת שאעביר את הכסף דוקא לבית כנסת, בעודה מסבירה בלהט שמוסדות החינוך והישיבות מארגנים תמיד מבצעים בהם מחלקים תכשיטים ופרסים שונים, הרבה מהחברות שלה זכו ורק היא לא זכתה בשום דבר, ולכן היא התייאשה והיא תורמת אך ורק לבית הכנסת.

הסברתי לה שמוסדות חינוך עושים הגרלה מיוחדת מידי פעם, על מנת לגייס סכום כסף גדול נוסף לתרומות הקבועות, בהם חותמים המשתתפים על הוראת קבע או תורמים תרומה מסויימת, ואז אפשר לזכות בהגרלה, אבל לא כל המביא קופת צדקה זוכה בשרשרת.

שנת תשכ"ט

למוסדות חינוך כפי שכתב לה הרבי במכתבו. הסברתי להן את הענין והמעלה של לימוד תורת החסידות כפי שכותב הרבי מלך המשיח במכתב השני באותו דף, ושהן צריכות להשתדל ולהפיץ את לימוד החסידות לכל מקום שידן מגעת. מאז שתימן משתתפות בשיעורי חסידות, ועוזרות להפצת לימוד החסידות והחזקת מוסדות החינוך.

כשזועקים באמת - נענים מיד!

שלהי כסלו בבית חיינו, אני סובב בין השולחנות – התועדויות רבות פזורות ב-770, התועדויות של שלוחים, חיילי הרבי מלך המשיח הלוחמים בחזית – התועדויות הכנה לכינוס השלוחים.

סיפור מופת 'טרי' מהרבי סופר בהתרגשות רבה ע"י הרב מ.מ. – משלוחי הרבי באחד הישובים בארה"ק:

"המצב הכספי של הבית חב"ד היה קשה מאוד, פעילות הקיץ העניפה, יחד עם חגי תשרי שחלפו ביעף הותירו את הקופה במינוס גדול, ואם לוקחים בחשבון שבעוד שבועיים מתחילים אירועי י"ט בכסלו-חנוכה, אז המצב דורש עבודה קשה ואינטנסיבית, ריכוז מלא והכנה מדוקדקת.

במחשבה זו הגעתי לכינוס השלוחים היתשסי"א, כשבאמתחתי אלבום תמונות מהודר ורשימת תורמים פונטציאליים.

אך לא תמיד המחשבה יוצאת גם לפועל, ביום השני לבואי חשתי לפתע ברע, חולשה פשטה בכל גופי ועייפות וליאות מילאה את איברי. וכך, לאחר יום שלם במיטה גם מצב רוחי ירד והתייאשתי כליל, בפרט כשנזכרתי במצב הפיננסי של הבית חב"ד.

לאחר יומיים של דכדוך החלטתי לעשות מעשה ולכתוב לרבי מלך המשיח שליט"א, לתנות בפניו את צרתי.

בלב נשבר כתבתי לרבי את כל הענין. על מצב הבית חב"ד, הפעילות העניפה שהיתה והפעילות המתוכננת שתהיה, את תכניתי לאסוף כספים בניו יורק ואת החולי שקפץ עלי פתאום והוריד את מצב רוחי. את המכתב סיימתי בבקשה להצלחה למעלה מהמשוער.

נעמדתי ליד בימת התפילה של הרבי מלך המשיח, הכנסתי את המכתב ליאגרות קודשי ומלמלתי בהתרגשות את הכרזת הקודש "יחי אדוננו".

הכרך נפתח בעמוד קסב שבכרך יט:

...ידי רצון שכמו בה"ל ראו הצלחה למעלה מהמשוער, יווכחו שזוהי הוראה נוספת שהקישויים שפוגשים בעבודה הק' דהפצת המעיינות חוצה והפצת היהדות בכלל, אין זה אלא נסיון... בודאי כל הלוקח חלק בזה נעשים מוחו ולבו זכים אלף פעמים ככה, ואז הרי מוסיפים אומץ עוד יותר בפעולות האמורות, והענינים מסתדרים באופן דהליכה מחיל אל חיל.

ומובן שמרשותו וזכותו למסור כל האמור לכל

היא מאנה להבין את דבריי והמשיכה להסביר שוב ושוב שהיא תורמת רק לבית כנסת, מכיון שהשיבות והמוסדות מחלקים תכשיטים ופרסים ורק היא לא זכתה וזה לא בסדר וכו'.

בינתיים, סיימה חברתה את מכתבה לרבי מלך המשיח, והכניסה אותו לכרך ח"י מאגרות קודש שהיה ברשותי. לאחר הכרזת הקודש "יחי אדוננו" כנהוג, פתחה את הספר ועיינה בו. כעבור מספר דקות הגישה לי את הספר, וביקשה שאקרא ואסביר לה את התשובה.

קראתי בלבי את תשובתו של הרבי, ואמרתי לכותבת שהרבי עונה לה כאן תשובה – שיזכיר את כל אלה שכתבה אודותם על הציון הקדוש של הרבי הקודם, לכל אחד כפי המצטרך לו.

לאחר מכן פניתי לגבי מוטעי ואמרתי לה שגם לה הרבי עונה כאן תשובה.

מה?! היא נדהמה, הרי עדיין לא כתבתי – נודעקה. הראיתי להם את המכתב, שנפתח בעמי' רס-רסא בו כותב הרבי כך:

...איני יודע אם תכנית פעולתם כבר הוחלטה והוקבעה בצורתה שהיא דוקא לבנין בתי כנסיות. ואם יש עדין מקום לדון בזה, ארשה לעצמי לעורר שכדאי שקו"ט להשתמש בכסף... לביסוס מוסדות החינוך על טהרת הקדש ובתי מקוואות, ובפרט בקשר עם העלי' שנתחדשה בחדשים האחרונים, אשר המצב בנוגע לחינוך על טהרת הקודש ומוסדותיו, וכן בנוגע למקוואות וטהרת המשפחה הוא משווע... ובבקשת סליחה שנדרשתי לאשר לא שאלוני... (ההדגשה לא במקור).

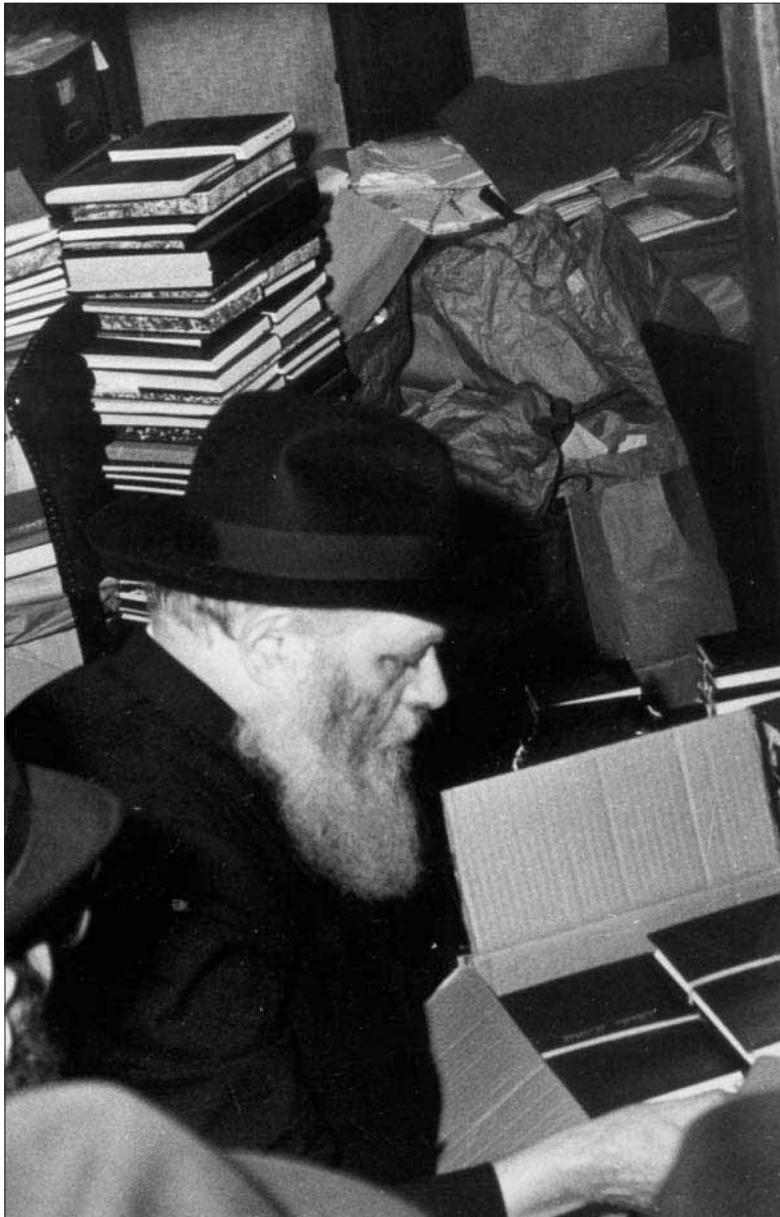
גבי מוטעי היתה המומה, וכמוה כל הנוכחים בחדר. הסברתי לה שהרבי מדגיש שדוקא אם לא הקדישה את הכספים למטרה מסויימת, כדאי שתתרום אותם

תמונת אילוסטרציה

הרבי בפתח חדרו הקדוש, מחלק לקוטי שיחות לשלוחים לאה"ק

יפתח בעז"ה מנין למנחה וערבית.

יום ז' מרחשון הוא היום שנקבע להתחיל במנין, השמש החלה נוטה מערבה אך מנין טרם התכנס בבית חב"ד. הרב אלגזי נכנס למשרדו, נטל את ספר ה'אגרות קודש' (כרך ח) שהיה מונח על שולחנו, וכתב מכתב לרבי מלך המשיח שליט"א. הרב אלגזי פירט את בעייתו שאין מנין בבית הכנסת וביקש את ברכת הרבי להצלחה לבית הכנסת החב"די של קרית היובל, שבזכותו יעלה מערך השיעורים של הבית חב"ד בעשרת מונים.

הספר נפתח בעמוד רכח, שם כותב הרבי אל יהודי שהיה מוסר שיעורי תורה. במכתב מפרט הרבי את גודל הזכות להיות ממזכי הרבים **בבית המדרש - בשיבה** וגם בבית כנסת. בהמשך המכתב, מוסיף הרבי שצריך

המשתתפים בפעולות ובביסוס המוסדות הק' ובהפצת המעיינות...".

קראתי את המכתב בהתרגשות, הרגשתי שממש אורו עיני, חיות מחודשת נמסכה באיברי והרגשתי כאדם אחר. מיד הלכתי לחדר בו התארחתי ואירגנתי את חפצי. חיכיתי והתכוננתי ליום המחרת, בו אתחיל את עבודתי לחיזוק הבית חב"ד ואסיפת הכספים לחיזוק הפעילות.

למחרת קמתי בשעה מוקדמת, בהרגשה טובה יותר ולאחר התפלה במנינו של הרבי מלך המשיח יצאתי להסתובב בין הגבירים והמקורבים.

בזכות הברכה של הרבי ראיתי ברוך ה' הצלחה גדולה, בכל מקום הסברתי – כפי הוראת הרבי במכתב – את הזכות הגדולה שיש לעוזרים ולמשתתפים בפעולות הקודש של ביסוס המוסדות והפצת המעיינות, וראיתי הצלחה גדולה ממש כפי שכתב הרבי.

המדרשייה בקרית היובל

הרב **יוסף אלגזי** כבר מנוסה בניסים של הרבי מלך המשיח, גם חתונתו נערכה בעקבות מכתב מיוחד שנכתב לרבי ב'אגרות קודש'. לאחר החתונה יצאו יוסי וזוגתו לשליחות בקרית היובל בירושלים, שכונה אשר מרבית תושביה אינם דתיים וגם מוסדות הדת אינם מורגשים בשכונה.

בית חב"ד המקומי שוכן בחדר מיוחד, בתוך מבנה בית הכנסת "זכרון קדושים". בבית הכנסת נערכות תפילות מידי שבת, ובימי החול בשעות הבוקר המוקדמות ישנו מנין לתפילת שחרית. למרות שהגבאים ניסו מספר פעמים במשך השנים האחרונות, לארגן תפילות מנחה וערבית לא עלה בידם מכיון שאין מספיק מתפללים.

מספר חודשים לאחר שנפתח הבית חב"ד, החליט הרב אלגזי שכמו כל בית חב"ד בעולם, צריך גם הוא לפתח בצורה מיוחדת את שיעורי התורה. ובפרט שיזכר את שיחתו של הרבי מלך המשיח ש"הדרך הישרה" להבאת הגאולה היא ההוספה בלימוד התורה ובפרט עניני משיח וגאולה.

וכך החליט הרב אלגזי לפתוח מדרשייה ללימודי יהדות וחסידות, 'כולל ערב' בו יוכלו תושבי השכונה להשתתף ולהתבשם מתורת החסידות. כדי לתפוס מספר רב של יהודים החליט לייסד בבית הכנסת תפילות מנחה וערבית, שביניהם ואחריהם ילמדו המתפללים חסידות ויתקרבו לדרכי החסידות ולרבי מה"מ.

אך דא עקא הרב אלגזי זכר את יוזמת הגבאים להקים מנין למנחה וערבית ואת הכשלון שנחלו, כמו כן הכיר את בתי הכנסת המעטים שבקרית היובל, שרק בחלקם מתקיים מנין למנחה-מעריב. לאחר שהתחבט רבות בבעייתיות של הקמת המנין, החליט לעשות מעשה. הוא הודיע לכל הידידים והמתפללים שבשבוע הבא

שנת תש"ל

ביוזמת אותו הבחור שהשלים מנין. הרב אלגזי הקים להם מסגרת מיוחדת של 'כולל ערב', בו הם לומדים על יהדות, חסידות וכמובן ענייני גאולה ומשיח.

רק לאחר מספר שבועות שהוקמה המדרשיה הבנתי את כוונת הרבי מלך המשיח במכתב. כיום בקרית היובל, יש בית מדרש קטן שבו חבורה של צעירים שעדיין אינם חובשים כיפה לומדים מידי ערב חסידות, ועפ"י הוראת הרבי זה מביא לידי מעשה – חלקם התחילו ללמוד חת"ת ורמב"ם ולהניח תפילין ועוד.

הרב אלגזי: הבחור הראשון שיצרנו עימו את הקשר הראשון זהו אילן, צעיר לא דתי שמתעניין מאוד בלימוד החסידות. הוא התקרב מאוד לחב"ד ולרבי מלך המשיח, אך משום מה, לא הסכים לכתוב לרבי ב'אגרות קודש', למרות שהצעתי לו כמה פעמים.

אילן היה מובטל תקופה ארוכה וישב בביתו ללא עבודה, יום אחד ניגשתי אליו והצעתי לו לכתוב לרבי – הרי אתה יושב בבית, ולא עושה דבר. תכתוב לרבי ותקבל ברכה, ובעז"ה תתחיל לעבוד. לאחר הפצרות רבות, כתב אילן לרבי מה"מ שליט"א וקיבל על עצמו את כל מה שהרבי יגיד לו.

באותו ערב לאחר הלימוד עם החבריה, הכניס אילן את המכתב לדרך ט'. במכתב (עמ' קנח) בו נפתח הכרך כותב הרבי אל יהודי שרוצה לשנות את מצבו הדורש תיקון. ידוע פסק רז"ל שרק יגעת ומצאת – תאמין! והבחירה בידי האדם – האם הוא בוחר ללכת בדרך ישרה.

הרבי מדגיש במכתב את הענין של הוספה בלימוד התורה וקיום מצוות, ומהעיקרים בזה עבודת התפילה בהידור, לימוד החת"ת וצדקה ברוחניות וגשמיות, בהמשך כותב הרבי לגבי טבילה במקוה.

הרב אלגזי הסביר לאילן את שלושת העניינים, ומכיוון שהרב אלגזי לומד עם הצעירים את החת"ת היומי מידי יום. סיכמו שבתורה – יוסיף אילן לימוד שבועי בתורת החסידות. בתפילה – יקפיד שלא לדבר בשעת התפילה, ובצדקה יקבל על עצמו לתת מעשר ממשכורתו לצדקה.

אילן סירב בתחילה לקבל על עצמו לתת מעשר מכספו. ואמר שהוא תמיד נותן צדקה, אך לא יכול להתחייב על מעשר. הרב אלגזי הסביר לו את ענין המעשר, ואת הכתוב בגמרא: "עשר בשביל שתתעשר", עד שלבסוף קיבל אילן על עצמו לתת מעשר.

לגבי הטבילה במקוה לא ידע הרב אלגזי מה לעשות, הרי מדובר כאן בחבריה צעירים, מה עוד שכולם יושבים כאן ביחד והם בטח יעשו צחוק מכל הענין. לבסוף החליט שמכיוון שהרבי כתב את זה במכתב, הוא חייב לומר לו.

הרב אלגזי פנה לאילן ואמר לו שיש עוד ענין שהרבי כתב עליו במכתב, והוא התלבט קצת אם לומר את זה, אך מכיון שהרבי כתב זאת, אני אומר לך ואתה תעשה כרצונך.

שלימוד התורה יפעל הוספה אצל השומעים במעשה היום יום.

כשקרא הרב אלגזי את תשובת הרבי, התעודד מאוד והיה בטוח בהצלחת המנין ושיעורי התורה. הוא העיף מבט על השעון וראה שהשעה כבר מאוחרת מאד, בטוח בברכת הרבי יצא לרחוב בשנית, כדי לקרוא לאנשים שישלימו מנין לתפילת מנחה. תוך מספר דקות מצא יהודים שנאותו להשלים מנין, ונשארו גם לתפילת ערבית ולשיעור התנייה שלאחריה.

למחרת בשעת בין ערביים מאוחרת, יצא הרב אלגזי לרחוב לאסוף אנשים לתפילת מנחה. בקצה הרחוב ראה בחור צעיר שאינו נראה כשומר תורה ומצוות. הוא פנה אליו וביקש ממנו להיכנס לבית הכנסת, להשלים מנין מספר דקות. הבחור הסכים ונכנס פנימה כשהוא חובש את הכיפה שהגיש לו יוסי.

לאחר התפילה נשאר הבחור לשיעור תנייה שמתקיים בבית הכנסת בין מנחה לערבית. בסיום התפילה ניגש יוסי אל הבחור ושוחח עמו, הבחור ששמו **אילן** התעניין אודות נושא השיעור, מה זה היה בדיוק? – יוסי הסביר לו ואף הזמין אותו לשיעור נוסף. להפתעתו של הרב אלגזי שאל הבחור – האם הוא יכול להביא את חבריו? – הרב אלגזי הסכים בשמחה, והבחור יצא לדרכו.

למחרת הופיע אילן שאליו נלווים שני חברים בני גיל, הם חבשו את הכיפות שהגיש להם יוסי וניגשו לתפילה, לאחר תפילת מנחה התיישבו החבריה לשיעור כשהם מטים אוזן קשבת לנאמר.

לאחר שבוע כבר התגבשה קבוצה של בחורים צעירים, שאינם שומרים תורה ומצוות – שכולם הגיעו

הרבי מחלק כוס של ברכה, מוצאי חג השבועות ה'תשל"ו

הראשונים ביהדות ניגש לדוכן וביקש לכתוב לרבי מלך המשיח, לזוג הצעיר יש ילדה אחת בגיל שבע, ומאז לא נולדו להם ילדים. הבעל כתב את מכתבו לרבי ושטח את בעייתו כשהוא מסיים בבקשת ברכה שיוולדו להם ילדים נוספים.

במכתב מברך אותם הרבי בזרעא של קיימא, ומבקש מהם להוסיף בתורה ומצוות. כבר בשבוע שלאחר ההתוועדות התחילו משפחת בן-עייש להשתתף בשיעורי ופעילות הבית חב"ד.

תשעה חודשים בדיוק לאחר מכן הם חבקו בן...

***

משפחת ז. מכירים את הרב גרומך שנים רבות, גם הם מהמשתתפים הקבועים בפעילות החב"דית בעיר. המשפחה מתגוררת בדירה השייכת להם, אך כבר מספר שנים שיש ריב במשפחתם והם מנהלים מאבק משפטי על בעלות הדירה.

מכיון שאין להם אמצעים פיננסיים, הם נשארים בדירה הזו וממשיכים במשפטים. באחת הפעמים שפגש הרב גרומך את ר' מ.ז. אבי המשפחה הוא הציע לו לכתוב לרבי מה"מ שליט"א באגרות הקודש ולבקש את ברכתו להצלחה במשפט ומנוחה מכל הבעיות.

ר' מ. כתב לרבי וציין במכתב שהוא מקבל על עצמו כל מה שהרבי יגיד לו.

במכתב שנפתח להם כותב הרבי לערוך מסיבת 'מלוה מלכה', מתוך שמחה ואמונה בקדוש-ברוך-הוא,

הרב אלגזי הסביר לאילן את ענינה של הטבילה במקוה ובפרט בערב שבת. להפתעתו קיבל אילן את הענין בהבנה ואחד החבריה קרא – מה הבעיה, נלך כולנו למקוה ביום שישי. הבחורים התלהבו מהענין והחליטו שייפגשו ביום שישי ויסעו ביחד למקוה הנמצא בשכונה הסמוכה.

לאחר מספר ימים מצא אילן עבודה, ומידי יום שישי הוא נפגש עם מספר צעירים בני גילו – תלמידי מדרשיית חב"ד בקרית היובל – ויחדיו הם נוסעים למקוה.

לסיכום, מאז כתיבת המכתב ב-ז' מר-חשון, לא חסר מנין בבית חב"ד...

צרו סיפורים מבית דגן...

בשנה שעברה ביו"ד שבט נערכה בבית דגן, התוועדות גדולה ומרכזית. הרב **שמואל גרומך** מנהל בית חב"ד המקומי, הזמין את המשפיע הרב **לוי יצחק גנזבורג** להתוועד עם המשתתפים וגם ראש המועצה המקומית כיבד את האירוע בנוכחותו.

האולם הגדול של בית הכנסת "אוהל יצחק" קושט בדגלי משיח, ושלטים בנושא הגאולה עיטרו את האולם. את עשרות המשתתפים קידם בכניסה לאולם דוכן מיוחד בו יכלו לכתוב לרבי מלך המשיח ב'אגרות קודש'. זוג צעיר שהתחיל בתקופה האחרונה את צעדיו

הרב לייב אלבסקי, מציג את אחד ממקורביו לפני הרבי. התמונה צולמה על-ידי צלם נוכרי במוצאי שמחת תורה תשכ"ח

שנת תשל"א

מספר שבועות לאחר מכן קבע הרב גרומך מזוזות חדשות בביתו של האבא...

נפלאות המשיח בגילה

רינה ישראלי עובדת בסניף קופת חולים 'מאוחדת' שבשכונת גילה. היא כבר מכירה זמן רב את בית חב"ד בגילה, ואף זכתה לכמה וכמה ניסים מהרבי מלך המשיח ע"י 'אגרות הקודש'. כמו כן בעקבות התשובות והכוונות שקיבלה ב'אגרות הקודש', החלה לשמור תורה ומצוות ואף מפרסמת במקום עבודתה על הנפלאות שמחולל הרבי שליט"א מלך המשיח.

ככ"ג מנחם אב נכנסה רינה לבית חב"ד, פנתה לרב **ניצן שמחון** כשבפיה בקשה דחופה: "אני חייבת לכתוב לרבי בקשת ברכה על בן אחותי. בחור בן 17 שבבדיקה שנערכה שבוע שעבר התגלה אצלו רח"ל גוש די גדול בבטן התחתונה, ושני גושים קטנים יותר. לפי סברת הרופא זהו גידול שעלול להיות קריטי רח"ל.

כעת אחותי ובנה מחכים לתוצאות בדיקת ה-סי.טי. ומתפללים שהתוצאות יהיו טובות. אני מוכרחה לכתוב בשבילם פ"נ לרבי".

היא כתבה את המכתב והכניסה אותו בין דפי 'אגרות הקודש', שנפתח במכתב כללי מחודש כסלו ה'תשי"ד. הרבי מסביר שם שאולת אדמו"ר הזקן, היא למעשה גאולת והתפשטות שיטת ודרך החסידות. הרבי מביע "ברכה פנימית" שכל אחד מאיתנו ייגאל ויגאל את עצמו מכל העניינים שמפריעים ומנגדים על העניינים הטובים של היהודי מבפנים ומבחוץ".

שבוע לאחר מכן בכ"ז מנחם אב הגיעה גבי רינה וכתבה מכתב לרבי, בו היא מבשרת שבדיקת ה-סי.טי. ברוך ה' תקינה. כמו כן בבדיקת הכירורג התגלה שהגוש התרכז והרופא התרשם לטובה. בנוסף ציינה רינה שצריכים להגיע תוצאות בדיקות אולטרא-סאונד וסי.טי. נוספות.

כך ה'אגרות קודש' נפתח במכתב מאיסרו חג השבועות, שם מזכיר הרבי שאת התורה קיבלנו בהר סיני בקדושה ובאימה ובהבטחה שבנינו ערבים בעדינו. הרבי מעורר על חשיבות החינוך הכשר לילדים ובזכות זה יתן ה' ברכתו בעניינים הפרטיים.

לאחר חודש – בי"ג אלול הגיעה רינה לרב שמחון כשבפיה בשורה משמחת: "הגוש שהיה לבן-אחותה פשוט נעלם. הרופא חיכה לתשובות של הבדיקות ואחותי התקשרה ואמרה לו שהגוש נעלם והוא סירב להאמין. רק לאחר שהגיעה האחות עם בנה אל הרופא, הוא בדק אותו שוב החל הרופא לעכל את הנס".

"רק הבטחון והאמונה בדברי הרבי, הם הצנור והכלי לקבלת הברכות בגלוי גם במצבים שנראים מבהילים". אמרה רינה, וכתבה לרבי מלך המשיח את הבשורות הטובות. במכתבו עונה לה הרבי כך: **"תהי ביאתם לגן ישראל בשעה טובה ומוצלחת ולהמשך**

ו"ברוב עם הדרת מלך". בעזרתו של הרב גרומך אירגנו משפחת ז. התוועדות 'מלוה מלכה' שמחה במיוחד באחד מבתי הכנסת בשכונה.

בהתוועדות השתתפו עשרות אנשים שבירכו את ר' מ. בהצלחה. הרב גרומך התוועד וסיפר למשתתפים סיפורים על הרבי מלך המשיח שכל הבטחותיו לא שבו ריקם. ההתוועדות הסתיימה בריקודי שמחה מתוך אמונה ובטחון בברכתו של הרבי.

למרת קיבל ר' מ. ז. טלפון ממזכירות בית המשפט, בו מודיעה לו המזכירה שהתיק נסגר עקב חוסר הוכחות והוא זכה בדירה.

* * *

משפחת **ציון** היא משפחה מסורתית שהתקרבה לחב"ד ע"י בית חב"ד בהרצליה שם התגוררה. לפני מספר חודשים עברה המשפחה לגור בבית דגן, ומכיון שהיה להם קשר לחב"ד התקשרו לרב גרומך וסיפרו לו שהם עברו לגור בבית דגן, והזמינו אותו לחנוכת הבית.

מידי יום שישי יוצא הרב גרומך עם הטנק המקושט להכריז ברחבי הישוב על זמני הדלקת הנרות, באחד הרחובות ראה יהודי שעומד על הכביש ומביט עליו במבט מוזר. הרב גרומך עצר את הרכב ופנה לאיש לראות במה יוכל לעזור לו. לתדהמתו החל האיש לצעוק עליו שיעזוב את בית דגן ויפסיק עם הכפיה הדתית. האיש התחיל גם לקלל ואף הרים אבן על מנת לזרקה על הרכב. הרב גרומך קפץ חזרה אל הרכב ונסע מהמקום.

ביום שלישי שלאחרי זה, נסע הרב גרומך לחנוכת הבית בבית משפחת ציון. כשנכנס הבחין באותו היהודי שצעק עליו ביום שישי, כשהוא יושב על יד השולחן. בעל הבית ר' **חיים ציון** הציג את האיש כאביו וביקש מהרב גרומך לשבת. כשראה הרב גרומך שכולם רגועים התיישב והחלה התוועדות חסידית אל תוך הלילה.

כשבוע לאחר מכן קיבל הרב גרומך טלפון בו מספר לו חיים שאחיו אורן חלה במחלה הידועה ר"ל. הרב גרומך ביקש לדבר עם האח, והזמין אותו להתוועדות ליל שישי ב"בית אגודת חסידי חב"ד" 770 בכפר חב"ד ושם נכתוב ביחד לרבי מלך המשיח.

ביום חמישי הגיע חיים יחד עם אחיו אורן ל-770, במהלך ההתוועדות כתב אורן לרבי מלך המשיח, ומתוך התרגשות רבה ביקש מהרבי ברכה לצאת מהמחלה ולהבריא. בעמוד שנפתח ב'אגרות קודש' כותב הרבי לבדוק את התפילין.

למחרת לקח הרב גרומך את התפילין והעביר אותם לאחד הסופרים שבכפר חב"ד, התפילין נמצאו פסולות. ואורן רכש לעצמו תפילין מהודרות חדשות, והחל להניחם מידי יום.

כמו תמיד, שפשו הרופאים את עיניהם מתימהו. אורן יצא ברוך-ה' מהמחלה הנוראה ואט אט התקדם לחיי תורה ומצוות. כעת שתי המשפחות משתתפות בפעילות הבית חב"ד, ומידי שבוע מתקיים שיעור בחסידות בביתו של אורן.

הזקן, שהודאה מורה והוכחה על אשר חוזר לבוריו לגמרי... ימשיכו ע"י סעודת הודאה זו רפואה השלימה ועד שיחזור לאיתנו בכל המובנים".

"הרבי מבקש שתערכו סעודת הודאה עבור הרפואה של אחיך" אמרה נחמה דינה לגבי זיגדון. מה? נדהמה, הרי אחי שוכב מחוסר הכרה בבית רפואה בארצות הברית. מה הקשר לסעודת הודאה?

נחמה דינה שוחחה איתה וסיפרה לה על מופתים של הרבי מלך המשיח. אין לך מה לדאוג תעשי מה שהרבי ביקש ובעז"ה אחיך יבריא. ניצה התחזקה מאוד מתשובתו של הרבי ומשיחתה עם נחמה דינה. היא נרגעה מעט ויצאה לדרכה בטוחה בברכתו של הרבי מלך המשיח.

ניצה יצאה מחוזקת מאוד מהבית חב"ד, היא פנתה לגבאי בית הכנסת שבקרבת ביתה. הגבאי שמע את דבריה והתקשה מעט להבין מדוע עושים סעודת הודיה על רפואתו של אח שכעת מאושפז בבית רפואה במצב קריטי. לאחר שהפצירה בו וסיפרה לו על תשובת הרבי, הסכים הגבאי.

בשבת הקרובה נערכה סעודת הודיה מפוארת, בתמימות ובאמונה איתנה בברכתו של הרבי אירגנה האחות המסורה את הסעודה בעוד שפתיה רוחשות תפילה על אחיה החולה.

אלי – אחיה של ניצה, עבר את הניתוח בהצלחה למעלה מהמשוער. לאחר שבועיים חזר לאור יהודה, בריא ושמח כשהוא מודה לרב פרידמן וזוגתו על שעזרו לאחותו לכתוב לרבי – "רק בזכות הרבי אני חי" הודה בהתרגשות.

לאחר מספר ימים שב אלי לעבודתו כצלם אירועים. "את האירועים של חב"ד רק אני מצלם", הבטיח לרב פרידמן. וכעת הוא מחכה לצלם את התגלותו של הרבי מלך המשיח שליט"א שיתגלה לעין כל תיכף ומיד ממש.

ההצלחה והברכה בכל עניני גן ישראל הגשמיים והרוחניים".

השמחה מביאה את הרפואה

יום שגרתי של קיץ בבית חב"ד אור יהודה, עונת הרישום לגני הילדים בעיצומה. גם ברשת גני חב"ד באור יהודה לא נחים. הרב **מנחם מענדל פרידמן** שליחו של הרבי מלך המשיח, סובב בין משפחות בכל חלקי העיר כדי לצרף עוד ילדים לחינוך יהודי על טהרת הקודש. גם זוגתו **נחמה דינה** עוזרת כנגדו, היא מתרוצצת במשרדי הרישום בעיריה ובשעות אחר הצהריים מקבלת בבית חב"ד את ההורים הבאים לרשום את ילדיהם.

באותו יום נכנסה גבי **ניצה זיגדון** לבית חב"ד כשפניה נפולות. היא פנתה לרבנית נחמה דינה בספרה שאחיה מאוד חולה, בתחילת השבוע הטיסו אותו לארצות הברית – סיפרה ניצה, יש לו בעיה חמורה בלב והוא צריך לעבור ניתוח לב מסובך בימים הקרובים. ניצה פרצה בבכי בעודה מפרטת את צרתה, מה נעשה המצב כל כך קשה? שאלה בכאב.

נחמה דינה הרגיעה את ניצה, אל תדאגי ה' יעזור – עודדה אותה. בואי ותטלי ידים ונכתוב ביחד לרבי מלך המשיח שליט"א, הרבי יברך את אחיך והוא בעז"ה יבריא ויחזור לתפקד כרגיל.

ניצה כתבה את מכתבה כשהיא רועדת מבכי, היא סיימה את מכתבה כשהיא מבקשת ברכה מהרבי שלאחיה תהיה רפואה שלימה וקרובה. היא קיבלה על עצמה את כל מה שהרבי יבקש ממנה.

במכתב שנפתח ב'אגרות קודש', כך ח"י עמוד רמא כותב הרבי: "**בנועם נודעתי מאסיפתם בסעודת הודאה... והי רצון אשר ע"פ פסק והוראת רבנו**

הרבי מלך המשיח מלווה את האורחים שהגיעו לתשרי תשכ"א

להשיג עכשיו!

220 הגליונות הראשונים של **בית משיח**
מ' מנחם-אב ה'תשנ"ד - י"ז אדר ה'תשנ"ט

**במהדורה מפוארת
של עשרים כרכים**

כל השיחות, המכתבים, התשובות,
המאמרים, היומנים, הראיונות,
הכתבות, התחקירים, החשיפות,
הסקירות, הדיווחים והחדשות
כל האוצרות בענייני גאולה ומשיח

מחיר מבצע לרגל שנת המאה

500 דולר בלבד! (במקום 770)

צלצלו עכשיו: 100-10-50 [7 18]

יהי אדוננו פורנינו ורבינו מלך המשיח לצולם ועוד

"וקיבץ נדתי ישראל"

באו שעריו בתודה (תהלים ק, ג)

"באו שעריו בתודה", אומר הפסוק בפרקו של הרבי, ואנו נפרשו על יום קיבוץ גלויות, אשר מקצה הארץ יאמר עם ישראל "באו שעריו", לחצרות בית מקדשנו ובית חיינו ותפארתנו. "שעריו" לשון רבים נאמר. ואכן, בטעימה והכנה לקיבוץ גלויות שכבר החלה בזמן הגלות - אשר כולם נקבצו ובאו ל"תל תלפיות", בית רבינו שבבבל, מקדש העיקרי שבזמן הגלות - לא שער אחד יש, כי אם שערים רבים. זה "הגיע לרבי" בעקבות בעיה שהייתה במשפחתו, והיה זקוק בדחיפות לברכה. האחר הגיע כדי להתבשם מחידושי התורה בהתועדות. ועוד אחד

הגיע, והוא דווקא רצה לקבל דולר מידי הקדושות של הרבי, וחברו לידו - סתם נקלע למקום בטעות, הציץ ו... נשאר. וכך, בשערים ודרכים רבות הגיעו אלפי רבות ישראל בשעריו של בית חיינו, מהאופן הנעלה ביותר, ועד לזה אשר הביאווהו הגויים כמנחה בכלי טהור, כדברי הפסוק. הצד השווה שבכולם, שמרגע שדרכה כף רגלם בשעריו, ולו במפתח החיצוני והמרוחק ביותר, אך שם "שעריו" נקרא עליו - הרי הצעד הבא כבר יהא "בתודה" למי שאמר והיה העולם, ולמי ששלח לעולם את נשמתו הקדושה של רבינו מלכנו שליט"א. שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה.

מוסר פינחוד - י"א ניסן, שנת ה-100

שנת תשל"ב

איש הססתורין של הרבי

לפני ארבעה חודשים הסתלק לבית עולמו יהודי בשם ר' אורי כהן מהולנד והוא בן תשעים. במשך כששים שנה עסק בלהט בעשרות פרשיות עלומות למען הצלת יהודים במדינות שונות, הולנד, איראן, אוקראינה, גרמניה – כשבין לבין הקים מוסדות חינוך מפוארים בהולנד, וכל זאת בהוראותיו הישירות של הרבי. לעתים היה נכנס ליחידות כמה שעות, ומיד יוצא מ-770 ונעלם כלעומת שבא. מסתורין היה בימיו ומסתורין בהסתלקותו • "בית משיח" התחקה אחר עקבותיו, גילה טפח אך מצא טפחיים מכוסים בערפילי מסתורין • האיש שעסק בשליחות הרבי בקיבוץ נדחי ישראל

מאת: שניאור זלמן ברגר

השניה נשא את רבקה יעקובסון – בתו של מזכיר הקהילה היהודית ברוטרדם.

ביום ב' אייר ת"ש פלשו גייסות הגרמנים להולנד. חמשה ימים לאחר מכן הולנד כולה היתה כבר בשלטון נאצי. הרובע היהודי נהרס בהפגזות הכבדות, וכעבור זמן קצר החלו הגזירות. היהודים חויבו להירשם במשרדי הגסטפו, עסקים יהודיים הוחרמו, הנסיעה בתחבורה הציבורית נאסרה על היהודים והקניה בחנויות הותרה רק לשעות ספורות. גזירות אלו ואחרות הציקו ליהודי הולנד, אבל לר' אורי היתה באותם ימים דאגה חשובה יותר: השחיטה נאסרה, ומה היהודים יאכלו?

בצעד נועז שכר בית ברובע בו שכנו משרדי הנאצים. הבית היה ממוקם בין משרדי הצי הגרמני, לבין משרדי

ו"ו וס אחד" – מספר הרב שלמה פורסט מקרית מלאכי – "הבחינו כמה מהתמימים ב-770 בר' אורי שנכנס למזכירות וכמה רגעים לאחר מכן נכנס ליחידות. הוא שהה בקודש זמן רב וכשיצא מיהר להסתלק מהמקום עם המונית שהמתינה לו כל העת בחזרה לשדה התעופה, להמשך השליחויות המסתוריות בהן עסק על פי הוראותיו של הרבי".

• • •

ר' אורי יהודה כהן נולד בשנת תר"ע בעיר המבורג שבגרמניה לאביו ר' אברהם אריה הי"ד. בצעירותו למד בישיבה בפרנקפורט שם שהה עד עלות היטלר ימ"ש לשלטון. או אז היגר לעיר רוטרדם בהולנד שם פתח מפעל לגבינות. מספר שבועות לפני פרוץ מלחמת העולם

כסף. בדירה זו חיו עד לסיום המלחמה.

בזמן המלחמה הנוראה, נותרו מספר יהודים שהסתתרו ברוטרדם, והם היו זקוקים לעזרה מיידית, כמו תשלום לגויים שהסתירו אותם, וכן אוכל. לשם כך שיתף ר' אורי פעולה עם המחותרת הקומוניסטית שלחמה בנאצים. חברי המחותרת סיפקו לו תלושי מזון כדי שיחלקם ליהודים הרעבים, והוא מצידו העביר למחותרת מנגנונים להפעלת מטעני נפץ. הוא אף הגה רעיון נועז להשגת נשק מדים ומסמכים של חיילים נאציים.

מספר ר' יוחנן ספרנאי מכפר חב"ד: "ר' אורי ביקש מבעל קונדיטוריה מידידיו, להכין שני סוגי בונבוניירות שוקולד; באחד מהם הכניס רעל חזק במיוחד, וכן סוג נוסף, 'רגיל', שנעטף בצבע אחר. בונבוניירות אלו מסר ר' אורי לאנשי המחותרת ההולנדית. נערות הולנדיות צוידו בבונבוניירות הללו משני הסוגים, והן יצאו לטייל עם חיילים גרמנים.

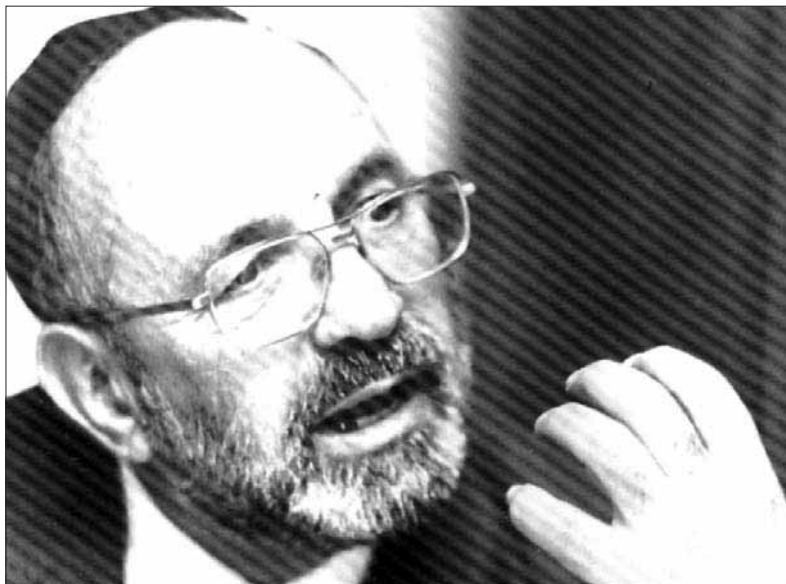
"במהלך הטיוול עם החייל הגרמני, הולוכה הנערה את החייל למקום מוסכם על אנשי המחותרת, שם הציעה לו בונבוניירה; היא אכלה את הבונבוניירה הרגילה, ואילו לחייל הגרמני נתנה בונבוניירה מורעלת. תוך דקות ספורות, נפל הגרמני ללא רוח חיים ואנשי המחותרת שהמתינו לא הרחק, פשטו את מדיו, לקחו ממנו את המסמכים והנשק, זרקו את הגופה לתעלת מים והסתלקו מהמקום.

"כך נהרגו עשרות חיילים גרמניים, ור' אורי קנה את ליבם של אנשי המחותרת שמצידם סייעו לו להגיש עזרה בהסתרת יהודים.

"סיפור זה שמעתי מר' יאורי בעצמו" – חותם ר' יוחנן ספרנאי את סיפורו.

יותר משעסק בהריגת הנאצים, התעסק ר' אורי

ר' אורי כהן

ארגון הנשים הנאציות. פעמיים בשבוע הביא ר' אורי שוחט למקום ששחט כמות מספקת של עופות עבור יהודי רוטרדם.

גטאות לא הוקמו ברוטרדם, אך במשך שנתיים סבלו היהודים מגזירות קשות. בט"ז אב תש"ב קיבלו אלפיים מיהודי העיר זימון להתייצב בככר העיר, מעטים הסתתרו, אבל רובם הגיעו לכיכר, ממנה נשלחו למחנות "עבודה" שלא היו אלא מחנות השמדה בגרמניה. לאחר כמה משלוחים, נותרו יהודים מעטים בלבד ברוטרדם, ביניהם ר' אורי, רעייתו ובתו התינוקת.

בשנת תש"ג נולד לו בן נוסף שנפטר כעבור כמה שבועות. ר' אורי בא בדברים עם אזרח הולנדי שהעביר את הגופה לשומר 'בית החיים', וכך הובא התינוק לקבורת ישראל.

תקופה קצרה עברה מאז נפטר התינוק, ובאחד הימים התדפקו אנשי הגסטאפו על דלת ביתו של ר' אורי. הם ביקשו את הילד של משפחת כהן. ר' אורי ענה שהילד נפטר. אחד השוטרים ההולנדיים הציע לקחת את הבת, אולם הגרמנים כידוע מסודרים מאוד, והם אמרו שברשימה שלהם נכתב ילד ולא ילדה, וכך הסתלקו לדרכם. ר' אורי ואשתו הבינו שמסוכן מדי להמשיך להחזיק את הבת הפעוטה בבית, והם מסרו אותה מיד לידידים גויים שאימצו אותה עד סיום המלחמה.

פ עם אחר פעם ניסו הגרמנים לתפוס את ר' אורי אך הוא ניצל בניסים גלויים! מסתבר שעוד נכוננו לו תפקידי מפתח חשובים בחייו!

בפעם הראשונה שבאו אנשי הגסטפו לביתו, אמר להם – כשהוא מעמיד פנים עצובות: "חבל על היינות הטובים שיש לי בבית". הגרמנים נרמזו, וכעבור שעה קלה שכבו בביתו בגילופין, ור' אורי ואשתו נמלטו על נפשם. בפעם אחרת הגיעו הגרמנים לביתם. עוד הם דופקים בדלת, ארזו ר' אורי ורעייתו במהירות את מיטלטליהם, נכנסו לחדר פנימי, משם למרפסת וממנה עברו לדירה סמוכה, ונעלמו מהאזור.

גוי הולנדי בעל לב-טוב שהיה בקשרים טובים עם קצינים נאצים, היה מגלה ליהודים את מי הגרמנים רוצים ללכוד בזמן הקרוב. לילה אחד נודע לר' אורי שבעוד שעה קלה יגיעו הגרמנים לביתו. הוא ואשתו יצאו מיד את דירתם במנוסה. הם לא הספיקו לרדת במדרגות הבנין, כשמולם התייצבו אנשי הגסטפו שתבעו לדעת היכן גרים משפחת כהן. ר' אורי לא היסס והראה להם על אחת הדירות בבנין. כשהגרמנים עלו במדרגות, נסו ר' אורי ורעייתו על נפשם...

בשעת לילה הגיעו לבית ידיד גוי מקומי. ר' אורי אמר לו בתקיפות: "איך לך ברירה, אני נשאר כאן הלילה עד הבוקר. אם אשאר לאחר מכן, זכותך למסור אותנו למשטרה". בשעת בוקר מוקדמת עזבו בני הזוג את הבית ונדדו ממקום מסתור למשנהו, עד שהצליחו למצוא גוי שהסכים להסתירם לזמן ארוך תמורת בצע

שנת תשל"ג

פדיון שבוים

בזמן השלטון הקומוניסטי בברית המועצות, היו חסידי ברסלב שנסעו בחירוף נפש לקברו של רבי נחמן מברסלב באומן שבאוקראינה, למרות הסכנות שבדרך.

כשהגיעה אליהם השמועה שבהולנד יש אפשרות להשיג בקלות יחסית דרכונים מזויפים, החלו קבוצות חסידי ברסלב להגיע להולנד, ועסקו בהכנת דרכונים. באחד הימים נתפס אחד החסידים.

יום אחד מקבל ר' אורי טלפון בהול מעורך דין הולנדי, שסיפר בקול נרגש כי "חסידי ברסלב נתפס בשדה התעופה בהולנד וברשותו עשרים דרכונים מזויפים. מוניתי על ידי השלטונות לייצוג, אולם החסיד מסרב לשתף פעולה עם חוקריו, כיון שאינו רוצה לגלות לשם מה זויפו הדרכונים ובשם מי נשלח לכאן. מהתביעה נמסר לי" – המשיך לספר עורך הדין – "כי בתגובה לשתיקתו הוא יישב בכלא שנים רבות בגין התארגנות פלילית". עורך הדין ביקש את התערבותו של ר' אורי.

כבר למחרת נפגש ר' אורי עם שרי ממשלה ופקידים בצמרת הממשל, והסביר כי החסיד אינו פושע, אלא בסך הכל רצה לפרוץ את מסך הברזל ולפקוד את קברו של צדיק בו הוא מאמין.

לתדהמת כל המעורבים בפרשה, עוד באותו יום שוחרר החסיד לדרכו ללא תנאים...

ר' אורי כהרגלו חשב על רעיון נועז ביותר. הוא דאג להעמיד חופה, ולקדש את שני הצעירים, וכך מצאה לה הכלה מקום מסתור אצל חתנה – – –

בהצלת יהודים. הוא טרח בזה תוך סיכון עצמי ומסירות נפש עצומה.

בימי המלחמה, דאגו הנאצים להרוס את בתי הכנסת ברוטרדם, אולם המרתף של בית הכנסת המרכזי, נשאר עומד על תילו כיוון שהיה מבנה חזק במיוחד. במרתף שכן ארכיון הקהילה היהודית בו תעודות רישום הנישואין של הקהילה, וכן כתרים של ספרי תורה, עם חפצי ערך רבים נוספים.

הנאצים נעלו את המרתף במנועול פשוט משום שלא חלמו שמאן-דהו יעז להכנס למרתף ללא רשותם. אולם ר' אורי היה נועז מאוד. הוא ניצל את עובדת היותו יליד גרמניה, דובר גרמנית רהוטה ולבוש באופנה הגרמנית, והפקיד תמיד להסתובב ברחובות רוטרדם כשתחת בית שחיו עיתון בשפה הגרמנית. משום כך יכל להסתובב ברחובות העיר ללא פחד ולהגיע עם חבר אל המרתף ולרוקן את תכולתו. הוא הבין את החשיבות בתעודות הנישואין של הקהילה, ומסר אותו למשמרת בארכיון העירייה. למרות שראש העיר היה ממונה מטעם הנאצים, הסכים מנהל הארכיון להשאיר את הארכיון למשמרת ברשותו.

את כתרי הספר תורה וחפצי ערך אחרים מכר בשוק השחור, ובתמורתם שילם שכר לגויים שהסתירו יהודים ובמקביל החל בחלוקת מזון ליהודי העיר. מידי בוקר יצא לרחובות העיר רכוב על אופניים של חלבן; "כדי החלב" שלו היו מלאים בחבילות מזון אותם חילק, וכך הציל בכל יום כשלוש מאות משפחות יהודיות מחרפת רעב!...

באותם ימים פנתה אליו נערה יהודיה בבקשה למצוא לה מקום מסתור. הנערה סיפרה כי היא באה בקשרי שידוכין לפני פרוץ המלחמה, וכעת חתנה מתחבא במרתף מסויים, אבל היא, כמובן, לא יכולה לגור עם חתנה, ולכן היא מבקשת מסתור במקום אחר...

מימין: בהולנד, לאחר השואה.
משמאל: עוסק בבניית הקמפוס החינוכי

ו' שבת תשי"ג, מודה לו הרבי על עזרתו לשד"ר משיבת תומכי תמימים ומברכו בעשירות בגשמיות.

עם השנים הלכה הקהילה ברוטרדם והצטמקה. בעקבות זאת העתיק ר' אורי את מקום מגוריו לאמסטרדם בירת הולנד.

בחודש תשרי תשל"ה ביקר המשפיע ר' מענדל פטרפס ע"ה אצל קרובי משפחתו באמסטרדם. לכבודו של ר' מענדל, ערך ר' אורי בביתו סעודת ימלוה מלכא. בזמן הסעודה סיפר ר' מענדל בהשתוממות רבה כי בהולכו ברחוב באמסטרדם ראה את אחד מילדי המשפחות החרדיות נוסע על אופניו, ותוך כדי נסיעה נפלה ממנו הכיפה. "הילד לא הרים את כיפתו מיד" – נענה ר' מענדל – "אלא המשיך מעט בנסיעה, ואז חזר והרים את הכיפה". מעיני ר' מענדל נשקף הכאב: "זה קורה בגלל שאין חיידר על טהרת הקודש בהולנד". הוא תבע במילים פשוטות וברורות כי אחד הנוכחים חייב לקחת על עצמו לפתוח 'חיידר' על טהרת הקודש...

איש לא הרהיב עוז בנפשו, לקחת מטלה שכזו על עצמו, עד שר' אורי נענה והגיב להצעה בחיוב. ר' מענדל לא וויתר: "מאיפה יהיו לך כוחות לכך?" שאל את ר' אורי והוא השיב בפשטות: "אני הייתי פרטיזן במחתרת ההולנדית". ר' מענדל נתן בו מבט ארוך ואמר: "אם כן צריך לבדוק את כוחותיך..."

הריסה לצורך בנייה פועלים הורסים את בנין התלמוד-תורה בהוראת שלטונות הולנד

איב תשי"ה. הדי הקרבות נדמו, ויהודי הולנד מצאו את עצמם במצב מחריד. תשעים אחוזים מקהילת יהודי הולנד נספו בשואה האיומה, בהם הוריו של ר' אורי, הורי אשתו ובני משפחה רבים נוספים שנשלחו אל מחנות ההשמדה. הי"ד.

עם תום המלחמה הכירו יהודי רוטרדם וראשי השלטונות בר' אורי כראש הקהילה היהודית. זה היה המשך טבעי להצלת חיי היהודים בזמן המלחמה. ר' אורי לקח את התפקיד ברצינות, ומסר את עצמו למטרה הנעלית – שיקום ההריסות והפחת רוח חיים ביהדות רוטרדם ובהולנד בכלל.

ר' יוחנן ספרנאי שב ומספר על הצעדים שעשה ר' אורי לשיקום הקהילה:

"המטרה הראשונה היתה שיקום בית הכנסת היחיד שנותר ברוטרדם. ר' אורי השיג את מפתחות בית הכנסת, ויחד עם הרבנית שרה פורסט (אמו של הרב יצחק פורסט שליט"א מרבני הולנד) – שיקמו את בית הכנסת וארגנו בו מחדש תפילות מסודרות".

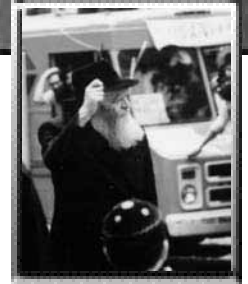
ר' אורי החל לעסוק בשיקום בניני מוסדות הקהילה. באותה תקופה פתח ישיבה בעיר חאודה שבהולנד לבחורים שהבריח ההולנד ממחנות הפליטים שקמו באירופה לאחר המלחמה. אולם עד מהרה החלו גורמים ממשלתיים – שכנראה האווירה הנאצית השפיעה עליהם – להתנכל למוסדות היהודיים ואף הרסו את המוסדות שר' אורי פתח עבור הפליטים.

באותם ימים, כאשר רבבות פליטים סבבו ברחובות, רעבים וחסרי קורת גג, פתח ר' אורי את ביתו בפניהם ללא חשבון. כלתו, מרת רחל כהן, מספרת על התעסקותו במצות הכנסת אורחים:

"בביתו תמיד בישלו בסירים ענקיים. הוא אירח יהודים רבים שמצא ברחוב. כששאלתי אותו פעם כיצד מסוגל אתה לארח חולים ואנשים שריח רע נודף מהם, השיב בפשטות 'האם אפשר להשאיר יהודי רעב?' כל יהודי שהגיע לרוטרדם ידע שהכתובת להתארח היא אצל ר' אורי כהן, עד כדי כך היה זה מפורסם שכשהחשמלית היתה מגיעה לתחנה הסמוכה לביתו, היה הנהג פונה ליהודים שראה בחשמלית, ואומר להם 'הנה פה ביתו של כהן, כנראה לפה אתם רוצים להגיע'..."

במשך השנים אירח שד"רים משיבת חב"ד בבראנוואה שבצרפת. הללו סיפרו לו על חב"ד ועל הרבי שעלה באותה תקופה על כס הנשיאות. בעקבות זאת החל להתקרב לחסידות חב"ד. הוא למד חסידות, כתב מכתבים לרבי ואף נסע ל-770 פעמים רבות וזכה להכנס ליחידויות רבות.

את היכולת הכספית לארח אנשים ולתרום בעין יפה למוסדות, השיג לאחר שהחל לשלוח ידו במסחר. לא תמיד ראה ברכה בעסקיו, ולעיתים ספג נפילות קשות, אך גם במצבים קשים אלה, המשיך כדרכו לארח אורחים ולתרום בעין יפה. במכתב שכתב לו הרבי ביום

שנת תשל"ד

"כך ר' אורי קירב אותי לחב"ד"

הרב יוחנן ספרנאי מכפר חב"ד מספר כיצד ר' אורי הביא אותו לעולמה של חב"ד.

"נולדתי בעיר רוטרדם למשפחה שאינה שומרת מצוות. לאחר שהתקרבתי ליהדות, הכרתי את ר' אורי כאחד המתפללים בבית הכנסת. הוא ניגש אלי והחל לדבר עמי, ומאז היה מרבה לשוחח איתי בעניני יהדות. הוא אף הזמין אותי לביתו לסעודות שבת, ובמשך הזמן אף התחיל ללמוד איתי תורה.

"בשלב מסוים סיפר לי על תנועת חב"ד ועל הרבי, עד שבאחד הימים הציע לי לנסוע ללמוד בישיבת חב"ד בבראנוואה שבצרפת. בתחילה חששתי, אבל ר' אורי שיכנע אותי בדרכי נועם, והצליח להפיג את חששותי. ארזתי מזוודה וטסתי לצרפת.

"להגיד שהיה קל – בוודאי שלא. דיברתי הולנדית, גרמנית ואנגלית, ובחורי הישיבה דיברו רק בצרפתית ובאידיש, וכלל לא הבנתי את מה שניסו להסביר לי. לקח זמן עד שתפסתי את אופן ההיגוי של השפה, וכך דיברתי גרמנית ושמעתי אידיש... לאחר תקופה ארוכה של לימודים בישיבה הבנתי מהו חסיד, ואכן נהייתי לחסיד של הרבי. כל זאת הודות לר' אורי ששלח אותי ללמוד בבראנוואה."

בו במקום מזג ר' מענדל כוס 'משקה' והורה לו לשתותה עד תומה. כשסיים כוס אחת, נתן לו כוס שניה ושלישית; כשסיים שלוש כוסות ועל ר' אורי לא נראה שהמשקה השפיע עליו, נענה ר' מענדל בקורת רוח "רואים שהיית פרטיזן"...

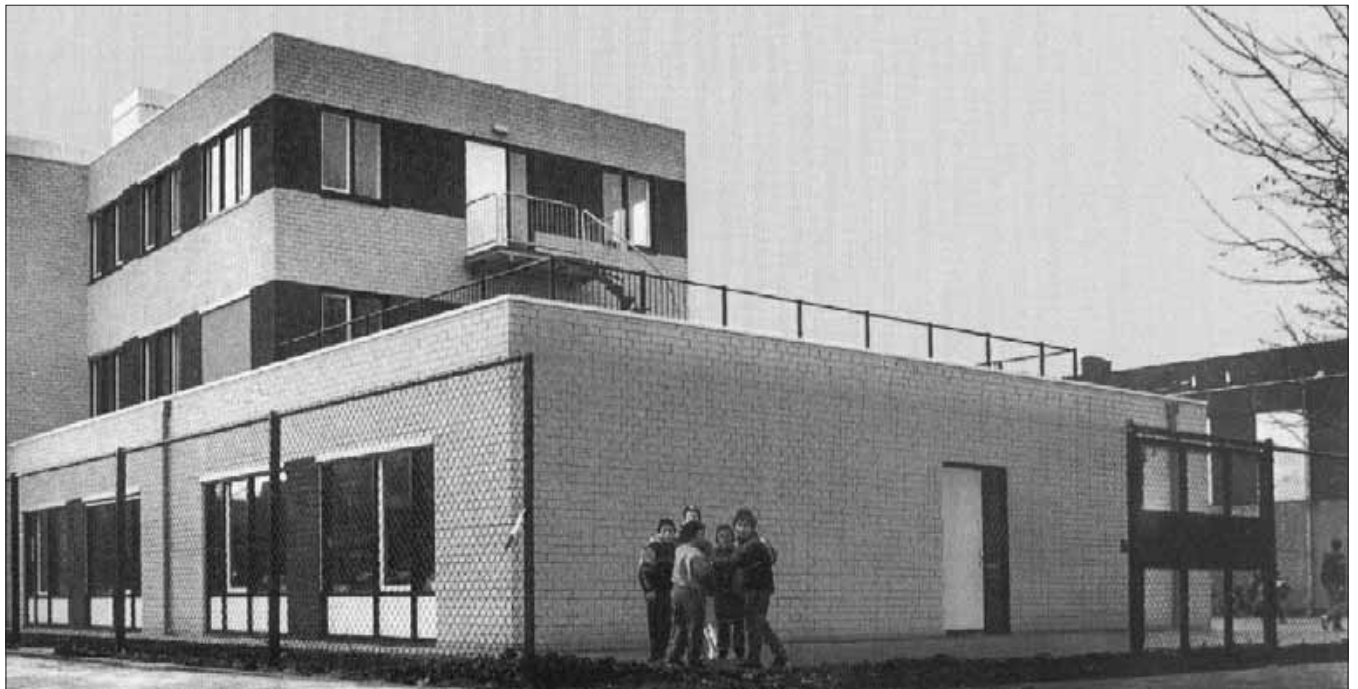
רק כמה ימים חלפו מאז, וה'יחידרי' קם והיה לעובדה. ר' אורי הקצה לשם כך שני חדרים מתוך ארבעה שהיו בביתו. ב'יחידרי' החדש היו ארבעה תלמידים; שני בניו של הרב יצחק פורסט עם שני ילדים נוספים. ה'מלמד' הראשון היתה רעייתו של ר' אורי – גב' רבקה, שלמדה עם התלמידים את האותיות א-ב העבריות.

בחודש תשרי תשל"ה הוקם אפוא התלמוד תורה, וכיום הוא מתנוסס לתפארה באמסטרדם ומונה כמה מאות תלמידים. במשך כל השנים הללו ניהל ר' אורי את ה'יחידרי' ביד רמה (כפי שיסופר בהמשך) עד לפני חמש שנים, כשאז מסר את שרביט הניהול לפרופסור ר' דניאל מאירס, מחסידי חב"ד בהולנד.

עם הקמתו של ה'יחידרי' התחוללה מלחמה של ממש נגד ר' אורי. כמה מראשי קהילת אמסטרדם טענו שכיון שקיים בעיר זה שנים רבות בית ספר יהודי, הרי שפתיחת ה'יחידרי' לא נועדה אלא לעורר מדנים ומחלוקות (אכן היה בית ספר יהודי בעיר, אבל חוץ מכך שתלמידיו היו יהודים, הרי שלא ניכרו בו סימנים יהודים, ובוודאי שלא בתכנית הלימודים).

בעקבות זאת החלו לחצים ואיומים נגדו. בהגיעו לבית הכנסת מדי יום ביומו, ספג גערות ונאצות. אחד הלוחמים הגדיל לעשות וסטר על לחיו בפני כל המתפללים. כשהמתנגדים ראו שאין הוא נבהל מהם,

הקמפוס החינוכי
המפואר שהקים
ר' אורי כהן

"אך כאן נוצרה בעיה חדשה: החוק בהולנד אסר לימודי קודש בבתי ספר הנתמכים בידי השלטונות, וזאת על יסוד חוק שוויון זכויות שבאחד מסעיפיו נכתב שבתי הספר לא ייחדו שעות ללימודי דת (ראה מסגרת). אבא ביקש מפקידים בכירים במשרד החינוך ההולנדי להתיר ללמוד לימודי קודש ב'חיידר', אך הם טענו שאין בסמכותם לשנות את החוק. בלית ברירה פנה לשר החינוך ולאחר שיחות ארוכות ולחצים, הסכים שר החינוך לשנות את החוק – והתיר את לימודי הקודש בבתי הספר בהולנד. כך אבא שינה את החוק בהולנד עבור בית-ספר יהודי אחד..."

"המלחמות שנמשכו בשנים הראשונות, פסקו לאחר שהמוסד התבסס, והגורמים העוינים הבינו שהמקום מבוסס דיו, ולא יוכלו לגרום לסגירתו. רק אז הופסקו הלחצים והאימים."

"את 'החיידר' ניהל אבא במשך כעשרים שנה. הוא דאג לתקציבים ומבנים, כאשר הטיפול החנוכי הופקד בידי צוות מקצועי ומיומן. אבא פיקח על התנהלות 'החיידר' מלמעלה, והתערב רק כשהיה בכך צורך."

"אסיים באנקדוטה על המצב הרגיש ששרר באותם שנים. באותן שנים הרבה אבא לנסוע לרבי לצורך עניינים שונים, שגם אני לא יודע את טיבם. פעם אחת הגיע לנו יורק כדי לשהות אצל הרבי, אך בטרם הספיק להגיע ל-770 שוחח בטלפון עם הולנד ונדע לו כי הגורמים המתנגדים מתכוונים לערוך צעדים מסוימים שיזיקו מאוד ל'חיידר'. אבא לא המתין, ובו במקום חזר לשדה התעופה, ועלה על המטוס הראשון להולנד כדי לסכל את המזימה..."

כשהדבר נודע לרב חודקוב שאבא נסע מיד מבלי להכנס אפילו ל-770, שיבח את אבא ואמר לו "יישר כח שכך עשית..."

הרב יעקב אליעזר פרידריך מאנטוורפן בלגיה היה יד ימינו של ר' אורי ז"ל בכל ענייני הקמת וניהול 'החיידר', כאשר עד היום הוא משמש כחבר ההנהלה. הרב פרידריך אכן גר באנטוורפן, אבל לצורך עבודתו ב'חיידר' הוא נוסע לפעמים אפילו שלוש פעמים בשבוע

איימו עליו ועל משפחתו שירצחו אותם! כל אותה תקופה חיו ר' אורי ובני משפחתו בפחד גדול, מחשש לחייהם.

מי שהחזיק את ידיו כל אותה תקופה והעניק לו עידוד רב ועוצמה, היה הרב חיים מרדכי אייזיק חודקוב, מזכירו של הרבי, ומנהל המרכז לענייני חינוך. הם שוחחו ביניהם כמעט מידי לילה, כאשר הרב חודקוב מחזק את ידיו לשמור על 'החיידר' היחיד בהולנד. פעמים רבות עלה הרבי על הקו והאזין לשיחות ביניהם.

כשנרגעו מעט העניינים, כתב לו הרב חודקוב: "שמחנו לקרוא כי בעזרת השם יתברך מסתדרים ענייני החדר החדש באופן טוב ובדרכי שלום. ות"ח ת"ח על תמונת החדר ששלח לנו המראה פניהם המאירות של התלמידים שיחיו. פרישת שלום לכל חבריו שיחיו המתעסקים בהחדר..."

הבן, ר' עוזיאל כהן, נזכר במאורעות שעברו עליהם באותם ימים: "היו אלו שנים קשות מאוד. היתה מלחמה יום-יומית, והקושי היה כפול, כיוון שגם ידידים הפנו עורף ונלחמו בנו ללא הרף. כל זאת במקביל לכך שאבא נדרש לגייס משאבים כספיים להחזקת החדר, שמשפר תלמידי הלך וגדל תוך תקופה קצרה. חשוב לציין שהרבי שלח סכומי כסף ניכרים לאחזקת 'החיידר'."

"כמה חודשים התקיים 'החיידר' בבינתן; בזמן הזה ניסה אבא לקבל מהשלטונות מבנה מתאים, אבל הניסיונות לא עלו יפה. כך נמשכו הדברים בניגיעה רבה עד שאבא עשה מעשה 'פרטיזני': בוקר אחד לקח את התלמידים ונכנס עמם למבנה של בית ספר סמוך שלא פעל זמן רב. לא הועילו פניות ותביעות השלטונות לפנות את המבנה. אבא עמד על כך שממשלת הולנד חייבת לדאוג לבניין מתאים ל'חיידר'."

רק לאחר שמספר התלמידים גדל באופן משמעותי, קיבל 'החיידר' הכרה רשמית מצד משרד החינוך ההולנדי. ההכרה הרשמית גררה בעקבותיה עזרה רבה מצד גורמים רשמיים.

מימין: עם האדמו"ר מבאבוב זצ"ל בחיידר בהולנד. **משמאל:** כתבה בעיתונות ההולנדית על ר' אורי

שנת תשל"ה

לבנות קומפלקס מפואר שהכיל בנינים עבור התלמידים והתלמידות.

גם הבניה הזאת לא נעשתה בקלות. תלאות רבות עבר עד שנמסר לו שטח מתאים, ואז החל לגייס חמש-עשרה מיליון דולר לבניית הקומפלקס המפואר. למרות גילו המבוגר (שמונים וארבע!) דאג בעצמו לכל פרט בבניית הבניינים בני השלוש קומות. הוא חשב על כל דבר, אפילו על מעליות מיוחדות שיתאימו לתלמידים מוגבלים פיזית. תוכניות הבנייה נמסרו קודם לכן לידי הרבי, שעבר עליהן ונתן את ברכתו להצלחת הבנייה.

בחודש שבט תשנ"ד חגגה הקהילה היהודית באמסטרדם את חנוכת הקומפלקס המפואר של היידיר. לקראת יום חגה של הקהילה בכלל, ושל ר' אורי בפרט, הגיעו למעמד רבנים ואישי ציבור רבים, ובראשם שרי ממשלה ואחות המלכה (הממלאת את מקומה בהיעדרה). בחגיגה צוינה שנת העשרים לייסוד של היידיר. הנואמים כולם שיבחו את ר' אורי כהן על שבמשך עשרים שנה פעל במרץ לפיתוחו של היידיר מבלי להתחשב בגילו המופלג.

ר אורי מעולם לא חשב על עצמו, המחשבות שלו היו נתונות לכל יהודי באשר הוא. לא פלא אפוא שמוחו הגה רעיונות מגוונים – ולעיתים אף נועזים – כדי לסייע ליהודים הנמצאים במיצר.

בתחילת שנות היו"ד, ביקש לארגן הגירת יהודים מארצות מצוקה, וליישבם במושבות הולנדיות באיי דרום-אמריקה. כששטח את תוכניותיו בפני הרבי, נתן לו הרבי להבין כי לא כדאי להמשיך בתוכנית זו, ולמרות שהתכניות היו מגובשות ומפורטות, הן ירדו מסדר יומו.

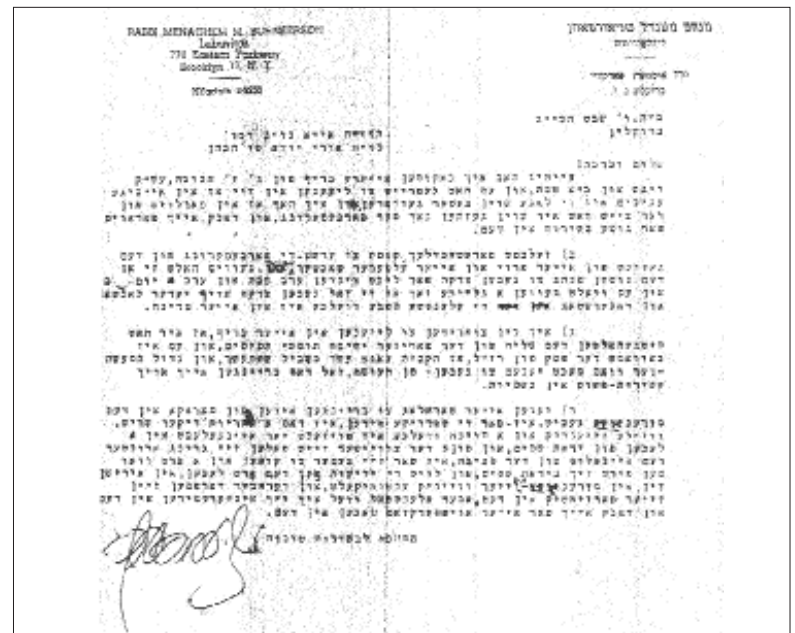

לאמסטרדם שבהולנד. "עזרתי לר' אורי לייסד את היידיר" – הוא מספר – "לא רבים יודעים כי השם היידיר ניתן על יד הרבי בעצמו, שדאג ליידיר כל השנים.

הרבי ליווה את הקמת היידיר בצורה אישית וקרובה מאד. אני זוכר שבימי הבראשית, החיידר עמד בפני קשיים עצומים. נתאר לעצמנו, שהחוק בהולנד קבע שבבית ספר רישמי חייבים להיות מינימום 164 תלמידים, ואילו אצלנו למדו 24 תלמידים. באחד הימים קיבל ר' אורי הוראה מהרבי להתחיל ליצור קשרים עם אנשי ממשל על מנת לקבל הכרה ליידיר. זה היה מעבר לכל היגיון, אך ר' אורי עשה כפי שצווה, רקם קשרים במקומות הנכונים, ואכן הקשרים האלו סייעו וקיבלנו הכרה ממשלתי מלאה!"

בתחילת שנות היו"ד, ביקש לארגן הגירת יהודים מארצות מצוקה, וליישבם במושבות הולנדיות באיי דרום-אמריקה. כששטח את תוכניותיו בפני הרבי, נתן לו הרבי להבין כי לא כדאי להמשיך בתוכנית זו, ולמרות שהתכניות היו מגובשות ומפורטות, הן ירדו מסדר יומו

ע מימין: מכתב ששלח הרבי אל ר' אורי כהן. משמאל: ר' אורי עם ירדו ר' יוחנן ספרנאי

מאירן.

כידוע, לאחר עלות חומייני לשלטון בעקבות הדחת השאח, נקטו השלטונות ביד קשה כלפי היהודים, ובמקביל לא אפשרו להם לצאת מהמדינה. הסבל היה רב, ויהודים רבים ניסו בדרכים-לא-דרכים להבריח את הגבול.

באחד הימים הצליח יהודי מסוים לברוח מאירן ולהגיע למדינה ערבית אחרת. הלה יצר קשר עם ר' אורי וביקש את עזרתו. ר' אורי הבין שהלה נפל מהפח אל הפחת, כי גם במדינה אליה הגיע, לא מאפשרים את היציאה. לאחר בירורים נוספים הגיע ר' אורי למסקנה שאפשרויות ההברחה מהמדינה הזאת בכל זאת קלות יותר מאשר מאירן.

ר' אורי שינס מותניו ונסע לאותה מדינה, והצליח לחלץ את היהודי אל אחת ממדינות הרווחה.

בעקבות זאת נוצר קשר עם אנשי קשר באותה מדינה, והם עזרו בהברחת יהודים מאירן אליהם, ומשם דאג ר' אורי להבריח אותם למדינות חופש כמו ארצות-הברית וארץ הקודש. לאחר הגעתם של אלו למדינות מבטחים, דאג שילדי המשפחות ילמדו במוסדות על טהרת-הקודש – וזאת על יסוד מכתבו של הרבי שצריך לשמר את חיי היהדות בהם הם חיו כל השנים.

למבצע זה גייס ר' אורי סכומי עתק כדי לכסות את הוצאות הנסיעה כמו דרכונים, ויזות ומסמכים אחרים,

וכך אנו מוצאים מכתב שכתב לו הרבי בשנת תשי"ב בענין "בעיות של עולם שלם, בעיות של עמים וקהלות", כפי שהרבי כתב לו בגוף המכתב המתפרסם כאן **בפרסום ראשון:**

ב"ה, ד' אלול ה'תשי"ב
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"ג וכו'
מוה"ר אורי יודא הכהן שי

שלום וברכה!

ב' מכתבך מיי"ש וכ' מנ"א נתקבלו, ושמתתי להבחין מטון כתיבתך, שהנך מרגיש קצת יותר רגוע. השי"ת יעזור שתרגיש רגוע לגמרי, ותסמוך עליו לחלוטין בזה. ומה אם השי"ת יכול להסתדר עם בעיות של עולם שלם, בעיות של עמים וקהלות וכו' וכו', הרי בוודאי שיצליח לפתור גם את בעיותיך האישיות לטוב בגשמיות וברוחניות. צריך רק לעשות כלים לקבל את ברכות השי"ת, וזאת ע"י הענינים של תורה עבודה וגמילות חסדים, שלושת עמודי העולם, עולם גדול ועולם קטן, זה האדם.

אינך מזכיר אודות בריאות שאר בני הבית, הנני מקוה שהכל שלום.

. . . בתודה ברצוני לאשר קבלת הידיעה מנציגנו הרה"ג והרה"ח וו"ח אי"א נו"ג עוסק בצ"צ וכו' מוהר"ר בנימין אלי' שי' גארדעצקי בפריז, אשר קיבל 1100 פלורין עבור עבודתנו במרוקו, למותר להאריך אודות גודל הזכות שבוה, ולפי פסק חז"ל – עשר בשביל שתתעשר, תתרום ההשתתפות לעשירות בגשמיות ועשירות ברוחניות, כפתגם אדמו"ר הזקן: הקב"ה נותן ליהודים גשמיות ויהודים עושים מגשמיות רוחניות. וכשם שבכל עניין של קדושה "מעלין בקודש", בוודאי תשתדל שהשתתפותך גם כן תגבר, ובהתאם לדרישת השעה, משום שהעבודה נעשית רחבה יותר ויותר, בעזר השי"ת.

בברכה לבריאות הנכונה לו ולב"ב שי

ופרנסה בהרחבה,

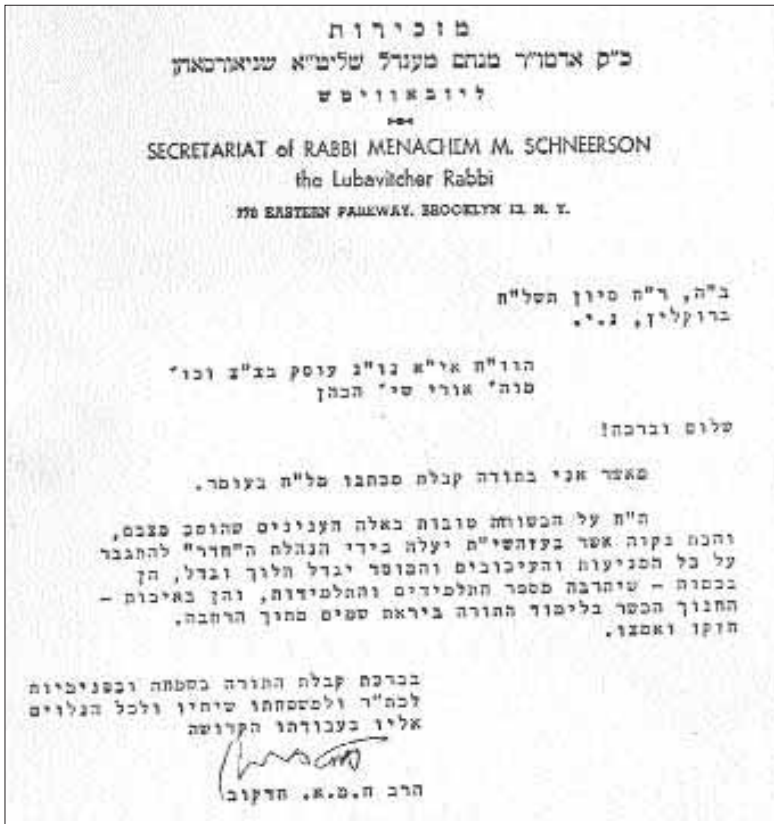
ובברכת כתיבה וחתימה טובה

חי"ק

באותה תקופה הגה תוכנית להוצאת יהודים משלוש מדינות ערביות טולטאריות: סוריה, אלג'יר ומרוקו. גם על כך כתב לרבי, ופירט את תוכניותיו. על כך השיב לו הרבי באגרת מיום ו' שבט תשי"ג:

(תוכן) "בנוגע לרעיון להוציא יהודים ממרוקו וסוריה, הרי בקשר ליהודים הספרדים, זו אחריות גדולה כיון שהם במדינה בה חיו במשך מאות שנים חיים של יראת שמיים, אולם מצד שני הבעיות האחרות מציקות, לכן מוכרח להוציאם משם". בסיום המכתב הודה לו הרבי על שעוסק בכך.

למעשה התוכניות הללו לא יצאו לפועל, אולם הן לא נגוזו. בשנות המי"ם (80) הבריח ר' אורי יהודים רבים

שנת תשל"ו

הפנים שהיה אחראי על משרדי ההגירה, המשטרה והק.ג.ב. כבר בתחילת פגישתם חיבק ר' אורי את השר חיבוק עז של ידידים וותיקים, תוך כדי שהוא דוחף לחליפתו מעטפה ובה אלף דולר... (הון עתק באותם ימים). בפגישה אחרת עם אחד מראשי הערים שר' אורי היה צריך ממנו סיוע – העניק לו את מכשיר הפקס האישי שלו... בפעם הבאה שהגיע לאותה עיר, המתין לו ראש העיר סמוך לכבש המטוס!...

לאחר חודשים של עבודה מאומצת הצליח לארגן קבוצה גדולה של ילדים אותם קיווה להציל מנזקי הקרינה.

במקביל פנה למוסדות חב"ד בישראל, וביקש מהם לקלוט את הילדים. הנהלת המוסדות לא ידעה כיצד "לעכל" את העניין, ולאחר שהגיע מענה חיובי מהרבי, החלו אנשי אגודת חסידי חב"ד לטפל בהעלאתם של הילדים. ר' אורי ליווה את הילדים עד לתחנת ביניים באירופה.

מאז החל הנושא לצבור תאוצה, ואנשי צא"ח המשיכו בפרוייקט הזה. עד כה הועלו כאלפי ילדים. יש מהם שהתקרבו לחב"ד והקימו משפחות חסידיות לתפארת.

כ בר בשנת תש"י נתוודע ר' אורי לחב"ד ולרבי מלך המשיח שעלה אז על כס הנשיאות, ומאז כל חייו צעד לאור הוראותיו של הרבי, הן בענייני הפרטיים והן בענייני הכלליים.

במשך למעלה מארבעים שנה עמד בקשר רצוף עם הרבי, במכתבים, טלפונים וכן זכה להכנס ליחידויות רבות. לא מעט יהודים פנו אליו וביקשו ממנו שיכתוב עבורם לרבי. בידי בנו ר' עוזיאל, קלסר עב-כרס המכיל מענות לאותם יהודים.

למרות זאת, לא ידוע הרבה על מעשיו ופועלו. ר' אורי היה צנוע ונחבא אל הכלים, ועל פעולותיו הכבירות מעולם לא סיפר. על קשריו הענפים עם הרבי ומזכיריו כמעט ולא שמעו אותו מדבר.

בעקבות נסיון (כמעט נואש!) לאתר אודותיו חומר נוסף, התברר כי רבים עמדו עמו בקשר, אך כולם היו ממודרים זה מזה במגוון הפעולות המרתקות שביצע בחייו. הצלחנו רק לקבל אי אלו 'ניצוצות' אודותיו:

בכל פעם שר' אורי היה נוסע לרבי, הוא היה מתארח אצל הרב יצחק (איציה) גורביץ. מספר הרב גורביץ "לבית משיח" כי ר' אורי עמד בקשר תמידי עם הרב חודקוב, שאת היקפו איש לא ידע. הוא היה נכנס ליחידות פעמים רבות שם שהה זמן ארוך יחסית, ואף זכה לקבל הרבה מכתבים. "לאחר שהיה יוצא מהיחידות, היה מדרך הטבע חוזר לביתנו, ואך דבר טבעי שהיה מספר חלק מהדברים, אך הוא תמיד חתם את פיו. שתיקה מוחלטת. רק פעם אחת, באחד מביקוריו, לאחר שיצא מיחידות, סיפר לי משימה כבידה שלשמה הגיעה.

"הוא סיפר שהרבי ביקש ממנו להגיע בדחיפות מאירופה לניו-יורק לצורך היחידות. באותם ימים עמדה

אישורי מגורים במדינות המעבר ועוד. כל זאת מלבד הסכנה הגדולה בה היה נתון בכל רגע. הסיפור הבא ימחיש זאת:

פעם, בשהותו באחת ממדינות ערב הקיצוניות, נעצר לפתע בידי אנשי המשטרה החשאית המקומית. התברר כי הוא שוחח בטלפון עם רב חשוב ממדינה מערבית, והלה הזכיר בטעות את ארץ ישראל. כנראה שהיו ציטוטים כי שעה קלה לאחר מכן נעצר. רק לאחר חקירה ארוכה ומתישה שוחרר לדרכו. המעצר לא הפחידו, והוא המשיך במעשיו למען הצלת יהודים.

מיותר לציין כי כל הפעולות הללו נעשו ללא פרסום ובחשאיות גמורה. מאות יהודים חבים לו את חייהם בגשמיות וברוחניות.

פרשיה זו נכתבה כאן בקיצור נמרץ, כאשר רוב הפרטים רבים עדיין לוטים בערפילי הסוד, לבקשת המשפחה, כדי לא לחשוף אנשי קשר או מדינות שסייעו לר' אורי, ועדיין עושים זאת.

ב שנת תשמ"ו (1986) דלפו חומרים רדיואקטיביים מהכור האטומי הממוקם בסמיכות לעיירה צ'רנוביל שבאוקראינה. אלפים מתו, ומאות אלפים חלו במחלות קשות.

מדינות מערב אירופה יזמו פרויקטים מיוחדים לקליטת קבוצות ילדים מהאזורים הפגועים. המטרה היתה להציל את הילדים שהם הנפגעים העיקריים, וזאת כיון שבתהליך הגדילה של הילד, הקרינה הרדיואקטיבית מזיקה במיוחד.

ר' אורי מצדו החל אף הוא לפעול להעלאתם לישראל של ילדים יהודיים מאזור צ'רנוביל. בקיץ תשי"ג נסע לברית המועצות, שם בדק את האפשרויות השונות. במשך כמה חודשים "בילה" בנסיעות בין משרדי הממשלה השונים ברוסיה, ובביקורים בבתי משפחות יהודיות באוקראינה ובילורוסיה.

ליוזמתו הברוכה הצטרף הרב יצחק קוגן, "הצדיק

פעם, בשהותו באחת ממדינות ערב הקיצוניות, נעצר לפתע בידי אנשי המשטרה החשאית המקומית. התברר כי הוא שוחח בטלפון עם רב חשוב ממדינה מערבית, והלה הזכיר בטעות את ארץ ישראל. כנראה שהיו ציטוטים כי שעה קלה לאחר מכן נעצר. רק לאחר חקירה ארוכה ומתישה שוחרר לדרכו

מלנינגרד". שניהם עברו מבית לבית, ובעבודה מאומצת בדקו את יהדותם של הילדים. במקביל פעלו בקרב משרדי הממשלה, כדי שיאפשרו את עליית הילדים לישראל. במהלך פעולות אלו הגיע ר' אורי למשרד שר

בהצלת יהודים. בין השאר אמר לו ר' אורי: "אם אתה זקוק לעזרתי אגיע מיד לאיזו מדינה שאדרש". ידיו מעבר לים לא האמינו: "אבל רק לפני כמה חודשים חגגת יום הולדת התשעים, איך אתה ממשיך לעבוד במלוא המרץ?"...

בחודשים האחרונים לחייו עמל על הקמת פרויקט יחודי; כולל מודרני, בו ילמדו אברכים גמרא ופוסקים בעזרת מחשבים ואמצעים טכנולוגיים מגוונים. בזמן שהותו בבית בנו בירושלים בחודש תשרי השנה, אמר לבני המשפחה "חסר לי רק מליון דולר להקמת הכולל, ואם הייתי צעיר הייתי עושה את המיליון בתוך שבועיים!"...

אולם הקמת הכולל התעכבה עקב מחלתה של אשתו, בה טיפל במסירות רבה. שעות ארוכות שהה ליד מיטתה בבית הרפואה, עד שביום י"ב חשון תשס"א, הסתלקה לבית עולמה.

לאחר פטירתה המשיך בתנופה מחודשת לעסוק למען הקמת הכולל, אבל הוא לא הספיק. באמצע חודש כסלו השנה לקה בלבו ואושפז בבית רפואה. בעת אשפוזו אמר לבני משפחתו וידידיו: "כבר לא אוכה להגיע ליום הולדתי התשעים ואחת!"...

ואכן, בכי כסלו תשס"א, הסתלק לבית עולמו, שבע ימים. מאות ליוו אותו למנוחת עולמים. הספדים לא נישאו, כפי שצויה ביום הכיפורים האחרון לחייו – "אל תספידו אותי בשעת ההלויה. רק ביום השלושים תספידו הספד קצר במשך חמש דקות בלבד". אפוף מסתורין היה בחייו, וכך גם בהסתלקותו...

צרפת למכור כמות גדולה של נשק לסוריה, והרבי רצה שישוחח עם שגריר הולנד באו"ם כדי שישכנע את ידידו השגריר הצרפתי באו"ם לבטל את עסקת הנשק. ר' אורי עשה את המוטל עליו וכמה ימים לאחר מכן חזר להולנד... לא ידוע מה עלה בגורלה של עסקת הנשק."

נכדו ר' לייבל כהן מוסיף וכותב: "אילו סבא היה רואה את הכתבה, הוא לא היה שמח כלל וכלל. בכל אופן, סבא כתב מכתבים רבים מאד לרבי, ולעתים אפילו יום אחרי יום. הוא כתב בכל ענין, הן בנוגע לעסקנות והן בנוגע לחיים הפרטיים. פעם הוא אמר לאבי שיי' (בנו) שפעמים רבות, לאחר ששלח את המכתב לרבי, עוד לפני שקיבל את התשובה – הדברים הסתדרו..."

"מלבד זאת, הרבי היה משיב לו מכתבים רבים. ברבים מהמכתבים לא מפורטים העניינים עליהם נכתבו, וכנראה שחלקם לפחות עוסקים בעניינים סודיים. רק כעת נודע לי על עיסקה כלשהי של חילופי שבויים או אוכלוסין שסבא היה מעורב בזה בשליחות של הרבי, אך הוא שמר על כך בסוד, ואיני יודע מי יודע על כך"...

ר' יוחנן ספרנאי מספר, כי שמע שבאחת היחידויות, עם היכנסו של ר' אורי ליגן עדן העליון – קם הרבי לכבודו.

בנו ר' עוזיאל כהן מוסיף "פעם אבא נכנס לבית מדרשו של הרבי בעיצומה של ההתוועדות של הרבי. כרגיל היו במקום אלפי חסידים ובית המדרש מלא עד אפס מקום. אולם כשאבא נכנס פנימה, הרבי הבחין בו מיד ופנה אליו: "ר' אורי זאגט לחיים!"

במכתביו של הרבי, ניתן ללמוד רבות מהמילים הספורות שהוסיף הרבי בכתב ידו. כמו למשל במכתב הברכה שקיבל מהרבי להולדת נכדו, הוסיף הרבי בגוכי"ק בשורת התארים את המילים: "רב פעלים" וכן את תיבת "הכהן".

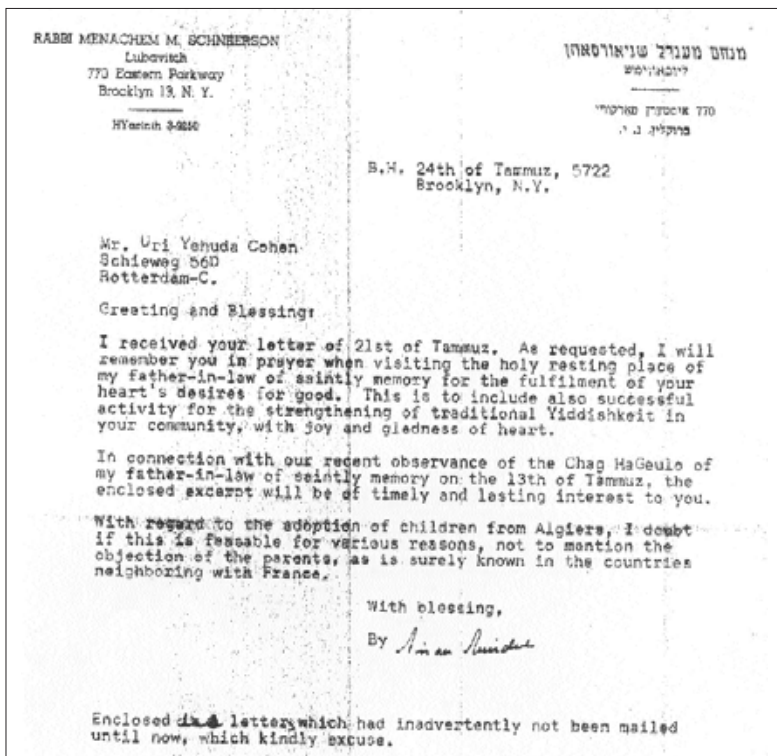
התייחסות נוספת היתה במכתב כללי-פרטי מיום "וועש"ק פ' כי תשא ה'תשכ"ה" הוסיף הרבי בסיום המכתב בגוכי"ק: בשאלת הישיבה שכותבה – כדאי שיתיעץ עם העסקנים י"ש שמכירים – האם ימצאו מלמדים, מנהל וכו'.

ברכה לבשו"ט בכלל ובפרט – כולל הרחבת הפרנסה בגור'.

נכדו ר' אריה לייב, מוסיף ומספר על ביקורו של המזכיר הרב בנימין קליין אצל סבו: "היה זה לפני כמה שנים, כשלתע יום אחד הגיע המזכיר הרב קליין לביתו של סבא. שניהם הסתגרו בחדר ושוחחו בארבע עיניים. את תוכן שיחתם כמובן שלא סיפר. רק זאת אמר כי "הרב קליין היה בביקור בזק באירופה אז הוא 'קפץ' אלינו להולנד..."

ל מרות גילו המופלג, המשיך ר' אורי לעבוד ללא לאות בתחומים שונים. בחודשים האחרונים לחייו טלפן אליו אחד מידידיו בחו"ל שעסק

בשנת תשכ"ב קיבלה אלג'ריה עצמאות, והיו אז פרעות ביהודים. אורי כהן התעסק אז בהצלת היהודים משם. במכתב (באנגלית) מכ"ד תמוז תשכ"ב, שלל הרבי רעיון של אימוץ ילדי אלג'ריה "מכמה טעמים, מלבד התנגדות ההורים לכך".

שנת תשל"ז

כעשייתות הרבי התכזרו ברחובה של טשקנט

אפיית המצות נעשתה בחשאי, ובאחד הלילות ארז החסיד חמישים קילו מצות והגיע אל הכתובת שנתתי לו. הדלת נפתחה ובפתח עמדה התובעת שעשתה כל מאמץ להכניס אותו לבית הסוהר!... החסיד נבהל והחוויר, כמעט פקו רגליו, אלא שהוא התעשת במהירות ופנה ללכת עם המצות, אלא שהתובעת עצרה אותו במקומו: "את מי אתה מחפש?" שאלה בנוקשות - - - • כך הגיעו המצות הטוריות והחמות שאפו חסידי הרבי מה"מ לביתה של התובעת הכללית בטשקנט • סיפורו המרתק של ר' בצלאל שיף מירושלים, סיפור חיים של נער חסידי צעיר בסמרקנד, המפלס את דרכו בנתיבות מים זדונים...

מאת: מנחם זיגלבוים

ר' בצלאל שיף

באוקראינה. הגעתי לשם, וכמובן שחיפשתי קהילה יהודית כדי להתפלל ולהיות עמה בקשר. תוך כדי שאני מחפש הסתובבתי ברחובות, ובין השאר הגעתי לאחד מבתי החרושת. לפתע עיני צדו את אחד הפועלים שעבד במקום והיה חבוש בכובע אוזבקי. הסתכלתי עליו והוא הסתכל עלי. התחלנו לדבר ולשמחתי הרבה התברר לי כי הלה אינו אלא יהודי דתי בשם אברהם סקבלוב. מאז היינו ביחד זמן רב. הוא לקח אותי למנין החשאי בו התפלל בשבתות. לבסוף, לפני שנפרדנו אמרתי לו שאם תהיה לו הזדמנות להיות בטשקנט הוא מוזמן לבוא ולבקר אצלי. שנתיים לאחר מכן, הגיע הלה לטשקנט ואז חיפש אחרי ולבסוף מצא אותי. אירחתי אותו בביתי בשמחה רבה כל זמן שהיה צריך להיות בעיר. באחד הימים סיפר לי כי יש לו קרובי משפחה גורים בטשקנט, "אם אומר להם שאני כאן, ארגיש לא נעים בפניהם שהנני נמצא אצל אדם זר ולא אצלם. אם

ת אותם ימים של ערב חג הפסח, לא ישכח ר' בצלאל שיף כל ימי חייו, וכך הוא מספר: "כשלמדתי משפטים באוניברסיטה של טשקנט, יצא חוק חדש, אשר כל מי שלומד משפטים צריך לעבור סטאז' כשהוא עובד תקופת-מה במסגרת זו. כשהגעתי לשלב הזה חיפשתי מסגרת מתאימה לעבוד בה, ולבסוף הגעתי לעבוד בפרקליטות במחלקת עבריינות נוער. שם הייתי צריך להתחיל לעבוד על תיקים, למינים - מי לדין ומי לחסד, ולהכין תיקי אישום. עוד קודם לכן, נשלחתי לעבוד במחלקת התביעה במחוז קרפטים

"זה לא רק עבורי, כל בני המשפחה שלי הם קומוניסטים אבל כולם מעוניינים במצות, אך איש לא מעז ללכת לקנות אותם בעצמו. לכן אני מציעה שתביא לי ואני אחלק אותם בין כולם". הסכמתי.

העבודה עם המצות הוטלה על אחד מאנשי שכבר קודם לכן הספיק לשבת בבית הסוהר. היה זה לאחר שחרורו של ר' מוטל קוזלינר שסידר לו את עבודת המצות כדי שיהיה לו ממה להתפרנס. מובן שזו היתה מאפייה עצמית וחשאית היתה ללא תנאי.

הגעתי אליו אפוא ואמרתי לו שמישהו הזמין 50 קילו – כמות שהביאה עמה רווח הגון – ונתתי לו את הכתובת לאן להביא את המצות לאחר שתהיינה מוכנות. לא סיפרתי מי האיש שהזמין. רק כתובת עלומה היתה רשומה על הפתק.

האפייה אכן נעשתה בחשאיות ובמהירות רבה, ובאחד הלילות ארז הלה את חמישים קילו המצות בניילונים ובניירות, עטף את הכל כראוי, והגיע אל הכתובת שנתתי לו. בשקט הוא עלה לקומה השנייה, צלצל בדלת ומי פותחת לו את הדלת? – התובעת שקטרגה נגדו בבית המשפט ועשתה כל מאמץ להכניס אותו לבית הסוהר!...

הלה נבהל והחוויר, כמעט פקו רגליו, אלא שהוא התעשת במהירות ופנה ללכת עם המצות כדי שהאשה התובעת תחשוב שנקישתו על דלת ביתה היתה בגדר טעות בלבד, אלא שהיא עצרה אותו במקומו:

"רגע, את מי אתה מחפש?" שאלה.

הוא החל להתנצל והסביר כי טעה בדלת, אבל היא התעקשה ועמדה על שלה "אז את מי חיפשת? אני מכירה את כל הדיירים בבנין".

"לא תודה, אני אמצא לבד"...

היא לא הרפתה ממנו והוא הבין כי לא יוכל להתחמק עוד, ונאלץ לספר את האמת, כי באמתחתו יש

שנות הבחרות

כן אהיה אצלך כל הזמן ורק ביום האחרון שלי בטשקנט אלך לבקר אותם ואומר להם שכעת הגעתי למשך יום בלבד".

כך אכן עשה. הוא התארח אצלי בשבת וביום האחרון לשהותו בטשקנט הלך לבקר את בני משפחתו. קודם לכן סיכמנו שאבוא להיפרד ממנו בשדה התעופה. בשעה היעודה הגעתי לשדה התעופה, והנה אני רואה אותו מרחוק פוסע בניחותא כשלידו נמצאים אותם קרובי משפחה. "בוא ואכיר לך את קרובי המשפחה שלי", אמר לי בשמחה ולקח אותי אליהם. כשהתקרבתי נהיה לי חושך בעיניים. אחת מקרובותיו לא היתה אלא התובעת הכללית הראשית שתחתיה עבדתי בפרקליטות...

בהזדמנות הראשונה לקחתי אותו הצידה ואמרתי לו "אמור את האמת, מה סיפרת לה ומה היא יודעת עליך?"

לחרדתי הרבה סיפר לי כי היה לו איתה וייכוח אם עדיין יש 'אידישקייט' ברוסיה. היא טענה שכל היהדות ברוסיה כבר עברה וחלפה, אך הוא טען לעומתה שיש עדיין בחורים צעירים, אפילו בעיר שלך, שלומדים תורה ושומרים על השבת". היא לא האמינה, ואז הוא הביא אותי כמוצג חי כצעיר שומר שבת...

כששמעתי את דבריו הייתי בהלם. לא ידעתי מה לעשות ואיפה לקבור את עצמי. המצב הסתבך בעליל וידעתי שמכאן ולהבא אסור לי יותר ללכת לתפילות ולהתוועדויות בשבתות כדי שלא אסגיר את כל החבריה, שהרי ברור כי היא תדאג כעת לעקוב אחרי. מלבד זאת הייתי צריך להזהיר גם את החברים שלא יצרו איתי קשר מחשש למעקב ולסכנה כדי שגם הם לא יסתכנו. הבנתי שאת הכל איבדתי בו זמנית, את ההתוועדויות, את השיעורים והתפילות, וגם מצב העבודה והתואר עליו טרחת והשקעתי כה רבות – הכל היה בסכנה.

יומיים לאחר מכן לא העזתי ללכת לעבודה. לא העזתי להראות את פרצופי "היהודי-דתי" בפני התובעת הכללית שרק חיפשה צעירים כמוני להושיב מאחורי סורג ובריח. מאידך, ידעתי שאני חייב לחזור, ואיני יכול להיעלם סתם-כך לפתע פתאום. שברתי את ראשי מה לעשות. בסופו של דבר החלטתי לחזור לעבודה, ויהי מה. השתדלתי להיראות כתמיד, אדיש ושלוו.

אז אז הבחנתי שהיא מתחילה לעזור לי. היא נתנה לי חופש פעולה מלא, עזרה לי בתיקים המשפטיים. אם לפני כן היו לי טרדות איך להתחמק מעבודה בשבת, הרי שמאז שכחתי מה זה להופיע לעבודה בשבת, ומהי עבודה בימי הגים. הפרקליטה הראשית הגנה עלי בכל... – רווח והוקל לי.

באחד הימים ניגשה אלי ושאלה בשקט אם אני יכול להשיג עבורה מצות לחג הפסח?

"בוודאי, השבת, כמה את רוצה?"

"50 קילו יספיקו".

"50 קילו מספיקים לגדוד צבא", השבתי נדהם.

שנת תשל"ח

מצות.

"אז מה אתה שותק, בוא והכנס..."

באותו לילה הגיע אלי מוטל קוזלינר ונתן לי 'חלקי הגון': "השתגעתי?" – גער בי נמרצות – "האיש כמעט קיבל התקף לב על סף ביתה..."

אגב, אותה גברת מהפרקליטות עלתה לארץ לפני מספר שנים ומתגוררת כיום באחת הערים הגדולות...

נולדתי בסמרקנד לאבני החסיד ר' יוסף שיף בסמרקנד. מעלי יש עוד שני אחים, ר' אריה לייב, ור' גרשון ואחותי הנשואה לחסיד ר' אברהם חן.

אבא היה עסקן ציבורי ממדרגה ראשונה. הוא היה פקיד בממשל בסמרקנד והיה אחראי על כל מפעלי התעשייה באזור. מלבד זאת הוא גם שימש כמזכיר השני של המפלגה בעיר, תפקיד חשוב ורב עוצמה.

על אף מעמדו, ביתנו היה פתוח תמיד בפני אורחים קרואים ולא קרואים. רבים אכלו ולנו בביתנו. על שולחן השבת שלנו התארחו אורחים רבים, יהודים מכל הסוגים ומכל העדות והחוגים. בתקופה מסוימת חזרו ממחנות העבודה הרבה צעירים ציוניים, שנאסרו בגלל השתייכותם הציונית, ובדרך עצרו בסמרקנד. איפה ניתן היה לאכול? – כולם ידעו שאצל ר' יוסף שיף, וכך הללו הגיעו לביתנו.

היו שם ציוניים, "הבונדיסטים", אנשי "ביתר" ואנשי "השומר הצעיר", ועוד רבים. סעודת שבת הפכה לזירת וויכוחים ביניהם, מי מהם אשם במאורעות, וכן מקום לדיווחים ופרשנויות שונות.

לא היה קל לארח אנשים כאלו. היו אסירים משוחררים שהגיעו לביתנו, ומצבם הנפשי היה מסוכן. הם היו ממורמרים וקשי-יום, והיו מסוגלים לעשות כל דבר. אני זוכר שכשישנו בביתנו אורחים "חשודים", אמא היתה אוספת את כל כלי הברזל שבבית ומחביאה אותם כדי שאחד מהם לא יקום ויכה בהם מישהו...

החקירה הראשונה אותה עברתי בחיי, זכורה לי מעת היותי ילד בכתה א'. השוטרים תפסו אי-סדרים בבית המלאכה של המשפחה. באחד הימים הגיע לביתנו שוטר עם צו זימון עבורי ועבור בן דוד שלי, שביום פלוני עלינו להתייצב במטה המשטרה כדי לתת עדות נגד אבא. מכיון שזה היה עסק משפחתי, ודבר זה היה אסור, כי למעשה הכל היה שייך לממשלה. היינו צריכים להעיד שאנחנו אכן יודעים שכל המשפחה שלנו עבדה בבית המלאכה.

ביום המיועד, קודם שהלכנו, אמא ניגשה אלי, נשקה לי ואמרה "אני יודעת שאתה ילד פיקח ואתה יודע לאיפה אתה הולך, מה ואיך לענות. אל תבהל מהם, הייה חזק והי' יברך אותך."

(צוחק) הלכנו לשם עם שקית אוכל ביד כמו לבית הספר. המתנו בחוץ ואחד השוטרים הכניס אותנו לחדר, הושיב אותנו והחל לשאול שאלות. לאחר מכן רשמנו תצהיר בכתב הילדותי על פי מה שאמרו לנו לכתוב. כעבור מספר דקות נכנס לחדר חוקר שהיה מוסלמי-טאטארי הוא קרא את הדפים וחיידך, ואחר אמר "טוב ילדים, כעת לכו הביתה..."

בילדותי הלכתי לישקולעי (לבית הספר הממלכתי), שם חונכנו בדרך הקומוניזם, אך כשהגענו הביתה היינו צריכים לשכוח מהכל ולהתיישב ליד גמרא או חומש ולהתחיל ללמוד. הסבא, החסיד הרב ירחמיאל חדש נטל על עצמו את משימת חינוכנו, וכשהיינו מגיעים הביתה

ל צורך הראיון עם ר' בצלאל שיף הגעתי למשרדי מפלגת "ישראל בעלייה" שלבב ירושלים. ר' בצלאל משמש כמנכ"ל המפלגה, וממשרדים אלו הוא מנהל את הפעילות העניפה של המפלגה ברחבי הארץ.

במשרדים הצפופים עומדים עשרות עולים חדשים וותיקים, בהמתנה שהפקידים יטפלו בעניניהם. ביניהם מסתובב ר' בצלאל חבוש בקסקט שלו, ציצייתו משתלשלת לצידו וזקנו מעיד יותר מכל על עובדת היותו שומר מצוות. אצל העולים החדשים הממתניים במשרד, המושג "שומר מצוות" הוא מושג רחוק ולא מוכר. הם מביטים בו בהשתאות. רק הרוסית המתגלגלת מפיו מסגירה את עובדת מוצאו.

זה שנים רבות שר' בצלאל עוסק בפעילות ציבורית עניפה הקשורה ליהדות רוסיה. במקביל לעבודתו במפלגה, הוא משמש כמנכ"ל הארגון שמי"ר, ואחראי על עשרות הפרוייקטים של הארגון, ובהם הוצאת הספרים המרשימה. בשנים האחרונות הוא מרבה לנסוע לערי רוסיה, שם חשף לראשונה עשרות תיקי חקירה של חסידים ודמויות הוד שנחקרו בידי הקלגסים הארורים. אם לא די בכך, לאחרונה הוא גם התמנה לראש מחלקה בהסתדרות החדשה מטעם המפלגה.

קשה היה למצוא אצלו שעה קלה פנויה כדי לשמוע ממנו מעט על זכרונותיו. אבל בחריצתו הרבה הוא

בשעה היעודה הגעתי לשדה התעופה, והנה אני רואה אותו מרחוק פוסע בניחותא כשלידו נמצאים אותם קרובי משפחה. "בוא ואכיר לך את קרובי המשפחה שלי", אמר לי בשמחה ולקח אותי אליהם. כשהתקרבתי נהיה לי חושך בעיניים. אחת מקרובותיו לא היתה אלא התובעת הכללית הראשית שתחתיה עבדתי בפרקליטות...

הוכיח כי הוא מסוגל גם לזאת. כל טרטורי הטלפון והפלאפון, עשרות ההודעות שנערמו על שולחנו – נשכחו לשעה קלה, והוא חזר בנוסטלגיה על מאורעות מסעירים שעברו עליו בשנות ילדותו ונעירותו.

היה קל יותר.

גם בבית הספר הזה השתדלנו שלא לבלוט יתר על המידה, אלא שבאחד הימים גילה אחד המורים שאנחנו שומרי מצוות, כיוון שלא הופענו בבית הספר בחגי ומועדי ישראל.

העונש היה מאד לא נעים, המנהל העמיד את כל תלמידי בית הספר במגרש הגדול, הוציא את שלושתנו מהשורה והעמיד אותנו לפני כולם ואמר – "רואים אתם דוגמה רעה?! גם לאחר חמישים שנה של שלטון קומוניסטי טוב ומשובח הם עדיין נשארו יהודים מאמינים".

כילדים זו היתה עבורנו בושה צורבת. כל אחד מאתנו נגמם משהו על כך שלא באנו בחגים. אהרונצ'יק צעק אני חולה ולכן לא באתי. מכל מקום הבנו שהגיע הזמן לעזוב את המקום ולהתפזר במקומות אחרים. עברתי אפוא ללמוד בבית ספר אחר, ואלעזר גורליק נסע ללמוד בטשקנט.

בגיל 15 סיימתי את מסלול הלימודים, הוצאתי "בגרות" ועברתי ללמוד באוניברסיטת לנין בטשקנט. זו היתה האוניברסיטה הגדולה ביותר בעיר.

למחייתי עבדתי בבית מלאכה שהיה שייך למענדל גורליק. בבית מלאכה זה הכנו שלטים עבור מפעלים ובתי חרושת. עבדתי שם יחד עם עוד כמה חסידים והמצב שם היה קל מאד. האווירה של להיות ביחד עם עוד חסידים עזרה רבות. בין העובדים היה ר' ליפא קליין וחסידים רבים נוספים. ר' מענדל גורליק קבע תקנה כי על כל העובדים חובה לשבת וללמוד תורה שעתיים ביום.

המפעל הזה ייצר 'שלטי הוראות' – מהסוג ששמים

ר' בצלאל שיף מקבל זולר לברכה מהרבי

היה אומר "יתורידו את השמטע הזה מכס" – בהתכוונו על רדיד שהיה מונח על הצוואר אותו לבשו הילדים בבית-הספר, ורק אז התיישבנו ללמוד תורה.

בשנת 52, כשהייתי בכתה ב' נפטר אבא ממחלה, והוא בן 53 בלבד. יתום הייתי ולמרות שהיתה לי משפחה נרחבת, הייתי צריך להתמודד עם החיים הסוערים לבד, כפי שאספר בהמשך.

הבעיות העיקריות שבבית הספר היו בשבתות. כבר מקטנות למדנו לשחק ולספר סיפורים על אצבע כואבת, או כאב ראש ועל ביקור אצל הרופא.

יחד עמי בבית הספר למדו כל ילדי אני"ש. היו שם אהרונצ'יק מקובצקי, משה לבנהרץ, האחים משה ומרדכי גורליק, ילדי משפחת פרנקל ועוד רבים אחרים. היינו כעין קבוצה קטנה ומגובשת, אך השתדלנו שלא להתבלט.

אפיזודה מרגשת זכורה לי מאותה תקופה. באחד הימים הגיעה האחות הרפואית בבית הספר כדי לעשות חיסונים לכל הילדים. הייתי ילד קטן בכתה ב' ומכיון שלבשתי ציצית, פחדתי שהיא תבחין בזה. לא ידעתי מה לעשות. החלטתי לצאת לשירותים ולהסיר את הציצית, אלא שמנהל בית הספר חסם את הדלת ופקד על כולם לעשות את החיסונים ולא נתן לאף אחד להתחמק.

ניגשתי אליו ואמרתי שאני רק רוצה לצאת לרגע לשירותים ומיד אחזור, אבל הוא ידע שכל הילדים מפחדים מהזריקה ומנסים להתחמק מהחיסון, ואמר לי ביבושת "תעשה חיסון ואחרי זה תצא". נקלעתי בין הפטיש והסדן.

לא היתה ברירה, ובסופו של דבר ניגשתי לאחות, הרמתי את החולצה בצורה כזאת שלא תבחין בציצית שלי. היא אכן נתנה לי חיסון ולא אמרה כלום. שמחתי שהענין עבר בשלום.

למחרת בבוקר כשהגעתי לבית הספר, עברתי בפרוודור וראיתי אותה עומדת ליד פתח המרפאה שלה. "היי ילד, בוא הנה", פקדה עלי בשעה שהבחינה בי. אמרתי לעצמי, 'הו, עכשיו יתחיל הסיפור'. היא הכניסה אותי לחדר ושאלה אותי בשקט "מה זה שהיה אצלך טלית או תפילין?" – גמגמתי ואמרתי שזו ציצית. אור ניצת בעינייה, "גם לסבא שלי היה כזה", אמרה ונשקה לי בחיבה ושיחררה אותי לשלום...

כאמור, אחר הצהרים הוקדש ללימוד תורה. תקופה ניכרת למדתי אצל החסיד ר' שמואל נודל. תקופה מסויימת למדתי גם אצל ר' חיים זלמן קוולינר, ומאוחר יותר למדתי גם אצל ר' זלמן בובער. לימוד התורה היה אומנם חצי יום בלבד, אבל אני יודע שמהמלמדים שלנו קיבלנו יותר מאשר כל ילד אחר כיום, משום שכל אחד מאותם מלמדים היה ידען גדול וחסיד מופלג. ומאידך, לא היו להם הרבה ילדים לחנך ולכן השקיעו בנו המון.

בתחילת כתה ה', בשנת תשי"ז, עברתי ללמוד בבית ספר מיוחד לילדים עובדים. היינו בכתה הזאת שלושה מילדי אני"ש, אהרונצ'יק מקובצקי, אני ואלעזר גורליק. למה עברנו? – משום ששם לא היו לימודים בשבת, וכך

שנת תשל"ט

באוניברסיטה יחד אתי למדו כמה סטודנטים יהודים נוספים. ובכל שבת הלכנו רגלית למנין התפילה מרחק של שעה וחצי הליכה. היינו מגיעים לתפילה, ועושים קידוש ונשארים להתוועדויות. לא פעם התוועדו ר' מענדל פוטרפס ור' בערקה חן. מובן שלצד לימודי היה לי קשר הדוק עם חסידים, והיה לי זמן קבוע ללימוד תורה.

בגיל 22 סיימתי את לימודי באוניברסיטה וחזרתי עם תעודה לסמרקנד ואז התחלתי בעצמי למסור שיעורים לבחורים.

לאחר מותו של סטאלין, המצב הכללי נהיה קל יותר. עד אז היו ימים טרופים ומסוכנים שאיש לא ידע כיצד ייגמר היום. המצב רוח השתפר קמעה, והיתה התאוששות קלה גם מבחינת רדיפות הדת.

בשנת תשכ"ז הקימו ארבעה צעירים את ארגון חמ"ה – "חבורת מזכי הרבים", ארבעת המייסדים היו משה ניסלביץ', שני אחי, גרשון ואריה לייב, וכן בערלי זלצמן. עדיין שמורה אצלי תמונה כיצד הארבעה עשו הסכם בתוקף למען הארגון, בנותנם ידים אחד לשני.

הם החלו לארגן שיעורי תורה, ופעילויות להפצת יהדות. עד אז הרבה מהעול היה מונח על כתפי ההורים, וכעת הכל היה יותר מסודר ומאורגן.

כאמור, התייתמתי מאבא בהיותי בכתה ב'. מאורע טראגי קרה, ושבע קודם חתונתי הסתלקה אמי מורתי. לאחר שקמתי מהשבעה באו אלי אנשי חמ"ה והצעה בפיהם "כיון שבין כה אתה צריך לומר קדיש, אז תהיה 'מלמד', ותארגן גם מנין. הסכמתי ולקחתי על עצמי ללמד ילדים תורה. היו לי כשלושים תלמידים אותם לימדתי בקביעות.

מלבד זאת היו אצלי גם כמה חברה שהגיעו מחוץ לסמרקנד והם התגוררו אצלי בבית, ישנו ואכלו אצלי ויחד למדנו תורה. אלו היו צעירי אג"ש או צעירים מהקהילה הבוכרית בעיר. כבר אז הייתי פעיל, ודאגתי בין השאר גם להדפיס ולשכפל שיחות של הרבי שהוברחו אלינו בצורות שונות.

בהקשר לכך אני רוצה לספר סיפור לא שגרתי. באותה תקופה, נסעתי פעם באופנוע ברחובות העיר, ובתוך מעילי היה ספר שיחות של הרבי שהוברח אלינו בצורה כלשהי. לפתע הרגשתי חבטה עזה והועפתי כמה מטרים קדימה. התברר שמכונית פגעה בי בעוצמה רבה. הרגל שלי נשברה במקום והכאבים היו עצומים. הסתכלתי סביבי ולגודל חרדתי ראיתי כי כל השיחות שהיו במעילי התעופפו והתפזרו סביב.

בין כה וכה אנשים החלו להתאסף מסביב כדי להגיש לי עזרה, ואני כולי חרד מתחיל לאסוף את השיחות כדי שלא אתפס "על חס". וכך כשרגלי שבורה אני אוסף את הדפים ומניח אותם בכריכה וחושב למי אתן את זה, כדי שהם לא יתגלו בעת הטיפול בי. לפתע הבחנתי בין האנשים בדמותו של בן-ציון גולדשמיד. הושטתי לו את הספר ביד ומיד לאחר מכן התעלפתי מעצמת הכאבים...

בבתי חרושת ובמקומות עבודה, כגון: "לא להתקרב למכונה בשעת עבודתה", "ללבוש כפפות", על איזה כפתור ללחוץ ראשון ועל איזה ללחוץ שני, וכדומה. החוק הרוסי קבע שבכל מפעל צריך שיהיה שילוט ברור ודרכי התנהגות במפעל. ההוראות נכתבו על גבי דפים שחולקו בין העובדים, וכן על שלטים גדולים שנתלו בכניסה לכל מפעל.

רוב העובדים במפעל הזה היו יהודים, ומלבדם היו גם כמה "נציגים" גויים, שהרי לא שייך שמפעל יתפקד כשכל העובדים בו הם יהודים בלבד. דבר זה היקל עלינו הרבה בשבתות. סיכמנו עם העובדים הגויים שלא יגיעו לעבוד בשבת וכולנו ניהנה מחופשה. כך רוב שבתות השנה המפעל היה סגור.

העבודה המשותפת במפעל הביאה בעקבותיה הרבה אפיזודות וקוריוזים קטנים. כדי להכין את השלטים הללו היו שתי דרכים: האחת ידנית, לעשות כל שלט מחדש. מחירו של שלט כזה עשרים רובל. ואילו הדרך השניה – האסורה – היתה העתקה משלטים קודמים. מחירו של שלט משוכפל היה עשרים קופיקות בלבד.

מובן שהרווח היה עצום. בגלל העבודה הזאת קיבלנו גם הטבות שונות בגלל שחומרי הצבע שכביכול "נאלצנו" לעבוד איתם היו רעילים ומסוכנים – ובשל כך קיבלנו תלושים נוספים לקניית לחם וחלב...

אני זוכר, שפעם הגיע למפעל מפקח עבודה כדי לעשות ביקורת. קודם שהגיע היינו שופכים על הרצפה הרבה חומרים רעילים וכשהלה נכנס פנימה היה צריך לסתום את האף בגלל הריח החרוף. הלה שאל בפליאה 'איך אתם מוכנים לעבוד במקום כה מסוכן? האם תמורת כסף אתם מוכנים לעשות הכל?...'

באחד הימים נודע לנו כי בשבת הקרובה אנחנו צריכים לקבל משכורת מהמפקחת. מובן שבכל שבת לא

"היי ילד, בוא הנה", פקדה עלי בשעה שהבחינה בי. אמרתי לעצמי, 'הו, עכשיו יתחיל הסיפור'. היא הכניסה אותי לחדר ושאלה אותי בשקט "מה זה שהיה אצלך טלית או תפילין?" – גמגמתי ואמרתי שזו ציצית. אור ניצת בעיניה, "גם לסבא שלי היה כזה", אמרה ונשקה לי בחיבה ושיחררה אותי לשלום...

הגענו לעבודה, והמנהל הגוי ידע שאיננו עובדים בשבת, כך כשהיינו צריכים לקבל את המשכורות התחנן שנבוא: "אינכם רוצים לעבוד? – לא צריך! אבל תבואו לפחות לקבל את הכסף..."

אמור, באותה תקופה עבדתי בשעות הבוקר במפעל, ואילו בשעות אחר הצהרים למדתי משפטים באוניברסיטה.

קבוע שהכיר אותי, והוא הביא אותי למקום בו גדלו הרבה עצי תמר סמוך לשפת הים. השוטר קיבל ממני כסף והוא היה ממתין לי ברוב כבוד. הוא גם דאג להשיג לי סולם ומסור וכך חתכתי כעשרה לולבים עבור כל הקהילה.

לאחר מכן המשכתי בדרכי לכותאיסי שם קטפתי הדסים שגדלו לרוב בחצר בית הכנסת. כך היה מידי שנה.

הפחד אז היה כה גדול שפשוט לא הרשתי לעצמי להתעלף, רק לאחר שהעברתי את האוצר לידיים נאמנות. כשגמרתי לעשות את שלי התעלפתי...

לאחר תאונת הדרכים שכבתי זמן רב כשרגלי חבושה בגבס. כיון שכך ארגנתי מנין תפילה אצלי בבית.

באחד הימים באמצע התפילה, לפתע נכנס הביתה שוטר. כבר אי אפשר היה להספיק ולהחביא כלום משום שעל השולחן היו נרות דלוקים וכן סידורים עם תרגום לרוסית. השוטר בדק מה נעשה, ולאחר מכן פתח את הסידור והחל לדפדף כדי לזהות את הספר. הוא החל לקרוא את מילות הקדיש שהיו רשומים באותיות הרוסיות. "יתגדל ויתקדש שמה רבה", קרא ברוסית עילגת. היה זה שוטר אוזבקי לא חכם במיוחד, והיה זה מחזה משעשע לשמוע אותו קורא כמעט את כל הקדיש מילה במילה, בעוד שאינו מבין מילה.

לפתע פנה אלי ושאל: איזו שפה כתובה כאן? שיקרתי ועניתי שזו ערבית. "לא. זה לא נראה לי ערבית", השיב באי-אמון, סגר את הסידור ועזב את הבית...

באחד הימים באמצע התפילה, לפתע נכנס הביתה שוטר. כבר אי אפשר היה להספיק ולהחביא כלום משום שעל השולחן היו נרות דלוקים וכן סידורים עם תרגום לרוסית. השוטר בדק מה נעשה, ולאחר מכן פתח את הסידור והחל לדפדף כדי לזהות את הספר...

מ כיון שהורי כבר הסתלקו, ואני גרתי לבד, קיבלתי על עצמי לעשות הרבה שליחויות עבור אנ"ש – דברים שהיו בגדר סכנה גדולה.

במשך שבע שנים נסעתי מידי שנה לגרוזיה כדי לקטוף לולבים והדסים לקראת חג סוכות. את האתרוגים קיבלנו מחו"ל, וערבות ניתן היה להשיג גם בטשקנט. בכל שנה יצאתי מיד לאחר ראש השנה במטרה לחזור לפני יום כיפור. יצאתי לדרך והגעתי לטביליסי שם כבר היה שוטר

הערב רד על ירושלים, השעה מתאחרת רי בצלאל ממחר לעיסוקיו. "נמשיך לספר בפעם הבאה", הוא אומר ונעלם במורד המדרגות. סיפורו של נער צעיר המפלט את דרכו בנחשולי המים הזידונים של רוסיה בשנים הטרופות לנוכח כל הקשיים.

לוח זמני ומועדי חג הפסח

זמני חודש ניסן – ראה עמוד 112

איסורי חמץ			
	שריפה	איסור אכילה	איסור הנאה
ירושלים	10:38	9:34	10:38
תל אביב	10:39	9:35	10:39
חיפה	10:38	9:34	10:38
ניו יורק	11:53	10:48	11:53
פריז	12:47	11:40	12:47
סידני	10:59	10:02	10:59
לונדון	11:56	10:48	11:56

הדלקת נרות		הדלקת נרות		
יום טוב שני		יום טוב ראשון		
כניסה	יציאה	כניסה	יציאה	
		6:41	6:40	ירושלים
		6:44	6:43	תל אביב
		6:44	6:43	חיפה
8:13	8:12	---	8:11	ניו יורק
9:22	9:21	---	9:21	פריז
8:40	8:40	---	8:38	לונדון
6:17	6:17	---	6:18	סידני

חודשי

לוח

לוח חודש ניסן

הדלקת נרות שבת הגדול פרשת צו			שקיעה		חצות היום והלילה		סוף זמן קריאת שמע		זריחה		
יציאה	כניסה		ניו יורק	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	ניו יורק	תל אביב	
6:41	5:24	ירושלים	7:26	6:03	12:59	11:43	9:44	8:33	6:31	5:22	יום שישי, י"ג ניסן
6:44	5:42	תל אביב	7:27	6:04	12:58	11:43	9:43	8:32	6:30	5:21	שבת קודש, י"ד ניסן
6:44	5:34	חיפה	7:28	6:05	12:58	11:42	9:43	8:31	6:28	5:20	יום ראשון, ט"ו ניסן
8:12	7:07	ניו יורק									
9:22	8:09	פריז	7:29	7:05	12:58	12:42	9:42	9:30	6:26	6:19	יום שני, ט"ז ניסן
8:52	7:41	לונדון	7:30	7:06	12:58	12:42	9:41	9:30	6:25	6:17	יום שלישי, י"ז ניסן
6:17	5:26	סידני									
הדלקת נרות ערב שביעי של פסח			7:31	7:07	12:57	12:41	9:40	9:29	6:23	6:16	יום רביעי, ח"י ניסן
ערב שביעי של פסח			7:32	7:08	12:57	12:41	9:39	9:28	6:22	6:15	יום חמישי, י"ט ניסן
כניסה יציאה			6:33	7:08	12:57	12:41	9:38	9:27	6:20	6:14	יום שישי, כ' ניסן
7:44	6:29	ירושלים	6:34	7:09	12:56	12:41	8:37	9:27	6:19	6:13	שבת קודש, כ"א ניסן
7:46	6:47	תל אביב	7:35	7:10	12:56	12:40	9:36	9:26	6:17	6:11	יום ראשון, כ"ב ניסן
7:46	6:39	חיפה									
8:19	7:15	ניו יורק	7:36	7:10	12:56	12:40	9:35	9:25	6:16	6:10	יום שני, כ"ג ניסן
9:32	8:19	פריז	7:37	7:11	12:56	12:40	9:34	9:24	6:14	6:09	יום שלישי, כ"ד ניסן
9:06	7:52	לונדון									
6:10	5:17	סידני	7:39	7:12	12:55	12:40	9:34	9:24	6:13	6:08	יום רביעי, כ"ה ניסן
הדלקת נרות שבת פרשת שמני			7:40	7:12	12:55	12:40	9:33	9:23	5:11	6:07	יום חמישי, כ"ו ניסן
שבת פרשת שמני			7:41	7:13	12:55	12:39	9:32	9:22	5:10	6:06	יום שישי, כ"ז ניסן
כניסה יציאה			7:42	7:14	12:55	12:39	9:31	9:22	5:08	6:05	שבת קודש, כ"ח ניסן
7:49	6:33	ירושלים	7:43	7:14	12:55	12:39	9:30	9:21	5:07	6:03	יום ראשון, כ"ט ניסן
7:52	6:51	תל אביב									
7:52	6:43	חיפה	7:44	7:15	12:55	12:39	9:29	9:21	5:05	6:02	יום שני, ל' ניסן
8:34	7:29	ניו יורק									
9:42	8:30	פריז	7:45	7:16	12:54	12:39	9:29	9:20	5:04	6:01	יום שלישי, א' אייר
9:19	8:04	לונדון	7:46	7:17	12:54	12:38	9:29	9:19	5:03	6:00	יום רביעי, ב' אייר
6:03	5:09	סידני									
7:47	7:17	12:54	12:38	9:28	9:19	5:01	5:59			יום חמישי, ג' אייר	

הערה: הזמנים מתייחסים למרכז הארץ.
באזורי ההרים והעמקים עשויים להיות
שינויים עד מספר דקות

לוח זמני חג הפסח - ראה עמוד 111

ספר המצוות

פרק אחד ליום

ג' פרקים ליום

יום

מייע רכ. ריח. מליית שנח. מייע ריט. מליית שנט.	הלי תפלין ומזוזה וסית.. בפרקים אלו. פרק ח.	הלי נערה בתולה... בפרקים אלו. פרק א-ג.	שישי י"ג ניסן
מייע רכג. מליית שנו.	פרק ט.	הלי סוטה... בפרקים אלו. פרק א-ג.	שבת י"ד ניסן
מליית קה. של. שלא. שלב. שלג. שלד.	פרק י.	פרק ד. פעמי הכן וגוי. ספר קדושה והוא ספר חמישי.. הלי איסורי ביאה.. בפרקים אלו. פרק א-ב.	ראשון ט"ו ניסן
מליית שלו. שלה. שלו. שלח. שלט.	הלי ציצית.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק ג-ה.	שני ט"ז ניסן
מליית שמ. שמא. שמג. שדמ. שמה.	פרק ב.	פרק ו-ח.	שלישי י"ז ניסן
מליית שמוח. שמט. שני. שנא.	פרק ג.	פרק ט-יא.	רביעי ח"י ניסן
מל"י שנב. שמו. שמו.	הלי ברכות.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק יב-יד.	חמישי י"ט ניסן
מליית נב. נה. נד. שנד. שס. שסא.	פרק ב.	פרק טו-יז.	שישי כ' ניסן
מליית קסא. קסב. מייע לח. מליית קס. קנח. קנט.	פרק ג.	פרק יח-כ.	שבת כ"א ניסן
מל"י שנג. מייע קמט.	פרק ד.	פרק כא-כב. הלי מאכלות אסורות.. בפרקים אלו.. פרק א.	ראשון כ"ב ניסן
מייע קנ. קנא. קנב. מליית קעב. קעד.	פרק ה.	פרק ב-ד.	שני כ"ג ניסן
מליית קעג. קעה. קעו. קעז. קעח.	פרק ו.	פרק ה-ז.	שלישי כ"ד ניסן
מל"י קעט. קפ. קפח.	פרק ז.	פרק ח-י.	רביעי כ"ה ניסן
מליית קפא. קפב. קפד. קפה. קפג.	פרק ח.	פרק יא-יג.	חמישי כ"ו ניסן
מליית קפז. קפו. קפט. קצ. קצא. קצב.	פרק ט.	פרק יד-טז.	שישי כ"ז ניסן
מליית קצג. קגד. מייע קמו.	פרק י.	פרק יז. הלי שחיטה... בפרקים אלו. פרק א-ב.	שבת כ"ח ניסן
מליית קא.	פרק יא.	פרק ג-ה.	ראשון כ"ט ניסן
מייע קמו.	הלי מילה.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק ו-ח.	שני ל' ניסן
מליית שו.	פרק ב.	פרק ט-יא.	שלישי א' אייר
מייע קמח.	פרק ג.	פרק יב-יד.	רביעי ב' אייר
מליית סא.	סדר תפלות כל השנה.. נהגו העם.. ימלוך עלינו וכו'.	נדבות פי וגוי. ספר הפלאה והוא ספר שישי.. הלי שבועות.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	חמישי ג' אייר
מליית סב.	נוסח ברכות התפלה וסידורן. (א) ברוך אתה.. נוסח הקדיש.. אחת באמצע.	פרק ד-ו.	שישי ד' אייר

מזמור לתודה הריענו לך' כל הארץ

לקט פירושים מתורת רבותינו נשיאינו על פרק ק' בתהלים -
פרקו החדש של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א החל מי"א ניסן השנה

כ"ק אדמו"ר הזקן

באו שערינו בתודה חצרותיו בתהלה (פסוק ד)

בחצרות ה' (- 'חצרותיו'), שלפנינו הנו"ן שערי בינה (- 'שערי') -
שם יתכן השבח והתהלה, להיות כי בבחינה זו בא אור האלקי
בהשגה ממש לכיון הדבר בשבח ותהלה פרטיות. אבל ב'שערי'
שהם הנו"ן שערי בינה עצמם, שם לא שייך בחינת תהלה, אלא
רק 'תודה' - הודאה.

(על פי 'סדור עם דא"ח' מו, א"ב)

כ"ק אדמו"ר האמצעי

הוא עשנו ולא אנחנו (פסוק ג)

"ולא" כתיב, "ולו" קרי. "ולו" בוי"ו - היינו בחינת המדות
דאצילות שמשם הוא שרש ומקור נשמות ישראל. אבל באמת אין
עיקר וראשית מקור התהוות הנשמות ממדות דאצילות, אלא מקור
הראשון הוא בבחינת האל"ף שהוא הכתר דאצילות, והוא 'ולא'
באל"ף. והכוונה הוא דשניהם אמת, 'לו' ו'לא', ומשניהם יחד הוא
מקור ושרש נשמות ישראל.

(על פי 'תורת חיים' לך לך פז, ד)

כ"ק אדמו"ר הצמח צדק

הריענו לך' כל הארץ (פסוק א)

איתא במדרש רבה: עובד כוכבים אחד שאל את רבן יוחנן בן
זכאי איזה יום שאנו ואתם שמחים, אמר לו זה יום ירידת גשמים
שנאמר לבשו כרים הצאן גו', מה כתיב אחריו, מזמור הריעו לה'
כל הארץ.

ומכל מקום יש לומר, ששמחת ישראל על ירידת גשמים היינו
מפני שזהו ענין יחוד העליון של קודשא בריך הוא ושכינתיה,
ועובדי גילולים שמחתן מירידת גשמים זהו רק מהגשמיות. וזהו
הדבר חכמה שהשיב רבן יוחנן בן זכאי, שיש יום שכולם שמחים
בו, ומכל מקום שמחת הצדיקים ביום זה הוא על דרך "נגילה
ונשמחה בו" - בהקב"ה. ומה למדנו לענין הפסוק "מזמור לתודה
הריעו לה' כל הארץ", שזה מורה על המשכה עליונה מאד הנקראת
יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, ולכן ר"ת הריעו לה' כל הארץ
- הוא הלכה, כי "והוי' עמו - שהלכה כמותו".

(על פי 'תהלים יהל אור' ע' שעב)

כ"ק אדמו"ר מהרי"ש

ואנחנו עמו וצאן מרעיתו (פסוק ג)

השה יש בה ביטול יותר מכל שארי הבהמות ובעלי חיים, וקולן
קול רחמים, והם חלופים בטבעם כתולדותם וניכר בהם יותר טבע
הביטול. וזהו שכתוב אדם ובהמה תושיע ה', ואמרו רז"ל בחולין:
"בני אדם שערומים בדעת ונמשכים אחריו כבהמה", ופירש רש"י:
"ערומים בדעת - כאדם הראשון, ונמשכים אחריו כבהמה - דכי
הרוח", והיינו בחי' שפלות.

('ספר המאמרים תרכ"ט' ע' נז)

הוא עשנו ולא (באל"ף) אנחנו - שאנו משיגים בהשגה טובה דאין הנברא עושה את עצמו, ומידיעה זו אנו באים לידיעה דהוי עצמו הוא כמו אלקים. ומזה אנו באים להידיעה:

הוא עשנו ולו (בר"ו) אנחנו - דהוא עשנו ולו אנו משלימים נפשותינו, שליהודי יש תענוג במסירת נפש על אלקות ותורה ומצות.

(על פי 'ספר המאמרים תש"א' ע' 147)

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

עבדו את ה' בשמחה (פסוק ב)

העבודה צריכה להיות בשמחה, דשמחה היא מעיקרי העבודה, וכמו שכתוב "תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה ובטוב לבב גו', ועבדת את אויביך". דאף שהיתה עבודה ועבודה בשלימות, אך להיות שהיתה עבודה בלי שמחה, מגיע על זה עונש אשר תחת שהי' צריך להיות "ועבדת את ה' אלוךך" - "ועבדת את אויביך".

והענין בזה הוא דהנה תכלית הכוונה היא מה שנתאוהו הקב"ה להיות לו יתברך דירה בתחתונים. דדירה היא ענין המשכת עצמות אין סוף ברוך הוא, דהמשכת העצמות היא רק על ידי שמחה. לא על ידי הבנה והשגה, כי אם על ידי שמחה דוקא.

(ספר המאמרים תשי"ב' ע' 128)

כ"ק אדמו"ר מהורשי"ב

עבדו את ה' בשמחה (פסוק ב)

ענין העבודה בשמחה, וכמו שכתוב "עבדו את ה' בשמחה", הוא שעל ידי השמחה נעשה הרשפי אש. דכאשר משיג ענין אלקי ישמח בנפשו מאד על זה, ועל ידי שמחת נפשו יתפעל ברשפי אש התשוקה והתלהבות. וזהו "אם הבנים שמחה" - שעל ידי השמחה הוא נעשה בכחינת 'אם הבנים' להיות התגלות המדות.

(המשך תערי"ב' ח"ב ע' תשפה)

כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ

דעו כי ה' הוא אלקים הוא עשנו ולא אנחנו (פסוק ג)

איתא במדרש רבה: ר' יהודה בר' סימון אמר, הוא עשנו ולא אנחנו בראנו את נפשותינו. ור' אחא אמר, הוא עשנו ולו אנחנו משלימים את נפשותינו.

היינו שפירוש הפסוק הוא:

דעו כי ה' הוא אלקים - היינו שמהידיעה דשם אלקים אינו מסתיר על שם הוי', כי אם הוא בשביל הגילוי, וההתהוות היא מצד העצמות, אנו יודעים:

עד היכן אשרינו, עד כמה טוב חלקנו?

מאת א. מיכאלי

החסידות' ויתר הגורמים הרלוונטיים שיציעו את העידית שברעיונותיהם.

'אובר אולי' מדובר בתופעה נכונה, טובה, רצויה. ואומר לכם את האמת: אני הקטן אשר לפחות בעיתוי הזה מחוץ לכוורת היוזמות ואשאר את המלאכה לטובים ממני.

אז מה כן?

כל לומד מתחיל בתורת החסידות יודע שלפני קיום המצוות מקבלים עול מלכות שמים, ככל שתעמיק פנימיות קבלת העול כך יגבר זוהר המצוות והמעשים הטובים. כלומר, השקעה נכונה בבסיסו ויסודו של דבר הינה פעולה המסייעת ומוסיפה נופך והוד לדבר על כל פרטיו ומרכיביו.

לעניות דעתי, גם בהתקשרות לרבי ועשיית רצונו, טוב לצקת מעט הוד וחוזק בבסיס הכללי, כך נמצא את עצמנו בקו עשייה יותר נכון ובר-קיימא.

לקראת י"א ניסן, חושבני שיש לתת את הדעת על טיפוח הרגשות שלנו כחסידים אודות הרבי. והכוונה פשוטה: בלב כל חסיד תמים ואברך צריך שתורגש 'גאוות יחידה' שמחה פנימית ואושר נהיר מעצם העובדה שהוא חסיד של הרבי. שיש לו רבי חי וקיים.

לפעמים מאי-שימת-לב הרגשות

אוירת הכנות קדחתניות אופפת כתמיד את כולנו מהרגע שבו ריח הניחוח של היום הבהיר י"א ניסן עולה באפינו. תחושה פנימית גוברת של רצינות וכנות הולכת ומתחזקת ועד מהרה שלל רעיונות ותוכניות מוצע לקהל החסידים והמקושרים במגמה לנצל את היום הקדוש.

ככה זה, חסידים הם חסידים, ובעולמם הפרטי קיים בדרך כלל רק דבר אחד, הדבר שאליו הם קשורים, האילן שממנו חיים הם יונקים – הרבי.

כמו באינסטינקט, כל אימת שתאריך חסידי קרב, כולם מתעוררים לקראתו. כל יומא דפגרא הוא אבן-פינה לבניית הידור, שיפור, או חישול בתחום רוחני כלשהו. ובדרך כלל, אם, חלילה, עבר יום כזה ללא התעוררות ראויה, סביר להניח שהמצפון החסידי הטמון בלבנו יעיק גם יעיק.

הנחה זו, זוכה לקונצנזוס חסידי רחב, דומני שלא יראה או יימצא במחוזותינו מישהו שסבור אחרת בעניין הזה. כולם מסכימים שצריך להוסיף, לשפר ולייעל, מחוץ ועד פנים ומהגשם ועד הרוח.

ההסתעפות תחל כשנבקש לבחור את הנושא, האובייקט, הנתון, שבו יש לעסוק ושאותו צריך לשנות, כאן ייכנסו לתמונה 'מיטב המוחות של

הללו מתעמקמות. י"א בניסן יכול בהחלט להיות זמן כשר לליבין. ובפשטות: לשמוח ולצהול ולשיר: אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו. כמה ברי-מזל אנו שיש לנו רבי המדריך על כל צעד ושעל מטרום הלידה ועד זקנה ושיבה לאורך ימים ושנים טובות, רבי שמעמיזנו בקרן אורה ומורה לנו את אורח החיים וכוונת בריאתנו, רבי שבמהרה יבוא ויגאלנו.

הנה אפיזודה מעניינת שתחדד מעט את הדברים: במחלקה הכירורגית בבית הרפואה "הדסה" עין-כרם, שכב יהודי שהחלים מפציעה קשה, במיטה הסמוכה שכב מאושפז נוסף שהחלים מניתוח. שני יהודים, שניהם אנשים טובים, ולשניהם ב"ה קרובי משפחה לרוב שסעדו אותם כל ימי האשפוז והרעיפו עליהם חום מסירות ואהבה. בתוך שבועות ספורים ת"ל השתפר מצבם והם שבו לבתיהם לשמחת-לב בני משפחותיהם, הידידים והחברים.

רק הבדל קטן היה בין השניים. הראשון היה יהודי עשיר, בעל ממון, ושבע-רצון מעצמו בדרך כלל, בעולמו הרוחני לא חסר דבר, "אני ליטאי מובהק, לא משתייך לגזע חסידי כלשהו", צההיר על עצמו.

השני, חסיד חב"ד, רווי תוכן וחיות חסידית ובוהן כל דבר במשקפיים חסידיות-רוחניות, שביעות-רצון ממצבו הרוחני – אף פעם לא. כחסיד בלב ובנפש, יודע שתמיד צריך להוסיף ולחדש, ואם צריך – אז גם לתקן.

יהיה זה באחד מערבי חודש אדר. נכנסתי

לחדר כדי לסעוד את החסיד, וכאשר חפץ להירדם יצאתי את החדר. במסדרון פגשתי את הליטאי מהלך באיטיות ובוהירות, והחלפתי אתו מספר ברכות-ערב. הוא פנה לעברי ושאל: "אפשר אולי לשוחח? בודאי, בבקשה" עניתי.

יצאנו אפוא מהמחלקה למסדרון-הקומה, התיישבנו על ספה נוחה וידידי החל:

"היום אחר הצהרים באה קבוצת אברכים לבקר את קרוב המשפחה שלך. אני שכבתי על מיטתי, את אוזני לא יכולתי לסתום, וכך יצא שהאזנתי לכל מהלך השיחה. אחד מהם, אברך צעיר ודינמי שהיה ראש המדברים ניהל וניתב את השיחה. הם שהו בחדר ושוחחו שעה שלימה.

"על מה דיברו אתה יודע? אני אגיד לך! מתוך שעה שלימה, לפחות חמישים דקות הם דיברו רק על הרבי! ממש ככה! הרבי אמר, והרבי עשה, והרבי הורה, והרבי ציוה וכו'. רציתי לשאול האם ככה זה בחב"ד? מה, כבר אין לכם נושאים לשיחה?

שאלתי אם אולי מה שהפריע לו זה שדיברו שהרבי הוא משיח, אך לא. הוא כלל לא זכר אם העניין עלה במהלך השיחה או לא: "הם פשוט עסקו באינטנסיביות בדבר אחד ויחיד – הרבי. ואני, תסלח לי, לא מבין את זה, יש עוד חצרות חסידים בעולם, הם גם מדברים על הרבי שלהם כשנפגשים, אבל כמה אתה חושב הם מקדישים לזה? חמש דקות, עשר דקות מקסימום, ואחרי זה הם עוברים לדבר על תחומי החיים האחרים: עבודה, בריאות, חינוך, בורסה ואפילו סתם דברים בטלים, אצלכם זה נשמע מאוד מוגזם,

כל הזמן מדברים רק על הרבי כאילו שאין שום דבר אחר, תסביר לי את זה.

לשמע שאלתו, נפקחו עיניי ולבי, הרמתי את עיניי למרום ואמרת לי בלבי: הודו לדי' כי טוב! אשרינו מה טוב חלקנו! נכון, רחמנות גדולה על אותו יהודי שלא זכה עדיין להבין אור מה הוא, אבל אז כמו הבנתי מחדש שטוב חלקנו, שזכינו להיות חסידים של הרבי, להתקשר אליו בעוז, ולחיות את הרבי כל הזמן.

כן! ידידי היקר! הגדרת את זה כל כך נכון באמירתך שאין לנו נושא אחר לעסוק מלבד הרבי. אני רק חש צורך להסביר שפירוש הדברים הוא שבכל עיסוק ומטלה בכל תחום מחיינו יהיה חזור הרבי. זאת אומרת שכל מעשה שיעשה יהיה מתאים לרצונו ולנחת רוחו.

ואם בימים הקשים בעבר הרחוק בעמקי-בכא למיניהם כאשר לא היה אפשרי ליצור קשר עם הרבי, ידעו חסידים את מי יש לשאול ולעשות את ההפך, אקיש לדורנו ואומר שכשנמתחת ביקורת מאותו מקור – עבורנו זו מחמאה מתוקה.

עד שלא פוגשים בחסר שקיים אצל לא-חסיד לא מעריכים את מה שיש לנו. לכן, לעניות דעתי, ביום ההולדת של נשיא הדור, של הרבי, נטפח את רגש השמחה ואת תחושת-השיוך הנעימה כדי להוסיף חוזק ואומץ בהתקשרות וכדי שאת כל הוראותיו נקיים בגאון ובשלמות "כמצוות רצונך".

כך נכין את עצמנו ואת העולם כולו לקבלת פני משיח צדקנו בקרוב ממש.

הרטשטיין

HARTSTEIN'S CLOTHING

מבחר עצום של סירטוקים רגילים וסירטוקים ממשי לבחירתכם

אנו היצרנים, ולכן המחירים כל כך זולים

הַרְטֵשְׁטַיִן לְיוֹמָיוּק אֶכְזֵב אַז הַסֵּס

5513 NEW UTRECHT AVE., BROOKLYN, NY 11219 (718) 871-8440

בין הרחובות 55 ו-56 בבורו-פארק (מתחת לרכבת)

הרבי מבקש ואנחנו עושים!

"הרבי הוא המוביל שגורר אותנו לפעולות ולמבצעים, ובמשך השנים כולם נגררים וממשיכים את ה"המצאות" של הרבי. והמציאות אכן מוכיחה שוב ושוב, כי כשאנחנו מתקדמים אל השלב הבא, הרי אלו הנמצאים מאחורינו מתחילים להתעסק בדבר בו עסקנו קודם, ומודים - באיחור כמובן - שאכן זהו דבר נכון. כך היה במגמה לעסוק בקירוב יהודים ליהדות, וכך גם בנושא של משיח, שמתחיל להתקבל בכל תפוצות העולם" • מסה מאלפת אודות פרסום בשורת הגאולה בקול בהיר וצלול, מלווה בסיפורים ואנקדוטות מהחיים מאת הרב שלום דובער קלמנסון

כמסתכלים על דבריו של הרבי שמישיח עומד לבוא, ויודעים שדבר זה נאמר בנבואה, ומשויים זאת למה שנאמר בהיסטוריה בענין משיח – נוכחים לדעת את גודל החידוש שבדברים.

הראשון שביקש לדבר על בשורת הגאולה היה יעקב אבינו, והוא דווקא ביקש להתנבא בכך, אך הזמן לא היה מסוגל ונסתלקה ממנו שכינה. כשהגמרא מספרת על מפגשו של ר' יהושע בן לוי עם משיח, מביאה הגמרא את תגובת המשיח לשאלה 'אימתי קאתי מר': "היום", אבל "אם בקולו תשמעון".

גם הרמב"ם שחי מאות שנים אחר הגמרא כבר מתייחס בצורה הלכתית להכנת העולם לקבלת פני משיח צדקנו, ומבאר בדיוק כיצד ניתן לדעת מיהו משיח ומהו משיח.

שנים רבות לאחר מכן כשהבעל שם טוב נפגש עם משיח, הוא כבר לא ענה לו "היום" כמו לר' יהושע, אלא "לכשיפוצו מעינותיך חוצה", משום שאז התקרבה התקופה שאכן הוא בוא יבוא והגיע הזמן להתכונן לכך.

אחד "הקיצים" היה בשנת תשי"ח; וכששאלו את הרבי הרי"צ מדוע לא בא המשיח באותה שנה, ענה שה' נתן לעם ישראל "סוכריה" – הקמת המדינה – אך הם הסתפקו בכך, זאת אומרת שעדיין לא היינו מוכנים למשיח ולכן הסתפקנו ב"סוכריה" כמו תינוק שמוותר על משאלתו תמורת ממתק. באותה תקופה, דיבר הרבי הרי"צ כל העת אודות "לאלתר לתשובה! לאלתר לגאולה!" אך למעשה זו היתה בקשה ותפילה שאכן נזכה לגאולה. כיום נשתנו העתים, והרבי אומר לנו (בתשנ"ב) כי הוא מבשר את בואה של הגאולה בתור נבואה שחייבת להתקיים!

כולנו מכירים את שיחתו של הרבי הרש"ב אודות שני הדורות של החיילים: הדור הראשון תפקידו להלחם באלו "אשר חרפו אויבך ה' " כלומר, למען האמונה בה', והדור השני צריך להלחם באלו "אשר חרפו עקבות משיחך", להבאת הגאולה. ועל כך אומר הרבי כי דבריו של הרבי הרש"ב מביעים למעשה נבואה, שיבוא דור שיהיו בו אנשים שומרי תורה ומצוות ואפילו חסידים גדולים, ואף על פי כן הם ילחמו במשיח!

כולנו גם זוכרים את שאמר הרבי ביום קבלתו את הנשיאות, שהחסידים לא יחשבו שיוכלו לשבת בחיבוק ידיים והרבי יעשה עבורם את העבודה; אלא כל אחד ואחד צריך לדעת שהוא צריך להתגייס למלחמה בגופו ובנפשו, ועליו "לכתוב גט כריתות" לכל הפניות האישיות ולצאת להלחם – כפי שהורה לנו הרבי.

הרבי כל השנים עמל על שתי הדרכים; ראשית כל פעל למען חיזוק האמונה בה' על-ידי המבצע הראשון שיצא בו – "מבצע מצה", והוא לדאוג שתהיה מצה שמורה לכל יהודי בליל הסדר. היו שוטים שטרם הספיקו להכיר את הרבי והם אמרו ש"זהו רעיון של הרבי מליובאוויטש לשמור על קשר עם ה"גבירים", לתת להם מצה שמורה והם ימשיכו לתרום למוסדות". – אולם אנו יודעים כי מצה היא מאכל האמונה, והרבי ראה משימה עליונה לחזק את האמונה של כל יהודי בבורא העולם, ומתוך כך להגיע לחיזוק האמונה בביאת המשיח.

לפני שיוצאים למלחמה יש לזכור מה שנצטוו השוטרים להכריז לפני שיוצאים לקרב: "מי האיש אשר בנה בית ולא חנכו, ילך וישוב לביתו" – מי שבנה בית חב"ד חדש וחושש שכתוצאה מן הפרסום בעניני משיח ילעגו עליו ויזיקו לו בפעילות – שישוב

לביתו, וישמור את המלחמה לאמיצים ממנו; – וימי אשר אירס אשה ולא לקחה" – מי שיש לו קשר התחלתי עם "גביר" מסוים, וחושש שעכשיו הפרסום בעניני משיח ירחיק ממנו את הגביר – שישוב לביתו!

על כל שליח להיות מסור לשליחות 24 שעות. יש לחשוב על הרבי בשליחות כל העת, ואז מצליחים! שלא תעלה חלילה מחשבת פיגול על לב מישוהו מישראל שהשתנה משהו בשנים האחרונות.

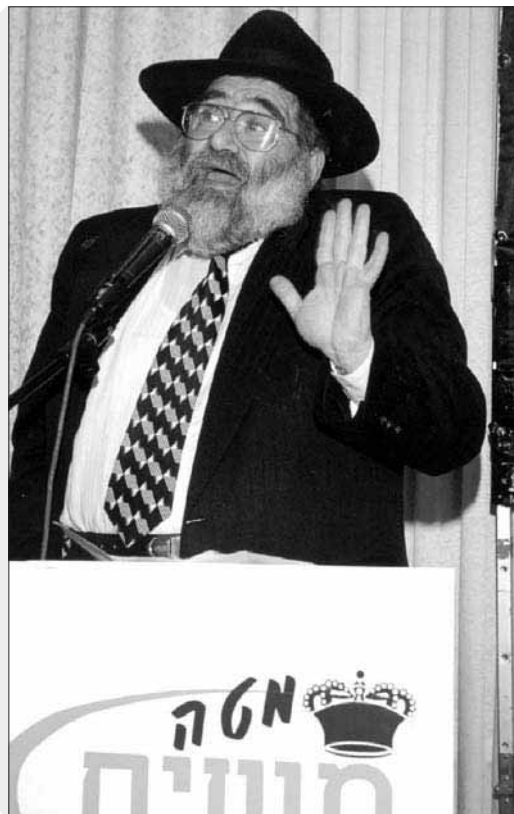
הגמרא מספרת על אחד התנאים שנכנס להתפלל בחורבה וראה שם את אליהו הנביא, אך הגמרא מונה שלוש סיבות מדוע אסור לאדם להיכנס לחורבה: א: מפני החשד. ב: מפני המזיקים. ג: מפני המפולת.

כשמתבוננים בגמרא זו, אפשר למצוא כי שלוש הסיבות הללו, הן המונעות מאברכים לפתוח בית חב"ד:

א – מפני החשד, שמא ידברו עליו כי רצונו לפתוח בית חב"ד נובע מהרצון לחיות חיים קלים ולעשות כסף.

ב – מפני המזיקים, לא צריך להסביר, הם נמצאים בכל מקום ובכל פעם בצורה שונה, ולכן אולי יש אברכים שחוששים מהם ולכן לא עושים את שליחותו של הרבי.

הרבי כל השנים פעל למען חיזוק האמונה בה' על-ידי המבצע הראשון שיצא בו – "מבצע מצה", והוא לדאוג שתהיה מצה שמורה לכל יהודי בליל הסדר. אנו יודעים כי מצה היא מאכל האמונה, והרבי ראה משימה עליונה לחזק את האמונה של כל יהודי בבורא העולם, ומתוך כך להגיע לחיזוק האמונה בביאת המשיח

ג – מפני המפולת – שמא בית חב"ד לא יצליח ויאלץ השליח לסגור אותו ולחזור בבגוש פנים למקומו. על כל אלה עונה הגמרא, שכשנכנסים לחורבה ומוצאים שם את אליהו הנביא – כלומר, כשבאים להקים בית חב"ד ורואים את הרבי, אזי אין סיבה לדאגה, כי יודעים שהרבי נמצא עם כל מי שיוצא לשליחות. כך צריך לחיות שליח – בתחושה ובידיעה שהרבי עמו כל העת.

בענין זה רצוני לספר, כי בטיסה האחרונה שלי לקונגרס משיח בלונדון, לפני חודשים ספורים, יצאתי מביתי לשדה התעופה ובטעות לקחתי את הדרכון של אחת מבנותי שהיה מונח במגירה. גיליתי את הטעות רק כשהגעתי לשדה התעופה, והפקידים כמובן שלא רצו לתת לי לטוס. ראיתי כי אין זמן לחזור הביתה ולקחת את הדרכון (זה היה בליל שישי, וידעתי שאם לא אטוס בטיסה הזו לא אגיע לקונגרס), נגשתי אפוא לפקיד וביקשתי לדבר עם האחראי במטרה לנסות לשכנעו שיתן לי לטוס, אך הוא ענה לי שאין, ולא היה דבר כזה מעולם, לטוס ללא דרכון.

עודי עומד ותוהה מה לעשות לנוכח דבריו התקיפים, נזכרתי במה שאמר הרבי פעם, באחד השנים הראשונות לנשיאות, שכשאחד נוסע בשליחות הרבי ונתקל בקשיים, אז יאמר שהוא בשליחותו של... (וכאן הזכיר את שמו הקדו). פניתי אפוא למנהל ואמרתי לו "יש רבי בעולם, וקוראים לו .. ואני נוסע בשליחותו לקונגרס משיח על מנת לדבר על ענייני משיח. קונגרס זה נעשה בעקבות ציווי לפרסם שמישיח עומד לבוא..." והנה הפלא ופלא, תוך זמן קצר סידרו לי אישור מיוחד לטוס ללא דרכון – דבר חסר תקדים.

עובדה זו ממחישה, עד כמה שליח צריך ללכת בהרגשה ובידיעה ברורה שהוא שליח של הרבי, וכי הרבי נמצא לצדו כל העת. כשיודעים שהולכים בשליחותו של הרבי, כל המניעות והעיכובים מתבטלים.

כך צריך להיות גם בנושא פרסום ענייני גאולה ומשיח. ללא מורא וללא בושה.

אמר "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות". אנו עומדים כעת לפני חג הפסח.

ביציאת מצרים מסופר כי כשמה רבינו

כשהרבי ניבא לנו את בשורת הגאולה, בשנים תנש"א-תשנ"ב, כולנו האמנו לדברי הרבי, אך למרבה הצער, במשך השנים יש שלוחים ש"נשמטו" אחד אחד. יש להם חששות שונים כמו: "אצלי בבית הכנסת זה לא יתקבל", "בעיר שלי זה לא כל כך מתאים", "הגבירים יפסיקו את התרומות", וכדומה

יושבים ולומדים בעיון את השיחות הללו, מזמן היינו מגיעים למסקנה אחת ויחידה – כי רצונו של הרבי שנפרסם ברבים את בשורת הגאולה ללא חת וללא פשרות! כי בתקופה זו – לאחר כל הביטויים והשיחות של הרבי אודות "סיום עבודת הבריורים", ושי"העבודה היחידה שנתורה היא לקבל פני משיח צדקנו", ובפרט הביטוי הידוע של הרבי כי הוא "קרייזי על משיח" – אז איך אדם יכול לטעון כי הוא חסיד של הרבי בכל המובנים, ולומד את תורתו של הרבי, אך בעיני משיח הוא עוסק רק לפי הבנתו. הרי ידוע שמי שכופר אפילו באות אחת מן התורה, הרי הוא ככופר בכל התורה כולה, ועל אחת כמה וכמה בענין גאולה ומשיח, שהרבי עשה מכך את מרכזו וכובד העבודה שלנו היום.

ב שנת תשנ"ב נערכה סעודת "מלווה מלכה לקבלת פני משיח צדקנו", של נשי חב"ד. הדבר היה בברכתו של הרבי, ואני הוזמנתי ע"י נשי חב"ד במונטריאל לנאום בסעודה זו. כיוון שגרתי בעיר זו לפני שנים רבות, היה לי בעיר ידיד טוב, "מתנגד", בשם הרב אייזנשטרק, שניהל את בית הספר "בית יעקב" במקום.

כשהגעתי לעיר קיבלתי ממנו טלפון נזעם: מאיפה העוז והחוצפה לשלוח לאשתו הזמנה

הביא לעם את בשורת הגאולה, הוא קרא תחילה לזקנים להצטרף אליו בדרכו לפרעה. הזקנים האמינו לדברי נבואתו והלכו עמו, אולם כשהגיע לפרעה גילה כי נשאר עם אהרן בלבד. להיכן נמלטו הזקנים? – אומר רש"י שהם נמלטו אחד אחד. מה הסיבה שהם נמלטו? מתברר כי מצד הרגש הם האמינו למשה, אך מצד השכל הם לא הבינו כי הם מסוגלים לומר את בשורת הגאולה באוזני פרעה; הבינו שפרעה לא יקבל את הדברים וממילא הסתלקו.

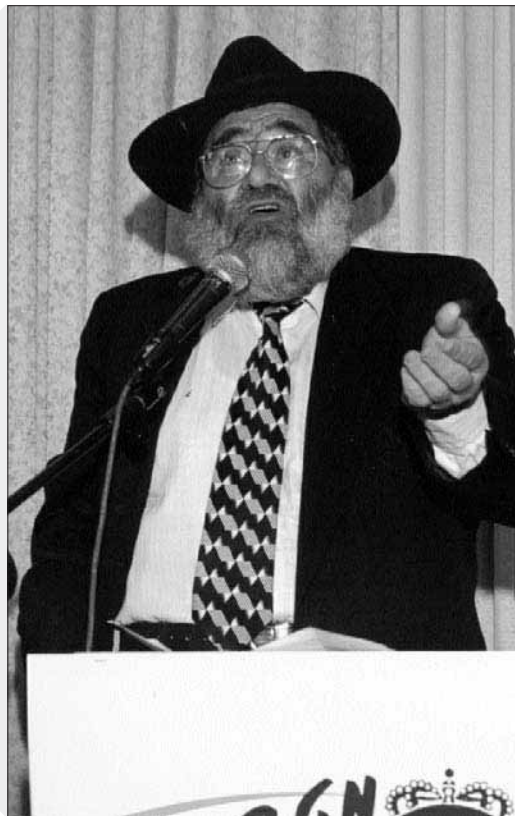
כשהרבי ניבא לנו את בשורת הגאולה, בשנים תנש"א-תשנ"ב, כולנו האמנו לדברי הרבי, אך למרבה הצער, במשך השנים יש שלוחים ש"נשמטו" אחד אחד. יש להם חששות שונים כמו: "אצלי בבית הכנסת זה לא יתקבל", "בעיר שלי זה לא כל כך מתאים", "הגבירים יפסיקו את התרומות", וכדומה.

אולם עלינו להיות בביטול מוחלט כל הזמן כלפי הרבי, ולהבין שאם זהו רצונו של הרבי – זה ודאי מה שאנו צריכים לעשות, ואם כך, אין ספק שזה יצליח.

דבר ברור הוא שכל חילוקי הדעות שבמחננו בענין פרסום זהותו של מלך המשיח, נובעים מאי לימוד מעמיק של השיחות בשנת תשנ"א ותשנ"ב. אם כולם היו

**אם כולם היו יושבים
ולומדים בעיון את השיחות
הללו, מזמן היינו מגיעים
למסקנה אחת ויחידה - כי
רצונו של הרבי שנפרסם
ברבים את בשורת הגאולה
ללא חת וללא פשרות!
כי בתקופה זו - לאחר כל
הביטויים והשיחות של
הרבי - איך אדם יכול
לטעון כי הוא חסיד של
הרבי בכל המובנים, אך
בעניני משיח הוא עוסק
רק לפי הבנתו?**

למלוה מלכה? והוא המשיך
בטענותיו: "מילא אתם רוצים
לעשות מלווה מלכה של משיח -
תעשו, אבל מה זו ההתגרות לשלוח
לאשתי הזמנה?..."

עניתי לו: ראשית כל, לא אני
שלחתי לה את ההזמנה, וייתכן
ששלחו לה בטעות. אך בוודאי שלא
התכוונו להרגיז אתכם, ואם היה
רוגז, הרי מבקשים מכם סליחה
ומחילה. שנית, הרי אנחנו ידידים
טובים כבר 20 שנה, ועד כמה שאני
מכיר אותך, אם היינו עושים אירוע
כזה לפני 20 שנה, היית אומר שעצם
קיום האירוע הוא חוצפה גדולה.
ברוך השם שהיום אתה כבר לא
כועס על עצם האירוע, אלא על כך
ששלחו לאשתך הזמנה; חכה עוד
מעט זמן וגם עם זה תסכים...

לאחר מכן חשבתי על הענין,
וציירתי זאת לעצמי, שאנחנו
נמצאים ברכבת של 20 קרונות,
כאשר הרבי והחסידים נמצאים
בקרן הראשון ואילו שאר 'העולם'
נמצא בקרונות הבאים. הרבי הוא
המוביל שגורר אותנו לפעולות
ולמבצעים, ובמשך השנים כולם

נגררים וממשיכים את ה"המצאות" של הרבי.
והמציאות אכן מוכיחה שוב ושוב, כי
כשאנחנו מתקדמים אל השלב הבא, הרי אלו
הנמצאים מאחורינו מתחילים להתעסק בדבר
בו עסקנו קודם, ומודים - באיחור כמובן -
שאכן זהו דבר נכון. כך היה במגמה לעסוק
בקירוב יהודים ליהדות, כאשר בתחילה כולם
צחקו על כך, ואילו היום אין חוג בציבור
החרדי שלא עוסק בזה; כך גם בפעילות עם
יהודי רוסיה, היום כל החוגים שולחים לשם
פעילים, אך כולם יודעים מי התחיל בזה.
כאחד שהסתובב במקומות רבים בעולם,
ראיתי לא פעם ארגונים שונים שמעמידים
רכבים מקושטים ועליהם רמקולים וכך הם

לנו פרנסה?" גיחך החייט השמח ואמר: "אל
תדאג חבר, כולם יבואו רק אלינו, כי אנחנו
היחידים שיודעים את האופנה האחרונה..."
האופנה האחרונה ההולכת ופושטת בכל
מקום, היא אופנת משיח. כיום גם חוגים
אחרים, רחוקים מחב"ד, עושים סדנאות, ימי
עיון והרצאות בנושא הגאולה והמשיח.

רק זאת עלינו לזכור: אנו עושים את
שליחותו של הרבי מה"י, ואל לנו להסס
להעביר בקול רם וצלול את המסר: יחי אדוננו
מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד!!!

(מחוך נאום ב"יום שכולו משיח" שהתקיים
באולמי מודיעין, שבט תשס"א)

מפיצים יהדות; ממש "טנקי מבצעים"...
אולם למרות שכל החוגים עוסקים
בדברים שבהם עסקנו כל השנים, הרי שבח"ד
עשתה את הדברים באופן ייחודי, עם הלהט
החסידי השמור לה. דבר זה מזכיר את
הבדיחה על שני חייטים שפרנסתם היתה
דחוקה. משום כך התעצב אחד מהם ללב, אך
חברו נותר שמח. פנה הראשון אל חברו
ושאלו: "מדוע אתה שמח הרי אין לנו
פרנסה?" השיב החבר: "עוד מעט יבוא משיח,
והמעדנים יהיו מצויין כעפר ובטח הפרנסה
שלנו תהיה הרבה יותר קלה, משום כך אני
שמח". החזיר לו הראשון הדואג: "אבל שכת
שתהיה תחית המתים ואז יקומו לתחייה
עשרות אלפי חייטים לתחיה, ושוב לא תהיה

טיולים
בחוה"מ

הסה כפר זמנה
מטיסה באימה ב?רטיס
המריה, אליק 4 - נבר חמ"י

איצ'יק הסעות

הסעות וטיולים לכל חלקי הארץ
רכב ממוזג עד 13 נוסעים

03-7737050, 058-335700

הרב' מתתנן: אתדורת התם'דים

"היכן הוא 'כמים הפנים לפנים'? מישהו חשב והתבונן פעם שכשהרבי טובע ומבקש משהו מאתנו, האם עשיתי משהו מעט יותר כפי שהרבי רוצה?!" – "כשהרבי מדבר, והוא כותב ומבקש, והוא דורש, אנחנו צריכים לדעת שכל דבר שהרבי מדבר זהו ענין שנוגע לכלל ישראל. כשהרבי מבקש את זה צריך למלאות את זה בזריזות הכי גדולה, אין שום תירוץ על-זה" ● קטעים מהתוועדות חסידים עם המזכיר הרה"ח הרב יהודה לייב גרונר שהתוועד במוצאי שבת-קודש ויקרא, ג' ניסן תשל"ט בבית הכנסת – נחלת הר חב"ד ● הדברים דלהלן הם סטנוגרמה מהטייפ, השארנו את הסגנון כמו שהוא, באווירה של התוועדות חסידים לאחר אמירת 'לחיים'

על מה דואג הרבי ומה מתלונן הרבי כל הזמן? כשרואים שהרבי לאחר התוועדות רוצה לדעת מה נעשה בפועל בענינים שדובר עליהם בהתוועדות, זהו נוגע לפועל. אם לא – אין שום תירוץ ושום הסבר בעולם. אם יש לנו 'כמים הפנים לפנים' – אין אף יהודי, אף אברך או בחור כאן שחושב אחרת אודות בריאותו של הרבי, בלי שום ספק, ואף על-פי-כן ישנה השאלה – באם אתה כל כך מתעניין בבריאותו של הרבי ואתה יודע עד כמה הרבי קא+כט זיך בנושא מסויים, מדוע אין בזה תענוג והתלהבות?

שהוא התלונן למה הרבי לא כותב לו באופן אישי, ענה לו הרבי – אני חשבתי שאתה מעוניין לדעת במה אני עסוק, באידיש הוא אמר "אין וואָס איך קאָך זיך יעצט", מכיון שכפי הנראה אתה לא מעוניין בזה, אני אכתוב לך כמו שאתה רוצה.

צריכים להתבונן בזה, זהו 'וואַרטי' עמוק. הרבי מתכוון שחסידים יתענינו לדעת במה הרבי קאָכט זיך יעצט, [= במה הוא עוסק עכשיו בחיות], במילא היות שהרבי מעוניין בזה ומתעסק בזה, בתור חסידים אנחנו צריכים לעשות משהו בזה, וזהו העיקר.

סיד צריך לדעת במה הרבי "חיי" כעת

לחיים חסידים!
לחיים יונגעלייט!

היה אחד שהיה כותב לרבי מכתבים והיה מקבל מהרבי מכתב שאנו קוראים לו מכתב 'כללי-פרטי'. במכתב היה תוכן של ענין בחסידות, ועם זה גם מראי מקומות והערות. כשאיש זה שלח מכתב לרבי הרבי ציוה להשיב לו ולכתוב לו את המכתב כללי-פרטי. לאחר זמן הרבי מקבל מכתב ממנו, כנראה

אין כל ספק שכל יהודי
שיש לו שייכות אל הרבי
רוצה לעשות את רצון
הרבי, בלי שום ספק.
אבל ישנו חסרון אחד
והוא שרוצים שהרבי
יחשוב כפי שאני רוצה
ובמילא אני אעשה כפי
שאני רוצה...

[זלצמן], ר' צמח דוד [שקולניק], ושאיני אדבר יש לזה י'ענער טעם'. אבל הסדר הוא שמדברים כי רוצים לעשות את רצון הרבי, זהו הדבר הרגיל שמדברים כך, אחת ולתמיד צריכים להדבר יחד שאכן צריך לעשות מה שהרבי רוצה.

לפני שנסעתי לארץ נכנסתי לרב חודקוב ואמרתי לו שבעוד כמה דקות אני נוסע לארץ ישראל, והוא מסר איתי שליחות ליונגעלייט פון די שלוחים [=לשלוחים הצעירים] ואמר לי זייער אַ גישמאקן וואָרט [=אימרה נעימה]. כך הוא אמר: תמסור בשמי שאין לי כל ספק שכל יהודי שיש לו שייכות אל הרבי רוצה לעשות את רצון הרבי, בלי שום ספק. ברור לי שלכל יהודי יש געגועים להיות אצל הרבי והוא רוצה לראות את הרבי. אבל ישנו חסרון אחד ואיני יודע מה עושים בנוגע לזה, החסרון הוא – ותוכלו לומר זאת בשמי אמר הרב חדקוב – החסרון הוא שרוצים שהרבי יחשוב כפי שאני רוצה ובמילא אני אעשה כפי שאני רוצה. הגיע הזמן שהחסידים יעשו מה שהרבי רוצה ולא מה שהם רוצים... כבר הגיע הזמן שיחשבו ויתבוננו מה הרבי רוצה באמת.

אני זוכר, ר' ניסן ישב למעלה בזאל הקטן היכן שהרבי מתפלל מנחה באמצע השבוע, הוא ישב באמצע השולחן וצעק: אתם הרי יודעים מה שנעשה אתכם, מה אתם יתוקעים את הפרצוף שלכם בפניו של הרבי, איך אינכם מתביישים?!

ר' ניסן צעק ויהפך עולמות! הוא ראה, שבהתוועדות עומד יהודי מבוגר, ומגיע בחור צעיר, דוחף אותו ונעמד לפניו – ראשון, ער זאָל שטיין דעם רבי'ן אין פנים אַריין [=שהוא יעמוד בפני הרבי]. שאל ר' ניסן: מה אתה דוחף את הפרצוף שלך לרבי, אתה הרי יודע מה אתה ומי אתה, מה אתה נדחף?

בכל אופן, כשהרבי ביקש שיחזרו על מה שר' ניסן התוועד – ישנם זמנים בהם פוחדים לספר לרבי, אולם כאן רצינו לספר – וסיפרנו לרבי שר' ניסן אמר ותבע מהאברכים והבחורים "מדוע דוחפים את הפנים אל מול הרבי". הרבי השיב על כך: "און פאַרוואָס טאַקע, און פאַרוואָס טאַקע" [=אכן, מדוע?]. אסור לנו לשכוח ולו לרגע אחד היכן אנו אוחזים בעולם.

"לכל יהודי יש געגועים להיות אצל הרבי והוא רוצה לראות את הרבי"

אני מהדור הצעיר, יושבים כאן עלטערע יונגעלייט [=אברכים מבוגרים] ר' אברהם

כשרי ניסן נמנוב הגיע בפעם הראשונה לאמריקה הוא התוועד, ההתוועדות היתה 'להפליא'. ר' ניסן הוא יהודי חסידי. באותו זמן הרבי ערך מגבית וכשרי ניסן התוועד, אמר: שמעתי, שכשהרבי מחלק לעקאח או כשהרבי מחלק מצות בערב פסח – עומדים שורות-על-גבי שורות עד ברוקלין עוועניו – כמה שזה רחוק. אבל לא ראיתי, בשעה שהרבי הכריז על מגבית, שלמחרת היום יעמדו שורות עד ברוקלין עוועניו ויכניסו את הכסף לרבי. בשעה שאתה צריך לקבל משהו מהרבי – אז אתה י'עפיינער חסיד', אז אני נמצא ואני מתייצב ליד הרבי ואומר: רבי, תן לי לעקאח, תן לי מצות. אך היכן אתה כשהרבי מבקש ממך משהו? – כך ר' ניסן האָט זיך געקאַכט בפאַרבריינגען.

באותה התוועדות ר' ניסן האָט זיך געקאַכט בעוד נקודה – זה לא נוגע לענין המדובר, אבל זהו באותו הענין.

כשרי ניסן הגיע בפעם הראשונה לניו יורק, הוא התוועד ביום ראשון בבוקר, יום ראשון ביום. למחרת הרבי התעניין במה ר' ניסן התוועד, לר' ניסן לא סיפרו זאת, אבל לכס אספר זאת. ענו לרבי שר' ניסן התוועד בנוגע ל-2 נקודות: נקודה אחת, הוא התוועד שזכור לו שאצל הרביים – מה שהוא ראה ושמע – מ'האָט זיך ניט געשטופט ארויס שטעקן דעם פנים צום רבי'ן [=לא היו דוחפים את הפנים מול הרבי] כיוון שכל אחד היה יודע מה נעשה איתו.

הרבי העיד על עצמו – 'מדובר כאן על ספירת המלכות...'

יהודי נכנס אל הרבי, ליהודי זה יש זכות

אני זוכר, ר' ניסן ישב למעלה
 בזאל הקטן היכן שהרבי מתפלל
 מנחה באמצע השבוע, הוא ישב
 באמצע השולחן וצעק: אתם
 הרי יודעים מה שנעשה אתכם,
 מה אתם 'תוקעים' את הפרצוף
 שלכם בפניו של הרבי, איך
 אינכם מתביישים!?

הרבי מלך המשיח
 ביציאה מתערוכת
 הציונים של הרב
 ברוך נחשון, בקומת
 המשרדים שמעל 770

שצריך לשלוח לי דו"ח, ואם כן צריך הרי לעשות משהו שיהיה מה לכתוב, אז עושים כדי למלא דו"ח – ניט דאָס מיינט מען! [= לא זו הכוונה!]. לא לכתוב דו"ח כי צריך לכתוב דו"ח, צריך לכתוב דו"ח כיון שנעשו פעולות!

מ'דאָרף זיך קאָכן [צריכים להיות מונחים] בדברים שהרבי מונח בהם. ב"ה היה זמן, ישנם אברכים שהיו ביחידות ויצאו משם ולא ידעו מה עליהם לעשות, וישנם אברכים שהיו ביחידות והרבי אמר להם דבר ברור מה עליהם לעשות כך וכך תעשה – הוא היה המאושר באדם.

נפלאה, מהי הזכות הנפלאה? – הוא שומע מהרבי דברים ועניינים שאף אדם בעולם הזה לא שומע – עניינים אודות עצמו, אודות הרבי בעצמו. לא עניינים פרטיים, שאנו יושבים ומדברים אודות מעלותיו של הרבי עם עניינים נפלאים, וכשהרבי יושב עם היהודי הזה הוא מדבר איתו אודות עניינים שכאלו.

הרבי מבקש:

אחדות בין החסידים

הרבי קאָכט זיך [יחי"י] בעניינים שונים, הרבי קאָכט זיך לאחרונה בנוגע לאחדות ילך כנוס את כל היהודים, הוא הופך עולמות. תוציאו את השיחות שלפני פורים, תלמדו את כל השיחות שהרבי דיבר מלפני פורים עד היום – מדובר בכל השיחות אודות נקודה אחת, נקודה של 'אחדות', מה הכוונה אחדות? מה הפשט של אחדות? אחדות – הרבי אמר שאחדות הכוונה היא שאתה תתעניין ויהיה חשוב לך מה שנעשה אצל יהודי שני, זו הכוונה אחדות. לא לרצות לשקר את השני, לא לרצות להפריע לשני, לא לרצות לעשות ח"ו רעה לשני, מה שלא יהיה. לא נוגע – כל החשבונות לא קיימים, אחדות הכוונה – בפשטות.

אחדות הכוונה – לא הכוונה 'געלעכטער' [= צחוק] אני אגיד לכם, אני נכנס הרי לרבי, ולפעמים הרבי אומר דברים שהוא לא אומר ברבים, מהי זכותי – איני יודע, הרבי צריך איזה גולם, איזה חתיכת עץ – כתוב שלעתיד לבוא גם הקירות ידברו – עומד לו בול עץ

פעם נכנס לרבי אַ פרעמדער איד שלא מאנ"ש, נכד של הצאנזער [=ה'דברי חיים' מצאנז], אדמו"ר, אבא שלו היה אדמו"ר והוא היה בשייכות עם ליובאוויטש. זה היה בשנת תשי"ב. הוא התקשר שהוא רוצה להכנס לרבי, הוא נכנס אל הרבי וכשהוא יצא הוא אמר איני יודע מה עלי לעשות, איני יודע! שאלתי את הרבי – כך הוא מספר – והרבי אמר לי כך וכך און איך ווייס קיין טאָלק ניט [= אין לי מוצא].

חצי שעה אחריו יוצא אברך כשהוא כולו זורח, כששאלו אותו לשמחה זו מה עושה, הוא סיפר שהרבי הורה לי לעשות כך וכך, בפירוט. צריך זכות מיוחדת שהרבי יאמר בפירוש מה לעשות. היום זהו סדר של "כעצת ידידים מבינים", "כעצת רב", וכדומה. כשהרבי אומר דבר ברור צריך לשמוע את הדבר הברור ולבצע אותו. הרבי רוצה זאָל מען זיך קאָכן אין זיינע זאָכן [= שיתעסקו בעניינים שלו].

צריכים להתרגל שבדבר שהרבי קאָכט זיך לא לעשות זאת בהכרח. הרבי אמר לפני כמה שבועות, כותבים לי דו"ח, ועושים רק כדי לרשום ולשלוח דו"ח. צעירי אגודת חב"ד כותבים לי דו"ח, מדוע? מכיון שהם יודעים

יום אחד היהודי הזה יוצא מיחידות ואומר לנו, יש לי וואָרט שאתם תרקדו ממנו, הוא אומר לנו, דיברתי היום עם הרבי, אזרתי אומץ ושאלתי את הרבי מדוע הוא כה בהעלם, הרבי בהעלם, והוא סיפר לי שהרבי ענה לו, שמדובר כאן אודות ספירת המלכות, וענינה של ספירת המלכות הוא העלם, זהו כל החידוש של ספירת המלכות. יהודי זה אמר לנו: קחו 'משקה' עד אין סוף – הרבי הודה שהוא הספירה השביעית, זה מתחיל מאדמו"ר הזקן וכאן מדובר אודות ספירת המלכות.

שומעים דברים מהרבי – היה סיפור, לא נוגע הפרטים שלו, אך הרבי אמר: שתדעו מיר נאָרט מען ניט [= עלי לא 'עובדים'], כל היחכמותי שכותבים אלי, זה לא אומר שאיני יודע את האמת, אני יודע את האמת. ישנם דברים שאני עושה – לא בגלל שאני אוהב שצריך לעשות כך, אלא בגלל שכך הוא הענין. עלינו לזכור ולא לשכוח אפילו לרגע אחד, שם לא שייך שום שכחה לפניו, גם לא שייך שום טעות, אצל הרבי לא שייך לשקר.

מה דורשים ותובעים? מבקשים דבר אחד, ישנם עניינים – תפעלו בהם, תתעסקו במה שלמעלה מתעסקים. צריכים לדעת אז

”הושיבו אותי על הכסא כדי להמשיך אלוקות בעולם”

לכאורה מתעוררת שאלה, כשהרבי קאָכט זיך בנוגע לאחדות, ומדוע הרבי קאָכט זיך באחדות, כי הרבי אמר לי לפני פורים אך און וויי [= אוי ואבוי] – כך אומר הרבי: הענין שלי הוא, הענין שלשמו הושיבו אותי על הכסא הוא להמשיך אלקות לעולם אבל לא מאפשרים לי לעשות זאת, כיוון שאין אחדות. אברכים! שמעו יהודים! כאשר יורדים לנקודת הענין, כאשר מתבוננים בדבר, הרבי מדבר פעם אחת, פעם שניה, פעם שלישית ולפי חשבוני אפילו ארבע פעמים, אולי לא ארבע פעמים בזה אחר זה, שנה עליו הכתוב לעכב – פעמיים מספיק לכך, לעכב הכוונה – דוקא כך ולא יכול להיות אחרת. הרבי

ביום רביעי בלילה, והרבי אמר לי שלא ידפיסו את זה כי הוא רוצה להוסיף משהו. בשנים עשרה בלילה הרבי קורא ונותן את המכתב לאחר ההוספות. מה הרבי הוסיף שם? י"ב. ב"ה. ראש חודש ניסן" – המכתב נכתב שבעה באדר והרבי הוסיף "ב"ה ראש חודש ניסן", המדובר כאן אודות חודש ניסן, את האותיות והמילים במדויק איני זוכר אבל את התוכן אומר לכם, הרבי כותב כך: שכל מה שדובר בנוגע למבצעי פורים, הרי מכיון שמתקרבים לחג הפסח, כמובן שזה נוגע למבצעים של פסח. והרבי כותב, מה זה ראש חודש ניסן – בשנה זו ר"ח ניסן חל ביום חמישי בשבוע, שלפי דברי המשנה בתחילה מסי' מגילה זהו יום הכניסה, כך כותב הרבי, ראש חודש שיש בו מעלה נוספת שהוא גם יום הכניסה, ע"ז נאמר י"ך כנוס את כל היהודים. איזו שייכות יש לראש חודש ניסן

ומדברים אליו, והרבי שואל מדוע אצל חסידישע יונגעלייט [= אברכים חסידיים] אין אחדות, אני יודע בבירור, שהאחד רוצה לשני... כך אמר הרבי בזה הלשון – לא הייתי חוזר על הדברים האלו סתם לאויר, יש לי דברים שאני אף פעם לא אומר אותם, בלי נדר, אבל דבר זה זהו דבר שנוגע – האחד רוצה "להוריד לשני את הראש" ועבור מאומה, רק עבור עצמו. מדוע שיהיה כך?

הרבי התחיל לדבר אודות י"ך כנוס את כל היהודים. יתירה מכך – הרבי הוציא מכתב בשבעה באדר, מכתב שהתפרסם בכל העולם כולו. ישנה חוברת שי"ל באמריקה בשם "המאור", והרבי הורה לשלוח את המכתב להדפסה בחוברת הזו והעבירו את המכתב לשם. לאחר שהכינו את המכתב להדפסה, הכניסו לרבי חזרה את המכתב – לפני ההדפסה – להגהה נוספת. כך נהוג,

דיבר פעם אחת ופעמיים, בהתוועדות אחת הרבי דיבר אותו פרשת שקלים, ופרשת כי תשא ועוד – והכל סיבב נקודה אחת: אחדות.

הגיע פורים – הרבי שוב האָט זיך געקאָכט [מדבר] אחדות, אחדות. עבר פורים, התוועדות של שבת אחרי פורים, קאָכט זיך

ל"ך כנוס את כל היהודים? כנוס את כל היהודים היה הרי בשייכות לחג הפסח, ויעבור מרדכי – אומר על כך המדרש שזה היה לפני פסח, י"ג או י"ד בניסן, בשבוע של פסח.

בכל נושא ובכל ענין הרבי מדבר בנוגע לענין של אחדות.

שכאשר מדפיסים מכתב, באם הרבי רוצה להוסיף, משהו, מכניסים לרבי את המכתב בחזרה.

המכתב היה מונח על השולחן של הרבי יומיים, והרבי לא אמר כלום אודות זה. יש אצלי כלל ישן, שכאשר הרבי לא אומר לי כלום – אזי מגיחים את זה ושולחים זאת להדפסה. נכנסתי לרבי ביום חמישי בלילה או

דער רבי ווייטער אין ענין פון אחדות. מכיון שהרבי אמר לפני זה "אז דאָס איז מיר נוגע אין מיין ענין" [= זה נוגע לי, בענין שלי] אינני יודע היכן יש כל כך הרבה העדר האחדות – אבל הרבי קאָכט זיך בזה.

יונגעלייט! לחיים! הרבי דורש שיהיה אחדות בין אחד לחברו, כל זמן שישנו ענין שמישהו לא רוצה לעזור לשני, הוא לא רוצה לעשות משהו בשביל השני מפני שהוא ירויח מזה – הרבי אומר שזהו לא הסדר של אחדות. אחדות הפירוש שצריכים באופן של מסירות נפש לעשות טובה עבור השני, זהו תוכן כל הענינים שדיברנו כאן.

הרבי דורש אחדות אצל כל אחד ואחד

פעם הייתי ביחידות – כשנכנסתי ליחידות, לא כמוזכיר, אלא פשוט, נכנסתי ליחידות – הרבי תבע ממני משהו, ח"ו לא אמרתי כלום אבל הרבי תפס שאיני מבין כיצד אני יכול לבצע זאת, היה זה דבר שהרבי תבע ממני, ואני לא תפסתי איך אני עם הגדרים שלי ועם הכוחות שלי אוכל לבצע זאת, והרבי תובע זאת ממני. עמדתי בחדר של הרבי והבטתי על הרבי. הרבי הרים את ראשו ואמר: שלא תחשוב, כמה שאני תובע ממך – אני תובע מעצמי עשרה מונים יותר.

כמה שבועות לאחר מכן ר' ניסן [נמנוב] נכנס ליחידות, כשהוא יצא מהחדר של הרבי הוא התוועד וסיפר, הוא אמר: אומר לכם וואָרט מהיחידות, אַ גישמאַקן וואָרט. כשהייתי אצל הרבי, הרבי אמר לי שהוא תובע ממני שאתבע מהבחורים ענין מסוים. הבטתי על הרבי: איך? כיצד ייתכן הדבר? ענה הרבי ל' ניסן, כשאני יוצא להתוועדות ואני תובע משהו אצל החסידים, אז בטרם אני תובע זאת אני משער לעצמי עד כמה החסידים יוכלו לבצע זאת, ובאם אני משער שלכל הפחות חמישים אחוז מהתביעה הם יוכלו לבצע – אני תובע זאת.

אמר ר' ניסן: אל תקחו את הקצה הזה, קחו את הקצה ההפכי – כמה הרבי היה רוצה לתבוע מאתנו והוא אינו תובע. זהו הכוונה אַ חסידישער איד [= יהודי חסידי], לרבי יש רחמנות עלינו, הוא מתבונן ותובע מאתנו דברים שרק 50 אחוז מהדבר יכולים לבצע.

מה הרבי באמת רוצה מאתנו? הרבי רוצה שאברכים יהיו מופשטים לגמרי, שיתמסרו בכל מאת האחוּזים לרצונותיו של הרבי. ר' שמואל לויטין אמר לנו פעם, לחברי

או שזה הרצון של הרבי,
אבל באם כחוט השערה
אחרת, אז לא הפשט
שאני עושה קצת את
הרצון של הרבי – לא,
אני לגמרי לא עשיתי
כפי שהרבי רוצה, זה לא
מה שהרבי רוצה

המזכירות, אתם הרי נמצאים בדי אמות – תמיד תלמדו זכות על יהודים, בכל הזדמנות שמתאפשרת לכם תלמדו זכות על יהודים, כך צריך להיות הסדר. לפעמים שואלים שאלות – תמיד ללמד זכות.

פעם הרבי שאל אותי כיצד פלוני עשה כך וכך. חיפשתי איזו לימוד זכות עליו, זוך איך אַ תירוץ אַ מעשה אַ הין אַ הער [= חיפשתי תירוץ, סיפור, מפה משם]. אומר לי הרבי הוא יכל לעשות הרי באופן אחר, הוא פוחד. אילו היינו שומעים מהרבי – כפי שר' ניסן אומר, מה שהרבי רוצה מאתנו באמת – הכל היה באין ערוך לגמרי.

היה זמן שהרבי היה אומר כמה פלוני בן פלוני ייתן ל"אתה הראת" בשמחת תורה עבור מחנה ישראל והמרכז לעניני חינוך. לפני 4-5 שנים הרבי הפסיק לנקוב בסכומים. ניגש ר' זלמן גוראריה ואמר לרבי שהיונגעלייט [= אברכים] מוכנים לתת כמה שהרבי יאמר, והם מבקשים שהרבי יגיד כמה עליהם לתת. ענה לו הרבי: מיינע השגות זיינען באין ערוך צו זייערע השגות, זיי וועלן מיינע השגות ניט קענען נאָכקומען, איז טוט זיי אַ טובה און זאָגט זיי זיי זאָלן מיר ניט פּרעגן [= ההשגות שלי הם באין ערוך להשגות שלהם, הם – להשגות שלי – לא יוכלו להגיע. עשה להם טובה ואמור להם שלא ישאלו אותי].

לעשות את הרצון של הרבי בדיוק של חוט השערה

ישנו מאמר שהרבי אמר בתשי"ב. ב' ניסן היה ביום שישי, ולשבת, ג' ניסן, הגיע הרב

יאללעס מפילדלפיה. באותם השנים היה הסדר שהרבי היה מתפלל מנחה בשעה 1:30. גמרו מוסף בשעה 12:00 או 12:15 ובשעה 1:30 הרבי היה נכנס לבית הכנסת להתפלל מנחה ולאחר מכן הרבי היה הולך לביתו עד לזמן מעריב, וחמש דקות לפני מעריב הרבי היה חוזר.

באותה השבת לאחר התפלה הרב חודקוב הודיע שיאמרו לקהל שלא ימהרו ללכת לאחר מנחה. הבנו מכך שמשהו עומד להתרחש. במנחה, לאחר 'עלינו לשבח', בשעה שאמרו משניות, הרבי התיישב על הכסא, כולם הבינו שמשהו קורה, לאחר המשניות הרבי התחיל לומר מאמר "עם זו יצאתי וכו'", מאמר חסידות.

מה הרבי דיבר אז, אחת הנקודות שהרבי דיבר אז זהו החילוק בין רצון לשכל. שכל הוא – היום אתה לומד מעט, וכמה שהבנת היום, הבנת. מחר תלמד עוד קצת, אזי תבין מחר יותר. מה שלמדת והבנת אתמול – הרי הבנת, זהו שכל, אבל מחר תבין יותר. מהו רצון? זה היה הלשון של הרבי באמצע המאמר: אַ האָרעלע [= כחוט השערה], נקודה. אחרת מהרצון – זה כבר לא הרצון. אַנדערש ווי רצון איז אינגאנצן אויס רצון [= שונה מהרצון – לגמרי לא הרצון]. ברצון אין חלקים, או שזה רצון או שלא, אין כאן חלקים.

כל אחד רוצה לעשות את הרצון של הרבי, צריכים לדעת או שזה הרצון של הרבי, אבל באם אַ האָרעלע [= כחוט השערה] אחרת, אז לא הפשט שאני עושה קצת את הרצון של הרבי – לא, אני לגמרי לא עשיתי כפי שהרבי רוצה, זה לא מה שהרבי רוצה.

אפשר ללמוד חסידות הרבה שנים, אפשר ללמוד שיחות הרבה שנים, אבל כשמגיעה שבת והרבי אומר שיחה – זוהי השיחה של היום ואת זה תובעים היום.

בשנים שהרבי דיבר ענינים באגרת התשובה, בתחילת אגרת התשובה – זה הודפס בספר של ר' יהושע קארף – הרבי דיבר אז חידוש דבר, מה הוא אמר, שמה היא עיקר התשובה – עזיבת החטא. איי, לכאורה כתוב בתשובות ופוסקים שצריך וידוי, הרבי דיבר אז שיחה שזה דבר נוסף על ענין התשובה.

למחרת הרבי שאל באם ישנם קושיות על דבריו, ואמרתי שישנה שאלה, הצמח צדק כותב במצות תשובה שלכתחילה ישנם שני פרטים, פרט אחד הוא חרטה על העבר וקבלה על העתיד ולאחר מכן יש פרט נוסף שזהו וידוי תשובה, וידוי תשובה הוא חלק מענין התשובה, והוא מביא ראיה מאדמו"ר הזקן

באם את מאמינה בי ומשום זה
את כתבת אלי ובקשת ברכה,
תאמיני שכשאני אומר שאת
תדליקי נרות זה יועיל לבעלך.
באם את לא מאמינה בי -
מדוע את שואלת אותי בכלל?
כך אמר הרבי, זאת שמעתי
בעצמי מהרבי לא מאיש אחר

תורה ותפילין וכל שאר המבצעים. היה כאן מציאות שהילדה נתרפאה לאחר שהאב הלך למשרד צא"ח בעירו, זה לא היה בנחלת הר חבי"ד, לא משנה באיזה מקום זה היה, האב של הילדה שמע שהרבי שואל בענין המבצעים, חשב לעצמו, הרבי אמר אזכיר עה"צ, ואחר כך שואל העוסק במבצעים יש איזה קשר בין הדברים.

אנחנו צריכים לדעת דבר אחד, ויותר מזה לא אכפת לנו – אנחנו צריכים למלא את דברי הרבי וצריך לעשות זאת בשמחה גדולה. הרבי אומר לנו לעשות מבצעים – אנחנו יודעים מה זה.

בשנת תשי"א-י"ב, הייתי במשרד המזכירות, והאמת שהייתי תלמיד בישיבה, והסתובבתי שם. עמדתי במשרד והטלפון צלצל ור' ניסן מינדל הרים את הטלפון. – אז היה זמן שהרבי היה נכנס לחדר המרכז לענייני חינוך; זאת אומרת כל הדברים שהרבי רצה שימסרו לאנשים הרבי היה מכניס זאת בעצמו לחדר והיה הולך לפניה שלו ומשם לוקח את הדברים שלו ומה שצריך –

באמצע השיחה של ר' ניסן מינדל הרבי נכנס לחדר. אני עמדתי בצד והרבי רואה שר' ניסן מינדל מדבר בטלפון, הרבי נכנס ועשה שם כמה דברים. תוך כדי הרבי שמע מה שר' ניסן מינדל מדבר. הרבי ביקש ממנו להפסיק ושאל מה השקלא וטריא כאן, על מה מדברים? אמר ר' ניסן שאשה מדברת בטלפון; שאל הרבי מה מבקשת, והשיב ר' ניסן כי היא אמרה שהיא שלחה מכתב לרבי על הבעל שלה שאינו בקו הבריאות והיא מבקשת

למסור שהבת שלו חולה, והיא חולה באופן רציני, והוא ביקש שנכנס תכף לרבי ונבקש ברכה. הרבי רשם על הפתק שני דברים, אזכיר על הציון, והיות ועל הפתק היה כתוב שם של הילדה ושם של המבקש ברכה, אצל הילדה הרבי כתב כנ"ל אזכיר על הציון, ואצל שם האב הוא רשם עוד דבר: העוסק במבצעים? הרבי נתן את הפתק ואני טלפנתי לאותו אדם ואמרתי לו את תשובת הרבי ואמרתי לו אצל הבת הרבי כתב אזכיר עה"צ, וכאשר כתבתי שאתה המבקש אז אצל השם שלך הרבי כתב: העוסק במבצעים?

לאחר כמה שעות מצלצל עוד הפעם הטלפון במשרד, הרמתי את הטלפון, וזהו אותו אדם שכתבו מקודם עבורו את הפתק, וסיפר לי שלאחר שמסרתי לו את התשובה של הרבי, נכנסתי תכף למשרד צא"ח בעירי וביקשתי שהם יתנו לי עבודה, ונתנו לי עבודה, ואני מוסר לך מהי העבודה שמסרו לי בצא"ח בעיר זו ואני מבקש ממך שתמסור זאת לרבי. אמרתי לו בסדר.

כתבתי עוד הפעם פתק ומסרתי אותו לרבי. אחרי כמה ימים הרבי שואל אותי: מה קורה עם הילדה? – אמרתי שלא שמעתי מאומה, אמר לי הרבי תצלצל ותברר מה נעשה אתה. צלצלתי ואמרתי לי שבאופן יוצא מהכלל הרופאים מודים שזה ענין של למעלה מהטבע והילדה נתרפאה, מסרתי זאת לרבי, ומה אמר הרבי? עכשיו אתה יודע מה פועל המבצעים!!!

נחשוב קצת מה היה כאן. הרבי תובע שנעסוק במבצעים, אהבת ישראל, חינוך,

מאגרת התשובה, הוא מביא ראיה משם שישנו ענין של וידוי תשובה, ואילו הרבי אומר שידוי תשובה הוא ענין נוסף.

ענה לי הרבי: מה אתה רוצה ממני שאני אחזור רק על מה שכתבת? צריך הרי להוסיף דברים שלא כתובים.

"שמעתי אותיות מהרבי, אותיות מבהילות..."

הרבי אמר לי איזה וואָרט. יום לפני שנסעתי לכאן הרבי דיבר איתי, לא נוגע כל האריכות, בין הדברים אמר לי הרבי קיין סאָך שכל מאָן איך ניט באַ חסידים, אָבער אַ ביסל שכל מעגן זיי דאָך האָבן [= הרבה שכל – אני לא תובע מחסידים, אבל מעט שכל הרי מותר שיהיה להם], וואו איז דער ביסל שכל? [= היכן הוא מעט השכל?] אַ ביסל שכל קאָכט זיך – מדוע שלרבי לא תהיה הנאה? – ישנם אברכים שהרבי נהנה מהם, כי הם מסורים לענין בלב ונפש.

לאחר שהילדה ניצלה, שאל אותי הרבי: "עכשיו אתה יודע מה פועלים המבצעים?"

במוצאי שבת צריך לספר סיפור מהרבי. פעם התקבל טלפון באופן פתאומי. היה זה טלפון מאיש הגר בארה"ק והוא ביקש

בכל אופן המציאות היא שהרבי יושב ב-770 איסטערן פארקווי והוא יודע מה נעשה בנחלת הר חב"ד, בכפר חב"ד, במלבורן באוסטרליה ובדרום אפריקה . . הוא מיד מביט מה נעשה בנחלת הר חב"ד, הוא יושב ורואה את כל הענינים שם

לרבי, הרבי נתן לי פתק ואמר תמסור את זה. בפתק היה כתוב, "פלא גדול" – הרבי מציין שזה פלא גדול, והוסיף – "יבדקו עוד הפעם את המזוזות ובעיקר את התפילין של ראשי". ועוד דבר הוסיף: "יבדקו אם יש פתחים שאין להם מזוזה".

הרבי מסר לי את הפתק ומבקש למסור זאת. אני מטלפן ומוסר לנכד של אותו אדמו"ר, שהרבי מציין שזה פלא גדול, ובעיקר שיבדקו אם אין פתחים שאין להם מזוזה, ולבדוק היטב את התפילין של ראש. מסרתי זאת ועברו כמה ימים ואיני שומע ממנו כלום.

ביום רביעי מצלצל הטלפון. שלום, אני פלוני בן פלוני, תגיד לרבי שבקשנו את הסופר ואת הרב שיבואו עוד הפעם לבית לבדוק את כל התפילין ואת כל המזוזות וכן את כל הפתחים, הוא מצא שישנם שתי דלתות שאין להם מזוזות. אמרתי לאדם הזה מה אתה אומר על זה, וענה לי, אצלינו אומרים (מדובר בחסידי גאליצ'יא שאינם מחסידי חב"ד) שזה רוח הקודש בפועל ממש של הרבי מליובאוויטש, הוא רואה כל דבר.

שאלתי אותו מה בנוגע לתפילין, ואמר לי התפילין כשרות. אמרתי לו: בחור, תבקש מהסופר שיבדוק עוד פעם את התפילין, זה לא דבר פשוט. כעבור יומיים הוא מתקשר אלי ואומר לי, אני מבקש ממך שלא תספר זאת לאף אחד, רק לרבי – והסכמתי. וסיפר לי שבתפילין של רבנו תם, בתפילין של ראש, היה פסול כזה שאי אפשר לתקן אותו וצריך פרשיות חדשות. והוסיף שוב, שמבקש שלא אספר זאת לאף אחד, שאינו רוצה שהחסידיים

ומבקש ברכה. אמרתי לו שאמסור. מסרתי את הפתק לרבי והרבי ענה אזכיר על הציון. טלפנתי לאיש הזה ומסרתי לו שהרבי אמר שיזכיר את הסבא שלו על הציון. ובעוד כמה ימים הוא מטלפן עוד הפעם ואומר לי שהמצב עוד יותר גרוע. אינני מבין, הוא אמר, הרבי אמר שיזכיר עה"צ, וזו הרי ברכה, ומדוע המצב גרוע. אמרתי שאמסור זאת לרבי. כתבתי פתק והזכרתי את השם והוספתי שמאז שכתבו בפעם הקודמת לרבי המצב נעשה עוד יותר גרוע.

נכנסתי לרבי והרבי אמר לי, באם לא אכפת לו, אני מציע שהוא יבדוק את התפילין ואת המזוזות שלו. זה מדובר באיש שהוא אדמו"ר – רבי של חסידים, והרבי אמר שהוא מציע לו לבדוק את התפילין ואת המזוזות.

טלפנתי לאותו איש ואמרתי לו שיגיד לסבא שלו, שהרבי מציע – באם איננו מקפיד – שיבדוק את התפילין והמזוזות. עוברים כמה ימים ואינני שומע שום דבר ממנו. לפתע באיזה יום מוסר לי חבר המזכירות, שפלוגי השאיר לי הודעה שאתקשר אליו. טלפנתי אליו ושאלתי אותו מדוע ביקש שאתקשר עמו, והוא אמר לי: מסרת לי בשם הרבי שאמר שעלינו לבדוק את התפילין ואת המזוזות, בדקנו את התפילין ואת המזוזות והכל היה כשר. תמסור את זה לרבי.

כתבתי אפוא פתק שבהנוגע לפלוני בן פלוני, הם הודיעו לי שהכל היה כשר, ונתתי את הפתק. הרבי קיבל את הפתק, וכשנכנסתי

ברכה מהרבי שיתן לו ברכה, והיא קיבלה מכתב מהרבי שהוא נותן ברכה ומוסיף דבר אחד: באם היא לא מדליקה נרות שבת – שתתחיל להדליק נרות. כעת היא שואלת מה הקשר בין הדלקת נרות שבת למצב הבריאות של בעלה, היא לא מבינה את זה.

ר' ניסן מינדל משתדל לבאר לה שאם הרבי אומר כך צריכים לעשות את זה. הרבי הפסיק את ר' ניסן מינדל – אני עמדתי בצד ושמעתי את זה – והרבי אומר לו תגיד לה ככה: באם את מאמינה בי ומשום זה את כתבת אלי ובקשת ברכה, תאמיני שכשאני אומר שאת תדליקי נרות זה יועיל לבעלך. באם את לא מאמינה בי – מדוע את שואלת אותי בכלל? כך אמר הרבי, זאת שמעתי בעצמי מהרבי לא מאיש אחר, הייתי בעצמי באותו מעמד.

מה זה אומר לנו? – אם אנו מאמינים ברבי, אנו צריכים לעשות מה שהרבי אומר אפילו אם אנחנו לא מבינים את הקשר.

הרבי רואה הכל

אוסף ואספר לכם סיפור שקרה לפני כחדישים, ומכאן רואים איך שהרבי רואה ויודע כל דבר בבירור, ואין בזה שום ספק.

פעם קיבלתי טלפון מאיש אחד, והוא מבקש ברכה בשביל הסבא שלו, ושאלתי מה השם ואמר כך וכך, והוא מוסיף שהוא רבי מעיר זו וזו – הוא אדמו"ר, והוא מבקש שאמסור את שמו לרבי שהוא במצב קשה

של הסבא שלו, שהוא אדמו"ר של הרבה אנשים, יידעו שאצל הרבי שלהם היה פסול בתפילין של ראש.

שהרבי יכתוב 'פלא גדול' – זה נדיר מאוד, וכפי שדובר קודם, צריכים זכות מיוחדת שהרבי יגיד לנו מה נעשה אצלנו. הרבי רצה להראות קונץ? – זה לא ענינו של הרבי שרוצה להראות שידוע מה נעשה אצל השני. הרבי רצה לעשות טובה לאותו אדם, הלה איש מיוחד, רב וגם אדמו"ר, אבל אנו צריכים לדעת שיש לנו רבי, והרבי מגלה לנו פעמים ענינים שאנחנו מבינים משום שאנו

רואים את זה.

מה התכלית של כל הדברים האלו? – תכלית הענין הוא שלא יהיה שום ספיקות שהרבי נמצא בנחלת הר חב"ד כמו שנמצא ב-770, ואותו הדרת הקודש שיש אצלכם כשנמצאים אצל הרבי, אותו דבר צריך להיות גם כשנמצאים בנחלת הר חב"ד.

בכל אופן המציאות היא שהרבי יושב ב-770 איסטערן פארקווי והוא יודע מה נעשה בנחלת הר חב"ד, בכפר חב"ד, במלבורן באוסטרליה ובדרום אפריקה ובכל העולם כולו – וכפי שהאשה הפשוטה אמרה שלרבי

יש דרכון שאין לו הגבלות, לי יש דרכון שמתיר לי לנסוע למקום פלוני ופלוני – הרי שלרבי יש פספורט שיכול לנסוע בכל מדינה שרוצה, הוא יכול לבחור לנסוע לנחלת הר חב"ד, והוא מיד מביט מה נעשה בנחלת הר חב"ד, הוא יושב בחדרו ורואה נחלת הר חב"ד עם כל הבנינים וכל התושבים וכל הענינים שם.

לחיים!

(מתוך יתשורה לנשואי בנימין וולף.
תודת הכלל נתונה להם)

למכירה

דירה בקרית חב"ד צפת

3 חדרי שינה 2 שירותים

בארץ: 03-5706260

053-425640

N.Y. 718-363-0286

למענדליה (מולי)

למכירה

מחבריק לחדר - 770

מחבריק לחדר - 770

למכירה

בהזדמנות

רכב חדש

ניסן סרנה - משפחתי

עם מספר 770

לפרטים: ארטן ז"ל ישראל חי

חייב שרון

02-5806268

051-291538

השקעה בטוחה בחינוך בחוריק

ישיבת תמימי מנחם - בורו פארק

מתיבתא עבור בחורים רצינים וחסידיים מגיל 14-16

החלה ההרשמה לישיבה ההולכת ומוקמת בעז"ה. ישיבה אשר תשקיע בחינוך התלמידים לקבלת עול, תפילה בהתבוננות ובמתניות, עבודת ודרכי החסידות, לימוד וחיות ביגונים חסידיים לכבדים והתוועדויות, ענייני משיח וגאולה לצד לימודי הנגלה והחסידות, בהסברה ברורה ורהוטה.

♦ אירוח משפיעים וראשי ישיבות

♦ מתקבלים בחורים מהעיר ומחוצה לה

♦ תכניות מיוחדות לשבת

♦ השגחה קפדנית וצמודה

♦ פנימיה

♦ שכר לימוד ממוצע

♦ יהם אישי

מספר המקומות בפנימיה מוגבל

הישיבה תפתח אי"ה בר"ח אלול הבע"ל"ט

לפרטים ולהרשמה נא לפנות אל מנהל הישיבה:

הרב חיים זלפין 718/854-4139

ביאורי ומנהגי ה"הגדה"

לקט ראשון מסוגו מביאורי ומנהגי ה"הגדה" של הרבי הרי"צ שנאמרו בשיחות הקודש שלו מהשנים תש"ו - תש"ט. חלק שני

מוגש ע"י הרב ברוך שלום כהן בעריכת י. בן ברוך

מספר הקושיא בכל פעם: "די ערשטע קשיא איז..." די צווייטע קשיא איז... וכו'. עוד בהיותי ילד שמעתי מאבי [הרבי הרש"ב] אשר אדמו"ר הזקן שמע מאביו ר' ברוך שבהיותו אצל הרבי שלו - הבעל שם טוב בחג הפסח בעת הסדר שאלו התלמידים את הקושיות של "מה נשתנה" בנוסח זה: "טאטע איך וועל בא דיר פרעגען פיר קשיות" - עם הניגון הידוע.

(ליל א' דחה"פ תש"ז)

שאל "מה נשתנה" אצל אחיה השילוני

אצל הוד כ"ק רבינו הזקן היו כל הבנים שואלים "מה נשתנה": אדמו"ר האמצעי, ר' חיים אברהם, ור' משה. ולאחר מכן נכדו הוד כ"ק אאזמו"ר הצמח צדק, וכולם שאלו

דיר פרעגען פיר קשיות.

הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק [הרבי הרש"ב] קיבל רבי מרבי, אשר לפי שתי הנוסחאות: "טאטע איך וויהל בא דיר פרעגען" ו"טאטע איך וועל בא דיר פרעגען", הנה באמירת "טאטע" הכוונה לאביהם של ישראל אבינו שבשמים, אשר כל בני ישראל שואלים אצל הקב"ה את ארבעת הקושיות, - החילוק הוא רק באופן השאלה ("וויהל" - "וועל"), אך בקריאת שם "טאטע" כולם שוים, כי כל יהודי מרגיש את האמת לאמיתו אשר אב אחד לכולנו.

(ליל ב' דחה"פ תש"ז)

נוסח אמירת "מה נשתנה"

הנוסח של אמירת מה "נשתנה" הוא אשר השואל מקדים בזה הלשון: "טאטע איך וועל בא דיר פרעגען פיר קשיות". וגם אומרים את

מה נשתנה

שואלים "מה נשתנה" אצל הקב"ה

עוד¹ בהיותי ילד לימד אותי אבי [הרבי הרש"ב] לומר "מה נשתנה" עם ההקדמה בנוסח זה: "טאטע איך וועל בא דיר פרעגען פיר קשיות".

הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק [הרבי הרש"ב] סיפר אשר שמע מזקנו כ"ק אאזמו"ר אדמו"ר הצמח צדק בשם זקנו כ"ק רבינו הזקן שהוא קיבל ממורו הרב המגיד ממעזריטש בשם מורינו הבעל שם טוב:

בנוסח השאלה של ארבעת הקושיות של "מה נשתנה" ישנם שני נוסחאות, נוסח אחד, "טאטע איך וויהל בא דיר פרעגען פיר קשיות", ונוסח השני: "טאטע איך וועל בא

באותו נוסח: "טאָטע ... וכו'. וכאשר היו גומרים, היה אדמו"ר הזקן אומר בעצמו בלחשיה באותו נוסח "טאָטע... וכו'.

שאלתי אצל כ"ק אאמו"ר הרה"ק [הרבי הרש"ב]: אצל מי אדמו"ר הזקן שאל?

ענה לי כ"ק אאמו"ר הרה"ק: לא קיבלתי בזה, אך הנני משער שהוא שאל זאת אצל הבעל ח"י [=חיי יחידה – הכוונה לאחיה השילוני].²

המשכתי לשאול: אם כן איך הוא קרא לו (לאחיה השילוני) "טאָטע"?

אמר לי כ"ק אאמו"ר הרה"ק: אתה הרי "דברן", מבקש אני ממך שאת זה לא תספר...!

(ליל א' דחה"פ תש"ט)

טעם בשם הגאונים

אצל כ"ק אדמו"ר הצמח צדק היו כל הבנים שואלים את הקושיות עם הנוסח הני"ל, ולאחר מכן היה הרבי (הצמח צדק) עצמו שואל בלחשיה את הקושיות בנוסח הני"ל.

לא מזמן ראיתי "הגדה" שנדפסה לאחרונה בה הובאו טעמים יסודיים על סדר ההגדה. ומביא שם בשם הגאונים טעם להמנהג לאמירת "טאָטע איך וועל באַ דיר פרעגען פיר קשיות", וכן לאמירת מספר הקושיות.

(ליל א' דחה"פ תש"ז)

קושיות כפולות

הוד כ"ק אאמו"ר הרה"ק [הרבי הרש"ב] אמר:

ארבעת הקושיות הם כנגד ד' האותיות של שם הוי", וקושיות אלו הם כפולות:

וסיים כ"ק אאמו"ר: וכאשר תגדל תבין את זה:

כאשר גדלתי הבנתי את אשר אמר לי כ"ק אאמו"ר הרה"ק, אשר ארבעת הקושיות הם כנגד ד' האותיות של שם הוי"ו הוי", ולכן הקושיות הם כפולות, כי הכוונה היא לעשות אשר מהשמות: "הוי" אלוקים", יהיה: "הוי הוי" (היינו ששם אלוקים יתהפך גם כן להיות הוי").

– הכוונה של גלות מצרים, וכמו כן שאר הגלויות הוא לא ענין של עונש חיי, אלא שעל ידי הגלות נעשים כלי לגילוי אור של שם הוי".

(ליל ב' דחה"פ תש"ז)

עבדים היינו

הניגון המיוחד

"לעבדים היינו"

לכל ענין יש את הניגון שלו, את "עבדים היינו" היה כ"ק אאמו"ר הרה"ק [הרבי הרש"ב] אומר בניגון מיוחד, עם קול גבוה יותר ועם מעט דביקות.

– כוונתי ב"קול גבוה יותר", היינו שבכל תיבה הורגש בחינת ה"גבוה" שבתיבה – מה שיותר גבוה מהתיבה!

(ליל א' דחה"פ תש"ט)

וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח

להבין את מה שרואים!

"זה" מורה על דבר שהוא בגלוי, אך יכול להיות מקרה שרואים ולא יודעים מה שרואים, וזהו הפירוש "הרי זה משובח" שנבין את מה שאנו רואים!

עוד פירושו: שמה שרואים יפעול פעולה בפועל, ואזי "הרי זה משובח"!

(ליל ב' דחה"פ תש"ט)

שבחינת "זה" היא משובח!

כבר סיפרתי זאת כמה פעמים, אך מצד החביבות אחזור על זה שוב:

לכאורה התיבות "הרי זה" הם מיותרות, והיה יכול לכתוב: "וכל המרבה לספר ביציאת מצרים, משובח"?

אלא הענין הוא: בסיפור יציאת מצרים הרי ישנם חלוקי דרגות של ארבעת הבנים: חכם, רשע, תם, ושאינו יודע לשאול, אשר לכל אחד מהם צריך לתת להבין לפי אופן הבנתו. וזהו "וכל המרבה לספר ביציאת מצרים". "לספר" מלשון ספירות ובהירות היינו שמזככים ומאירים את היציאת מצרים, אזי בחינת של כל אחד מהד' בנים הוא משובח א' משובח דיגער זה"!

(ליל ב' דחה"פ תש"ז)

"לספר" שגם הזולת יבין

שמעתי מאבי [הרבי הרש"ב]: לכאורה מהו הענין של "לספר ביציאת מצרים", אם רק משום ששם במצרים עבדנו עבודת פרך בגשמיות ואחר כך השתחררנו משם, הנה עבור זה לבד לא היו קובעים את הענין של סיפור יציאת מצרים לדורות, ואם כן מהו הענין של "לספר ביציאת מצרים"?

והביאור בזה: ישנו "דיבור" וישנו "סיפור" – "דיבור" יכול להיות בקיצור, מילים ספורות, אשר מילים ספורות אלו יכולים לפעמים להכיל את כל האריכות. אך "סיפור" הכוונה לספר לזולת, שגם הזולת יבין, ואם אינו מבין בפעם הראשונה, צריך לספר את זה שוב, ואם אינו מבין במלים אלו,

צריך לספר לו את זה במילים אחרות. זהו "לספר" שגם הזולת יבין, כי העצם של כל יהודי הוא הרי מאוד מאוד גבוה, אי אפשר לבטא במילים אחרות את גודלו של כל יהודי מצד העצם שלו, אך בגלוי יכול הרי להיות שהוא לא כפי שהוא צריך להיות. וזהו "וכל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח" – שעל ידי זה שהוא "מרבה לספר ביציאת מצרים" – "לספר" שגם הזולת יבין, אזי בחינת ה"זה" של כל יהודי נעשה "משובח"!

(ליל ב' דחה"פ תש"ו)

מצוה . . לספר ביציאת מצרים

"קמץ ופתח"

"מצוה עלינו לספר ביציאת מצרים" – נאמר "מצרים" בקמץ, "וכל המרבה לספר ביציאת מצרים" – נאמר "מצרים" בפתח. פעם שמענו [כנראה הכוונה מאביו הרבי הרש"ב]:

"קמץ" הוא הענין של קמיצה, כמו קמיצת השפתים, שהוא ענין החכמה, שענינה שריבוי נקמץ לתוך המיעוט. "פתח" הוא מלשון פתוחה, שהוא ספירת החכמה, תרד ותבוא לידי פועל, ואזי תהיה בבחינת "פתח" – היינו שהמיעוט יהיה ריבוי ("א"ע פולעי").

(ליל ב' דחה"פ תש"ז)

שהיו מסובים בבני ברק

"א שינע כנופיא"

כאשר הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק [הרבי הרש"ב] היה מגיע לפיסקא זו הוא היה מתענג מאד ("זייער פאסמאקעוועט") עם ועידה זו, והיה אומר: "א שינע כנופיא!" (כנופיא נאה!).

פעם אמר אבי [הרבי הרש"ב]: לרבי עקיבא היה חוש בעבודה, הוא עשה "א טאָלק" מהעשירות של ר' טרפון!

באותו הזדמנות היה שם החסיד הגביר ר' שמואל גורארי, הוא ישב מאחורי הדלת

מצרים באופנים שונים: "סיפור" מלשון מספר, ו"סיפור" מלשון ספירות ובהירות.

כל המסובים היו בני תורה גדולים, אך הם היו גם בעלי עבודה, והם הראו לתלמידיהם אשר אפילו "כולנו חכמים כולנו נבונים" – שהם חכמים ונבונים בידיעת התורה, מכל מקום "מצוה עלינו לספר" – מלשון ספירות ובהירות, היינו ללכת להאיר את ענין התורה על ידי העבודה של קבלת עול.

והם השלימו את העבודה של "לספר ביציאת מצרים", עד אשר באו תלמידיהם שגם היו גאונים ("פינע גאונים"), ואמרו להם: "רבותינו הגיע זמן קריאת שמע של שחרית", היינו שעל ידי העבודה שלכם כבר המשכתם בנו את השחר ובהירות של קריאת שמע!

(ליל ב' דחה"פ תש"ז)

כמה סוגי "קריאת שמע"

ישנו "קריאת שמע שעל המיטה", וישנו "קריאת שמע של שחרית", ישנו חילוק גדול בין "קריאת שמע של ערבית" בכלל, ו"קריאת שמע שעל המטה" בפרט, לבין "קריאת שמע של שחרית".

ורבותיהם "היו מספרים ביציאת מצרים כל אותו הלילה", עד שהתחיל להאיר אצל התלמידים המדריגה של "קריאת שמע של שחרית"!

(ליל ב' דחה"פ תש"ט)

השלימות של האבא – בנכד!

בענין של רב ותלמיד, הרי הרב פועל בתלמיד, שהוא מעמיד את התלמיד – ובפרט כאשר התלמידים הם רבנים, אין כוונתי לסתם רבנים, אלא הכוונה לתלמיד כזה שהוא עצמו כבר נעשה בבחינת רב ומשפיע.

הנה יתירה מזה הוא כאשר התלמידים באים לרבי שלהם, ומספרים להם מה שהם עצמם פעלו!

וזהו הכוונה "עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם רבותינו הגיע זמן קריאת שמע של שחרית", היינו שהם באו לרבותיהם לספר להם מה שהם עצמם פעלו [על דרך בני בנים].

וכידוע האימרה אשר לאדמו"ר הזקן היה בן הוא אדמו"ר האמצעי, אם כן הוא הרי היה אבא, אך השלימות של אבא הוא בנכד (בני בנים): [הכוונה לכ"ק אדמו"ר הצמח צדק].

(ליל א דחה"פ תש"ז)

והקשיב לאמירת ההגדה, והוא נהנה מאד מאימרה זו, לאחר מכן הוא נכנס אל אבי ליחידות ושאל: "איך עושים "טאָלק" מהעשירות.

(ליל ב' דחה"פ תש"ט)

דופקים בהיכלות העליונים!

היתה זו חברותא נאה ונחמדה "א שינע פינע חברותא". הרביים הללו ותלמידיהם נאספו אז בבני ברק, וכל הלילה דיברו אודות הענין של גלות מצרים והכוונה של יציאת מצרים.

עכשיו כשאנו אומרים פיסקא זו, ומזכירים סיפור זה, הרי אף על פי שהנשמות שלהם כבר עומדים בעולם העליון זמן רב כל כך, והם עולים בעילוי אחר עילוי בבחינת "וקדושים בכל יום יהללך סלה", מכל מקום הם שומעים איך שאנחנו מזכירים אותם כאן, ויש להם תענוג מזה, וזה פועל בהם התחדשות לא רק במדריגת הנשמה שאינה מתלבשת בגוף (שלמעלה מנפש ורוח), אלא גם במדריגת יחידה שבנפש שעומדת בעליה אחר עליה.

אלא שאנחנו מכוסים ב"העלם" של "העולם" – "פאר עולמיט" "עולם" הוא הרי מלשון "העלם", אנחנו בהעלם חזק מאד "שטארק פאר העלמיט" בהעלם של הגשמיות, ולפעמים גם של חומריות העולם, ולכן איננו מרגישים באיזה עולם ובאיזה היכלות אנו מגיעים ודופקים ("קלאפט אָן") על ידי עבודתינו.

אך כל ההעלמות הם רק במדריגות הנר"נ [=נפש רוח נשמה] של הנשמה, אך במדריגות חיה יחידה יודעים להיכן אנו מגיעים על ידי עבודתינו, ולפעמים הם פועלים שגם שאר המדריגות של הנשמה ירגישו גם כן.

(ליל ב' דחה"פ תש"ח)

שמע של שחרית

המשיכו את השחר

והבהירות של קריאת שמע

מסיבה זו (של ר' אליעזר ור' יהושע וכו') היתה מסיבה נאה "א שינע מסיבה"! לכל אחד מהם היה מה לומר, וכולם היו מסובים ומסובים בתלמידיהם, הם היו "מספרים ביציאת מצרים" – הם סיפרו ביציאת

ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות

שהכוונה של הגאולה תאיר בתוך הגלות

ר' אלעזר בן עזריה היה בבחינת "ולא זכיתי" (מלשון זכות ובהירות), היינו שלא האיר אצלו הענין של יציאת מצרים גם "בלילות" – בזמן הגלות. מדוע כי ר' אלעזר בן עזריה היה מונח רק בגליא שבתורה. – אשר אף על פי שגם מצד הנגלה שבתורה ישנו גם כן את ענין הגאולה, אך זוהי גאולה גלוית ("א' גלות'דיקע גאולה")!

"עד שדרשה בן זומא" שענינו היה פנימיות התורה, וזה פעל שה"ימי חייך" יהיה כלי ל"ימי חייך להביא הלילות", היינו להאיר גם את הגלות (הלילות). עד שחכמים אומרים כו' כל ימי חייך להביא לימות המשיח" – היינו שלא רק שידעו את הכוונה של הגלות, אלא שגם הכוונה של הגאולה תאיר בתוך הגלות!

(ליל ב' דחה"פ תש"ז)

וחכמים אומרים .. לימות המשיח

התשוקה העזה של החכמים לימות המשיח

החכמים השתוקקו ("געגארטי") לימות המשיח! ישנם כאלו שאפילו בזמן הגלות הם כבר מרגישים את הגילוי של משיח, ולכן אדרבה התשוקה שלהם לביאת המשיח היא גדולה יותר!

לעני לא יכולה להיות תשוקה גדולה כל כך לכסף, כמו עשיר שכבר פעם טעם את הטעם של "בורשטי" עשיר וטעים, הרי אצל עשיר התשוקה לעושר הוא באופן אחר לגמרי. וזהו "וחכמים אומרים כו' כל ימי חייך להביא לימות המשיח" – הם החכמים משתוקקים לביאת המשיח בפועל במהרה בימינו אמן!

(ליל ב' דחה"פ תש"ז)

ארבעה בנים

ארבעה דרגות ב"אחד!"

כל ארבעת הבנים הם דרגות ב"אחד" (אחד חכם אחד רשע וכו'), אפילו ה"שאינו יודע לשאול" הוא גם כן מדריגה ב"אחד"!

(ליל א' דחה"פ תש"ז)

כל ארבעת הבנים מדברים אודות "אחד", גם ה"רשע", מדבר אודות "אחד", הוא מאמין ב"אחד", אך אצלו הוא דבר בפני עצמו שאין לו כל שייכות אליו, על דרך "עזב הוי" [את הארץ]". הוא מבטל את העבודה ("מה העבודה הזאת לכם"), ואומר: הרי "אם צדקת מה תתן לו ורבו פשעך מה תעשה לו".

ה"אחד", של ה"תם" הוא האמונה הפשוטה התמימה של איש פשוט.

ה"אחד" של ה"שאינו יודע לשאול" הוא כבר שונה לגמרי, מזה לומדים אנו שני דברים: א) אשר צריך לשאול. ב) אשר צריך לענות, שזהו "את פתח לו".

– שאלת ה"חכם" אינה באה מצד מעלות החכם, אלא היא באה מחסרון החכם, כי לשאול "מדוע" לא צריך, אך אצל ה"שאינו יודע לשאול" הוא אחרת לגמרי.

והביאור בזה: אמונה אינה על כל דבר, כי על מה שניתן להבין לא שייך אמונה, רק כשהגיע לכל מה שאפשר להגיע על ידי השגה שם מתחילה האמונה. הרי כאשר הוא מגיע לדרגה שלמעלה מהשגה, אזי הוא מבין שכל מה שהשיג קודם אינה בגדר השגה כלל, והוא בכלל היה כזה "שאינו יודע לשאול"!

(ליל א' דחה"פ תש"ז)

ה"הגדה" של הרמ"ש

– הרבי מלך המשיח

הרמ"ש שיי [הוא הרבי מלך המשיח] הוציא לאור את ה"הגדה" (הגדה של פסח עם לקוטי טעמים ומנהגים – ברוקלין תש"ו) בה עיבד את הענינים וכו', והנני מתפלל עליו שלא עיבד את הענינים של הדי' בנים, הרי ישנו ענין עשיר בזה ("א' רייכער ענין"): מה כל אחד מארבעת הבנים שואל, ומדוע הוא שואל כך, ומה עונים לכל אחד מהם על שאלתו.

[ענין זה נתבאר אח"כ בארוכה ע"י כ"ק אדמו"ר מה"מ בכמה הזדמנויות, ונדפס בהגדה של פסח הוצאת תשנ"ה ע"י קרב ואילך].

(ליל ב' דחה"פ תש"ז)

בחינת ה"מה" שבכל אחד

כאשר הבעל ה"הגדה" מסיים לדבר אודות מדריגות ה"אחד" של הארבעה בנים, הוא מתחיל לדבר אודות בחינת ה"מה" של כל אחד מהם: חכם "מה" הוא אומר!

[כ"ק אדמו"ר מה"מ מעיר על זה: החילוק באח"ד ומ"ה דכל אחד, אולי יש לבאר עפמשנ"ת ענין הוי' השני (שהוא שם מ"ה) ואחד שבשמע ישראל שזהו זוי"ן].

(ליל א' דחה"פ תש"ז)

רשע .. אמור לו

אפילו רשע צריך גם כן לדבר אליו, לשמוע מה הוא אומר ולדבר עמו, כאשר מדברים ניתן לפעול אפילו על הרשע!

(ליל ב' דחה"פ תש"ז)

תרח אבי אברהם

הוליד בן כמו אברהם

ובכל זאת נשאר "תרח"!

בליל ב' דחג הפסח תרמ"ח פירש כ"ק אדמו"ר הרה"ק [הרבי הרש"ב]: "אבותיכם מעולם" – "דער וועלטיגער טאטע" ל אברהם אבינו גם היה "א' וועלטיגער טאטע" זה היה "תרח", הוא היה אדם גדול עסוק ובכל זאת הוא נשאר "תרח"!

"אבותיכם מעולם תרח אבי אברהם" – להוליד בן כמו אברהם ובכל זאת להישאר "תרח", זה יכול להיות רק אצל "וועלטיגער טאטע", אך "תורה טאטע" אינו "תרח"!

למחרת במנין בבית המדרש כשסיפרו את האימרה של כ"ק אדמו"ר הרה"ק [הרבי הרש"ב], היו שם כמה שלא רצו לקבל אימרה חריפה זו. לאחר מכן כשסיפרו זאת לכ"ק אדמו"ר הרה"ק, נענה כ"ק אדמו"ר ואמר: מה אני יכול לעשות מהאמת אי אפשר לברוח!

(ליל ב' דחה"פ תש"ז)

1) שיחות חג הפסח תש"ז- תש"י נדפסו בשינויים בספר השיחות תש"ז-תש"י.

2) ראה סה"מ תש"י עמ' 160. ועוד.

פסח במחיצת הרבי

הרב שלמה רייניץ, שזכה לשמש בקודש בין השנים תשכ"ד – תשכ"ח, מספר לראשונה מבחר סיפורים וזכרונות מחוויותיו בסדרי חג הפסח, וסעודות החגים במחיצת הרבי

מאת: ח' רייניץ

כשראה את תמיהתי, הגיב: "למרות שעל פי ההלכה אין כל בעיה, אך היות ובאת לשאול, הטרפתי את הסיר, כי בבית הרבי 'שאלה' הינה טריפה!"...

בכל ערב פסח, מישהו אחר היה עושה בדיקת חמץ בבית הרבי הריי"צ, אך באחת השנים אני זכיתי בכך. הרבנית נחמה דינה קראה לי לחדר השינה, והורתה לי להוריד מזוודה מסויימת ולפתוח אותה, וציוותה עלי להוציא את החפצים שבפנים ולנערם. היו שם טליתו של הרבי הריי"צ, פספורטים שונים, ודברים נוספים. לפתע ראיתי מטפחת לבנה גדולה, שעטפה כלי מסויים. היא הורתה לי להסיר את המטפחת, ולנגד עיני נגלתה קופסת טבק מכסף שבורה. לא היתה לי הזדמנות להביט בה זמן רב, כי הרבנית נטלה את הקופסה מידי, והניחה אותה אצלה. לאחר מכן הרהרתי לעצמי שייתכן שזו קופסת הטבק הידועה של אדמו"ר הזקן, שפירק את המכסה מהקופסא...

קודם חג הפסח שלח אותי הרב רוטשטיין ל-770, כדי לרשום אלו אורחים חשובים הגיעו לחג הפסח. את הרשימה המעודכנת לקח לרבנית נחמה דינה, ויחד עמה היה עורך רשימות מסודרות לכל סעודה מסעודות החג. תפקידי היה להזמין את האורחים לסעודה המסוימת אליה הוזמנו, ובהתאם לרשימות לערוך את שולחן החג עם סכומים, גביעי קידוש ותואמים (לרבי לא היה גביע מסויים) וזוג חלות ל"לחם משנה".

בראש השולחן היה מקומו של הרבי הריי"צ, שגם מקומו היה ערוך בכל הפרטים. מצידו הימני ישב הרש"ג, ומצידו השמאלי הרבי מה"מ, שהתנהג במשך כל הסעודה

הרה"ח שלמה רייניץ

הכרת את ה"באבע רבקה" (אשת אדמו"ר מהר"ש) היא הייתה מקפידה ביותר, אני רוצה שכאן הכל יתנהל כמו בביתה!"...

כמובן שזוהרנו במשנה תוקף, שהכל יונהג על פי כל דקדוקי והדורי ההלכה.

פעם העלתה הטבחית ספק לגבי כשרותו של שריר מסויים. הרבנית נחמה דינה לא הבינה מה אומרת הטבחית ושאלה אותי "מה העניין". ענית לה: "שום דבר, היא יוצרת 'שאלה' מכלום". הרבנית לא קיבלה את דבריי, והריצה אותי לשאול לדעתו של "רב הבית" הרב שמואל לויטין. מבלי להסתכל ציווה עלי להשליך את כל תכולת הסיר.

ותח ומספר הרב שלמה רייניץ, מזכרונותיו: הגעתי ל'קבוצה' בחודש מרחשון תשכ"ד, ולמרבה הצער הפסדתי את חגי תשרי בבית חיינו.

לא חלפו שבועות רבים, ויום אחד ניגש אלי הרב ר' משה אורנשטיין – שהיה מזכירו של הרבי הריי"צ ולאחר מכן עבד במזכירות של הרבי – ושאל "האם אתה מעוניין לעבוד למעלה?" למעשה לא הבנתי בדיוק את משמעות השאלה, אבל כשיהודי נכבד כמוהו מבקש עזרה, שמחתי להיענות בחיוב, מבלי לדעת שבאותו רגע אני "קושר" את עצמי לבית רבי, ובכך אף מביע הסכמה לערוך את השולחן בסעודות החגים ולהיות עם הרבי מה"מ, במשך כל הסעודות הללו יחד עם זקניו ונכבדי החסידים...

לאחר מכן התברר לי תפקידי המדויק: לעזור לטבחית בבישולים בערבי החגים, לערוך את השולחן בבית הרבי הריי"צ בקומה השניה של 770, שם התגוררה הרבנית נחמה דינה ובו אכלו את הסעודות בני המשפחה והאורחים, וכן להגיש את המנות בזמן הארוחה ולאחר מכן לפנות את השולחן. בעבודה זו זכיתי להתקרב הרבה ל"בית רבי" ולהיות עד ונוכח לדברים רבים, שעל חלקם אספר בהמשך.

תחלתי לעבוד במרץ, ימים מספר לפני חג הפסח תשכ"ד. העבודה היתה במטבח ביתה של הרבנית נחמה דינה. פתחתי ביצים, בדקתי וייבשתי חסה, גרדתי מרור. כל העת הסתובבה הרבנית נחמה דינה במטבח ומצהירה לעברי: "אתה צריך להישמר ולהיהזר מאד, אתה לא

הרה"ח שלמה רייניץ לומד בזאל הקטן ב-770

כחסיד היושב לפני רבו, מתוך כבוד ויראה. בקושי היה משוחח, ואם נשאל משהו, היה עונה בכבוד ראש. בראש השנה לא דיבר בכלל.

את האמונה הפשוטה שהרבי הריי"צ חי, ראיתי גם בהתנהגותה של הרבנית נחמה דינה. פעם, היה זה חג שחל בשבת, היו חסרים לי זוג חלות לאחד האורחים, ולא יכולתי לטלטל מן המאפייה. מאידך גם אי אפשר שלכולם יהיה לחם משנה ולאחד המסובים יחסר. מחוסר ברירה לקחתי את שתי החלות שהונחו סמוך למקומו של הרבי הריי"צ, והנחתי אותן מול מקומו של האורח. לפני שעלה הרבי לסעודה באה הרבנית נחמה דינה לבדוק אם ערכתי כראוי את השולחן, וכשגלתה את מעשי שאלה "היכן החלות של בעלי, שים מהר שתי חלות!"...

הרבניות ישבו בזמן הסעודה בחדר הסמוך. אני עדיין זוכר איך הרבנית חיה מושקא הייתה מציצה מן הפתח, הרבי היה נושא את עיניו ומביט לעברה, ורק כשהיה רואה כי היא מאזינה, עושה את הקידוש בשקט.

פעם, כשסיים הרבי לקדש והתכונן לגשת לטול ידיים, הבחין כי אחד מן הזקנים האורחים נוטל ידיו. הרבי שלא רצה לגרום לו אי-נוחות, נעצר בחדר, והמתין עד שהלה יסיים את נטילתו. כשהבחנתי בנעשה, התחלתי לרוץ לכיוון אותו אדם ולומר לו שהרבי ממתין בגללו. בשבריר שניה הבחין הרבי במרוצתי והושיט את ידו, ואני שלא הספקתי להבחין בכך, התנגשתי בחזקה בידו. הרבי שליט"א הסתכל עלי וחיך חיוך רחב... כמובן שלא המשכתי בדרכי.

בערב חג פסח בשעות אחר הצהריים, עברו כולם, ואני בתוכם, לפני הרבי וקיבלו מצות לסדר. בליל הסדר היה נהוג שהמסובים על שולחן הרבי היו יורדים לחדר היחידות ולוקחים משם מצות לקערה האישית שלהם. כיוון שאני כבר קיבלתי בצהריים מצה מן הרבי, לא ירדתי קודם עריכת הסדר כדי לקחת מצות.

בליל הסדר לאחר אכילת הדגים, ישבתי בקצה השני של השולחן. לפתע פנה אלי הרבי בשאלה: "מדוע לא ירדת לקבל מצות?" הרשי"ג חזר על השאלה: "גיסי (דער שווגער) שואל מדוע לא ירדת לקח מצות?". לא העזתי לענות לרבי, ועניתי בעקיפין לרשי"ג כי כבר קיבלתי בצהריים מצה יחד עם הקהל. הרבי קרא לי והוציא מקערתו האישית חתיכת מצה ונתן לי. זה היה קירוב נדיר מאד, כי כמעט אף פעם הרבי לא נתן למישהו מהמצות שלו (מלבד הפעם הידועה לשלוחים שחזרו

והרבי ענה: "אני לא יודע, אבל אני זוכר שזה לא כמו שאתה אומר"...

פעמים רבות נשאר שיריים מהאוכל של הרבי, ואני נהגתי לאוכלם. היו גם "קליינטים" שביקשו שאשמור להם שיריים מהאוכל של הרבי, ולא היה גבול לשמחתם כשהבאתי להם. פעם לאחר אחד היסדרים כשהורדתי את הצלחת של הרבי מן השולחן, מישהו ניסה לחטוף ממני את השיריים, וכתוצאה מכך נפל המזלג. הרבי הסתובב והביט בנעשה, ומאז לא ניסו לחטוף ממני את השיריים.

חד עמי בתפקיד, היה גם הרב שלום בער גאנזבורג. החלטנו על חלוקת תפקידים: הוא הגיש את המנה הראשונה, הדגים, ואני הגשתי את המרק. הוא הגיש את מנת הבשר, ואני הגשתי את המנה האחרונה.

מידי שנה בליל הסדר הייתי מניח על השולחן מרק בתוך קערת כסף גדולה שהייתה שייכת לאדמו"ר הזקן, וכל אחד מן המסובים – החל מן הרבי – נטל מספר כפיות מקערה זו לתוך צלחת המרק האישית שלו. באותה שנה אחרי שכבר הכנסתי את הקערה של אדמו"ר הזקן והתכוננתי להכניס את המרק בצלחות האישיות ראיתי דבר שהיכה אותי בתדהמה: האישה הרוסיה שהיתה מסיעת לרבנית והכינה את המנות לצלחות, הכניסה בהתלהבות "קניידלאך" (כופתאות) לצלחות המרק. הייתי בהלם ואמרתי לה: "קניידלאך זו שרויה!"

מאוסטרליה). כך הבחנתי תמיד, שאת שיירי המצות היה נוטל עמו ולא משאיר דבר בסיום הסדר.

שמתי לב כי הרבי הקפיד לאכול רק ביד ימין ומעולם לא השתמש בסכין. אם היה צריך לחתוך משהו היה נעזר במזלג. כמו כן, נהג לפזר המון מלח על הדגים עד כדי כך שאיבדו את טעמם. באחת הסעודות שאל אותו על כך אחד המסובים, והרבי ענה שיש דברים שאינם הוראה לרבים, והוא נוהג בהם כי כך נהג אביו, וכן הוא מחזיק מאד מהמונקאטשער והוא נוהג כמוהו.

בסדר הפסח היה לכל אחד צלחת ששימשה כקערה, עליה הניחו את כל הסימנים. למרור אכל הרבי כזית, אך קודם לכן שחט את המרור עם כפית כדי להוציא ממנו את טיפת הלחות.

באמצע הסדר היו פותחים את הדלת ורק המיוחסים נכנסו פנימה. ב"שפוך חמתך" ובי"הלל" כבר הורשו כולם להיכנס.

את ההגדה הרבי היה אומר בשקט. בשלב האחרון של ההגדה, הרבי היה מתחיל לאומרה בקול רם יותר, בניגון ובכוונה גדולה. כולם היו מצטופפים כדי לזכות לשמוע את הרבי.

במשך שנים רבות היה הרב יעקב כץ משיקאגו, מקריא ומנגן את ההגדה. פעם כשריד לקחת מצות לפני הסדר, שמעתי את הרבי שואלו: "האם אתה זוכר איך השוער [הריי"צ] שר את ההגדה?" הוא ענה שהוא חושב שהיה מנגן כך – והחל לנגן. הרבי הקשיב והגיב: לא. אז הוא שאל "איך?"

נחמה דינה, אחזה בשתי ידיה את המזוזה והיתה שקועה בתפילה עמוקה. לא יכולתי לצאת כיון שהיא חסמה את פתח היציאה.

ליבי עם הקהל למטה ואנוכי למעלה, הולך אנה ואנה, מנסה לעורר את תשומת לבה – אך לשווא. הדקות עברו באיטיות מרגיזה, ולי היתה תשוקה עצומה להיות בהתוועדות שכבר בעיצומה. רק לאחר שלושת רבעי השעה, סיימה הרבנית את תפילתה, ואני שוחררתי בשעה טובה.

לאחר שסיימתי את עבודתי בחג הפסח, הגישה לי הרבנית המחאה על סך 25 דולרים, אך אני סרבתי ליטול זאת. כשנוכחה בסירוב החלה לגעור בי "אם אינך רוצה לקחת אתה יכול ללכת מכאן" ("דו ווילסט נישט נעמען, דו קענסט געין פון דא"); "פה לא מחזיקים עבדים, מי שעובד צריך לקבל את שכרו". כמוכן שלאחר גערה שכזאת נטלתי את הכסף, אך כמוכן שהשכר האמיתי שלי היה שונה לחלוטין.

הרה"ח שלמה רייניץ בבית המדרש הגדול של 770

הקשר שלי עם בית רבי המשיך גם בימות החול ולא רק בחגים, וזאת כיון שעבדתי במשרד לעניני חינוך. כל ספר חדש שהודפס, הונס מיד לרבי מה"מ, ותפקידי היה להביא עותק גם לרבנית נחמה דינה. אינני יכול לשכוח איך הייתה נוטלת את הספר, ניגשת לחדר היחידות של הרבי הריי"צ, מסיטה הצידה את הספר הקודם, ומניחה על השולחן במקומו את הספר החדש, ותוך כדי כך היא ממש דיברה עם בעלה ונשארה לעמוד ולדבר כך מספר

אוכלים, שמת את הכף מידו. כששמו המסובים את לבם לכך, הפסיקו לאכול, וכך נותרו הצלחות כמעט מלאות. בלית ברירה הורדתי מהשולחן את הצלחות המלאות למורת רוחה של מבשלת הקניידלעך.

שנה אחת, לאחר הסדר של פסח, ירד הרבי להתוועדות – כפי שהיה נוהג באותם שנים לאחר ליל הסדר – ואני נותרתי כדי לסדר ולרוחץ את הכלים. כשסיימתי רציתי לצאת מן הדירה וללכת להתוועדות, אך ההפתעה עמדה ליד מפתן הדלת הרבנית

היא ראתה את בהלתי, חמדה לה לצון ואמרה:

"אינך יודע שביום השני של החג אוכלים 'קניידלעך'?"

"את טועה" – אמרתי לה – "כך נוהגים רק באחרון של פסח".

"מה אתה אומר", ענתה בטון של 'להכעיס', "אתה בא ללמד אותי? אני עובדת כאן כבר שנים רבות!..."

הייתי אובד עצות. היה לי חשוב שהרבי יאכל מן המרק, כי באותה שנה המרוור היה סגור ולכן חריפותו היתה גדולה מתמיד, והרבי השתעל מאד לאחר אכילתו.

לא ידעתי מה לעשות. בלית ברירה ניגשתי לרבי וספרתי לו שיש בעיה והיא הכינה קניידלעך בטעות. הרבי שאל: "האם גם המרק שבקערה הוא מאותו המרק?" עניתי בחיוב. מתגובת הרבי הבנתי שלא להגיש את המרק. נכנסתי למטבח והודעתי לאישה שלא אוכלים את המרק. היא פרצה בצחוק ואמרה "זה בכלל לא שרויה, עשיתי את הקניידלעך מתפוחי אדמה". ניגשתי לרבי וסיפרתי זאת והרבי הגיב: "נו". הכנסתי אפוא את המנות והתחלתי להגיש.

הרבי כבר לא רצה לאכול מהמרק, כיוון שרק "דובר" עליו שיש בו חשש שרויה. מאידך הרבי גם ידע שכל זמן שהוא לא יתחיל לאכול, אף אחד לא יעשה זאת. הרבי לקח אפוא כמה כפות מרק מתוך קערת המרק של אדמו"ר הזקן אל צלחתו והתחיל לחתוך את הקניידלעך. כשראו זאת כולם החלו לאכול, ורק לאחר שהרבי ראה כי כולם

לאחר שנים ארוכות, פתר הרבי את הרמב"ם ברגע קט

כמה שנים לאחר פטירתו של אבי, נישאה אימי לרב שמואל זלמן שפירא, שהיה גאון ליטאי ושימש כרב בעיר דנוור שבקולורדו.

שבת אחת הם הגיעו לקראון הייטס על מנת לבקרני. בשעת תפילת ליל שבת הושבתי אותו במזרח ליד הרבנים לויטין, קארנובסקי, סימפסון ודוכמאן. לאחר מספר דקות אני רואה אותם מתחבקים ומתנשקים. לאחר מכן סיפר לי כי הוא בן למשפחה חב"דית ושני אחיו למדו בליובאוויטש והרבנים החב"דיים הכירו אותם היטב. אך כשאבי נפטר הוא נשלח ללמוד בישיבה ליטאית, ולכן לא גדל בחב"ד.

ביום ראשון סידרתי לו 'יחידות' והוא שהה בפנים כמחצית השעה. כשיצא היה מאד נסער; לחיינו סמקו, והוא נראה כבוכה. נבהלתי. חשבתי לעצמי מי יודע מה קרה ביחידות? לאחר שנגרע שאלתי אותו על כך, והוא סיפר לי ששנים רבות הוא מסתובב עם קושיה קשה על הרמב"ם, וכבר ביקר אצל כל גדולי הדור, מכל החוגים שניסו לפתור את שאלתו – אך ללא הועיל. כעת ביחידות הוא שאל את הרבי ולהפתעתי הרבה הרבי קם ממקומו, שלף מן הארון רמב"ם, והחל קורא אותו בהטעמה. לפתע עצר ואמר לו: כאן עושים אתנחתא, ולאחר מכן ממשיכים. "הייתי המום", אמר לי, "שנים רבות שאני קורא את הרמב"ם הזה ולא מצליח לרדת לכונותו, ואילו כאן, בשניות ספורות, הרבי קורא את דברי הרמב"ם בהטעמה הנכונה ומבטל את כל קושיותי. היכן הייתי 40 שנה? איך לא ידעתי מגדולתו וגאונותו כל השנים?" – סיים את דבריו בצער.

דקות.

פעם, בשנת תשכ"ז, זמן קצר לפני פרוץ מלחמת ששת הימים, עליתי לבקרה, והיא הייתה שקועה בשיחה עם בנותיה על המצב בארץ ועל כך שנשיא צרפת דאז, שארול דה-גול הטיל אמברגו על מכירת נשק לישראל. אשת הרשי"ג הביעה פרשנות פוליטית, גם העוזרת של הרבנית השתתפה בצורה ערה ורק הרבנית חיה מושקא שתקה. פנתה אליה אמה ושאלה: "מוסיא מה את אומרת?" ענתה הרבנית חיה מושקא: "אינני יודעת מה לומר". סנטה בה האם: "מה פירוש 'אינני יודעת'? היש דבר שאת ובעלך לא יודעים?". תמיד כשעלה הרבי לקומה השניה והיה פוגש את חמותו, היה זו הצידה בירתא כבוד, ומפנה לה דרך לעבור. פעם נוכחתי במפגש כזה בו אמרה הרבנית נחמה דינה לרבי: "אינני מרגישה טוב וכולם אומרים לי לפנות

ידד הגשם והשלג מן השמים" נשמע ברקע 'בום' חזק של רעם, וגשם סוער החל לרדת... "מופת קטן" נוסף קרה לי. פעם הקלטתי מעריב מסוים וקרה משהו שגרם לבחורים מסויימים לצעוק עלי שאני מוכרח למחוק את ההקלטה. עליתי לחדרי ולא האמנתי למה ששמעו אוזני: את כל הדיבורים שלפני מעריב שומעים היטב, ואז שומעים ש..ש.. ארוך שמשמן את כניסתו של הרבי, ומאותו הרגע ואילך לא שומעים דבר. לא שהרשמקול פסק מלהקליט, הוא המשיך עוד 20 דקות להקליט ללא קול...

כך חלפו להן ארבע שנים בהם חגגתי עם הרבי את סעודות החגים. לאחר חודש תשרי תשכ"ח, כשהייתי חתן, אמרה לי הרבנית נחמה דינה: "זהו, כעת צריכים לחפש מישהו אחר, כאן עובדים רק בחורים, ואתה צריך להיות עם האישה..." ואכן, כך נהגתי, ובמקומי נכנס לעבודה הרב חיים ברוך הברשטאם.

גם לאחר נישואי עליתי לביל התקדש החג עם ילדי לאחל לרבנית "חג שמח". תמיד התעניינה בשלום ילדי, ולעולם לא אשכח את אוירת המלכות והקדושה שהשרתה סביבה.

לאחר נישואי עבדתי במפעל לציפוי ניילון לרהיטים. יום אחד שבתי ממלאכתי ורעייתי מסרה לי הודעה שאשה שהזדהתה בשם "שניאורסאהן" התקשרה וביקשה לבצע הזמנה. חייגתי בחזרה והייתי בטוח שזו אישתו של רב בשם שניאורסאהן שהתגורר ב"איסט פלטבוש". המחשבה שזאת הרבנית חיה מושקא היתה מושללת ממני מכל וכל. משום כך כשהתקשרתי, דיברתי בצורה מאד עסקית: "גב' שניאורסאהן, מדבר רייניץ, במה אפשר לעזור לך?"

בהמשך השיחה היא הזכירה שהיא שניאורסון מפרזידנט, ואני קפאתי במקומי ומיהרתי להתנצל. כשהגעתי לבית הרבי ברחוב פרזידנט עשיתי את עבודתי. כשסיימתי שוחחה עימי הרבנית על חיי משפחתי והתעניינה בפרטי פרטים. זה רק חיזק בי את ההתפעלות מן האצילות והאינטלגנטיות שלה.

כאשר רצתה לשלם, סירבתי ליטול את הכסף, אך היא התעקשה ולא הסכימה בשום אופן לכך, ואמרה: "אני רוצה שתשתמש בכסף לצרכי ביתך". היא אף דאגה שיהיו לי קליינטים נוספים, וכעבור כמה חודשים התקשרה להזמין עבודה עבור חברתה... אלו הם זכרונותי משהותי ב"לשרת את פני הקודש"...

הרבי ברכב הביתה. כאשר בדקתי את החניה, בדיוק אז יצא הרבי מן הרכב, ופתח את דלת הבית לפני הרבנית וכיבדה להכנס ראשונה. לפתע ראה אותי הרבי ושאל "מה קורה פה?" סיפרתי לו על הבחור המשוגע שנמצא באזור, הרבי אמר לי: "לכו לישון ותקראו קריאת שמע והכל יהיה בסדר".

באחד מימות הקיץ החמים עמדתי בפתח של 770 כדי להנפש קמעא. עמדתי לרוחב הפתח כך שלא היה ניתן לעבור. לפתע הרגשתי שמישהו מניח את ידיו על גבי, ויוצא בזהירות מן הצד כדי לא להפריע לי. הסתכלתי לראות מי היוצא, וראיתי בזווית עין את זקנו של מישהו מוכר מאד. זה היה הרבי שיצא ופסע לכוון בית אמו הרבנית על מנת להכין לה תה ולטייל עמה.

שעה קלה לאחר מכן, נתבקשתי על ידי הרב דוד רסקין להעביר שולחן משרדי אל

משרד צא"ח החדש שנפתח בבנין 778. זה היה שולחן כבד, ובעודי נושא את השולחן, פילח את גבי כאב חד; הרגשתי שאני עומד להתמוטט. שמטתי את השולחן באמצע הרחוב, ורצתי למדרכה כדי להישען על הקיר ולהשיב את רוחי.

בעת סידור בימת ההתוועדויות של הרבי

איכשהו יצאתי בנס מהעניין הזה. רק אז הרגשתי כי זה שהרבי הניח את שתי ידיו על גבי זמן קצר קודם לכן, היה בבחינת הקדמת תרופה למכה. זה היה יכול להסתיים אחרת לחלוטין...

בשנת האבלות על הרבנית חנה הצדקנית אמו של כ"ק אדמו"ר שליט"א, התפלל הרבי לפני העמוד. זו היתה ההזדמנות שלנו, הבחורים, לעקוב אחר הנהגות מיוחדות של הרבי בזמן התפילות.

אני הייתי שובב לא קטן, והטמנתי ב"סטנדר" רשמקול, שיקליט את הרבי מתפלל. באותה הקלטת שומעים את הרבי קורא את ההפטרה של תענית ציבור (היה זה ב"י תמוז) וכשאמר את המילים "כי כאשר

לפרופסור מסויים". הרבי הגיב: "אינני חושב שצריך לקרוא לפרופסור זה, אפשר לקרוא לד"ר זליגסון".

אחר כך שמעתי את הרבנית אומרת: "הוא מחזיק שדוקטור זליגסון גדול יותר מפרופסור..."

כבחור בקבוצה קרו לי מספר אירועים מעניינים עם הרבי:

מידי פעם הגיע ל-770 בחור מעורער בנפשו שהיה מסוגל לסכן חיי אנשים. פעם נודע לנו כי מיועדנו זה ממתין לרבי ליד ביתו ברחוב פרזידנט. רצנו לשם מספר בחורים, וחפשנו אותו בסביבות הבית. אני הלכתי לבדוק את אזור החניה.

באותו לילה הרבנית הגיעה לקחת את

סיפורה המזפלא של מצה עגולה...

זהו סיפורה של מצה 'שמורה' שחילק מנהל בית חב"ד בזכרון יעקב, הרב יוסף יצחק פריימן, אשר בגללה חלה תפנית בחייה של משפחה מקומית שהתקרבה לחיי תורה ומצוות ולאורו הגדול והבהיר של הרבי מה"מ, עד לסגירת מעגל בברית המילה של הבן...
● הסיפור המדהים של מצה, חלום, ילד ודירה ירושלמית...

מאת: שי גפן

הרב פריימן נאות לשתף אותנו בסיפור המרתק של משפחת אשוח, וכיצד התגלגל כל הסיפור עימם עד לאותו כיבוד בסנדקאות:

בני הזוג אשוח, התגוררו באחד מקיבוצי הצפון עד שהגיעו להתגורר בזכרון יעקב. בתקופה מסוימת החלו להתקרב ליהדות בצעדים זהירים מאד. מדובר במשפחה אינטלגנטית מאד, שהתקרבה לחיי יהדות תוך מודעות גבוהה לכל צעד שהם עושים. עזיבת העבר שלהם נעשתה באיטיות ובמחשבה מלאה. התהליך נמשך מספר שנים עד שנכנסו ממש בעולם היהדות. כשהגיעו לזכרון יעקב החלו להשתתף בשיעורי התורה שנמסרו בבית חב"ד, כאשר גם הבעל וגם האשה היו מהמשתתפים הקבועים.

לקראת חג פסח תשנ"ט, החל הרב פריימן לעסוק במבצע מצה, בין שאר המבצעים הרבים הקשורים לחג. הוא הכין עשרות סטים של מצות שמורה עבור ידידי ומקורבי בית חב"ד.

ערב אחד יצא הרב פריימן לעשות סבב חלוקה בין הנמענים. בין היתר הגיע גם לביתם של משפחת אשוח. זו היתה הפעם הראשונה בחייהם ששמעו על המושג "מצה שמורה". באותה תקופה הם עשו את צעדיהם הראשונים ליהדות. הרב פריימן נתן להם את

הרב יוסף יצחק פריימן

מכובד להיות הסנדק של בנו היקר... הרב פריימן ההמום והנרגש כלל לא פילל לכיבוד הזה...

מסתבר שטקס ברית המילה, היה סגירת מעגל של שרשרת ניסים ומופתים שגרמו למשפחת אשוח להתקרב ליהדות ולאורו הגדול של הרבי.

על מעלותיה של המצה נאמרו דברים רבים. ידוע מאמר הזוהר שמביא הרבי מה"מ פעמים רבות על המצה שהיא "מיכלא דמהימנותא" ו"מיכלא דאסוותא" (מאכל האמונה ומאכל הרפואה). לפיכך קרא הרבי לחלק בכל אתר ואתר מצות שמורה, במטרה להגיע לכך, שכל יהודי באשר הוא, יאכל מצה שמורה לפחות את הכזית הראשון של ליל הסדר.

הרבה גילויים מופלאים היו במבצע מצה של הרבי מלך המשיח, אבל אין ספק שהסיפור המדהים שהתרחש בזכרון יעקב – שם מתגורר השליח הרב יוסף יצחק פריימן – הוא סיפור מיוחד במינו ומרתק.

בחודש טבת השנה, הוזמן הרב יוסי פריימן לחגיגת ברית המילה שהתקיימה ביישוב מבוא מודיעין, לרך הנולד של משפחת אשוח. משפחה זו נמנית עם ידידי בית חב"ד והיא התגוררה בזכרון יעקב עד לפני שנתיים. כאשר הרב פריימן הגיע לברית באיחור מה, היה בטוח כי ברית המילה כבר נערכה וכי ימצא את קהל המוזמנים יושב וסועד את לבו בסעודת המצווה, אך למרבה תדהמתו הבחין בקהל המצפה בקוצר רוח. כאשר נכנס, ניגש אליו אבי הבן, מר מנחם אשוח, טייס חיל האוויר בעברו, ומתנפל עליו בזרועות פתוחות: "אוהו, כולם מחכים רק לך, אתה

שלוש המצות בלוי הסבר על החשיבות לאכול דווקא מצה שמורה שנעשתה בעבודת יד ולשם מצווה. באותה הזדמנות עורר אותם הרב פריימן למכור את החמץ, ולאחר ברכת ידידים לבבית, נפרד מהם והמשיך בדרכו. מסתבר כי הסיפור של משפחת אשוח רק החל...

למחרת, השכם בבוקר מצלצל הטלפון בבית משפחת פריימן. טלפון בהול. על הקו נשמע קולה הנרגש של גבי נטע אשוח. היא מבקשת, בעצם מתחננת, לקבל כזית מצה שמורה עבור כל אחד מבני הבית. "לא הבנתי מה קרה לפתע" – משחזר הרב פריימן את אותו בוקר – "שאלתי אותה, יתסלחי לי, אתמול הייתי אצלכם בבית והסתפקתם במה שנתתי, מה קרה פתאום בין לילה? ומלבד זאת מה פשר הבהילות? – האשה, כך נראה, עדיין נרגשת ממה שעבר עליה באותו לילה, ואז היא מספרת דבר מדהים: "בלילה הופיע בחלומי הרבי מליובאוויטש ואמר לי כי הרב פריימן הגיע לתת לנו מצות, לא סתם בגלל היכרות אישית, אלא שזה נעשה בשליחותו של הרבי. דבר נוסף שהיה לי בחלום, ראיתי את הרבי נותן לי עט ביד, ואומר לי 'היום תמצאו דירה שאתם מחפשים לרכוש בירושלים'..."

הבנתי למה היא כוונתה בענין הדירה. ידעתי שמשפחת אשוח מחפשת זה זמן רב דירה בירושלים, אולם למרות הזמן הרב שהם מחפשים, טרם מצאו דירה מתאימה כפי שביקשו. בהתוועדות י" שבט השנה שהתקיימה בבית חב"ד, כתב מר מנחם אשוח מכתב לרבי וביקש את ברכתו במציאת הדירה בירושלים. שמנו את הפתק ב'אגרות קודש', והמכתב נפתח בעמוד בו מופיעים שלושה מכתבים קצרים העוסקים בעניין סגולתם של המצות שהנם מאכל האמונה. באותו מעמד לא ידעתי להסביר את פשר התשובה, וכך העניין נותר חתום...

כעת, בשעת בוקר סיפרה על כך גבי אשוח וסיימה את סיפורה: "קמתי נסערת ממיטתי" – שיחזרה את השתלשלות הארועים – "ומיד מיהרתי להתקשר אליך לבקש מצות שמורה לכל בני המשפחה".

מוסיף הרב פריימן ומספר: "ראיתי שהאשה כה נרגשת, ואמרתי לה שאשמח לתת להם מצות בכבוד רב; הצעתי לה שתבוא הערב לבית חב"ד ותקבל מצות עבור כל בני המשפחה. ואכן, בשעת ערב הופיעה בבית חב"ד כדי לקבל את המצות – אבל הפעם התרגשותה היתה כפולה ומכופלת. היא פשוט הייתה בסערת רגשות.

"מתברר כי החלום התקיים בדיוק

מופלא כבר באותו יום! "היום בצהרים" – סיפרה האשה – "התקשר מתווך הדירות לבעלי והציע לו דירה נאותה בירושלים. לאחר שבירר את פרטי הדירה השונים ואת המחיר, היה נראה לו שאכן זו הדירה אותה אנו מחפשים חודשים רבים. בעלי התקשר אלי לשאול על כך, ואני השבתי לו כי אין לי ספק שזו הדירה שלנו, לאחר שהרבי אמר כי היום יציעו לכם דירה בירושלים..."

מימין לשמאל: סגן ראש המועצה, מר ניסים שרעבי; רב המושבה, הרב אברמובסקי; הרב אלימלך שחר; הרב יוסף יצחק פריימן; ר' אורי טרויים ור' מנחם אשוח

אם בכך נראה כי תמו פלאות המצה שמורה, הרי הרב פריימן עצמו הופתע לגלות כי האמונה הזורמת מהמצה אין לה גבול!... בסוף חודש כסלו השנה התקשרו אליו בני הזוג אשוח והודיעו לו על ברית המילה שהם עורכים לבנם שנולד בדיוק תשעה חודשים לאחר שאכלו מהמצה השמורה של תש"ס... בשעת סעודת הברית, סיפר האבא לנוכחים בהתרגשות רבה:

"במשך שנים ארוכות רצינו ילדים נוספים, אך לא זכינו להיוושע. לקראת חג הפסח אשתקד, אמרנו לעצמנו שכדאי ללכת לקבל מצה שמורה דווקא ממך, ידענו כי בזכות מצה זו שנותן שליח של הרבי, נפקד שוב בנן זכר. ואכן, תשעה חודשים חלפו מאז חג פסח, וכיום אנו חוגגים את ברית המילה... כיום משפחת אשוח רואה את עצמה כמשפחה של חסידים נלהבים של הרבי. הם אינם עושים דבר מבלי לשאול תחילה את הרבי ב'אגרות קודש' ולקבל ברכה. "הניסים מתגלגלים מתחת לשולחן", הם מספרים. מאכל של אמונה – – –

"עוד באותו יום נחתם החוזה... "או אז גם הבנו לפתע את התשובה של הרבי בהתוועדות י"ד שבט, כאשר ביקשנו ברכה על מציאת הדירה, והתשובה עסקה ב"מאכל האמונה" – – – הדירה בשכונת נחלאות בירושלים אכן נרכשה, לשביעות רצונם של בני המשפחה. "ראינו בחוש עין בעין את ברכתו של הרבי", אמרה גבי אשוח בהתפעמות... "התשובה המופלאה של הרבי יחד עם החלום, הוסיפו נדבך רב-משמעות להתקרבותה של המשפחה ליהדות ולרבי.

בין כה וכה משפחת אשוח עברה להתגורר בירושלים.

"בשנה שעברה" – מספר הרב פריימן – "בערב פסח תש"ס שמעתי נקישות על דלת ביתי. להפתעתי מצאתי את בני הזוג אשוח נמצאים במפתן ואומרים לי "באנו לקבל גם השנה את המצה שמורה..." השתאתי. לא התאפקתי ואמרתי: "מילא בשנה שעברה

הדרך לגאולה

מאת: יהושע מנחם

לימוד ועיון בענייני משיח וגאולה

מה נשתנה?

במה נשתנתה הגאולה העתידה מגאולת מצרים? שבגאולת מצרים, רובם נגאלים ומיעוטם לא. אך בגאולה העתידה כולם נגאלים – ללא יוצא מן הכלל. ♦ הסיבה לכך: בגאולת מצרים היה הקשר שבין עם ישראל לקב"ה קשר כזה שיכול ח"ו להיפרם, אך כיום, לאחרי מתן תורה, הקשר הוא "קשר של קיימא" שאינו יכול להיפרם לעולם! ♦ לרגל חג הפסח, על הפיסקא בהגדה: "אילו היה שם לא היה נגאל" – דוקא שם...

להגאל בגאולת מצרים? להבנת הענין והחידוש המיוחד במינו של הגאולה העתידה, יש לברר קודם את הסיבה לכך שאכן בגאולת מצרים לא זכו כל ישראל להגאל. לכאורה, טעמה וסיבתה של גאולת עם ישראל ע"י הקב"ה הלא היא מצד היותם בניים למקום, כמפורש בכתוב: "בני בכורי ישראל", וידוע כי הקשר שבין אב לבנו הוא קשר טבעי שאיננו תלוי כלל בדרגתו של הבן, וכפי שאכן דורשים חז"ל: "בין כך ובין קרויים בניים" [ולכן] "להחליפם באומה אחרת אינו יכול", כיצד אם-כן יכול להיות מצב כי חלק מבני ישראל, יהיו באיזו דרגא שיהיו, לא יזכו להגאל?

להבנת הענין יש להתבונן מי אכן היו אותם אלו שלא זכו להגאל. כי הנה ידוע כי בגאולת מצרים נגאלו אכן אף אלו שהיו בדרגא תחתונה ביותר, ואפילו עובדי עבודה, וכל אלו זכו אכן להגאל. מי אכן היו אותם אלו שלא זכו לגאולה? – אומר המדרש כי אותם אלו שלא היו מעוניינים כלל לצאת ממצרים – הם לא זכו לצאת.

וצריך להבין: האם העובדה שלא רצו לצאת ממצרים היא כל כך חמורה, ועד שבשל כך נענשו בכך שאכן לא יזכו לצאת, מה שלא נענשו אפילו עובדי עבודה זרה?!

"רשע מה הוא אומר? – מה העבודה הזאת לכם?... ואמור לו:... אילו היה שם לא היה נגאל" (מתוך נוסח ההגדה)

הפירוש הפשוט בתשובה זו לבן הרשע הוא – כי מחמת רשעותו הוא נדחה לגמרי משייכות ליציאת מצרים, ואילו היה בין המשועבדים במצרים אכן לא היה זוכה להגאל. אמנם, פירוש זה לכאורה תמוה: הכיצד יתכן כי בעיצומו של ליל הסדר, שכל כולו אינו אלא זכר ליציאת מצרים – משיבים לרשע תשובה כזו שאין לה שום שייכות ליציאת מצרים, ולהיפך?

ומכורח תמיהה זו אכן יש לומר כי לאמיתותו של דבר טמון בתשובה זו ענין הפוך לחלוטין: לא רק שאין הכוונה לדחותו מכל וכל מענין הגאולה, אלא אדרבה: בסגנון התשובה: "אילו היה שם לא היה נגאל" – מודגש שרק שם – בגאולת מצרים, לא היה נגאל. מה שאין כן בגאולה העתידה שבה אף הוא יזכה להגאל. וממילא בזה מעוררים אצלו רגש לקשר הנפלא הקיים בינו, בתוך שאר עם ישראל, לקב"ה, המכסה על כל העניינים החיצוניים הבלתי רצויים.

וכאן באמת המקום לברר: במה אכן נשתנה גאולת מצרים מהגאולה העתידה, שעל כן בגאולה העתידה יזכו להגאל כל עם ישראל, אף אותם שלא היו זוכים

לא לנתק הקשר

אך באמת, שתי הקושיות מתורצות אחת בשניה: הסיבה לכך שכל עם ישראל זכו להגאל, ואפילו עובדי עבודה זרה, היא כאמור לעיל מצד הקשר הפנימי שלהם לקב"ה בהיותם בניים למקום. קשר כזה המכסה על כל הסיבות החיצוניות, כבודת המשקל ככל שהיו הנותנות שלא יגאלו ממצרים.

אמנם, בכדי להגיע לכך יש תנאי אחד: קשר זה חייב להיות דו צדדי. כלומר: בכדי לפעול את גילויי של קשר פנימי זה בין הקב"ה לעם ישראל, מוכרח להיות כי אף מצד בני ישראל יורגש קשר זה. אך בשעה שח"י מתנגדים לעצם הקשר – אזי ממילא אף מצד הקב"ה לא מתגלה קשר עצמי זה, ועל כן אין את הסיבה שמחמתה הם ראויים להגאל.

[דוגמא לכך היא מדעתו של רבי לגבי כפרת יום הכיפורים: על כל העבירות שבתורה, ללא יוצא מן הכלל – מכפר יום הכיפורים, בין עשה תשובה ובין לא עשה. אך על עבירה אחת אין יום הכיפורים מכפר: "מודה רבי בכרת דיומא", כלומר: אף רבי מודה כי אותו אחד שעבר על האיסור של יום הכיפורים עצמו, איסור אכילה ומלאכה – אין יום הכיפורים מכפר על זה.

והסיבה לכך היא בדיוק כאמור: ביום הכיפורים מתגלה הקשר הפנימי והעצמי בין עם ישראל לקב"ה. ומחמת קשר זה נמחלים ממילא כל העוונות, אף ללא כל עבודה מצד בני ישראל. אך תנאי אחד יש בדבר: אסור לפגוע בקשר זה עצמו. בשעה שאדם עובר בשאט נפש על איסורי יום הכיפורים עצמו, הרי בכך הוא פוגם ומונע את גילוי אותה התקשרות עצמה שמחמתה נמחלים כל העוונות].

"זבנו בחרת מכל עם ולשון"

אך לפי זה יש להבין לאידך גיסא: כעת נמצא, כי אותו סוג שלא נגאלו ממצרים – אלו שלא היו מעוניינים בגאולה, ובכך פגעו בקשר העצמי, בינם לקב"ה – לעתיד לבוא **כן יטלו חלק** בגאולה, ולכאורה, מדוע? הרי מאותה סיבה בדיוק לכאורה הם לא ראויים אף להשתתף בגאולה העתידה?

הביאור לכך הוא: בגאולה העתידה **לא יוכל להיות במציאות** ניתוק הקשר בין יהודי לקב"ה בכך שלא ירצה להגאל. כל יהודי ללא

יוצא מן הכלל אכן ירצה להגאל!

ביאור הענין הוא על פי הידוע כי במתן תורה נפעלה ה"בחירה" של הקב"ה בעם ישראל. מבואר רבות בחסידות בנוגע למהותה של בחירה: בחירה היא העדפה מסויימת שלמעלה מטעם ודעת לגמרי, ללא כל סיבה הגיונית. ואדרבה, אם ישנה איזו שהיא סיבה לבחירה – הרי שוב אין זו בחירה אמיתית ומושלמת, שכן אין זו בחירה חופשית לגמרי כיון שהבוחר כביכול "מוכרח" לבחור בדבר זה מאחר ודוקא הוא מתאים לו יותר מהדבר השני.

ובכך מבואר עוד כי ענין הבחירה קשור עם מהותו ועצמותו של הבוחר, ובשונה מהעדפה שכלית למשל שקשורה עם טבעו, תכונותיו והעדפותיו, מאחר והוא אדם חכם למשל, על כן הוא משכיל לבחור בדבר מסויים שממנו יוכל להפיק את מירב התועלת וכדומה. הבחירה קשורה עם עצם האדם, שהרי כאמור אין שום סיבה מסויימת שעל כן הוא בחר דוקא בדבר זה, **מדוע אם כן לפועל הוא כן בחר בדבר זה? – מאחר וזה "הוא", ענינו בדבר זה נובע מעצם נפשו ומהותו.**

ומעתה מובן כי במתן תורה התחדש ענין נוסף בקשר שבין בני ישראל לקב"ה, מעבר לקשר של אב ובן שהיה קיים אף קודם לכן:

כי הנה אכן רואים שבמתן תורה התחדש פרט נוסף שלא היה קיים עד אז: עד למתן תורה היו בני ישראל כאמור בבחינת "בנים" למקום. אמנם, החל ממתן תורה נקראים בני ישראל אף בתואר "עבדים" למקום, וכמאמר רז"ל: "אזון זו ששמעה... כי לי בני ישראל **עבדים, עבדי** הם..." וכן בהודעתו של הקב"ה למשה רבינו עוד קודם גאולת מצרים כבר הוא מודיע לו את תכליתה: "בהוציאך את העם ממצרים **תעבדון** את האלוקים על ההר הזה", והיינו, כי אז אכן נוסף תואר חדש בשייכותם של בני ישראל לקב"ה, והלא דברים בגו.

אי אפשר להתנגד!

ההבדל בין הקשר בין אב לבנו, לבין זה שבין אדון לעבדו הוא:

הקשר בין אב לבן, עם היותו קשר פנימי ועמוק, אך עדיין אין זה **עצם מציאותו של האב** אלא בחינה מסויימת בו, בתור אב הוא אוהב ומחבב את בנו עד למאוד, אך סוף סוף

ההדגשה היא על כך שהוא האב, אין זה עדיין קשר עם עצם מציאותו של האב, שלמעלה מכל "ציור" ובחינה מסויימת.

זהו הקשר שהיה קיים בין בני ישראל והקב"ה עד למתן תורה. ולכן אמנם היה שייך מצב של התנגדות (מצד בני ישראל) לעצם הקשר, שכן הקשר איננו מצד עצם מציאותו אלא מצד **הטבע**. מטבעו של הבן שהוא אוהב וקשור לאביו, אך בכוח בחירתו החופשית **שלמעלה מהגדרות הטבע שלו**, יכול הוא להתנגד לקשר זה, שהרי ידוע כי הבחירה העצמית של האדם היא חזקה אף יותר מטבעו ורצונותיו, שהאדם יכול לעיתים לבחור אף בדבר שהוא **ההפוך לגמרי ממה שטבעו מחייב לחפץ**.

אמנם, לאחר מתן תורה, שבו התחדש הקשר העצמי בין בני ישראל לקב"ה, באופן של "בחירה", ממהותו ועצמותו של הבוחר, וממילא כך הוא אף לאידך גיסא: גם היהודי קשור עם הקב"ה בקשר שמצד עצם מציאותו, קשר כזה **שבמציאות** איננו יכול להתכחש אליו.

זהו הקשר של בחינת "עבד": עבודת העבד את האדון הרי אינה באה מכח טבעו ושכלו, שהוא החליט כי עליו לעבוד את האדון. להיפך: ההתקשרות בין האדון לעבדו היא כזאת **המבטלת** את כל מציאותו של העבד, והרי הוא נעשה כאילו חלק מגוף האדון.

וזהו הקשר שנפעל בעת מתן תורה, קשר זה בא כאמור מצד "בחירה" של הקב"ה, המבטאת את עצם מציאותו, וממילא, "כמים הפנים לפנים" זה פעל אף אצל עם ישראל קשר כזה לקב"ה, ולקשר כזה אי אפשר במציאות להתנגד! מאחר והקשר נהיה עם עצם מהותם ועצמותם, הרי לא שייך שהאדם יתנגד לעצם מציאותו.

ממילא מובן היטב מדוע לעתיד לבוא כולם יגאלו ללא יוצא מן הכלל. מציאות כזו של התנגדות לעצם ההתקשרות עם הקב"ה, כפי שהיה במצרים – לא יכולה להיות במציאות לאחר מתן תורה. גם בשעה שהאדם עומד ומכריז (ח"ו) כי הוא לא מעונין להגאל, הרי אין זה אלא בחיצוניותו, אך את בחירתו העצמית באלוקות הוא לא יכול לעולם לשנות.

לכן מובן שסוף סוף תתגלה אף בחירתו העצמית, שיבחר בה' לחלקו ולגורלו גם בגלוי, "וסוף (כל אחד ואחד מ)ישראל לעשות תשובה בסוף גלותו, ומיד הן נגאלין!"

[ע"פ לקו"ש ח"י"א שמות א']

מוצאי-שבת פרשת ויקהל-פקודי

שנכחו הבוקר ב-770 בלטו במיוחד הקבוצה מבולטימור בראשות ר' **אבי אלברכט** וקבוצה גדולה של חסידים ומקורבים ממונטריאול שבקנדה. דבר נוסף שהוסיף נופך וחיות רבה לתפילה היתה החגיגות של תפילת ראש-חודש, שהתבטאה בין היתר בניגוני חב"ד בעת תפילת ההלל.

החל מהיום בבוקר התחילה עבודת ההכשרה של מטבח הישיבה לכבוד חג הפסח, על-ידי התמימים ששובצו בתורניות עבודה. כיוון שכך הרע שעד לחג הועתק חדר האוכל ממקומו לאולם ישיבת 'חובבי תורה'.

ברחבי היזאלי הגדול ניתלו מודעות מאירות עינים המזכירות לציבור המתפללים את ההוספה לתפילה של חודש ניסן 'פרשת הנשיאים', כידוע החשיבות באמירתה בכל יום, עד שאומרים שמי שלא ישכח את פרשת הנשיא בכל יום מובטח לו שלא ישכח לספור בימי ספירת העומר. הכיסא האדום המלכותי של הרבי מלך המשיח נלקח היום לתיקונים וניקוי לכבוד חג הפסח ובינתיים, עד שיחזור מהשיפוץ, הועמד על בימת התפילה של הרבי הכיסא הישן בו השתמש הרבי עד שנות הלמ"ד המוקדמות.

דקות ספורות לפני שקיעת החמה הודלקו על עמוד השליח-ציבור חמישה נרות נשמה משעוה, מהם שני נרות גדולים ועבים, זאת לרגל יום ההילולא של כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע. כשליח ציבור במניינו של הרבי שליט"א שימש התמים הישיש הרב **יהודה חטריק**, משרידי תלמידי ישיבת תומכי תמימים בליובאוויטש החיים עימנו היום לאויו"ט, שזכה לחזות בפני הקודש של אדמו"ר הרש"ב.

בהקשר לכך התקיימה הערב התוועדות רבת-משתתפים לכבוד התאריך הקדוש, התוועדות שנמשכה שעות ארוכות עמוק לתוך הלילה ובה דיבר המשפיע הרב **חיים שלום זובער ליפסקר** אודות בעל ההילולא, ועל המתנה הנפלאה שהעניק לעולם בדמותה של ישיבת תומכי-תמימים ותלמידי התמימים, ששמרו בתחילת יסוד הישיבה על הגחלת היהודית בימי שלטון האימים של רוסיה הסובייטית, ובהמשך נשלחו על ידי הרבי שליט"א למאות מקומות בכל רחבי תבל להפיץ תורה ולהדליק את הניצוץ היהודי בלבם של מאות אלפים בכל רחבי העולם. כמו כן הוזכרה השליחות המיוחדת שהטיל מייסד הישיבה על תלמידי התמימים בזמן הנוכחי של עיקבתא דמשיחא להילחם באלו אשר חרפו עקבות משיח'ך, בכל הפרטים והמובנים של נושא זה.

מיד בצאת השבת, לאחר תפילת ערבית והבדלה, כובו בהדרגה האורות בבית-הכנסת וכל הציבור הרב שגדש את היזאלי הגדול היפנה את מבטו לכיוון מסך הווידאו הענק של 770, בו הוקרן קטע משיחתו הקדושה של הרבי מלך המשיח שליט"א ביום י"א בניסן לפני עשר שנים, בשנת תשנ"א. לאחר השיחה נראתה על גבי המסך שירת 'יחי אדוננו' בעידודו הנמרץ של הרבי, בשנת תשנ"ג, כאשר כל הקהל הצופה בווידאו משתתף בשירה ברגש רב ובתקווה לזכות להתגלות תיכף ומיד.

לאחר הווידאו החלו הריקודים המסיימים והחותמים את ריקודי השמחה של כל חודש אדר. הריקודים הזימרה והשמחה הערב הריקועו שחקים ובקעו רקיעים בהתלהבות הגדולה של הכניסה לחודש הגאולה, חודש ניסן, שכן 'בניסן נגאלו ובניסן עתידים להיגאל'.

בעיצומם של הריקודים הגיע ל-770 הרב **זוד כהנוב**, מאברכי השכונה, ניגש אל הרמקול והחל לשיר ניגון חדש שהלחין ועליו מילים מתוך הפרק החדש בתהילים של הרבי, פרק ק, ובנוסף לכך הוסיף בסיום השיר את המילים הקדושות מהכרזת הקודש 'יחי אדוננו'. הניגון הקליט והקיציבי 'תפסי' את עשרות התמימים ואנ"ש שהיו בריקודים וכעבור מספר דקות כל הנוכחים ב-770 באותה השעה שרו רקדו וקיפצו בחיות כשהניגון החדש מושר בפהם.

יום ראשון, ר"ח ניסן, חודש הגאולה

כחלק מההכנה הרוחנית לכבוד י"א בניסן, יום הולדתו של הרבי, קיבלו על עצמם תלמידי הקבוצה שלמדו בשנה שעברה בישיבת תורת-אמת בירושלים להשכים בבוקר לפני ההתחלה הרישמית של סדר חסידות וללמוד כעשרים דקות ענייני גאולה ומשיח בתורתו של הרבי שליט"א, דבר שייתן חיזוק גם לסדר חסידות עצמו.

תפילת שחרית במנינו הקדוש של הרבי שליט"א הייתה היום מיוחדת באופן יוצא מהכלל, מכיון שראש-חודש ניסן חל השנה ביום המנוחה הרישמי של ארצות-הברית ניצלו מספר שליחים את היום החופשי ובאו עם מקורביהם ל-770, על-מנת שיזכו אף הם לחוות את תפילת שחרית של ראש-חודש עם הרבי שליט"א. בין הקבוצות

'מעז יצא מתוק'

במשך שנים רבות שר הרב **יהושע אדוט**, שליח הרבי בבנימינה, בית בפאתי הישוב, אשר שימש כבית חב"ד וכבסיס לפעילות בכל הישוב. כעבור זמן התגבש סביב הבית חב"ד מניין של אנשים שהיו רחוקים עד אותה תקופה מדרכי היהדות, וכך הוקם בישוב מנין על פי נוסח חב"ד.

דבר זה היה לצנינים בעיני קבוצת אנשים שניסו להכשיל את המניין בכל הזדמנות ופעלו ברוח זו בכל מיני אפשרויות. במשך זמן רב הם נאלצו לחרוק שיניים ולראות בזעם כיצד התגבשה סביב הבית חב"ד קהילה חדשה תוססת ודינמית, אליה הצטרפו אנשים רבים מקרב הדור הצעיר וכך פעל והתרחב הבית חב"ד מספר שנים.

יום בהיר אחד קיבל השליח הרב אדוט מכתב רשמי מעורך-דין. כשפתח את המכתב חשכו עיניו, שכן במכתב היה כתוב כי בעל הדירה אינו מעוניין בהמשך ההתקשרות עם הבית חב"ד ואי לכך עליו להתפנות מהדירה בתום החודש. עם זאת, אך מכיוון שהוא מבקש לסיים ברוח טובה הוא מוכן ללכת לקראת השליח ולתת לו תקופת זמן בה ימצא מקום חלופי לפעילות בית חב"ד.

לתדהמתו של הרב אדוט לא היה קץ. בעל הדירה היה ביחסים מצויינים עם חב"ד בכלל, ואיתו במיוחד, ומעולם לא אותת לו כי ברצונו לפנות אותו ממקומו, אלא ההפך, תמיד השתבח באוזניו כי הוא רואה זאת כזכות שביתו המושכר משמש להפצת תורה ויהדות. הרב אדוט הבין שידם של מתנגדיו בעניין והוא החליט לפנות לבעל-הבית באופן ישיר ובלי מתווכים, כדי לנסות לרכך את עמדתו.

בערב נכח הרב אדוט באירוע של אחד מהתושבים ששמר על קשר חם עם חב"ד. באירוע נכח גם ראש-המועצה שאמר לו בנוקשות כי הוא רואה בעין רעה את העובדה שהוא לוקח אנשים מבתי-כנסת אחרים ומייסד מנינים חדשים על חשבונם של המנינים הוותיקים, ובכלל, באותה הזדמנות שפך ראש-המועצה אש וגופרית על כל הפעילות החב"דית המקומית.

הרב אדוט נוכח לדעת שיריביו החליטו להילחם איתו בלי לעשות שום חשבון ואף הכפישו אותו אצל ראש המועצה. הוא חיכה עד שהלה יסיים את מסכת טיעונו וכשגמר אמר לו שהיות ויש לו הרבה טענות ומענות כנגד פעילות בית חב"ד ובית-הכנסת שלו, לכן הוא רוצה לקבוע איתו פגישה רשמית שבה יתבררו ויתלבנו כל שאלותיו וטרוניותיו, לראש המועצה לא היתה ברירה והוא נאלץ לקבוע זמן לפגישה.

ביום המיועד התייצב הרב אדוט במשרדו של ראש-המועצה ואיתו מספר מקורבים המשתתפים בקביעות במנין החב"די. ראש המועצה כלל לא פנה אל הרב אדוט שישב בקצה השולחן אלא דיבר ישירות עם האנשים שהגיעו איתו, ומהם שמע שלפני שחב"ד הגיעה למושב הם כלל לא הלכו לבית כנסת, ועצם היווצרות המנין הוא רק אודות למאמציו של השליח לקרב יהודים ליהדות וכו'. כמו כן הם התלוננו באוזני ראש-המועצה כי המקום הנוכחי של הבית כנסת הינו צפוף וקשה לנהל שם אורח חיים תקין של בית כנסת וקהילה מסודרים.

ראש-המועצה שמע בענין הולך וגובר את דבריהם, שעמדו בסתירה מוחלטת למה שסיפרו לו מתנגדיו חב"ד בישוב. כשסיימו לשטוח את טיעוניהם לחץ על כפתור האינטרקום וביקש ממזכירתו לזמן למשרד את מהנדס העיר ואת הממונה על הקצאת הקרקעות במושב. כשהגיעו הללו למשרד הטיל עליהם ראש-המועצה למצוא מקום פנוי לבניה באיזור מרכזי במושב, ולאחר שאיתרו מקום שעמד בקריטריונים פנה הלה אל הרב אדוט, שעד עתה ישב בצד ולא פצה את פיו, ואמר לו: קח לך את המקום הזה ובנה עליו בית חדש וגדול שיספיק לכל הפעילות המבורכת של הבית חב"ד!

וכך 'מעז יצא מתוק' – סיים הרב אדוט – הודות להשמצות קיבלנו מקום למבנה מרווח בלב המושבה, מקום שלא העזתי אפילו לחלום עליו...

הדי שיחת הקודש המופלאה והיסודית שנאמרה מפיו הטהור של הרבי שליט"א לפני שלוש עשרה שנים לא שכחו עד היום, אך היות וישנם כאלה שכבר לא זכרו את הנאמר בה או לא הבינו את הדברים, הוחלט היום, במלאת 'בר מצווה' לאמירת השיחה, לקיים שיעור מקיף ונרחב בנושא שיבאר את כל משמעויות השיחה כפי שהן נוגעות לכל חסיד באשר הוא. מכיוון שלא כל הציבור שולט בשפה אחת הוחלט בימרכו חב"ד העולמי לקבלת פני משיח צדקנו לקיים שלושה שיעורים בשלושה שפות שונות, בהם ילמדו את השיחה בכובד ראש הנדרש.

וכך לימד בשעה הראשונה הרב **שלמה מייסקי** את השיחה בשפה האנגלית; הרב **יקותיאל ליפא פלדמן** מר"מי הישיבה לימד את השיחה בשפה בה נאמרה מפי הרבי, באידיש; ולבסוף הרב **ישראל שכנא זוברוסקין** מכפר חב"ד אשר לימד את השיחה בשפה העברית. בסופו של כל אחד משלושת השיעורים התחננו כל המשתתפים לחזות במו עינינו הברשיות בהתגשמות דברי הרבי על דבר הוספת חיים גשמיים במלך בהכרזת 'חיי'.

בשעות הבוקר הגיעו ל-770 חוברות ההכנה המהודרות שיצאו לאור לכבוד יום י"א בניסן. בחוברת המדוברת, שהיא כהמשך ישיר לחוברות ההכנה שיצאו לאור לפני חודש תשרי ויום יו"ד בשבט, ישנם בנוסף למאמרים והשיחות לכבוד יום הולדתו של הרבי גם יומנים מיי"א ניסן בשנים קודמות, וכן פרקו החדש של הרבי, כשבנוסף לפירושים הרגילים של מפרשי התנ"ך מובאים גם פירושיהם של רבותינו נשיאינו על הפרק, כפי המפורש במאמרים ובשיחות הקודש במהלך השנים. חידוש מרענן בחוברת החדשה מתבטא בנושאים מרתקים בעלי חשיבות עליונה בעיני כל תמים וחסיד, למשל בנושא התקשרות וכתובת מכתבים לרבי, נושא הנשיאות וכדומה, כל זה בליווי התבטאויות מפליאות מהרבי על נושאים אלו.

היום החלו להגיע ל-770 ראשוני האורחים שבאו לרבי לכבוד י"א ניסן וחג הפסח. אגב, ראוי לציין שבניגוד לכל הישיבות ברחבי העולם בהם יוצאים הבחורים בחודש ניסן לתקופת 'בין הזמנים', הרי שפה, בישיבה שבביתו של הרבי, הסדרים ממשכיכים כרגיל, ואדרבה, שמירת זמני הסדרים מתחזקת ביתר שאת כהכנה מתאימה לכבוד היום הגדול יום י"א בניסן כך שלכל האורחים יש חברותות ללימודי הנגלה והחסידות.

הרב **לייבל מוצקין** ערך היום ב-770 התוועדות לרגל יום הולדתו לאוי"ט. במהלך ההתוועדות סיפר על שמירת התורה וקיום המצוות ברוסיה בתקופה ההיא, בה כרוך היה הדבר במסירות נפש כפשוטה.

הרב **אברהם יצחק ששונקין**, שליח הרבי שליט"א לישובי התענך בארץ-הקודש, התוועד ביזאלי הקטן עם התמימים מיישיבת חב"ד במגדל=העמק הסמוכה למקום מגוריו. הנושא המרכזי בהתוועדות התמקד

ויתר עז גם בלילות חודש הגאולה חודש ניסן, מתוך תפילה וציפיה שעל ידי השמחה והרקודים תבוא הגאולה, כהתבטאותו של הרבי שליט"א שהדרך היחידה בה לא ניסו לפעול את הבאת הגאולה היא 'שמחה בטרתה', ויהי רצון שעל ידי הקיום של דרך השמחה נזכה להיגאל.

בהתוועדותם הקבועה של החברה שלמדו אשתקד בישיבות חב"ד בצפת וחיפה נכח הערב אורח מארץ-הקודש, הרב **יוסף יצחק סילברמן**, מקהילת חב"ד בעיר אלעד המשמש כמשפיע ור"מ בישיבת חב"ד בחיפה. במהלך ההתוועדות לימד הרב סילברמן את השיר החדש שחיבר על הפרק החדש של הרבי לכבוד י"א בניסן.

יום חמישי, ה' ניסן

השיעור העיוני השבועי בענייני גאולה ומשיח נמסר השבוע על ידי התי' **שמואל פבזנר**, באורך רוח ובטוב טעם. עקב ההתעניינות הרבה של התמימים המשתתפים בשיעור, שנשב אודות שיחתו הקדושה של הרבי בקשר עם חג הפסח המתקרב, חרג השיעור מהזמן הקצוב לו וגלש לדיון מעמיק ופורה בדבריו הקדושים של הרבי שליט"א.

יום שישי, ו' ניסן

התמימים שיצאו השבוע למסלול הקבוע שלהם של המבצעים המשיכו השבוע בחלוקת המצות שמורות לליל הסדר והחתמת המקורבים על שטרי הימכירת חמץ. כמו כן הזמינו התמימים את הישראלים שבקרב המקורבים לכינוס הגדול שיערך ביום ראשון הקרוב ב-770 ליהודים מישראל לכבוד יום הבהיר י"א בניסן ולרגל חג הפסח.

עד כניסת השבת המשיכו לזרום ל-770 עשרות אורחים מכל רחבי העולם שבאו לכאן כדי לשהות בדי' אמותיו של הרבי מה"מ בשבת שלפני יום י"א בניסן ובי"א ניסן עצמו.

מכיוון שחדר-האוכל נסגר עקב הכשרתו לחג הפסח, החליטו התמימים לאכול את סעודת השבת ב-770: לאחר תפילת ערבית של שבת נפרסו על גבי השולחנות הארוכים של ההתוועדות מפות צהורות עליהם הונחו מאכלי השבת וכל התמימים ניגשו לשולחנות כשזמר הישלוס עליכם' בפייהם. מובן שסעודת שבת בלתי שיגרתית זו סחפה אליה גם תמימים שבדרך כלל אינם אוכלים בשבתות בישיבה. הסעודה התארכה והתמשכה להתוועדות קטנות של תמימים, עד לשעות הקטנות של הלילה.

יום שבת קודש, ז' אדר, פרשת ויקרא

בעת קריאת-התורה עלו לתורה אחרוני החתנים לתקופה הזאת של השנה, היות שלאחר חג הפסח מתחילה התקופה של 'ספירת העומר'. לאחר ההפטרה עלה לבימת הקריאה הרב **לוי יצחק גרליק** ובאנגלית צחה חזר כדרכו, באופן של 'כל עצמותי תאמרנה', על שיחתו הקדושה של הרבי בנושא עניינו של נשיא הדור. לקראת סיום דבריו הביא הרב גרליק מספר פרפראות על עניין הנשיאות והקשר

סביב דרישתו של הרבי לצעוק 'עד מתי' לא מפני הציווי כי-אם בגלל המחשבה שמש"ח לא מגיע והגלות ממשיכה. הרב ששונקין הסביר כי בכל המבצעים של הרבי מה"מ הרבי לא דרש שהם יקוימו מצד החסידים, אלא שכאשר חסיד יצא למבצע תפילין הוא הניח ליהודים תפילין בגלל שהרבי ביקש ממנו שיעשה. כך גם כשחסיד הכשיר מטבח או קבע מזוזה בביתו של יהודי אחר היה זה בגלל שכך הרבי הורה לקהל החסידים. מה-שאיין-כן בהוראתו של הרבי לצעוק 'עד מתי', דבר זה צריך לבא לא בגלל שהרבי ציווה כך כי אם בגלל שכך החסיד מרגיש.

הרב **יהושע אדוט**, שליח הרבי במושבה בנימינה בארץ-הקודש, התוועד עם התמימים מהישיבות בצפת ובחיפה, שחלקם היו אצלו בשבתות בשנים שעברו וסייעו לו בעבודת השליחות. במהלך ההתוועדות סיפר הרב אדוט על המופתים השמימיים שהיו לו עם בית חב"ד בבנימינה, למרות כל ההתנכלויות שהיו מכל הכיוונים (ראה מסגרת).

יום שלישי, ג' ניסן

עקב התארכות הימים והתאחרות שקיעת החמה הרי שהחל מהערב תפילת ערבית איחרו את זמן תפילת ערבית במניינו של הרבי מה"מ מהשעה רבע לשבע לשעה שבע, וסדר נגלה של אחר-הצהריים נמשך עד השעה החדשה של המניין. שאר הזמנים והסדרים נשארו ללא שינוי אף בתקופה הזאת, תקופת 'בין הזמנים'.

הערב נערך ביזאלי הגדול כינוס מיוחד של התמימים מטעם הנהלת הישיבה לכבוד היום הגדול והבהיר י"א בניסן. את הכינוס פתח המשגיח הרב **יצחק שפרינגר** בקריאת פירקו של הרבי שליט"א פרק צ"ט. לאחריו עלה לדבר כנציג הנהלת הישיבה הרב **זוד רסקין** שדיבר על מעלתו הגדולה של י"א בניסן ועל מה שהתמימים יכולים וצריכים להפיק מיום נעלה זה. בגמר דבריו הזמין מנחה הכינוס התמים **זלמן גולדשטיין** את הרב **יוסף יצחק אופן**, משפיע בישיבות חב"ד בירושלים ובצפת, לשאת את המשא המרכזי בכינוס. הרב אופן פתח את דבריו באמירת לחיים ובהכרזת הקודש 'יחי אדוננו', בהמשך התמקד על כך שמאה הוא מספר המסמל שלמות בכך שהוא מורכב מעשר פעמים עשר, ועניין השלמות בחייו של הרבי שליט"א נוגע לכל אחד מהחסידים בכלל והתמימים 'חיילי בית דוד' העומדים בראש המערכה בפרט.

בסיום הדברים המאלפים והבנויים לתלפיות של הרב אופן, ניגש לדבר התי' **שניאור שניאורסון** על מעלתו הגדולה של 770 כביתו של נשיא הדור ועל מעלתם של התמימים השוהים בביתו של הרבי 'בית המקדש גופא דלעתיד'.

לאחר הפסקה קצרה של ניגונים עלה לבימת ההתוועדות כנציג התמימים התי' **יצחק סלאווין**, ששילב בדבריו סיפורים רבים מהרבי מה"מ, ביניהם סיפור מאלף על התייחסותו והתבטאותו של הרבי שליט"א לתפקידו של נשיא הדור.

יום רביעי, ד' ניסן

במודעות שנתלו מטעם הבית-דין-צדק דשכונת קראון-הייטס והתפרסמו היום ברחבי 770 נכתבו סידרי הזמנים והמקומות של מכירת החמץ על ידי רבני השכונה לפני חג הפסח. יקודי השמחה שהיו בכל לילות חודש אדר התמשכו ביתר שאת

ב"ה

WRAP YOURSELF IN LUXURY

REG. - \$130
NOW \$98

The finest quality Taleisim, imported from Argentina, are now available through Hamafitz. Manufactured with the most trusted Hashgacha, and woven from the finest wool, these Taleisim are renowned for their comfort and durability. Available in Taleisim Gedolim and Ketanim, in all sizes.

Worldwide Importer and Distributor of Religious Articles

361 Kingston Ave. Brooklyn NY 11213
Tel: 718-774-0900 Fax: 718-221-0642 Toll Free: 800-STAM 7826

ליום י"א בניסן.

לאחר סיום תפילת המוסף הכריז הגבאי הרב מנחם נחום גרליצקי על התוועדות הרבי מה"מ ועל כך שמכיוון ששבת הבאה חלה בערב פסח תפילת שחרית של שבת בשבוע תתחיל בעז"ה בשעה שמונה בבוקר!

לאחר ההתוועדות של הרבי התפצלה ההתוועדות למספר התוועדויות, כשבין הבולטות שבהן הייתה ההתוועדות בשולחן המרכזי עם המשפיע הרב יוסף יצחק אופן מארץ-הקודש; הרב נחמן שפירא מאהלי תורה. כמו כן התוועדו בשולחן סמוך הרב זוד נחשון מנכ"ל נייודת חב"ד באה"ק ור' אבי טאוב וכך התוועדו עוד רבים וטובים עד זמן תפילת מנחה.

לאחר תפילת מנחה של שבת במניינו של הרבי מה"מ התישבו כל הנוכחים לסדר ניגונים, בו ניגנו, בנוסף לניגונים הרגילים, גם את כל הניגונים שלימד הרבי שליט"א במשך השנים. בסיום סדר הניגונים ולאחר ניגון ה'הכנה' חזר הרב שמואל פלוטקין על מאמר חסידות בעל-פה.

זהו סיפורו של השבוע הראשון בחודש הגאולה ביבית רבינו שבבבלי, המקום בו חיים את הגאולה כל שעות היממה. ויהי רצון שעוד השנה נזכה לאכול מן הפסחים ומן הזבחים, בהתגלותו לעין כל של כ"ק אד"ש מלך המשיח, לפניו נכריז: "יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד".

אברך מאנ"ש

בעל ידע ונסיון רב וממושך
בכל תחומי ניהול המשד

מעוניין במשרה מלאה או חלקית

שליטה מלאה במחשב, הנה"ח, ניהול עובדים, קשרי לקוחות/ספקים, לוגיסטיקה ועוד. אחראי ובעל מוסר עבודה גבוה.

לפרטים: 03-9608099

עוף אנ"ש ראשון לציון

בהשגחת הרב יורקוביץ, מד"א דש"כון חב"ד לוד

לקהל לקוחותינו היקרים, אנו מאחלים לכם

ברכת "כטה כשר ושמח"

לשרותכם תמיד במחירים מיוחדים

לוד קניון השמש 1, פינת יהודה הלוי ראשון לציון • לטלפון: 24 שעות ביממה (ניתן להשיג מוצרים)

03-9584595 , 9584582 , 9652205

ב"ה

שחיטת ליובאוויטש

שירות ואמינות

פיקוח וטרינרי

מחירי המוצרים

"ידבר שם דוקא בענגליש ודוקא בעזות דהעכט ובברייטקייט שלהם"

לפנינו לקט מענות של הרבי מלך המשיח לשליח הנודע הרב החסיד רבי משה יצחק העכט ע"ה, שהיה מראשוני השלוחים של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ נ"ע. לרב העכט היה קשר מיוחד עם הרבי מתחלת הנשיאות ועוד לפני כן, ובמשך השנים זכה לקירובים גדולים מהרבי. במסגרת עבודת הקודש שלו בשליחות בניו הייבען ולפני זה בוואוסטר קיבל עשרות מענות קודש שיש בהם לימוד והוראות לכלל מחד, ומאיך יש לראות מהם גם את היחס המיוחד אליו זכה. המענות שלפנינו פורסמו בתשורה משמחת נישואין של הרה"ת מנחם מענדל העכט עב"ג מרת רבקה.

דהעכט ובברייטקייט [=ברחבות] שלהם וכו' ויבקר בבתי האסורים שם במבצע חנוכה.

יוצאי חלציו הולכים בדרכיו

מענה על מכתב מדי' ניסן התשי"ג:
וכל המברך יתברך בברכתו של הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר, ובפרט תמים, רב, מנהל אחי תמימים וכו' ועוד "וגם זה עיקר" שיוצאי חלציו שי' הולכים בדרך זו ובאופן דגרות להאיר. כ"ז אזכיר על הציון.

לדבר בהתלהבות

ת"ת ת"ח על הדו"ח וכו' ובעיקר - על מילוי השליחות לדבר בהתלהבות וכו' וכפי הידיעות גם משם.
ויה"ר שיהיו פירות טובות לאורך ימים ושנים טובות.

האושר שנבחר

להשליחות הנפלאה

על מה שכתב בפתק שישנם הרבה שוועריקייטן [=קשיים] און אז "אויף מיר איז א גרויס רחמנות" [=אשר רחמנות גדולה עלי], כתב הרבי:

לאה"ק כדי להשתתף בשמחה משפחתית. הרבי ענה בחיוב, והוסיף שעליו להפגש עם ראש הממשלה מר מנחם בגין ולשוחח עמו בקשר להחזרת השטחים.

באם וזגתו תחי' מסכימה נכון וטוב.

הרב משה יצחק העכט ע"ה

נוסף על הנ"ל יבקש (ידרוש) שם ראיון עם ראש הממשלה בשם הציבור דבני ישראל דכל קאנצעטיקעט הייתכן ספקות בעניני השטחים וכו' וכן (ובמילא) יתראה כאן עם רוביקאף שי' - אף שעד עתה הלך בדרך עקלתון וכו' - וטומעל במכתבי עת בארץ הקודש (בפרט בדוערוואלעם פאָסט) שידבר שם דוקא בענגליש ודוקא בעזות

כאז כן עתה

עצתי פרטית לו כידידו מאז ארבעים שנה: המוסדות והפעולות שלו בניו הייוען גדולות ונפלאות. הצליח בתור שלוחו של כ"ק מו"ח אדמו"ר, שלוחו של השם, ומאמין אני באמונה שלימה שהשם "לא שניתי" וכ"ק מו"ח אדמו"ר "עומד ומשמש" במרום ומברך ומצליח את שלוחיו כאז כן עתה. והמסקנה פשוטה.

צריך להיות בשמחה

כמה פעמים ביקשתי ועוררתי שבכלל - ובפרט בזמן הזה - צריך להיות בשמחה וכו' - מובן שבאם מהשייכים אלי הוא בשמחה - פועל זה גם בי (ומכלל הן אתה שומע וכו') וכל השייך יותר ובפרט על ידי מעשה בפועל ויום יומית הרי הנ"ל הוא ביתר שאת וכו'. ולפתע נתבשרתי שהוא אינו בשמחה (כ"כ?).

לכבוש את הקאָנפּרנס

"השתתפות בוואשינגטאן קאָנפּרנס נחוצה וטובה במאד מאד ... ובטח יתדבר עם שאר המשתתפים שיחי' מאנ"ש ואח"כ עם עוד ויכבשו כולם יחד את הקאָנפּרנס וכו'".

היתכן ספקות

בעניני השטחים

בשנת תשלי"ט שאל הרב העכט האם לנסוע

על שאינו מרגיש כדבעי האושר שנבחר להשליחות הנפלאה שניתנה - במנהג השי"ת בכיו"ב - ביחד עם כל הכוחות הדרושים לכל זה ואין עליו אלא לגלותם בעצמו במילואם וזה אפשרי רק ע"י שמחה - שפורצת הגדרים ולהראות ספ"י [=סבר פנים יפות] לעצמו ג"כ - א צופרידנקייט לפעמים.

ידבר, ועם ברייטקייט

בקשר להשתתפות בקונפרנס ד' כסלו תשל"א:

מובן א) שצריך ללכת ולהשתתף. הנ"ל צריכים לדעת ששקלא וטריא על דבר חנוך בעיר פשיטא שצ"ל בהשתתפותו.

ב) אינו מכבודו שבעניני חינוך והוא כאילו אין לו מה ללמד וממילא ידבר ועם ברייטקייט [=רחבות].

ג) על דבר גודל החינוך במסורת אברהם יצחק ויעקב ושרה רבקה רחל ולאה ולזה נתייסד אח"ת [=אחי תמימים] וכו' והצליח וכו'.

ד) על פי הנ"ל מובן שבעזר הכספי שיוסיפו על העבר הרי זה אינוועסטמנט [=השקעה] הכי טוב וכו'...

להכיר הכוחות

שניתנו לו

על מה שכתב לרבי בט"ו תמוז תשל"ד: "שכ"ק אדמו"ר זאָל העלפן און טאָן אַלעס" [=יעזור ויעשה הכל] השיב הרב:

"טרם יקראו ואני אענה" - מכבר עשיתי כעצתו ונשלח לשם הר"ר משה יצחק שי' העכט - וכנראה ממכתבו זה ומחקר עדיין אינו מכירו ואת הכוחות שניתנו להנ"ל ועכ"פ ישתדל להכירו עתה, ותומ"י ישתנה הכל: המצב רוח, הבטחון בהשם, השמחה היום יומית וכו' וכו'.

אזכיר עה"צ

מהמפקדים הראשיים

של הרבי

ערב שבועות יום ג' פ' נשא את ראש שהוכפל בו כי טוב במענה על מתן תודה לרבי שמאפשר (לאָזט) לו להיות אחד מחייליו:

"לאָזט - מבקשו - זיין אחד מחייליו -

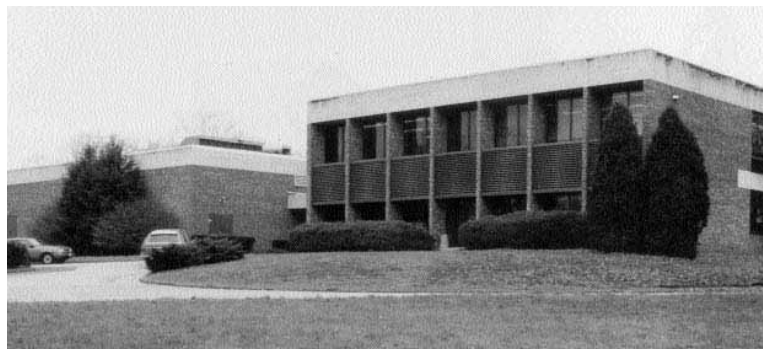
מהגענערלאַן [=מהמפקדים] הראשיים שלכן נוגע כך כך שיהי' במנוה"נ [=במנוחת הנפש] והגוף ובשמחה אזכיר עה"פ [=עוד הפעם] על הציון.

הגדלת המוסדות

בודאי ובודאי טוב עשה שהגדיל המוסדות ובודאי עוד יגדילם יותר - שה"ז דרישת השעה וכמדובר גם בהתוועדות דשבת קודש זו - ולפלא גדול הספק ובודאי שינתנו לו הכוחות מלמעלה הדרושים בכ"ז...!

מבצע תפילין

בההרצאות הבע"ל שלו - כדאי שידגיש בכא"א מהן שהעיקר - המעשה וכהודעת חז"ל

ישיבת אחי תמימים בניו הייבן

באבות - שנתקבלה ליסוד בביסוס ארצה"ב וזהו תוקפה ע"ע וכו') - ובמילא בנדו"ד - מצות מעשיות ומצות תפילין - בנוגע לגברים - ה"ה כוללת ומתאמת ומאחדת בענין דקדושה - הַמוֹת והלב - (דמהפלוגאטא ביניהם - רוב הצרות ובפרט בהנוער דדורנו והמהלות וכו' ר"ל) - ולכן יהדרו מכאן ולהבא בזה וישפיעו בסביבתם וכו' וכו'. וכמובן - אפשר אולי להזכיר: יותר מחצי מליון כ"י שהניחו ע"י כותל המערבי, ליפשיץ (שמו - חיים יעקב שי') וכו'.

לאח"ז (ימים אחדים) - יפרסם שע"י הישיבה (או בקאמוניטי וכו')? נפתחה לשכה משעה... עד... שיכולים להשיג הידיעות ע"ד תפלין (תפלין? בדיקת תפלין?)

הכרח הלימוד בעניני

יראת שמים

כאשר הוזמן הרב העכט לנאום בכנס גדול והודיע ע"כ לרבי, קיבל מענה קודש מה יהיה

תוכן נאומו:

נקודת נאומו (בשמי או לא) הכל מודים שאי אפשר להיות רופא מבלי לימוד חכמת הרפואה, ועד"ז בונה בנינים ואיך אפשר שיגדלו התלמידים להיות יראי שמים מבלי שילמדו עד"ז ובפרט שנשתנו העיתים מלפנים שאז ראו זה התלמידים מהוריהם וברחוב וכו' - ועתה רק בבת"ס יכולים ללמד עד"ז וד"ל, ופשוט שאין מספיק כלל אמירה לתלמידים אשר 15 רגעים ביום עליהם ללמוד מוסר וכיו"ב באם רוצה, ובאיוה ספר שרוצה ואדרבא ע"י גישה זו מבטלים חיוב הענין, כאמרם התלמידים הרי כמה וכמה לימודים בבית הספר ורובם מכריחים אותו ובזמן קבוע וספרים קבועים וכו' ושוכרים ע"ז מורה מיוחד במשכורת וכו' וכו' ודוקא לימוד זה (דיראת שמים) אין לו זמן וכו' וכו', ברור שזהו ענין שמהיכי תיתי וכו' וכו'. פשוט שצריך להיות דיבורו על דבר זה בכל הברייטקייט [=הרחבות] ומבלי חס כלל ובקול רעש ובפרט שכנראה עס וואַקסט א נייע יש והלואי שבעוד מועד יבטלהו וד"ל. וידבר בתוקף והשם יצליחו.

השתתפות

בבנין

מצו"ב השתתפות בבילדינג-פונד [=קרן הבנין] בשטרות חדשים: נ - של ה' שקלים נ' - כ"א שקל אחד. ובטח ישכיל איך להוסיף על ידם כהנה וכהנה. וק"ל.

באחד ממכתביו של הרב העכט דיווח לרבי על מיצבה הכלכלי הקשה של הישיבה וכתב שביקש מכל ידידו ("פריינד") תרומה של אלף דולר לטובת הישיבה.

הרבי הדגיש את המלה: "פריינד" והוסיף עליה (בצירוף ציק על סך אלף דולר).

ומאחד מהם בודאי שלא לקח עדיין ושמו מנחם שניאורסון ומצו"ב שעק השתתפות.

הקב"ה השתתף בזה

מענה הרבי על דו"ח מערב זכרון מיוחד שהתקיים בניו הייבען לזכרון הרב העכט בהשתתפות ידידו ומוקיריו:

"גדול זכות כל המשתתפים ובפרט שהקב"ה השתתף בזה וכיבד כביכול אותו, ומחה ה' דמעה וגו' והקיצו ורגנו שוכני עפר. אזכיר על הציון."

מטה שיירת הטנקים

שע"י מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח

בשמחה רבה הננו לברך את ידידנו היקר פעיל נמרץ ומסייע בלב ונפש להצלחת ה"פאראד"

לנח"ר כ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א

הת' הנעלה **הענדל** שי" וויינגארטן

לרגל בואו בקשרי השידוכין עב"ג תחי' למשפחת ווארסט

יה"ר שזכות התעסקותו במבצעי כ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א תעמוד לו תמיד כל הימים ויבנו בנין עדי עד מלא

ברכות לתפארת המשפחות הנכבדות ותיכף ומי"ד ממ"ש נצעד בטנקים לאדצנו הק' בהתגלות מלכנו משיחנו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ישראל כהן

משה שרייבער
ב.ש. הכהן קאהן

משה שמוקלער

ישראל חנין
בערל ליפסקער

מרדכי הירש

דוד דינערמאן
מענדי ליבערמאן

מאיר אשכנזי
ברוך שלום שווי

כוס של נחמה

בזעזוע בצער ותדהמה התקבלה הידיעה המרה על פטירתו של האי גברא יקירא חסיד ומקושר לכ"ק אדמו"ר מה"מ

אשר זיכנו - בעת לימודנו בישיבת תות"ל ברינוא - בחיזוק ההתקשרות למלכנו ע"י הפצת השיחות

בהתעסקותו בסניף מערכת "פאקס א שיחה" בצרפת שעמד בראשו

הרה"ת ר' **חיים יונה** ע"ה **איידלמאן**

ושולחים אנו את תנחומינו הכנים לאחיו ידידנו חברנו לספסל הלימודים הרה"ת ר' **לוי** שי

ולר"מ בישיבת תות"ל ברינוא הרה"ת ר' **מנחם מענדל** שי

ולכל משפחת איידלמאן המפוארת שיחיו

אתכם אנו באבלכם והמקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים

ונזכה תיכף ומיד ל"הקיצו ורננו שוכני עפר" בגאולה האמיתית והשלימה בהתגלות מלכנו משיחנו

מנחם מענדל סבג
יצחק סלאווין
מנחם מענדל סלאווין
זאב פרימרמן
פתחיה קארף

דובער גאלדבערג
ישראל טובי' גאלדבערג
מנחם גאלדבערג
מנחם גאלדשטיין
דוד זבולון
אשר שמעון מרציאנו

מנחם נסים אלטאבי
מנחם מענדל מאיר אסולין
בערל באראש
שניאור זלמן הלוי ברוכשטאט
חיים בויארסקי

מהנעשה והנשמע

כותבים לרבי מלך המשיח

אחד המבצעים המייחדים ללא ספק את הכניסה לשנת המאה הנוכחית הוא מבצע הכתיבה לרבי מלך המשיח. המבצע שיצא על ידי 'מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח צדקנו' נועד להעניק לרבי מתנת יום הולדת מקורית – אלפי מכתבים מיהודים בכל רחבי העולם

אלו שלקחו את האחריות על המבצע הם חיילי בית דוד בבית משיח – 770, אשר יצרו קשר עם מוסדות מרכזיים בכל רחבי העולם, כמו ישיבות, רשת אהלי יוסף יצחק, מוסדות הלימוד לבנות, ושלוחים בעולם, והתגובות הנלהבות מגיעות אליהם כבר כעת. ניתן לראות במוחש כי עצם הכתיבה לרבי, מחזקת את ההתקשרות, ומחממת את כל עניני היהדות אצל הכותב.

המבצע נמשך כמובן גם בימים אלו, והם קוראים לכל אלו שעדיין לא נטלו חלק, או שלא השלימו את מכסת העשרה, להתגייס מיידית על מנת להשלים את מתנת יום ההולדת הנפלאה אשר ללא ספק תגרום נחת רוח עצומה לרבי מלך המשיח, והעיקר כמובן, תביא את ההתגלות הנכספת.

קווי המבצע הם כדלהלן: על כל תמים, אברך, ובכלל אנשים ונשים, להביא לכל הפחות עשרה יהודים שיכתבו מכתב אל הרבי מלך המשיח. המכתב אינו אמור לשאת אופי מסויים, והוא יכול להיות פדיון נפש, איחול, בקשה, יעוץ או ברכה, העיקר הוא בעצם הכתיבה.

הדבר יכול להתבצע במסגרת פעילות המבצעים, בעבודה, או בכל מפגש אחר עם יהודים. לכל אחד ואחת ישנו כמובן את מעגל המכרים הרחב, ומתוכם עליו להביא עשרה לכל הפחות.

בגליון בית משיח הקודם התפרסמו מענות רבות מהרבי בנושא חשיבות הכתיבה – הפועלת התקשרות שמחה ועוד ועוד, אך כמובן שבזמן זה, העיקרי מכולם הוא ענין קבלת המלכות המתבטא גם בצורה זו.

ראש הממשלה אריאל שרון בביקור בניו-יורק: כל אזהרותיו של הרבי התגשמו!

הרב חנינא שפרלין בפגישתו עם ראש הממשלה אריאל שרון

ממשלת ישראל במשא ומתן עם השכנים הערביים. בסיום הפגישה אמר מר שרון לרב שפרלין שהוא ישמח לעמוד עמו בקשר גם בעתיד.

מר שרון גם אמר להרב שפרלין, שהוא יהיה מופתע לטובה בקשר לצעדים שהוא הולך לעשות בשבועות הקרובים. ומר שרון אף הוסיף שהנשיא מר בוש הבטיח לו כעת בפגישתו בווינגטון, שהוא לא ילחץ על

בביקורו של ראש הממשלה מר אריאל שרון בניו יורק, נפגש עמו הרב **חנינא משולם הכהן שפרלין**, חבר ועד הקהל דשכונת קראון הייטס. הרב שפרלין הציג בפני מר שרון את עמדתו של הרבי מלך המשיח בקשר למצב הבטחוני בארץ הקודש, וקרא לראש הממשלה לעמוד חזק על שלימות ארצנו הקדושה, ולא לוותר על אף שעל.

הרב שפרלין אמר לראש הממשלה ללמוד מטעויות שנעשו בעבר בהחזרת ימית והסכמי וואי, שרק הגדילו את הסכנה לבטחונם של תושבי ארץ הקודש.

הרב שפרלין הזכיר למר שרון את הברכות הרבות ואגרות הקודש שזכה לקבל מהרבי, שבדאי יעמדו לזכותו באם יעמוד חזק על המשמר למען שלימות ארצנו הקדושה.

מר שרון שמע בקשב רב את דבריו, והזכיר את הקשר המיוחד שהיה לו במשך כל השנים עם הרבי. "דבריו של הרבי מהדהדים באזני כל הזמן, התגשמות כל אזהרותיו מלפני עשרות שנים, אינם צריכים ראייה נוספת לכך שאכן יש להקשיב לכל מילה ומילה שיוצאת מפיו".

שבת של התרוממות הרוח לתלמידי המכללה ללימודי יהדות

תמונה קבוצתית של משתתפי השבת

שבת מרוממת-נפש עברה על תלמידי המכללה ללימודי יהדות ברמת אביב, בעת שהתארחו בשיבת חביד בצפת. כחמישה עשר תלמידים – חלקם צעירים שהתקרבו ליהדות על ידי בית חביד בפונה שבהודו.

חלק מהצעירים עושים כעת את צעדיהם הראשונים בעולם היהדות וחלקם זה זמן רב מאז הכירו את היהדות – נפגשו בשעות הבוקר של יום שישי, ויחדיו עלו לצפת לשבת של התחזקות. בדרך עצרו להתפלל על קבר הרמב"ם בטבריה ובציון הרשב"י במירון, שם קראו פרקי תהילים ולאחר מכן הכרזת "יחיי" בכוונה עצומה ובריבוד חסידי סוער.

האווירה העילאית מתחילה לתפוס את

בהתוועדות חסידית לבית

הישיבה ברמת אביב. הסעודה שולבה בהתוועדות חסידית יחד עם התוועדות יום הולדת של אחד התמימים. ילאה העט מלתאר את האווירה המיוחדת ששררה במקום. לאחר חזרה על שיחה ומאמר של הרבי, סופרו סיפורים על התקרבותם ליהדות של אישים שונים. מכאן הדרך היתה קצרה לריקוד חסידי סוער של "אשרינו מה טוב חלקינו".

רק בשעות בוקר מוקדמות הגיעו חברי הקבוצה אל העיר התל-אביבית הסואנת, הפעם עם אש בוערת בלבבות...

אורנשטיין, הרב נאמן והרב עופר מיידובניק שריתקו שעה ארוכה את חברי הקבוצה.

לאחר ההתוועדות התקיים סיור מיוחד בעיר העתיקה בצפת בהנחייתו של ה' שניאור זלמן חביב. הצעירים ביקרו בבתי הכנסת השונים ובסמטאות הקסומות של צפת. לקראת תפילת מנחה חזרו הצעירים לישיבה ומיד החל סדר ניגונים ששבה את לבם.

במוצאי שבת התקיימה סעודת "מלווה מלכה" בבית הרב ברוך שנהב, מבוגרי

מקומה. לאחר טבילה במקווה האר"י פנו האורחים להתארגנות בחדרים המיוחדים שסודרו קודם לכן, בתיאום עם הנהלת הישיבה בצפת.

בליל התקדש השבת, כאשר האווירה בצפת מתעטפת בקדושה יתירה, מתיישבים האורחים עם תלמידי התמימים המארחים, ללימוד חסידות בחברותות, כאשר בהמשך מתקיים שיעור ב"דבר מלכות" השבועי על ידי ה' שניאור זלמן חביב.

בתפילת ערבית השמחה מרקיעה שחקים, ובריקוד "יחי" שלאחר "לכה דודי" משתלבים הצעירים מרמת אביב עם תלמידי הישיבה בצפת, ורוקדים בהתלהבות עצומה; לחלק מהם הקוקו הארוך עדיין מתנופף מצד לצד...

בסיום התפילה פנו האורחים לסעודת שבת והתוועדות חסידית בביתו של הרב מנחם מענדל קרץ, שיחד עם רעייתו העניקו לקבוצה אירוח נפלא ולבבי שריגש את כולם. במהלך הסעודה-התוועדות, התגלגלו על השולחן סיפורי מופתים מאגרות הקודש במשך שעה ארוכה...

לאחר טבילת שחרית, התקיים שיעור מיוחד בחסידות על-ידי ה' חיים אלראי. ההתוועדות שהחלה אמש, נמשכה לאחר תפילת מוסף, בהשתתפות המשפיע הרב

ערב הוקרה למחנכי ותומכי מוסד תומכי תמימים ליובאוויטש

חלק מהקהל בסעודת ה'דינר' החגיגית

באירוע מרשים במיוחד התקיים דינר וערב הוקרה לצוות המחנכים בליובאוויטשער ישיבה בסניף שברחוב קראון שבשכונת קראון הייטס, כך שהאירוע הפך לערב הצדעה לפועלם והשקעתם.

המנחה הרב יוסף יצחק פלטיאל פתח את הערב בדברים אודות ב' ניסן, יום הסתלקות מייסד תומכי תמימים, יום שמזליה בריא בכל הקשור עם הישיבה תומכיה ותלמידיה - חיילי בית דוד לדורותם.

המנחה הזמין את המזכיר הרב שלום מענדל סימפסון להקריא את מכתבו של הרבי מה"מ משנת תש"ח למוסדות ישיבת תומכי תמימים.

את פרק תהילים של הרבי והכרזת הקודש "יחי אדוננו" קרא התלמיד לוי וולף. כנציג הילדים נבחר התלמיד זוד הכהן

מימין לשמאל: הרה"ג אברהם אזדבא (נואם); הרב יוסף יצחק סימפסון; הרב שניאור זלמן לבקובסקי; הרב שלום מענדל סימפסון והרב יוסף יצחק פלטיאל.

הרב יוסף יצחק סימפסון מעניק את אות החסד לר' אברהם ישראל ביסטריצקי

"והגדת לבנך", מהותם של המחנכים. במסגרת הענקת האותות הוענקה כוס של אליהו מכסף טהור לר' **אברהם ישראל בסטריצקי** וזוגתו מרת **גיטל** תחיי מפטרוני המוסד, וכן לגבי **חנה גולדשטק, תמיר הולצמן**, שעסקו רבות בהכנת הדינר. ולגבי **פייגא ווילשנסקי ורבקה הולצמן** מנהלות הפ. ט. א. של הישיבה.

המשא האחרון והחביב היה של האכסניא, הרה"ג **אברהם אזדבא** שליט"א רב השכונה שטרם והגיע על אף העיסוקים הרבים של ערב פסח, ושוחח על ענינה של תומכי תמימים, חודש הגאולה בדור הגאולה, החנכים את הילדים הנקראים בשם "משיחיי".

החזן ר' **שניאור זלמן בוימגרטן** הנעים את האירוע בפרקי חזנות.

את הערב חתמה מקהלת הילדים בניצוחו של ר' אלי ליפסקר והקהל התפזר בסיפוק רב לאחר ששמע וראה בידי מי מופקדים דור ההמשך, "משיחיי".

ויקרא הוא זעירא, וכמנהג ישראל על-פי המובא במדרש רבה, מתחילים ללמוד עם ילדי ישראל פרשת ויקרא, ש"יבואו טהורים ויתעסקו בטהורים", שבאה בהמשך לפרשות ויקהל פקודי, פרשה העוסקת בבנין הבית בגשמיות, נושא התואם כפתור ופרח את מטרת המוסד והדינר, לבנות בית מקדש, בית שמגדלין בו תורה תפילה ומעשים טובים.

הרב סימפסון העלה על נס את הצלחתם הנכרת בעין, והזכיר את העובדה שהחניך הוא הצלחה אישית של המחנך. הוא לא שכח להזכיר כי בפרשת השבוע העוסקת בבנין הבית השתתפו כולם, ממש כמו המתבקש בערב התרמה למוסד.

את דבריו סיים המנהל בדברי שבח והוקרה לצוות שמשקיע את כל מרצו בתלמידים וכבר קוצר בשעה טובה יבול מבורך של נחת רוח חסידי.

בשלב זה החל טקס הענקת האותות, המחנכים קיבלו הגדה של פסח בכריכת עור מהודרת. השי שנבחר אינו בשל ימי הפסח המתקרבים אלא בשל המצווה התלויה בו:

וּזְנַפְלָד לומר דבר תורה.

ולאחריו פתח הרב **מודכי גוראריה** רב בית הכנסת חברת ש"ס, את הדינר בדברים אודות מעלתם של המחנכים המתעסקים בעבודת החינוך, שליחות חשובה כשלעצמה, וסיפר אגב לאורחי הערב כי אותות הכבוד המקובלים בדינרים ובערבי הצדעה ינתנו למחנכים, מי שבאמת זכאים להצדעה ולאות כבוד, על הביאם את הישיבה להצלחה שאפשר להתפאר בה.

הרב גוראריה סקר את הפעילות החינוכית המתקיימת בין כותלי הישיבה, את השקעתם של המחנכים והצביע על השידרוג שעברה הישיבה.

הישיבה, מוסד מפואר המונה כ-400 תלמידים בכל הגילאים, עומד תחת הנהלתו של איש החינוך המוכשר הרב **יוסף יצחק סימפסון** שגרף נקודות רבות לזכותו בהצלחת המוסד.

הרב סימפסון הוזמן לישא את דברו, הוא קישר את פרשת השבוע ויקרא שהאלף של

תקליט חדש: "רוקדים שובה"

"התקליט הזה הופק מתוך רצון להפיץ את שירי וניגוני חבידי לרבדי אוכלוסייה שונים, הן בקרב חסידי חבידי והן מחוצה לה".

התקליט הופק מוזיקלית ע"י צחי הר נבו, חבר להקת "השמחות", אשר זו לו ההפקה המוזיקלית התורנית הראשונה.

ניתן להשיג את התקליט, ע"י תקליטורים וקלטות, בחנויות המובחרות ברחבי הארץ.

בימים אלה יצא לשוק התקליטורים החסידיים, דיסק חדש בשם "רוקדים שובה", על ידי חברת "Wellcomusic". התקליט מכיל שירי חבידי קצביים, בעיקר אלה שחוברו לכבוד יום הולדתו של הרבי במשך עשרות השנים האחרונות. התקליט הייחודי יוצא לקראת יום הבהיר, י"א בניסן – יום הולדתו ה-100 של הרבי.

מנהל השיווק מר דודי דביר מוסר כי

דינר רב רושם לטובת בית חב"ד ביקנעם

מאת ה'ת' ר.נ. גול

ביום רביעי כ"ו בניסן, התאספו כמאה משפחות יידי בית חב"ד ביקנעם, במטרה להצדיע לפעולות בית חב"ד ביישוב. תחת קורת גג אחת ישבו בצוותא ציבור מגוון מכל רבדי האוכלוסייה, ובראשם ראש המועצה המקומית, ראש המועצה הדתית, חברי המועצה לצד רבני הישוב, אנשי שמאל לצד אנשי ימין, חובשי כיפות וכאלו שאינם, מבוגרים כמו צעירים – מכל גווי הקשת הציבורית ביקנעם. בפי כולם השבח והתהילה לתנועת חב"ד.

היטיב לבטא זאת אחד מהנוכחים שהוזמן לשאת דברים: "באנו לכאן לא רק בכדי להצדיע לפעילות חב"ד ביישוב שלנו, ולהודות להרב נעם דקל שמוסר את עצמו בשביל להפיץ את אור היהדות במקום. אנו כאן כדי להביע את תודתנו והערכתנו הרבי מליובאוויטש – ששלוחיו הגיעו לכל מקום בעולם, באנו להביע תודה לאיש שהביא תחיה לעם היהודי כולו".

"הדינר הנערך לחוג יידי בית חב"ד מדי שנה, מרענן ומזכיר לנו שוב את האהדה הרבה שיש לבית חב"ד בקרב תושבי

יקנעם, את הערכתם לפעילות ושליחות הרבי מה"מ במקום, ואת אהבתם העזה לדמויות הפועלות ביישוב", אומר הרב נעם דקל – שליח הרבי בעיר.

ואכן, אהבתם של משתתפי הדינר לחב"דיקים הפועלים ביקנעם, לא יודעת גבולות. מסתבר, שהכלל "כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם" מתקיים גם כאן ובמלואו.

במהלך עמידה קצרה במסדרון המוביל לאולם, כאשר ברקע צלילי המוזיקה החב"דית, ניתן היה להיווכח כמה חום ואהבה מקרין הרב נעם דקל לכל אחד מהמשתתפים. בחינך האופייני לו הוא מקבל כל אחד בסבר פנים יפות, בחיבוק חם, וכך תוך כדי שיחה קולחת הוא מרים כוסית

לחיים עם המוזמנים – ולא לו האחרונים לא נותר אלא להחזיר חום ואהבה...

הרב שמעון גורליק מנהריה, נוטל את שרביט ההנחיה, והוא עושה זאת בטוב טעם. לאחר חזרה על שיחה של הרבי מה"מ, מסביר המנחה ליידי בית חב"ד את הפירוש במילה. "יידיד" – בגימטריה "כח"; "יידיד" פירושו 'יד' ועוד 'יד'; יד לוחצת יד – שני ידים שהאחד שותף וערב להצלחת חברו. הוא מסביר בטוב טעם את מטרת ההתכנסות בדינר מכובד זה, ומטבל דבריו בסיפורים חסידיים שובי לב.

לאחר הרמת כוסית נוספת – והפעם על ידי כל משתתפי הדינר כאיש אחד בלב אחד

שנים, ונדמה שלא יעזבו אותי לעד" – כך הוא פותח את דבריו. "במשך שנות כהונתי כראש מועצה, ביקרתי בפתחיהם של מלכים ונשיאים, שרים, רבנים ואישי ציבור מהמובחרים ביותר, אולם את אותם עינים חודרות, אותו המבט שהרבי הביט בי, מבט של מנהיג אמיתי, לא מצאתי אצל שום מנהיג אחר. החוויה הנפלאה של השהות במחיצת הרבי, מלוות אותי יחד עם ברכותיו הקי לכל אורך הדרך בכהונתי כראש מועצת יקנעם.

בדיבורו ניכרת התרגשותו הרבה. דקות ארוכות הוא מתאר את אותם רגעים מיוחדים בהם שוהה הוא אל מול הקודש. הוא לא שוכח לציין בסוף דבריו, שברכות

התמונה המשפחתית השנתית של יידי בית חב"ד יקנעם

הרבי התגשמו במלואן, ומיד לאחר קבלת הברכות חש הוא כיצד יקנעם זינקה קדימה. "הרבי אמר שיקנעם תהיה עיר ואם בישראל, בזמנו לפני כעשר שנים זה היה נשמע משאלת-לב ותו לא, אך היום לתדהמת כולם – זו מציאות קיימת..."

"לי לא נותר אלא 'להחזיר' לכם הפתעה, שתהווה כעין מתנה לנשיא הדור ולמנהיגו" – ממשיך מר סימון בנאומו – "בעזרת השם לכבוד יום הולדתו של הרבי ביום י"א ניסן, אנו מתכננים להביא לידי גמר את בנין בית הכנסת "אור מנחם", ולחנוך אותו בטקס חנוכת-הבית חגיגית אליה יוזמנו כל תושבי יקנעם..."

דבריו מתקבלים בתשואות רמות על ידי

– נפרצים כל המחסומים, ומחרוזת של ניגונים חסידיים מושרת בפי כל.

לפני שראש המועצה המקומית מר סימון אלפסי נקרא לשאת דברים, פונה אליו המנחה ומפתיע אותו בהקרת קלטת וידאו, בה נראה כשהוא עובר בחלוקת דולרים אצל הרבי. מר סימון אלפסי, ראש מועצת יקנעם, מבקש מהרבי ברכה לפיתוח העיר יקנעם וביסוסה, והרבי מברכו.

לאחר מכן מוזמן מר סימון אלפסי – ראש מועצת יקנעם – לשאת דברים. הוא פותח את דבריו בנימה אישית מעט: "מכיון שהפתעתם אותי הערב, נזכרתי בחרדת קודש באותם דקות ספורות בהם שהייתי במחיצת הרבי; רצוני לספר מעט מרגשותי העזים, רגשות שהולכים עימי לכל מקום כבר עשר

בשלב זה נקרא ראש המועצה הדתית מר ינון כהן לשאת דבריו: "לפני שלוש עשרה שנה, בא לכאן ליקנעם, אברך צעיר ונמרץ בשם הרב נעם דקל. הוא עדיין לא ידע מימינו ומשמאלו, וכבר פנה אלי לסייע ועזר".

"כשראייתי את הרב נעם, חושי אמרו לי שמדובר בפעילות צעירה אך מבטיחה. הנמרצות והנחישות שלו, וברכת המשלח – הרבי מליובאוויטש – שהביא עמו, המיסו אותי. החלטתי לעזור לו בכל המצטרך ולתמוך בו ככל שיזדקק. היום – שלוש עשרה שנה אחרי – אני רואה זאת לעצמי כזכות שניתנה לי מלמעלה, לסייע ולתת את הדחיפה הראשונה לבית חב"ד ולפעילות העניפה ביקנעם, פעילות שהפכה לשם דבר.

גם רב היישוב שפע ברכות: "ברכתי להרב נעם דקל כמנהל בית חב"ד – שילך מחיל אל חיל, ויפעל בדרכי נעם כפי שנוהג עד עתה, וברכתי אליו כרבה של יקנעם, "יארץ ימים על ממלכתו" עד ביאת גואל לציון".

בשלב זה כבו האורות, ועל מסכי הוידאו הענקיים הוקרן סרט וידאו "יהדות במאור פנים" שפרש את מפת הפעילות השנתית. הסרט הציג בפני משתתפי הדינר את הפעילות סביב החגים, סיוע לנזקקים, פעילות נוער, פעילות עולים, ושאר הפעילויות השוטפות במשך יום יום ושעה שעה מימות השנה.

לאחר מכן מתקיים טקס חלוקת תעודות ההוקרה לילידים ולנדיבים. כל אחד מקבל תעודה עם חיבוק חם מהרב דקל, ולאחר מכן מתקיימת תמונה קבוצתית שחותמת את הערב המרגש, ערב חב"די בניחוח אותנטי. זהו ערב הצדעה לקהילה חב"דית מתפתחת, בעיר מתפתחת – יקנעם...

הרב דקל מעניק לאורח הכבוד מר יאיר גוזי את התעודה והשי

כל הקהל, ומחיאות הכפיים נמשכו שעה ארוכה. הרב נעם דקל, מברך את ראש המועצה על דבריו החמים, ומזמין את הקהל להשתתף בחנוכת הבית לכבוד חנוכת בנין בית הכנסת החדש "אור מנחם" – בנין שישימש את קהילת חב"ד החל מ"א בניסן, לתפילות, לכנסים ולארועים, כמו לשאר הפעילויות השוטפות ושיעורי התורה...

"זוהי שעת הכושר להעניק את תעודת הכבוד לאורח הכבוד של הדינר" – מזמין הרב נעם דקל את מר יאיר גוזי לעלות אל הבמה. "מר יאיר ביקש ממני שלא לדווח לקהל מהו הסכום המדויק אותו תרם עבור הפעילות השוטפת של בית חב"ד בשנה האחרונה, אך פטור בלא כלום אי אפשר, ולכן ארשה לעצמי לחשוף ולומר שבמהלך שנת הלימודים האחרונה בגן חב"ד בעיר, לא הוצאתי פרוטה עבור ההסעות – שכן את הנטל הכבד נטל יאיר על כתפיו – מוניות מחברת המוניות שברשותו נשלחו בוקר וצהריים מדי יום ביומו לאסוף ולפזר את הילדים מבתיים לגן ומהגן לבתיים"... משפטים אלו נתקבלו בתשואות רמות במיוחד על ידי הקהל.

מר יאיר גוזי, ניגש בצניעות אופיינית לקבל את השי הסמלי ואת התעודה שהוענקה לו.

המנחה מספר את הסיפור המפורסם אודות הבעש"ט, שכאשר הוא ותלמידיו ישבו בחשיכה ולא מצאו נרות להדליק בהם את החשיכה, נטל נטפי קרח קפואים מהחלונות, שם אותם במנורות והדליק אותם כאילו היה זה שעווה של ממש. "לא לחינם מספר אני את הסיפור המופלא הזה" – מסיים המנחה את סיפורו – "שכן עמנו נמצא כאן הערב חסיד, ומסתבר שגם לו יש תכונה דומה לזו של

הבעש"ט – ביכלתו להצית אש מתוך קרח, הוא כיהן כרב אורתודוקסי ביבשת הקרח אלסקה – והפך את המקומות הקרירים ביותר בעולם לאש יוקדת של יהדות".

המנחה מזמין את הרב ישראל הבר, שליח הרבי בחיספין ברמת הגולן, שהתאמץ ובא להשתתף בחגיגת הדינר למרות מקום מגוריו המרוחק, לשאת דברים.

הרב ישראל הבר מרתק בכשרון הדבור שלו את הקהל. הוא מגולל בפני הקהל את סיפור חייו, החל מילדותו ומגוריו ברחוב איסטערן-פארקווי בניו יורק; שהותו כרב מטעם הצבא האמריקאי במקומות נידחים כמו אלסקה ואחרים וממשיך אודות שלוחי הרבי שמגיעים גם למקומות נידחים אלו ומקימים מקוואות ומוסדות יהודיים. הוא חותם את סיפור חייו בפנינים משליחותו בעיר חיספין ברמת הגולן ועל מסכת הקשרים הרצופה שלו עם הרבי.

"ומלאה אופקים פארבריינגען"

הרישום למוסדות החנוך, במטרה להכפיל את מספר התלמידות בבית הספר חב"ד מ-50 ל-100, לקראת שנת הלימודים הבאה. לקראת י"א ניסן מתוכננת התועדות גדולה לאנ"ש באיזור הדרום, בציפייה שנוכה לראות בהתועדות זו את מלכנו משיחנו.

אליה כמה שיותר אנשים, בנוסף לאנ"ש והמקורבים. הרב ישראל הרשקוביץ, מנכ"ל המוסדות בעיר, מספר כי אנ"ש באופקים נמצאים בהתעוררות מיוחדת בתקופה זו, וההכנות לקראת יום ההולדת מתבטאות גם בהגברת

בהתועדות שבת מברכים חודש ניסן הוחלט על ידי השלוחים בעיר לעשות הכנה מיוחדת ולא-שגרתית לקראת היום הבהיר י"א ניסן, תחילת שנת ה-100 לכ"ק אדמו"ר מה"מ. כחלק מההכנות הוחלט לערוך מידי ערב עד י"א ניסן התועדות חסידית ולצרף

למעלה מאלף ילדים בכינוס ילדים לכבוד י"א ניסן

כינוס ילדים מפואר בארגון מטה משיח בשיתוף תנועת הנוער צבאות השם למעלה מאלף וחמש מאות ילד מכל רחבי הארץ השתתפו בכינוס רב רושם ברחבה שבחזית בנין 770 בכפר חב"ד • בכינוס שהתקיים לקראת י"א ניסן – יום הולדתו של הרבי, נחשף מבצע יחודי – עשיית מאה מעשים טובים לזירוז הגאולה

אלפי ילדים ברחבת 770

בעקבות פניית בית-דין רבני חב"ד, לאנ"ש בארץ לארגן כינוסי ילדים לקראת י"א ניסן, נרתם "מטה משיח" בכפר חב"ד בהנהלת הרב שמואל הנדל, לארגן כינוס ילדים, בו ישתתפו תלמידי תלמודי-התורה ובתי ספר מכל רחבי הארץ.

בראשית שלב ההכנות שאלו המארגנים את הרבי לגבי עריכת הכינוס, והתשובה שנתקבלה ב'אגרות קודש' היתה מיום כ"ח טבת תשס"ז: **"בפרט בהנוגע לחינוך ילדי ישראל, הנה כל הוספה בעניני יראת שמים ותורה ומצוותיה נחוצה ובתקופתנו גם מוכרחה, כיון שרוחות בלתי מצויית מנשבות בעולם, ולצערנו ולדאבונו, לא רק בעולם החיצוני"**.

המענה הברור והחד-משמעי נתן משנה כח ומרץ לפעול להצלחתו של הכינוס. זריקת עידוד נוספת קיבלו המארגנים, מהמרא דאתרא בכפר חב"ד, הגאון הרב מרדכי שמואל אשכנזי שליט"א, שהוציא מכתב המחזק את ידי העושים במלאכה – "מהנכון שכל ילדי התשבי"ר ישתתפו בזה, לחיזוק וקידוש שם שמים וברוב עם הדרת מלך"

כבר מלכתחילה הביעו מנהלי תלמודי התורה ברחבי הארץ, את רצונם להשתתף בכינוס הענק.

בבוקרו של יום שני, ב' ניסן, יום ההילולא של אדמו"ר הרש"ב, התחילו אוטובוסים רבים להגיע לכפר חב"ד, מהם ירדו תלמידי הת"תים, מקרית-חיים שבצפון, ועד אילת שבדרום.

פתח את הכינוס המנחה הרב יעקב שמולאביץ, שליח הרבי לבית שאן, שקיבל את פני הילדים בברכת "ברוכים הבאים" לבית. הכינוס נפתח באמירת פרק תהילים צ"ט, והכרזת "יחי" על ידי התלמיד חיים טברדוביץ.

ראשון הנואמים היה הגאון הרב ברוך

דבריו על מהות יום ההילולא של אדמו"ר הרש"ב שחל ביום זה, ב' ניסן. הוא גם חזר והסביר בטוב טעם את שיחתו של הרבי מה"מ אודות ההכרזה "יחי המלך", שמוסיפה חיים במלך – שיחה שנאמרה בתאריך זה לפני שלוש-עשרה שנים.

בהמשך דבריו חשף את המבצע היחודי שיום "מטה משיח" בקרב התלמידים המיועד לימי 'בין הזמנים' בחודש ניסן. המבצע שהוכן לקראת שנת המאה להולדת הרבי, כולל דרישה אל התלמידים לבצע מאה מעשים טובים החל מיום ב' ניסן ועד יום כ"ח ניסן, כאשר בכל יום נדרשים הילדים לבצע ארבע משימות – אמירת חת"ת, תפילה בכוונה, מעשה טוב מיוחד, ולימוד עניני גאולה.

הילדים קיבלו טבלאות אותם יצטרכו למלא מידי יום, ולסמן את המשימות שבצעו

בועז יורקוביץ, רב שיכון חב"ד בלוד וחבר בית דין רבני חב"ד בארה"ק. הרב יורקוביץ דיבר בהתלהבות ובלהט אודות אמונתם של ילדי ישראל, וקרא לכל ילד להתחזק באמונה ובעשיית מעשים טובים לזירוז התגלותו של המלך המשיח.

בזה אחר זה עלו לדוכן הנואמים, נציגי התת"ים, ואמרו יחד עם המשתתפים את שנים-עשר הפסוקים, ובסיום הכריזו "יחי אדוננו".

את המסכת המוזיקלית, נתנה מקהלת "פרחי ירושלים" בניצוחו של חנן אביטל, שהופיעו במחרוזת שירי גאולה, כאשר הילדים הרבים מצטרפים אחריהם בשירה וזמרה.

לאחר מכן סיפר המנחה הרב שמולביץ, סיפור 'מופת' הקשור לאדמו"ר הרש"ב, ועמד

ברכות משלו. יחד עם זה חולק ספרון שיצא לאור במיוחד לקראת הכינוס, "הרבי עם כולם" – סיפור על דאגתו של הרבי לכל יהודי.

מיוחד ובו ברכות לרבי ליום הולדתו י"א ניסן, כאשר בראשם בקשה וברכה לראות בהתגלותו של הרבי לעיני בשר בגאולה האמיתית והשלימה. על כל ילד היה להוסיף

כדבעי. בסיום המבצע יוגרלו פרסים יקרי ערך ובהם עשרות סטים של ספרי קודש וטיסות בשמי הארץ. המנהלים, המורים והתלמידים הגיבו בהתפעלות גלויה לנוכח המבצע המיוחד.

לקראת סיום הכינוס נערכה הגרלת פרסים יקרי ערך, כאשר הפרס הראשון היה כרטיס טיסה ל-770. הזוכה המאושר היה יוסי ברוד מתלמוד-תורה "אהלי תורה" בכפר חב"ד. אביו, דובר מרכז צעירי חב"ד הרב מנחם ברוד, סיפר עד כמה בנו התאמץ לקראת הכינוס, כאשר עמל לשנן תניא בעל פה.

במהלך הכינוס ביצע הלהטוטן הנודע ר' אריה לבל להטוטי אש, לקול תשואות הילדים. לסיום הופיע נגן מפוחית בביצועים יחודיים.

לקראת סיום חולק לכל ילד מכתב

תלמוד תורה חב"ד – תל אביב
תלמוד תורה חב"ד – ירושלים, גילה
תלמוד תורה חב"ד – ירושלים, עיר גנים
תלמוד תורה חב"ד – פתח תקוה
בית ספר חב"ד – כפר סבא
בית ספר חב"ד – באר שבע
וכן תלמוד תורה חב"ד אילת,
שמשתתפיו הגיעו לכינוס בטיסה מיוחדת,
ומיד לאחר הכינוס שבו לבתייהם בטיסה...

השתתפות מכל רחבי הארץ

תלמידי ארבע עשרה תתי"ם, מכל רחבי הארץ, הגיעו לכינוס:
תלמוד תורה חב"ד – קרית חיים
חיידר אהלי תורה – כפר חב"ד
תלמוד תורה כפר חב"ד
אור שמחה – כפר חב"ד
תלמוד תורה חב"ד – לוד
תלמוד תורה חב"ד – רחובות

לקראת יום הבהיר י"א ניסן:

מאה שלטי חוצות בסיסמא

"משיח עד מתי!"

ובקשה מיוחדת להירתם למבצע השילוט, שמטרתו לפרסם מאה שלטי חוצות בסיסמא משיח עד מתי! שלטים אלו יוצבו, מיום ח' בניסן ועד כ' בניסן, ימים בהם מטיילים רבים סובבים ברחבי הארץ, וכך אפקט הפרסום יהיה רב.

"הפניות אלינו מגיעות כל העת, ואנו אכן מקוים להגיע ליעד – הצבת מאה שלטים לקראת מאה שנה להולדת הרבי", מסר ר' אילן את המבצע הייחודי.

לקראת י"א ניסן, יצא ר' אילן חיון מחב"ד סנטר שבקניון ראשון לציון, יחד עם ר' ירון בר זוהר מרדיו "קול מבר", במבצע שילוט ארצי.

על מטרת המבצע ודרכי הפעולה, מספר ר' אילן חיון: "לקראת י"א ניסן החלטנו לצאת במבצע מיוחד שיעורר את העם לבקש את התגלות הרבי מלך המשיח.

"פנינו לאנ"ש ובמיוחד לשלוחי הרבי בארה"ק, בפניה

מה עשית היום לקירוב הגאולה?

הוסף בלימוד התורה ובפרט בענייני גאולה ומשיח • הוסף בתפילה • הוסף בצדקה

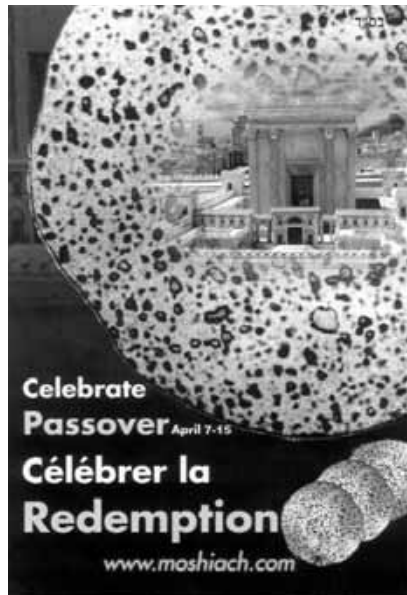
לכבוד 'שנת המאה': עשרת המבצעים ומצוות הפסח נכרכו הדר במבצע בשורת הגאולה בקנדה

המרכז הפיק גלויית-נייר דמות קופת צדקה ומעליה כמין תא לאכסון מטבע, ועליה הכיתוב – "גדולה צדקה שמקרבת הגאולה", כשהכרזת הקודש "יחי אדוננו", מתנוססת על הכרטיס. רעיון זה נועד עבור ציבור

הנשים והבנות שייתנו אותן לצדקה בקופה שבביתן לפני הדלקת הנרות.

שלוחי-המלך בקנדה הוכיחו פעם נוספת את העמדת נושא הגאולה וביאת המשיח כבריח-תיכון בלב שרשרת המבצעים והצגות כמטרתן.

ככה מבטיחים שכל יהודי יזכור את מצוות אכילת מצה בליל הסדר וגם ישתוקק לחוג את חג החירות בצורה מושלמת בבית המקדש השלישי: 100 פוסטרים בהם נראית מצה-שמורה ובתוכה דגם בית המקדש מכסות את חלונות הפרסום בתחנות האוטובוסים במונטריאל וייחשפו לכל יהודי. לתמונה המרהיבה מצורפת כיתובית הקוראת לחגוג את הגאולה. גם בטורונטו נתלו הפוסטרים שעל-פי התגובות הגבירו את תודעת החג בציבור בעשרות אחוזים.

פעולה זו הינה פרי נוסף בסלסלת היוזמות של מרכז מידע משיח בקנדה בו חברים שלוחי הרבי, ועליה נמסר לכתבנו מהרב **זושא זילברשטיין**, משלוחי הרבי במונטריאל. הרב זילברשטיין מוסר כי בשיתוף פעולה פורה בין כל השלוחים הוצא לאור עלון יוקרתי על עשרת מבצעי-הקודש של הרבי **וכיצד כל מבצע קשור ומזרז את הגאולה**.

תלמידי "תמימי מנחם" נבחנו בהצלחה אצל רבני העיר

קבוצה נוספת של תלמידים סיימה בימים אלה בהצלחה את המבחנים המוקדמים לקראת מבחן היסמיכה הגדול שיתקיים ב"היכל שלמה" בירושלים בחודשים הקרובים.

הבחורים שהוכנו על ידי ראש הישיבה הרב **זניאל גראבסקי** שליט"א, גילו בקיאות בחומר, ובתשובותיהם הנרחבות קיבלו את הערכת הרבנים.

הרב **זוד אבוחצירא** שליט"א, רבה הראשי של יבנה המלווה את פעילות הישיבה מראשיתה, הדגיש את הצורך בדיעת יסוד ומקור ההלכה שהיא יסוד היסודות של הוראת הלכה.

הרב **יחיאל אבוחצירא**, רבה הראשי של רמלה, אף הוא בחן את התלמידים והתפעל למשמע תשובותיהם הקולחות. לאחר מכן נשא דברים בפני התלמידים והסביר להם את חשיבות סדרי הלימוד של תלמידי הישיבות ובפרט של תלמידי התמימים "שמלבד הלימודים הרי הם שלוחי הרבי בעיר".

מנהל הישיבה ר' **זאב בשארי** הביע את סיפוקו מהצלחתם של התלמידים, וכתוצאה מכך הוא מכריז על הרחבת מעגל התלמידים, ועל פתיחת הרשמה למסלול לימודים עבור ציבור האברכים.

הוא הוסיף וציין את "ישיבת בין הזמנים", אשר זה שבע שנים פועלת בעיר בחסות "קרן המצוות", ומושכת נערים תושבי המקום ללימודים תורניים, וכן בחורי ישיבות ללימוד תורת החסידות.

סדר קידוש לבנה

הספר פותח בברכת הלבנה, ההלכות הקשורות במצווה, הזמנים, הסגולות, ענייני גאולה ומשיח, ביאורים בחסידות הקשורים במנהג, ומלווה את הקורא באיורים המובאים בשולי הגליון הממחישים את המדובר בפרק. לסיום מצורף לוח זמנים מדויק לברכת לבנה בחמשת השנים הקרובות.

ראשי הפרקים דים לגרות את חושי הקורא, ולהביאו לעיון עמוק בנושא שאלמלא צורת וסגנון הכתיבה המיוחד, לא היתה מתאפשר הלימוד בו. הנושא קשור בחישובים מסובכים שהמחבר מפשיט בכישרון לא מצוי. פרקי הספר מחולקים לנושאים מאד מוגדרים: הברכה, מראה הלבנה, מקום הברכה, זמן הברכה במשך היממה, וזמן הברכה במשך החודש והשנה, סוף זמנה, דיני קדימה והפסק, חלות החיוב, אופן הברכה, סגולות המצווה, הסדר הראוי לברכה, כיצד מברכים, גאולה ומשיח, ביאורים וכאמור, לוח הזמנים.

הספר התקבל בהתלהבות רבה ובחיות מחודשת בברכת הלבנה, אנייש והתמימים מברכים על היצירה התקדימית, ומוסיפים כח בהידורה של מצווה.

את הספר ניתן להשיג: בחניות הספרים המובחרות ואצל משפחת פראנק רח'י בבל 22 עכו, טל: 04-9810986 - 04-9818434

המחבר בעידודו של כ"ק אד"ש כפי שנסך דרך אגרות קודש, במכתבים מפליאים המצוטטים בהקדמה לספר.

החיבור זכה לשם "סדר קידוש לבנה" העולה בגימטריה כמספר 770, בית רבינו שבבבל, ומחולק לט"ו פרקים כמנין הימים בהם הלבנה הולכת וגדלה ורומזת לישראל שמונין ללבנה.

לאורך כל הספר, מעביר המחבר קו מחבר בין המצווה לתכליתה וסגולתה, התגלות דוד מלכא משיחא, ומציע שורה של רמזים על היעוד הקשור במצווה.

ספר חדש שיצא לאור זה עתה סוקר במיציג מפתיע את ההלכות הקשורות למנהג קידוש לבנה, וקושר אותו בטוב טעם, לגאולה. את הספר "סדר קידוש לבנה" ערך המחבר הרב שלמה יצחק פראנק נצר למשפחת רבנים וגדולי תורה מפורסמים בוגר ישיבת חסידי חב"ד בצפת, משמש בקודש בעיר עכו זה מספר שנים כמנהל מחלקת נישואין ורב קהילת "תפארת צבי" בעיר.

את ספרו פותח הרב פראנק במניע שהביאו לערוך יצירת פאר זו "בעקבות שיחתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח משבת פרשת נח תשנ"ב בה עורר על דבר ההתחזקות במצוות ברכת קידוש לבנה במטרה להביא לימות המשיח ולזרז ולמהר את הגאולה האמיתית והשלימה".

בפתח הספר מובאת בשלמותה שיחתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א בעניין קידוש לבנה, השיחה שיצרה בסיס להידור המיוחד בשנים האחרונות ברוב שירה וזימרה, שיחה שבעטיה נערך החיבור המקיף והיסודי.

הספר קנה את הבכורה. עד היום, תשע שנים לאחר ההוראה, לא נערכה יצירה כה כוללת בלשון צחה וברורה, השווה לכל נפש. בכדי לברך על המוגמר ביצע המחבר עבודת נמלים באיסוף מאסיבי של חומר, והשתמש לצורך כך בספריות רבות ומקורות עלומים לקהל הרחב.

במהלך כתיבת הספר ועריכתו נעזר

שבועון עולמי להפצת בשורת הגאולה **חייבים בבית בית משיח**

289-9607 (03)

זהו מספר הטלפקס של מחלקת החדשות שלנו בארץ הקודש

הקשי את אצלנו

חסידיים . איין משפחה

נולדו למו"ט

● **למשפחת ר' מיכאל בנגמוס**, פריז – להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת ר' אברהם בנגמוס, רוואסי אנברי צרפת; משפחת ר' פנחס גדלי הכהן פשטר, מנהל מוסד שערי בינה פריז; ור' מיכאל שייביץ, דרנסי צרפת.

● **למשפחת ר' משה גרינברג**, קראון הייטס – להולדת הבן.

● **למשפחת ר' אביעז דישראלי**, שליח כ"ק אדי"ש מה"מ קרית טבעון – להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת ר' מאיר דישראלי, בני ברק; משפחת ר' מרדכי ברוך, כפר חב"ד.

● **למשפחת ר' ישראל זאווי**, פריז – להולדת הבן.

● **למשפחת ר' אלימלך חייקין**, עטרת שומרון – להולדת הבן; **ולזקניהם** מרת זלדה חייקין, קווינס; משפ' דורי, עטרת.

● **למשפחת ר' זוז כהן**, סקוטלנד – להולדת הבן.

● **למשפחת ר' מרדכי מנשה לאופר**, שליח כ"ק אדי"ש מה"מ אשדוד – להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת ר' יהושע לאופר, בני ברק; משפחת ר' טוביה בלוי, ירושלים.

● **למשפחת ר' יוסף יצחק לוי**, שליח כ"ק אדי"ש מה"מ פיערפיט צרפת – להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת ר' חיים מנחם טייכטעל, ירושלים; ומרת אסתר רחל לוי, לונדון.

● **למשפחת ר' אברהם לרר**, קראון הייטס – להולדת הבן.

● **למשפחת ר' ישראל מאנגל**, אוהיו – להולדת הבן; **ולזקניהם** משפחת הרב ניסן מאנגל, קראון הייטס.

● **למשפחת ר' אפרים מינץ**, קראון הייטס – להולדת התאומים הבן והבת; **ולזקניהם** משפחת ר' יצחק הלוי גורביץ, קראון הייטס; משפחת ר' שמואל הלוי גורביץ, לוד; משפחת ר' מרדכי הכהן ריבקיין, קראון הייטס; ומרת מינץ, קראון הייטס.

● **למשפחת ר' יהושע נודל**, ניו ג'רסי – להולדת הבן.

● למשפחת ר' מנחם מענדל ערנטרוי,

קווינס – להולדת הבן.

ולזקניהם משפחת ר' מיכאל רובשקין, כפר חב"ד.

● **למשפחת ר' ישראל קון**, קרית גת – להולדת הבן.

● **למשפחת ר' שלמה אייזנבך**, ירושלים – להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' צבי אייזנבך, ירושלים; ומשפחת ר' צבי ויגלר, ירושלים.

● **למשפחת ר' נטע איכר**, הודיות – להולדת הבת **מנוחה יעל**; **ולזקניהם** משפחת ר' זאב שטיגליץ, כפר גדעון.

● **למשפחת ר' ישראל צבי זודיזון**, קראון הייטס – להולדת הבת.

● **למשפחת ר' בנימין וולף**, שליח כ"ק אדי"ש מה"מ אודסה – להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' מנחם מענדל וולף, נחל הר חב"ד; משפחת ר' משה גרינברג, מנהל צא"ח בני ברק; משפחת ר' אפרים וולף, מנהל ישיבות תו"ת לוד-כפ"ח, לוד; ר' אהרן חזן, בני ברק; ומרת העניא שוסטרמן, קראון הייטס.

● **למשפחת ר' ברק חזד**, עמנואל – להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' ישראל מחפוז, בני ברק.

● **למשפחת ר' אברהם טנסקי**, מונטריאל – להולדת הבת.

● **למשפחת ר' מרדכי מישולבין** ר"י תו"ת ביתר עילית – להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' מיכאל מישולבין, משפיע נחלת הר חב"ד; ר' יהודה ליב פויזנר, בורו פארק; ר' אהרן חזן, בני ברק.

● **למשפחת נובך** – להולדת הבת **חיה מושקא**.

● **למשפחת ר' זלמן נוטיק**, משפיע בישיבת תורת אמת ירושלים – להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' יעקב נוטיק, נחלת הר חב"ד; מרת זלטה פריימן, כפר חב"ד; ומרת חסיה פריז, כפר חב"ד.

● **למשפחת ר' ישראל פינסון**, מיאמי – להולדת הבת.

● **למשפחת ר' בן ציון ראובן פייפ**, קראון הייטס – להולדת הבת **חיה מושקא**; **ולזקניהם** משפחת ר' דוד שלום פייפ, קראון הייטס; משפחת ר' יוסף שלום הכהן יארמוש, שליח כ"ק אדי"ש מה"מ טורנטו קנדה; משפחת ר' מכלוף סויסא, ירושלים; מרת שרה נחמה יארמוש, בורו פארק; ומרת חנה פופאק, קראון הייטס.

● **למשפחת ר' חיים פרידמן**, מלבורן – להולדת הבת.

● **למשפחת ר' זלמן צוויבל**, מיאמי – להולדת הבת.

● **למשפחת ר' יוסף יצחק צוויבל**, קראון הייטס

– להולדת הבת.

● **למשפחת ר' יוסף חיים קנטור**, שליח כ"ק אדי"ש מה"מ בנקוק תיאלנד – להולדת הבת; **ולזקניהם** משפחת ר' שניאור זלמן שמוקלר, לאס אנגילס.

● **למשפחת ר' מרדכי ראזל**, יוהנסבורג – להולדת הבת.

● **למשפחת ר' שלמה רוזנבלט**, נתניה – להולדת הבת **שרה רחל**; **ולזקניהם** מרת מלכה רוזנבלט, ירושלים; משפחת הרב ישעיהו הרצל, רב העיר נצרת עלית; ומשפחת ר' פנחס לייבוש הרצל, ירושלים.

● **למשפחת ר' זניאל שרוגו**, דיאגו קליפרניה – להולדת הבת.

הגיעו למצוות

● **למשפחת ר' ראובן ברדה**, הרצליה – להגיע הבן התי **מנחם מענדל** למצוות.

● **למשפחת ר' שמואל גרומן**, שליח כ"ק אדי"ש מה"מ בית דגן – להגיע הבן התי למצוות.

● **למשפחת ר' שלמה ורדיגר**, מלבורן – להגיע הבן למצוות.

● **למשפחת לוי**, וואסטער מסצ'וסטס – להגיע הבן התי למצוות; **ולזקניהם** משפחת ר' יהודה צבי פוגלמן, שליח כ"ק אדי"ש מה"מ וואסטער מסצ'וסטס.

● **למשפחת ר' יהודה משה לנדאו**, צפת – להגיע הבנים התאומים **זכריה אברהם** ו**נחום ירחמיאל** למצוות.

באו בקשרי שידוכין

● **למשפחת הרב גדלי אקסלרוד**, ראב"ד חיפה – לבוא הבן התי **שלמה** בקשרי שידוכין עבי"ג **מרים** למשפחת ר' **שלמה רוזנברג**, מנכ"ל ישיבת תו"ת בני ברק.

● **למשפחת ר' אברהם שמואל בוקיעט**, משלוחי כ"ק אדי"ש מה"מ לארה"ק כפר חב"ד – לבוא הבן התי **שניאור זלמן** בקשרי שידוכין עבי"ג **מלכה** למשפחת ר' **ישראל מרדכי לישנר**, כפר חב"ד; **ולזקניהם** מרת אסתר זיסל בוקיעט, איסט-פלטבוש ניו יורק; משפחת ר' צבי אלימלך לישנר, ירושלים; ומשפחת ר' מנחם מענדל ברוק, כפר חב"ד.

● **למשפחת ר' מרדכי דהן**, אופקים – לבוא הבן התי **שמעון** בקשרי שידוכין עבי"ג **נחמה דינה** למשפחת ר' **ציון אלבז**, נתיבות.

● **למשפחת ר' יוסף יצחק ווינגרטן**, שליח כ"ק

בר-מוחא, צפת.

הקימו בית בישראל – בית הב"ד

● **למשפחת ר' אברהם הכהן כהן**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ באר שבע – לנישואי הבן התי **שלום זובער** עב"ג **חנה** למשפחת ר' מאיר טורנהיים, לוד; **ולזקניהם** מרת דבורה סטמבלר, כפר חב"ד; משפחת טורנהיים, ירושלים; ומרת שרה גולדשטיין, ירושלים.

● **למשפחת לינקוב**, מגדל העמק – לנישואי הבן התי **עמרם** עב"ג **חנה** למשפחת **סימן טוב**, מבשרת ציון.

● **למשפחת גלדשטיין**, מגדל העמק – לנישואי הבן התי **בנימין** עב"ג **אביגיל** למשפחת **קפרשו**, ירושלים.

מונדשיין, ירושלים; **ולזקניהם** מרת צביה ברוומן, כפר חב"ד.

● **למשפחת ר' אברהם ברוך פבזנר**, משלוחי כ"ק אד"ש מה"מ לארה"ק ירושלים – לבוא הבן התי **לוי יצחק** בקשרי שידוכין עב"ג **חנה** למשפחת ר' אברהם גולדברג, צפת; **ולזקניהם** משפחת הרב הלל פבזנר, צרפת; משפחת ר' זלמן יואל לבנהרץ, ירושלים; משפחת ר' יצחק גולדברג, בת-ים; משפחת ר' יעקב פלס, כפר חב"ד.

● **למשפחת ר' מנחם מענדל פופק**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ דרום אפריקה – לבוא הבן התי **לוי** בקשרי שידוכין עב"ג **רוזה** למשפחת **קגן**, קראון הייטס; **ולזקניהם** מרת חנה פופק, קראון הייטס.

● **למשפחת פריז**, וויליסבורג – לבוא הבן התי **יהודה** בקשרי שידוכין עב"ג **חסידה** למשפחת **אברהם**, קראון הייטס.

● **למשפחת ר' אליהו ישראל קאופמן**, כפר חב"ד – לבוא הבן התי **זלמן יוסף זוד** בקשרי שידוכין עב"ג **נחמה דינה** למשפחת ר' **יהושע**

אד"ש מה"מ גראנד-ראפידס מישיגן – לבוא הבן התי **הענדל** בקשרי שידוכין עב"ג **ברכה לאה** למשפחת ר' **יצחק פארסט**, אמסטרדם הולנד; **ולזקניהם** משפחת ר' חיים שמואל מנחם מענדל ליברוב, לונדון; מרת וינגרטון, קראון הייטס; ומרת לאה פוטרפס, לונדון.

● **למשפחת ר' יהושע לאופר** שליח כ"ק אד"ש מה"מ רוד איילנד – לבוא הבן התי **מנחם מענדל** בקשרי שידוכין עב"ג **חנה** למשפחת ר' **לוי פריז**, שליח כ"ק אד"ש מה"מ לונדון; **ולזקניהם** מרת חסיה פריז, כפר חב"ד.

● **למשפחת ר' חיים משרקי**, ירושלים – לבוא הבן התי **נתנאל יהודה** בקשרי שידוכין עב"ג **לאה** למשפחת ר' **מאיר אהרון**, רחובות.

● **למשפחת נדב**, ירושלים – לבוא הבן התי **ניגב** בקשרי שידוכין עב"ג **תהילה** למשפחת **חדד**, ירושלים.

● **למשפחת ר' יוסף סגל**, ראש כולל צמח צדק, ירושלים – לבוא הבן התי **שניאור זלמן** בקשרי שידוכין עב"ג **נחמה דינה** למשפחת ר' **יהושע**

מודעה רבה

עפ"י בקשת רבים מאנ"ש והתי' ובהתוועדות משפיעים הוחלט לסדר אפשריות להניח הבקשות ברכה, פדיונות, הודעות, דוחות וכיו"ב על בימת התפילה של כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח - הוקבעה תיבה (ראה תמונה) בבימת התפילה כדי לאפשר לכאו"א להניח בקשותיו וכו' בתיבה זו שיהיו שם בעת התפילות במנין הרבי.

כן סודר שכאו"א יוכל לשלוח פאקס במשך 24 שעות ביממה אל מס' 718-2216-770.

יש לציין שקבלת הפאקסים והנחתם וכו' תהי' בסודיות מוחלטת ויונחו במרוכז במעטפה סגורה, לאחר-מכן ימסרו הפנים וכו' למזכירות.

דמי פ"ג נא לשים במעטפה נפרדת שתמסר לאחר-מכן לקופת רבינו.

חברי הועד הרבנים שניאור זלמן ליבעראוון, הרב חיים שלום דובער ליפסקר, הרב יצחק שפרינגר

בברכת חג הפסח כשר ושמח

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

ועד המארגן

לכל נאמני מלך המשיח מהרה יגלה

לכבוד הבנייה לשנת ה-100 למלך המשיח ש"ליו
אנו שמחים להודיע ולבשר בואת לבולם על

מבצע הפצה עולמי להחשת התנלות

הספר "ענה דמותי" ה"ה"ש"י של דוד הנאולה ממשיך לבנוש את המולם, לאור התוצאות הנפלאות ששלישת המהדורות הראשונות.
הרבי מלך המשיח פסק: "שנה התנלות מציאותו של מלך המשיח!"

הספר "ענה דמותי" מסביר ומבאר זאת בסוג מסג ודעת, באופן המתקבל על פני 677 עמודים,
בצורה נאה ומקוררת, וכמחיר מבצע ישפרם היה בסומו

18 ש"ח בלבד!! (בחומת 10 עפרים ומעלה)

זהו הספר שיכול לקשר בין חסם ובין חסך - "ענה דמותי ... משיח"י
זהו השי שאתם נזמנים לתורמים לפעילותכם, לקרובים, לדיירים, לשמות, למבצעים, למשפטים לבוננים ולבונרות,
לנתי חנומה ולישינות שכסבינחכם, לכל "חוד" באשר הוא. זהו השי (במצט) למלך המשיח!
כמו כן ניתן להפ"ח את החוברות המהדורות שהגך הספר בהמשה שקלים בלבד!
"ואלי חי"י" כל מה ששאלו אתכם ולא דעתם למנות על משיח מבשיר לאחר כי תמוז
"ואליו תשמעו"י" כל מה שתבקשונו לפרסם על כי יש נביא בישראל

ולכבוד שנת המאה, מבצע חדש! - מ"ליון קלטות למלך המשיח

הקלטת הראשונה בסדרה, "קלטת הנאולה" של מרצה ושרון הנאולה יחזקיה בן מנחם בסחיר 2.5 ש"ח בלבד (בחומת 100 קלטות ומעלה)

להפצת המורשת וקירוב לבבות באהבת ישראל
הרצאות, ימי עין, כספים ושבתות איחת, חוגי בית ומסעים

לב ישראל חי

להזמנות: 02-5725777 02-5806268

Bnot Chabad Seminary

Vienna, Austria

Opening Cheshvan 5762

- Intensive and in-depth learning in Judaic Studies, Chassidut and Didactics.
- Professional and dedicated staff
- Applied teaching experience with pedagogical trainer
- Unique workshops designed to teach various instruction methods and develop personal skills and talents
- Certification by the Israeli Department of Education (equivalent to credits received upon completion of 3 years of studies)
- Certification by the European Department of Education
- Traveling to Chabad centers throughout Europe
- Varied Shlichut projects according to preference
- Classes will be conducted in both Hebrew and English.
- Excellent dormitory conditions

This program is designed for graduates of at least one year of seminary.

- Details concerning registration will follow -